179
79

Ч. Айтматов атындағы тил және әдебиет институты
Кол жазмалар фондусу
Инв. № 278
Қазақ Республикасының Ұлттық ғылымдар академиясы
Гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бөлімі

179
79

س) تل برله نی ره‌وشچه اقرار قیلمق تییشلیدر؟
ج) عربچه اوشبو مبارك ایمان سوزلرینی ئه‌یتوب اقرار قیلمق تییشلیدر.

كلمهٔ شهادت

اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ

معناسی: چن کوڭلمدن گواهلق بیروب ئه‌یته‌من که تحقیق بر الله تعالی‌دن باشقه هیچ تڭری یوقدر. ودخی چن کوڭلمدن گواهلق بیروب ئه‌یته‌من که تحقیق محمد علیه السلام الله تعالی‌نڭ قوللی ودخی بنده‌لرگه دین اویره‌تمك اوچون یبه‌رگان ایلچیسیدر.

كلمهٔ ایمان

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلَآئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْقَدَرِ خَيْرِهٖ وَشَرِّهٖ (مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى) وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ

معناسی: ایناندم الله تعالی‌گه ودخی آنڭ فرشته‌لرینه ودخی آنڭ كتابلرینه ودخی آنڭ پیغمبرلرینه ودخی قیامت كونینه ودخی قدرگه (یعنی یاخشی ویمان اشلر هر قایوسی الله تعالی‌دن بولوچیلغینه) ودخی اولگاندن صوڭ قبرلردن ترلوب چغوغه.

الله تعالی

س) الله تعالی‌گه نی‌ره‌وشچه اینانمق تییشلیدر؟ ج) الله تعالی‌نڭ بارلغینه وبرلگینه وبارچه كوركم صفتلرینه اینانمق تییشلیدر.
س) الله‌تعالی‌نڭ ذاتینی بلمك ممكنمیدر؟
ج) یوق، الله تعالی‌نڭ ذاتینی بلمك هیچ ممكن توگلدر، آنڭ ذاتینی بلوگه بنده‌لرنڭ عقلینڭ قوتی یتمیدر.
س) بزلرگه الله‌تعالی‌نی، نی ره‌وشچه گنه بلمك ممكندر؟
ج) اسم وصفتلری ایله گنه بلمك ممكندر.
س) الله‌تعالی‌نی اسم وصفتلری ایله نیچك دییوب بله‌مز؟
ج) اوشبو ره‌وشچه بله‌مز:

(اَللّٰهُ تَعَالٰى)[١] (مَوْجُودْ)[٢] در (قَدِيمْ)[٣] در (بَاقِى)[٤] در (اَحَدْ)[٥] در (حَىٌّ)[٦] در
(عَالِمْ)[٧] در (سَمِيعْ)[٨] در (بَصِيرْ)[٩] در (مُتَكَلِّمْ)[١٠] در (قَادِرْ)[١١] در (مُرِيدْ)[١٢] در
(خَالِقْ)[١٣] در (مُخْتَارْ)[١٤] در (عَظِيمْ)[١٥] در (جَمِيلْ)[١٦] در (حَمِيدْ)[١٧] در (قُدُّوسْ)[١٨] در
(رَبٌّ)[١٩] در (رَحْمٰنْ)[٢٠] در (رَحِيمْ)[٢١] در (شَكُورْ)[٢٢] در (قَهَّارْ)[٢٣] در (عَدْلْ)[٢٤] در
(صَبُورْ)[٢٥] در (تَوَّابْ)[٢٦] در (غَفُورْ)[٢٧] در (مُجِيبْ)[٢٨] در (نَصِيرْ)[٢٩] در (حَكِيمْ)[٣٠] در
(غَنِىٌّ)[٣١] در (كَرِيمْ)[٣٢] در (رَزَّاقْ)[٣٣] در (مَعْبُودْ)[٣٤] در (هَادِى)[٣٥] در

س) الله‌تعالی‌نك بولردن باشقه اسملری بارمیدر؟

ج) باردر، الوغ كتابلرده الله‌تعالی‌نك (٩٩) اسمی بیان قیلنمشدر. بو كتابده (٣٥) گنه اسمی وصفتی یازلمشدر.

١) (اَللّٰهُ تَعَالٰى) نه دیمكدر؟

ج) (ایدی، تكری وخدای) تعالی حضرتی دیمكدر.

٢) (مَوْجُودْ) نه دیمكدر؟ ج) بار بولغوچی دیمكدر، الله‌تعالی باردر، بارلغی هیچ بر نرسه‌گه محتاج توگلدر، اوزندن اوزی باردر.

٣) (قَدِيمْ) نه دیمكدر؟ ج) بارلغینك اوّلی یوق دیمكدر. اول الله تعالی‌نك بارلغینك اوّلی یوقدر. باشقه نرسه‌لر كبی اوّلده یوق بولوب صوكره‌دن بار بولمش توگلدر، بلكه دائما باردر.

٤) (بَاقِى) نه دیمكدر؟ ج) بارلغینك آخری یوق‌دیمكدر. الله تعالی باقیدر. دنیا مخلوقاتی كبی (فانی) توگلدر. یعنی الله تعالی آخرده بر یوق بولاچق توگلدر، بلكه هر دائم بار بولاچقدر.

٥) (اَحَدٌ) نه دیمكدر؟

ج) برگنه دیمكدر. الله تعالی برگنه‌در هیچ شریكی وقیكده‌شی یوقدر.

٦) (حَىٌّ) نه دیمكدر؟ ج) ترك دیمكدر. الله تعالی تركدر. تركلكی بزنك كبی تن وجان ایله توگلدر بلكه اوزینك (حیات) صفتی ایله‌در.

٧) (عَالِمْ) نه دیمكدر؟ ج) بلگوچی دیمكدر. الله تعالی هر نرسه‌نی بله‌در، بولغان نرسه لرده بولاچق نرسه لرده هر قایوسی الله تعالی‌گه معلومدر. هیچ الله تعالی‌گه معلوم بولماغان نرسه یوقدر. الله تعالی‌نك بلمكلكی بزنك كبی اوْیره‌نو ایله یافكر قیلو ایله توگلدر. بلكه اوزینك (علم) صفتی ایله‌در.

٨) (سَمِيعْ) نه دیمكدر؟

ج) ایشتکوچی دیمکدر. الله تعالی هر بر طاوشلرنی ایشتەدر. ایشتمکلگی بزنڭ کبی قولاق ایله توگلدر، بلکه اوزینڭ (سَمْع) صفتی ایلەدر.

٩) (بصیر) نەدیمکدر؟ ج) کورگوچی دیمکدر. الله تعالی هر نرسەنی کورەدر. الله تعالی گه کورنمی طوغرغان نرسه هیچ یوقدر. کورمکلگی بزنڭ کبی کوز ایله توگلدر. بلکه اوزینڭ (بَصَر) صفتی ایلەدر.

١٠) (متکلم) نه دیمکدر؟

ج) سۆیله گوچی دیمکدر. الله تعالی سۆیله گوچیدر. مثلاً (قرآن) ده یازلمش سوزلر هر قایوسی الله تعالی نڭ سوزلریدر. لکن آنڭ سۆیله مکلگی بزنڭ کبی آغز ایله تل ایله طاوش وحرفلر ایله توگلدر. بلکه اوزینڭ (کَلام) صفتی ایلەدر.

١١) (قادِر) نه دیمکدر؟ ج) کۆچی ییتکوچی دیمکدر. الله تعالی نڭ هر نرسه گه کۆچی ییتەدر، هر بر نرسه نی وهر بر اشنی بولدرماغه قادردر، هیچ الله تعالی نڭ کۆچی ییتمسلك اش یوقدر. آنڭ کۆچلی بولمقلغی بزنڭ کبی اعضالر وقۆوراللر ایله توگلدر. بلکه اوزینڭ (قُدْرَت) صفتی ایلەدر.

١٢) (مُرِید) نه دیمکدر؟ ج) تله گوچی دیمکدر. عالمده بولغان بارچه نرسەلر وهر بر قیلنغان اشلر الله تعالی نڭ تلەوی ایله بولمشلردر. الله تعالی تلەمەگان نرسه هیچ بار بولماس واول تلەمەگان اش هیچ قیلنماس. تلەمکلگی اوزینڭ (اِرادە) صفتی ایلەدر.

١٣) (خالِق) نه دیمکدر؟ ج) بولدرغوچی وبار قیلغوچی دیمکدر. عالمده هر بر نرسەنی بار قیلغوچی وهر بر اشنی بولدرغوچی الله تعالی‌در. بولدرمقلغی اوزینڭ (خَلْق) صفتی ایلەدر.

١٤) (مُخْتار) نه دیمکدر؟ ج) ایرکلی واختیارلی دیمکدر. الله تعالی هر بر قیلغان اشینی اوزینڭ ایرکی واختیاری ایله قیلادر، هیچ بر اشنی ایرکسز له‌نۆب وکۆچله نۆب قیلمیدر.

١٥) (عَظیم) نه دیمکدر؟ ج) الوغ دیمکدر. الله تعالی بیك الوغ وبلند بولغوچیدر. هیچ الله تعالی‌دن الوغ ذات یوقدر. لکن آنڭ الوغلغی گەوده الوغلغی توگلدر، بلکه مرتبه وقوّت الوغلغیدر.

١٦) (جَمیل) نه دیمکدر؟ ج) کامل وکورکەم دیمکدر، الله تعالی بیك کامل وکورکەمدر. الله تعالی نڭ ذاتنده، هر بر صفتنده وهر بر اشنده بیك کامل لك وکورکەملك باردر.

١٧) (حَمید) نه دیمکدر؟ ج) ماقتاولی دیمکدر. الله تعالی نڭ ذاتی وصفتلری وهر بر قیلغان اشلری بیك عجیبدر، ماقتالوغه بیك لائق

١٨) (قُدُّوسْ) نه ديمكدر؟ ج) هر بر كيملك لردن بيك پاك ومنزه ديمكدر. الله تعالى هر بر كيمچيلكلردن بيك پاك ومنزهدر. آنك ذاتنده وصفتلرنده وهر بر قيلغان اشلرنده هيچ بر كيمچيلك يوقدر.

١٩) (رَبُّ) نه ديمكدر؟
ج) تربيه قيلوچى پادشاه وخوجه ديمكدر. بارچه عالمنى تربيه قيلوچى بوتون عالمنك پادشاهى وخوجه‌سى الله تعالى‌در.

٢٠) (رَحمٰنْ) نه ديمكدر؟
ج) دنياده رحمت قيلغوچى يعنى (اِنْعَامْ وَاِحْسَانْ) قيلغوچى ديمكدر. الله تعالى دنياده بارچه حيوانلرغه وبارچه آدميلرگه مؤمنلرگه‌ده وايمانسز بنده‌لرگه‌ده گناهلى كشيلرگه‌ده گناهسز كشيلرگه‌ده رحمت قيلادر. كشينك ايمانسزلغينه وگناهليلغينه قاراب رزقى ودولتى كيم بولمق لازم توگلدر ودخى مؤمنلگينه وايزگيلگينه قاراب رزقى ودولتى آرتق بولمق هم لازم توگلدر. دنيا دولتنده الله تعالى قارشنده هر بر بنده تيگزدر. تله‌سه بيك گناهلى كشيگه‌ده اوزينك اجتهاد وخلقينه كوره كوب نعمت بيرور. تله‌سه هيچ بر گناهسز بيك ايزگى كشيگه‌ده هيچ اجتهاد قيلماسه، كوب نعمت بيرمس. ٢١) (رَحيمْ) نه ديمكدر؟

ج) آخرتده رحمت قيلغوچى ديمكدر. الله تعالى آخرتده ايمانلى كشيلرگه رحمت قيلوب آلارنى جنتكه كرتوچكدر، اما ايمانسز كشيلرگه رحمت يوقدر. آلار جهنمگه كروب مڭگى عذابده قالاچقلردر.

٢٢) (شَكُورْ) نه ديمكدر؟
ج) ايمان ايله عبادت قيلغان بنده‌لرگه اجر وثواب بيرگوچى ديمكدر. الله تعالى اوزينك فضلى واختيارى ايله ايزگى عملر قيلغان ايمانلى كشيلرنك هر قايوسينه آخرتده اجر وثواب بيره‌چكدر.

٢٣) (قَهّارْ) نه ديمكدر؟ ج) قهر وجزا قيلغوچى ديمكدر. الله‌تعالى ايمانسز ودينسز بنده‌لرنى هم گناهلى بنده‌لرنى قهر قيلوب عذاب قيلاچقدر. گناهلى مؤمن بنده‌لرنك بعضلرينى عفوده قيلاچقدر.

٢٤) (عَدْلْ) نه ديمكدر؟
ج) هر بر اشنى وهر بر حكمنى حقلق وطوغريلق ايله قيلغوچى ديمكدر. الله تعالى بيك طوغرى حكملىدر. هيچ كمگه ظلم قيلمىدر. آخرتده بنده‌لرنك بعضلرينى فضلى برله جنت نعمتلرى ايله حرمت قيلاچقدر، وبعض گناهليلرينى جهنم عذابى ايله عذاب قيلاچقدر. اوشبو اشلرنك هر قايوسى طوغريلق وكامل عدللك ايله بولاچقدر.

٢٥) (صَبُورْ) نه دیمکدر ؟

ج) صبر ایتکوچی دیمکدر. الله تعالی گناهلی بنده‌لرنڭ گناهلرینه صبر ایته‌در کوب گناهلرنڭ جزاسی ایسه سینه‌دنیاده کیلمیچی آخرتکه قالادر

٢٦) (تَوّابْ) نه دیمکدر ؟

ج) توبه‌لرنی قبول قیلغوچی دیمکدر. اگرده برگناهلی مومن بنده قیلغان گناهلرندن چن اخلاصی ایله اوکنوب توبه قیلسه کوڭلی برله اول گناهلرینی هیچ قیلماسقه‌نیت قیلسه، الله تعالی آنڭ توبه‌سینی قبول قیلونی وعده قیلمشدر.

٧٢) (غَفُورْ) نه دیمکدر ؟

ج) گناهلرنی عفو ایتکوچی دیمکدر. الله تعالی بعض کشیلرنڭ گناهلرینی عفو ایته‌چکدر. توبه قیلغان کشیلرنك گناهلرینی ده، هیچ توبه قیلماغان کشیلرنڭ گناهلرینی ده، عفو ایتمك اوز اختیارنده‌در .

٢٨) (مُجیبْ) نه دیمکدر ؟

ج) دعالرنی قبول ایتکوچی دیمکدر. الله تعالی اخلاص ایله قیلنغان دعالرنی (اوزینڭ حکمتینه موافق بولسه) قبول ایته‌در. اوزینڭ فضلی ورحمتی ایله قایسی بنده‌لرنڭ صوراغان حاجتلرینی بیره‌در.

٢٩) (نَصیرْ) نه دیمکدر؟ ج) یاردم قیلغوچی دیمکدر. الله تعالی تله‌سه هرا شده بنده‌لرینه یاردم قیلادر .

٣٠) (حَکیمْ) نه دیمکدر ؟

ج) هربرا قیلغان اشینی عقلغه موافق ومصلحتلی ایتوب قیلغوچی دیمکدر. الله تعالی‌نڭ هربر قیلغان اشلرنده فائده‌لی عجیب حکمتلر ومصلحتلر باردر. لکن هر بر اشینڭ حکمتینه بزنڭ عقللرمز ایرشه آلمیدر.

٣١) (غَنِیّ) نه دیمکدر؟ ج) بیك‌بای هیچ‌بر نرسه‌گه محتاج توگل دیمکدر. الله تعالی هر نرسه‌گه بایدر هیچ‌بر خصوصده باشقه ذاتقه محتاج توگلدر.

٣٢) (کَریمْ) نه دیمکدر ؟

ج) کرم ایتوچی دیمکدر (جوماردلق قیلغوچی دیمك کبیدر) الله تعالی اوزی تله‌گان بنده‌سینه دولت وخیرنی بیك کوب قیلادر .

٣٣) (رَزّاقْ) نه دیمکدر ؟

ج) رزق بیرگوچی وطویدرغوچی دیمکدر. یریوزنده‌بولغان هربرجان ایه‌سی الله تعالی خلق قیلغان رزق ونعمتلر ایله طویوب طوراردر.

٣٤) (مَعْبُودْ) نه دیمکدر؟ ج) عبادت قیلنه طورغان ذات دیمکدر.

جمیع بنده‌لر الله تعالی‌گه گنه عبادت قیلمق تییشلیدر. الله تعالی‌دن باشقه نرسه‌گه عبادت قیلو هیچ درست توگلدر.

۳۵) (هادی) نه دیمکدر ؟ ج) طوغری یولغه کوندرگوچی دیمکدر. الله تعالی طوغری یولغه وحق دینگه کوندرمك اوچون بنده‌لرینه بیك کوب پیغمبرلر وکتابلر ییبه‌رمشدر.

س) الله تعالی‌نك مخلوقاتقه اوخشاشلغی یوقمیدر ؟

ج) یوقدر الله تعالی انسان‌غه ویاکه باشقه مخلوقات‌غه هیچ بر خصوصدن اوخشامیدر. الله‌تعالی مخلوقات کبی گه‌وده‌لی ذات توگلدر. آنك بر ره‌وشی وصورتی یوقدر. الله تعالی هیچ بر اورنده توگلدر. هیچ بر طرفده توگلدر (یوغاری، توبه‌ن، آل، آرت، اوڭ، صول) طرفلرینك هیچ قایوسنده توگلدر. اول الله تعالی‌ده آشاو، اچو، یوقلاو ویال ایتو کبی بنده‌لرده بولا طوغرغان اشلر یوقدر. الله تعالی اوزی هیچ کمدن طومامش واوزی‌ده هیچ بر نرسه طودرمامشدر. آنك هیچ بالاسی یوقدر. الله تعالی حقنده بوندی اشلر کیمچیلکدر. الله تعالی هر جهتدن بیك کاملدر.

تفکر وشکرانه

س) تفکر نه دیمکدر ؟ ج) مخلوقاتنی کورؤب الله تعالی‌نك قدرتنی فکرله‌ب ثنا وتسبیح ئه‌یتمك دیمکدر.

س) تفکر قیلمق تییشلیمیدر ؟ ج) البته بیك تییشلی واجب اشدر.

س) نی ره‌وشچه تفکر قیلمق تییشلیدر ؟

ج) کوره‌مزکه الله تعالی ییرنی، کوکنی، آینی، قؤیاشنی وباشقه مخلوقاتنی یاراتمشدر. بنده‌لرنك کسب وحرکت قیلمقلری اوچون هر کون ایرته برله قؤیاش چغوب بؤتون ییریؤزی نورلانوب کوندز بولادر. وتؤنده راحتلك ایله یال ایتمك واستراحت قیلمق اوچون قؤیاش غائب بولوب کیچ بولادر. قاب قارا طوفراقدن نیندی عجیب اوله‌نلر وآغاچلر چغوب اوسه‌در وآلارده نیندی عجیب رغبتلی ماتور یافراقلر وکوکلکه شادلق بیره طوغرغان گوزل چه‌چه‌کلر وتؤرلی تؤرلی طاتلی ییمشلر حاصل بولادر. ودخی ییر یؤزنده نی قدر حیوانلر باردرکه آلارنك هر قایوسی الله تعالی‌نك قدرتی برله بر برسندن طووب اوسمکده والله تعالی‌نك رزقی برله رزقله‌نوب عمر ایتمکده‌درلر. هر قایومز اوزمزنك حالمزنی یاخشیلاب فکرلب قاراساق‌ده، الله‌تعالی‌نك

رقدرتینگ زورلغی وبیك کامللگی ظاهر بولمقده در: بزلر اوّلده هیچ برمز یوق ایدك. هر قایومز الله تعالی‌نگ قدرتی ایله بار بولدق. خدا و تعالی‌نگ قدرتی ایله آدم قیافتینه کرؤب دنیاغه کیلدك. آقرؤن آقرؤن راوسؤب کاملك که یتدك. الله تعالی بزلرگه اویلارغه، یاخشینی ویمانینی آیرؤرغه عقل وفکر بیردی. عقل وفکرمز ایله اویلاب وفکرلهب قاراساق کوره‌مزکه، الله‌تعالی بزلرگه بیك عجایب فائده‌لی اعضالر بیرمشدر. سؤیله‌رگه آغزمز وتلمز باردر. کورؤرگه کؤزلرمز باردر، ایشتؤرگه قؤلاقلرمز باردر، ایسلرنی بلؤرگه بؤرؤنلرمز باردر. طؤتارغه قؤللرمز باردر، یؤرؤرگه آیاقلرمز باردر. اؤشبو اعضالرمز هر قایوسی اوز اورنلرینه بیك جایلی وبیك موافق ره‌وشده یاراتلمشلردر. اچکی اعضالرمزنگ حکمتلرینی اویلاب قاراساق، دخی ده بیگره‌ك عجیبدرلر: گه‌وده‌مز اچنده‌نی قدر سؤیه‌کلر، ایتلر وطامرلر وباشقه تؤرلی جهازلر باردر، که بولرنگ هیچ برسی فائده‌سزغه یاراتلمامشلردر. هر برسینگ بر فائده‌سی وبر حکمتی باردر. نی عجیب قدرت ایله یؤره‌کمز حرکت قیلؤب طؤرمقده‌در، که آنگ حرکتی سببلی سلامتلکمز اؤچؤن ضرور بولغان قانلرمز، نی ره‌وشچه طوقتاوسز یؤرؤب یؤتؤن گه‌وده‌مزنی ئه‌یله‌نؤب طؤرمقده‌درلر. کوزلرمز وباشقه اعضالرمز تله‌گان طرفمزغه ئه‌یله‌نؤب حرکت قیلمقده‌درلر.

الله‌تعالی بزلرنگ آشاماقلغمز اؤچؤن یر یؤزنده نیندی عجیب تؤرلی تؤرلی فائده‌لی آشلقلر وطعاملر ولذتلی ییمشلر اوسدرمکده‌در. واچمکلگمز اؤچؤن ییردن وکوکدن نی عجیب طاتلی صولر حاضر قیلمقده‌در. صولاب احتله‌نمکلگمز اؤچؤن بؤتؤن یر یؤزینی فائده‌لی (هوا) وصولو ایله طولدرمشدر. اؤشبو اشلر هر قایوسی الله‌تعالی‌نگ قدرتی ایله حاصل ولمقده‌درلر. هر قایوسی الله تعالی‌نگ بزلرگه صیلاب بیرگان نعمتلریدرلر. اؤشبو اشلرنی کورؤب اویلاب الله‌تعالی‌نگ قدرتینی (تفکر) قیلمق وهربر بیرگان نعمتلری اؤچؤن الله‌تعالی‌گه شکرانه قیلؤب جانمز وتنمز ایله عبادت قیلمق هر قایومزغه تییشلیدر. ودخی هر زمان بر عجیب مخلوق کورگان صاین الله تعالی‌نگ زورلغینی وقدرتینی خاطرگه کیترؤب (حمد وتسبیح) ایله الله‌تعالی‌نی (ذکر) قیلمق تییشلیدر.

سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَاللهُ اَكْبَرُ

فرشته‌لر

س) فرشته‌لر کملردر؟

ج) آنلرده بزنك کبی الله تعالی‌نك قوللریدرلر. آلار دائما الله‌تعالی‌گه‌عبادت قیلوب هم هر بر بویورلغان خدمتلرینی‌ادا قیلوب طورمقده‌درلر. آلار هیچ گناهلی اشلرنی قیلماسلر. آلارده بزنك کبی آشاو اچو هم یوقلاو کبی اشلر یوقدر. ودخی آلارده ایرلك وخاتونلقده یوقدر. آلارنك گه‌وده‌لری نوردن‌یاراتلمشدر. هر بری‌یيل کبی‌یومشاق گه‌وده‌لیدرلر. بزنك کوزگه کورنمسلر. اگرده کورنمك استه‌سه‌لر، تورلی قیافتده کورنه آلورلر.

س) اول فرشته‌لر قای‌ییرده‌درلر؟

ج) آلار کوکلرده بیك کوبدرلر. الله‌تعالی‌نك بویورغان خدمتلرینی‌قیلمق اوچون ییرگه‌ده توشه‌رلر. یير یوزنده هر بر بنده‌نك قیلغان عمللرینی یازوب یوری طورغان‌فرشته‌لرده‌باردر. آلار بنده‌لرنك‌یاخشیلقلرینیده یمانلقلرینیده دفترلرینه یازارلر قیامت کونده حساب اوچون شول دفترلرده تفتیش قیلناچقلردر. ودخی یير یوزنده هر بر بنده‌نی ضرر وزیاندن وآفتلردن صاقلاب یوری طورغان صاقچی فرشته‌لرده باردر.

س) قایسی فرشته‌لر مشهوردرلر؟ ج) (جبرائیل)، (میکائیل)، (عزرائیل)، (اسرافیل) اسملی فرشته‌لر مشهوردرلر:

(١) حضرت(جبرائیل)الله‌تعالی‌دن پیغمبرلرگه(وحی) کیتره‌طورغان‌ایلچیدر. هر پیغمبرگه الله‌تعالی‌نك سوزلرینی وکتابلرینی اول کیترمشدر.

(٢) حضرت (میکائیل) بنده‌لرنك رزقلرینی تعیین قیلو اوچون هم‌بولوت ویاغمورلرغه حکم قیلمق اوچون تعیین قیلنمشدر.

(٣) حضرت (عزرائیل) بنده‌لرنك جانلرینی آلا طورغان فرشته‌در.

(٤) حضرت (اسرافیل) بنده‌لرنك جانلری طورا طورغان (صور)نی قاری طورغان فرشته‌در.

س) اسرافیل فرشته اول صورنی نی قیلاچقدر؟ ج) ایکی مرتبه اوره‌چکدر. برسی آخر زمان ییتکاچ بارچه جان‌ایه‌سینی هلاك قیلمق اوچون اوره چکدر. ایکنچیسی قیامت کونی بولغاچ اولکلرنی ترگزمك اوچون‌اوره‌چکدر. قیامت کونی آلدندن بارچه‌جانلر شول صور اچینه جییلاچقلردر. اسرافیل علیه‌السلام‌ایکنچی‌اوروني اورگاندن صوك هر کمنك جانی صوردن‌چغوب‌اوزگه‌وده‌سینی‌ازله‌ب طابوب شول گه‌وده‌گه کره‌چکدر. شوندن‌صوك هر بر کشی قبرندن‌ترلوب‌ییر یوزینه‌چغاچقلردر.

پیغمبرلر

س) پیغمبرلر کملردر؟ ج) پیغمبرلرده بزنڭ کبی الله تعالی نڭ قوللریدرلر. آنلرده آدم علیه السلام نڭ نسلندن بزنڭ کبی بر آنادن طووب اوسمش آدمیدرلر. لکن آنلر الله تعالی نڭ بیك آتاقلی بنده‌لریدرلر. یه‌ش وقتلرندن اوق آنلر بیك عقللی و بیك زیره‌ك وهم بیك طوغری وتقوی طبیعتلی بولمشلردر. آنلرده هیچ بر وقتده کیمچیلکلی اشلر بولمامش. وآنلر کیمچیلکلی اشلرنی هیچ قیلمامشلر. هر وقت بیك ایزگی وتقوا بولمشلر. الله تعالی آنلرنی زورایغاندن صوڭ (پیغمبر) قیلمشدر.

س) آنلرنی الله تعالی نی ره‌وشچه پیغمبر قیلمشدر؟

ج) الله‌تعالی آنلرغه جبرائیل علیه السلام آرقلی (وحی) ییبه‌رمش، یعنی اوزینڭ حکملرینی وسوزلرینی ییبه‌رمش. شول حکملر ایله بنده‌لرنی حق دینگه وایزگیلککه اوندەرگه قوشمشدر.

س) بس شوندن صوڭ پیغمبرلر نی قیلمشلر؟ ج) الله‌تعالی‌نڭ امری بوینچه خلقلرنی حق دینگه وهر بر ایزگیلکلرگه اونده‌مشلردر.

س) خلقلر پیغمبرلرنڭ سوزلرینی قبول ایتمشلرمی؟

ج) اوّل ئه‌یتوده‌گنه قبول ایتمه‌مشلر. آنلرنڭ چن پیغمبر بولولرینه اشانمامشلر. سز اوزڭزنڭ الله تعالی نڭ چن پیغمبری بولوچیلغڭزغه بر دلیل کیترکز. دلیلسز بز هیچ اشانمیمز دیمشلر.

س) بس شوندن صوڭ پیغمبرلرنی قیلمشلر؟ ج) الله تعالی‌دن (معجزه) صورامشلر. یعنی هیچ آدم بالاسی قیلا آلماسلق بر عجیب اشنڭ بولووینی صورامشلر. شوندن صوڭ الله‌تعالی آنلرغه بر نیچه (معجزه)لر بیرمش. یعنی خلقلرنڭ صوراوی بوینچه هم پیغمبرلرنڭ دعاسی بوینچه، هیچ بر آدم بالاسی بولدرا آلماسلق عجیب اشلرنی بولدرمشدر.

س) خلقلر شول معجزه‌لرنی کورگاچ نی قیلمشلر، آلرنڭ حق پیغمبر بولولرینه اینانمشلرمی؟ ج) طوغری فهملیلری وانصافلیلری اینانمشلر. کیری طبیعتلی قارشی وقباحتلری اینانمامشلر. پیغمبرلرنڭ کورسه‌تکان معجزه‌لرینی (سحر) دیمشلر. دخی کوبسی کوڭلندن اشانسه‌ده، ایسکی عادتلرینه وایسکی دینسزلکلرینه اویره‌نگه‌نلکلرندن پیغمبرلرگه اییه‌ره آلمامشلر. تکبرلکلری سببلی کوبسی ایسکی دینلرینی طاشلارغه عارله‌نمشلر.

پیغمبرلرنك معجزه‌لری

س) پیغمبرلر نیندی معجزه‌لر کورسه‌تمشلردر؟ ج) بعض پیغمبرلرنك دعا قیلولری حقنده طاش اچندن برتؤیه چقمش، بعض پیغمبرلرنی اوتقه صالمشلر، اوت هیچ ضرر ایتمه‌مش. بعض پیغمبرلر تؤشلرنی بیك طوغری یورامشلردر. بعض پیغمبرلرنك قولنداغی طیاغی آژدها بولؤب یؤرمشدر. بعض پیغمبرلر اولکلرنی ترگزمش وتؤزه‌لمسلك آورولرغه شفا کیترمشدر. بعض پیغمبرلر برآزغنه طعامنی طؤتؤب برکتله‌مشلر. ول‌طعام برنیچه یؤز کشیگه‌یتیه‌رلك بولؤب کوبه‌یمش. بعض پیغمبرلر ایله حیوانلر تلگه کیلؤب سؤیله شمشلر. بعض پیغمبرلرنك دعاسی حقنده آی ایکیگه یارلؤب کورنمش. اؤشبو مذکورلر کبی دخی باشقه معجزه‌لرده کوب بولمشدر. (تاریخ انبیا) کتابلرنده هرقایوسی بیان قیلنمشلردر.

پیغمبرلرنك حسابی

س) حضرت آدم زماننده بیرلی دنیاغه نیچه پیغمبر کیلمشدر؟

ج) بیك کوب پیغمبرلر کیلمشدر، حسابی تعیینا معلوم توگلدر، مجموعی ایکی یوز یکرمی دورت مك قدر پیغمبر کیلمشدر دیگان روایتلر باردر (الله اعلم).

س) پیغمبرلرنك هر قایوسی بزلرگه معلومیمی یا که معلوم توگلمی؟

ج) هرقایسی بزلرگه معلوم توگلدر. بزلرگه قرآنده یاحدیثلرده مذکور بولغانلری‌غنه معلومدر.

س) قرآنده نیچه پیغمبرنك اسمی مذکوردر؟

ج) قرآنده یکرمی بش پیغمبرنك اسمی مذکوردر.

س) قرآنده مذکور بولغان پیغمبرلر کملردر؟

ج) آدم[١]، ادریس[٢]، نوح[٣]، هود[٤]، صالح[٥]، ابراهیم[٦]، لوط[٧]، اسماعیل[٨]، اسحاق[٩]، یعقوب[١٠]، یوسف[١١]، ایوب[١٢]، شعیب[١٣]، موسی[١٤]، هارون[١٥]، داود[١٦]، سلیمان[١٧]، یونس[١٨]، الیاس[١٩]، الیسع[٢٠]، ذوالکفل[٢١]، زکریا[٢٢]، یحیی[٢٣]، عیسی[٢٤]، محمد[٢٥]، (علیهم الصلاة والسلام) حضرتلریدر. ودخی (عزیر، لقمان، ذوالقرنین) حضرتلرینك اسملری‌ده قرآنده مذکوردر. لکن آنلرنك حقیقی پیغمبر بولوچیلقلری (یقینا) معلوم توگلدر. آنلرنی بعض عالملر پیغمبرلر

جمله‌سندن حساب قیلمشلر وبعضلری ایزگی وتقوی اولیالر جمله‌سندن حساب قیلمشلردر.

س) قرآنده مذکور بولمیچی اسملری معلوم بولغان پیغمبرلر بارمیدر؟

ج) باردر مثلاً (شیثْ، یُوشَعْ، خَضِرْ، بِشْرْ، دانیالْ، اِشْمُوئیلْ، اَشْعِیا اَرْمِیا، حَزْقِیلْ، جِرجِیسْ، حَبْقُوقْ، حَنْظَلَه) اسملی پیغمبرلرنڭ اسملری حدیثلرده وتواریخ کتابارنده بیان قیلنمشلردر.

س) ایلڭ اوّلگی پیغمبر کمدر؟ ج) حضرت آدم علیه السلامدر.

س) ایلڭ صوڭغی وآخرغی پیغمبر کمدر؟

ج) بزنڭ پیغمبرمز محمد صلی الله علیه وسلمدر.

س) محمد صلی الله علیه وسلمدن صوڭ ینه پیغمبر کیله‌چکمیدر؟

ج) یوق، ایمدی قیامت کوُنینه قدر دنیاغه هیچ پیغمبر کیله‌چك توگلدر. محمد علیه السلام اخر زمان پیغمبریدر. آنڭ دینی یعنی اسلام دینی قیامت کوُنینه قدر باقی قالاچقدر.

معلوم اوله‌که جمیع پیغمبرلرنڭ احوالی (تاریخ انبیا) کتابلرنده تفصیلا بیان قیلنمشدر. دیانتلی مسلمانلرنڭ هر قایوسینه یاخشی وزور تاریخ کتابلرینی اوقوُب جمیع انبیانڭ حاللرینی بلوُب طوُرمق تییشلیدر.

الله تعالی‌نڭ مُقَدَّسْ کتابلری

س) الله تعالی‌نڭ کتابلری نیندی کتابلردر؟

ج) الله‌تعالی اوزینڭ پیغمبرلرینه ییبه‌رگان کتابلریدر.

س) اول کتابلرنی الله‌تعالی پیغمبرلرینه نی اوچوُن ییبه‌رمشدر؟

ج) شول کتابلرده یازلغان دین وشریعت حکملرینی قوملرینه‌اوُیره‌تسوُنلر اوچوُن ییبه‌رمشدر.

س) پیغمبرلرگه الله‌تعالی‌دن نیچه کتاب کیلمشدر؟

ج) مجموعی یوُزده دورت کتاب کیلمشدر.

س) قایسی پیغمبرلرگه کتابلر کیلمش وهر برینه نیچه‌شر کتاب کیلمشدر؟

ج) آدم علیه‌السلام‌گه اون کاغد، شیث علیه‌السلام‌گه ایللی کاغد، ادریس علیه‌السلام‌گه اوتوُز کاغد، ابراهیم علیه‌السلام‌گه اون کاغد کیلمشدر. اوُشبویوُز کاغد یوُز کتابقه‌حساب قیلنه‌در. ودخی موسی علیه‌السلام‌گه (تورات) اسملی کتاب، داود علیه السلام‌گه (زبور) اسملی کتاب،

عیسی علیه السلام‌گه (انجیل) اسملی کتاب، محمد صلی الله علیه وسلم‌گه (قرآن) اسملی کتاب کیلمشدر.

س) اوشبو کتابلرده نی‌لر یازلمشدر؟

ج) هر تورلی وعظ ونصیحت‌لر، تورلی فائده‌لی قصه‌لر، دعا وعبادت اوچون کیره‌ك بولاچق سوزلر وآدم بالالرینك دنیاده وآخرتده ایزگی راحتلکلری اوچون کیره‌کلی حکملر یازلمشدر.

س) هربرسینه یازلغان شریعت حکملری بربرسینه موافقمیدر، یا که بربرسینه‌خلاف بولغانلری‌ده‌بارمیدر؟ ج) کوب‌حکملری‌بربرسینه موافقدر. آراده بعض حکملری بربرسینه خلاف بولغانلری‌ده باردر

س) نی اوچون اول کتابلرنك‌قایسی حکملری بربرسینه خلاف بولمشدر؟

ج) چونکه صوگندن کیلگان کتاب زمانه سینه وخلقلرنك عادت وقابلیتلرینه قاراب اوّل کیلگان کتابنك بعض حکملرینی (منسوخ) قیلمشدر، یعنی اوزگه‌رتمش وطوقتاتمشدر. شول سببدن صوگغی کتابلرنك‌بعض‌حکملری‌اوّلگی کتابلرنك‌حکملرینه‌خلاف کبی کورنه‌در

قرآن وکلام شریف

س) بزنك پیغمبرمز محمدعلیه‌السلام‌گه‌الله‌تعالی‌دن نی‌اسملی‌کتاب‌کیلمشدر

ج) (قرآن) اسملی کتاب کیلمشدر. جمیع مسلمانلرنك قولنده بولغان مقدس (کلام شریف) شول قرآندرکه، بیك عزیز وشریف کتابدر

س) اول کلام شریف محمد علیه السلام‌گه الله تعالی‌دن کتاب روشنده کاغدلر ایله کیلمشمیدر؟ ج) یوق کاغدلر ایله توگل، کاغددن باشقه کیلمشدر.

س) نی ره‌وشچه کیلمش؟ ج) الله تعالی‌نك امری ایله جبرائیل فرشته کیلوب محمدعلیه‌السلام‌گه‌قرآنده‌گی‌سوره وآیتلرنی‌اوقوب کورسه‌تمش هر بر اوقولغان سوزلرنی محمد علیه السلام خاطرینه آلوب قالمش جبرائیل‌فرشته‌کیتکاندن‌صوك محمدعلیه‌السلام‌اوزینك‌صحابه‌لرینه (*) اوقوب کورسه‌تمش. هم اوزینك یازوچیلرینه بر نرسه‌گه یازو قویارغه‌قوشمش. شول ره‌وشچه الوغ برکتاب بولوب جییلمشدر.

س) اول کلام شریف محمد علیه السلام‌گه بریولی کیلمشمی یا که تور

(*) صحابه دیمك پیغمبرمز محمد علیه السلام الله تعالی‌نك پیغمبری بولوچیلغینه اینانوچی اوز زمانده ایمان کیتروب مسلمان بولغان وعمری بوینچه مسلمان بولوب ایمان ایله اولگان کشیلر دیکمدر.

وقتده بولنوب کیلمشمی ؟ ج) یکرمی اوچ یل اچنده کیره‌ك وقتینه قاراب ، بولنوب بولنوب کیلمشدر.

س) کلام شریفده نیلر یازلمشدر؟ ج) آدم بالالرینه دنیا وآخرتلری اوچون کیره‌کلی بولغان سوزلر یازلمشدر. مثلا اوّل زمانده‌غی پیغمبرلرنك قصه‌لری ، هرتورلی فائده‌لی وعظ لری ، دعا وعبادت‌قیلونك طریقلری ، دنیا معیشتینك نظاملری وباشقه هرتورلی شریعت حکملری هرقایوسی کلام شریفده کوب بیان قیلنمشلردر.

س) کلام شریف قایو تل ایله کیلمشدر؟

ج) عرب تلی ایله کیلمشدر. هر بر سوره‌لری عربچه‌در.

س) کلام شریفده‌گی سوزلرنی آکلامق ممکن میدر؟ ج) ممکن‌در: عربچه یاخشی بلوب علم تفسیر اوقوغان کشی کلام شریفده‌گی سوزلرنك هرقایوسینی آکلیدر. (الاکه متشابهات).

س) عربچه بلمك ممکنمیدر؟ ج) بیك ممکن‌در. ترتیبلی کتابلر ایله بیك اجتهاد قیلوب اوقوغان کشی ایکی یل‌اچنده بیك یاخشی عربچه‌بله‌در.

س) کلام شریفده نیچه سوره ، ونیچه آیت باردر؟

ج) (١١٤) سوره و (٦٢٢٦) آیت باردر. ودخی (٧٧,٤٣٩) سوز و(٣٢٥,٧٤٣) حرف باردر.

تقدیر وقضا

س) تقدیر نه دیمکدر؟ ج) الله‌تعالی‌نك عالمده هربر بولاچق نرسه‌لرنی وهر بر قیلناچق اشلرنی تعیین قیلوب قویمقلغی دیمکدر.

س) قضا نه دیمکدر ؟ ج) الله‌تعالی‌نك عالمده بولغان نرسه‌لرنی تقدیر قیلنغان روشلرنچه خلق قیلوب بولدروی دیمکدر.

س) عالمده بولاچق نرسه لرنك وقیلنه چق اشلرنك هر قایوسی بولماس بورون اوّلدن تعیین قیلنوب قویلمشمیدر؟ ج) البته هربر نرسه وهر بر اشنك قای زمان بولاچغی ونی سبب ایله بولاچغی ونی روشچه بولاچغی اوّلدن تعیین قیلنوب (لوح محفوظ) ده یازلوب قویلمشدر. عالمده هر نرسه وهر بر اش (لوح محفوظ) ده یازلغان ره‌وشچه بولادر.

س) (لوح محفوظ) نی نرسه‌در؟ ج) کوکلرنك اوستنده کتاب کبی بر نرسه‌در.

س) بولاچق نرسه‌لر بولماس بوُروُن لوح محفوظده نیچك یازلمش؟
ج) بولاچق نرسه لر وقیلنا چق اشلر هر قایوسی الله تعالی گه معلوُمدر. هر
قایوسی (لوح محفوظ) غه الله تعالی گه معلوم بولغان ره‌وشچه یازلمشلردر.
س) بنده لرنڭ بعضلری ایزگی بولاچغی و بعضلری گناهلی بولاچغی‌ده
(لوح محفوظ) غه یازلمشمیدر؟ ج) البته هر قایوسی یازلمشدر.
س) ایزگی کشیلرنڭ ایزگی بولمقلغی وگناهلی کشیلرنڭ گناهلی بولمقلغی
(لوح محفوظ) ده ایزگی یا گناهلی دییوُب یازلغانلغی اوُچوُن بوُلامی
یا که آلای توگلمی؟ ج) یوق آلای توگل، هر کمنڭ ایزگی یا گناهلی
بولمقلغی اوزینڭ اختیاری ایله بولادر. لکن ایزگی کشینڭ اوز
اختیاری ایله ایزگی عمللر قیلاچغی وگناهلی کشینڭ اوز اختیاری
ایله گناهلی اشلرنی قیلاچغی الله تعالی گه اوّلدن معلوم بولغانلغندن
(لوح محفوظ) غه‌ده یازلوُب قویلمشدر.
س) بنده‌گه «لوح محفوظ ده شولای یازلغان، تقدیرده نی یازلغان بولسه
شول اش بولمی قالماس» دییوُب، دنیا کیره‌کلر بنی‌ده آخرت
عمللرینی‌ده قیلمیچی یالقاولانوُب یاتمق وگناه اشلرنی قیلمق درست
بولوُرمی؟ ج) هیچ درست بولماس، هر کمگه اجتهاد ایله حلال مال
کسب قیلمق واخلاص ایله ایزگی عمللر قیلمق وهر بر گناه اشلردن
طییلمق تییشلیدر هر بر اشنی تقدیرگه صلتاب اوز اختیارنده بولغان
اشلرده‌ده تقدیرگه صالنوُب یالقاولانوُب یاتمق بیك احمق وهِمّتسز کشیلرنڭ
اشیدر. بنده‌لرنڭ اعضالرینڭ قیافتی، هم اجلی کبی بنده لرنڭ اوز
اختیارلرنده بولماغان اشلرگنه تقدیرگه حمل قیلنمق تییشلیدر.
س) اجل نه دیمکدر؟ ج) عمرنڭ چیگی دیمکدر. هر کمنڭ عمرینڭ
بر اجلی وچیگی باردر. اجلی ییتکاچ هر کم وفات بولاچقدر. اجلی
ییتمس بوُروُن هیچ کم اولمیدر واجلی ییتکاچ هیچ کم اولمی قالمیدر
س) بر آفت وسبب ایله اولگان کشیلرنڭ اجلی قای وقتدر؟
ج) آنلرنڭ اجللری‌ده اولگان وقتلریدر. لکن آنلر ظاهرده بر سبب ایله
اولگان کبی کورنسه لرده، اصلده آنلرده اجللری ییتوب اولمکده درلر
چوُنکه اجللری ییتکانگه کوره آنلرغه آفت وسببلری طوغری کیله‌در

بنده‌لرنڭ فعللری

س) بنده لرنڭ قیلغان فعللرینی قیلغوچی و بولدرغوچی کمدر؟

ج) بنده لرنڭ قیلغان فعللرینی کسب قیلوچی بنده لر اوزلریدرلر. امّا بولدرغوچی وخلق قیلغوچی الله‌تعالی‌در. الله‌تعالی بنده‌لرنڭ قیلماقچی بولغان فعللرینی قیلوغه ایرك بیروب خلق قیلماسه، بنده‌لر اوزلریگنه هیچ بر اشنی قیلا آلماس ایدیلر. الله تعالی بنده لرگه اراده واختیار قیلوب‌رلق بر آز قوت بیرمشدر. بنده بر اشنی اراده قیلسه، اختیاری ایله اول اشنی قیلوغه قوّتینی صرف قیلادر. شوندن صوڭ الله تعالی بنده لرنڭ تله‌گان فعلینی خلق قیلوب بولدرادر. بنده لرنڭ هر بر فعللرینڭ کسب قیلغوچیسی بنده لر اوزلریدر. امّا خلق قیلغوچیسی الله تعالی‌در.

س) بنده لرنڭ یاخشی فعللرینی‌ده یمان فعللرینیده خلق قیلغوچی الله تعالی میدر؟ ج) البته هرقایوسینی خلق قیلغوچی الله تعالی‌در. بنده نیندی‌گنه فعلنی بولسه‌ده اختیاری ایله اراده قیلوب کسب قیلماقچی بولسه، الله تعالی شول فعلنی قیلوغه ایرك بیروب خلق قیلادر. اگرده بنده اختیاری ایله یاخشی وثوابلی فعلنی کسب قیلسه، الله تعالی اول فعلنی رضالغی ایله خلق قیلادر. اگرده بنده اختیاری ایله یمان وگناهلی فعلنی کسب قیلسه، الله تعالی اول فعلگه راضی بولمیدر. راضی بولماسه‌ده بنده اوزی اراده قیلغاچ تله‌گانی بولسون دیوب، یمان فعل بولسه‌ده، اوزینڭ عادتی بوینچه خلق قیلادر.

س) بنده‌نڭ هر فعلینی خلق قیلوب بولدرغوچی الله تعالی اوزی بولغاچ بنده‌لرگه قیلغان فعللری اوچون ثواب وگناه بولامیدر؟

ج) البته بولادر. چونکه اگرده بنده اوز اختیاری ایله یاخشی فعلنی کسب قیلسه، آنڭ اوچون ثواب بولادر، اگرده اوز اختیاری ایله یمان فعلنی کسب قیلسه، آنڭ اوچون گناه بولادر. بنده لرگه ثواب وگناه بولمقلغی فعللرینی خلق قیلغانلری اوچون توگل، بلکه اختیارلری ایله اراده وکسب قیلغانلری اوچوندر. بوخصوصده بنده‌گه هیچ جبر وظلم یوقدر. چونکه الله‌تعالی بنده‌گه هیچ بر فعلینی کوچله‌ب خلق قیلمیدر. بلکه اوّل بنده اوزی اختیاری ایله اراده قیلوب بر فعلنی کسب قیلماقچی بولادر؛ شوندن صوڭ الله تعالی اول بنده‌گه قوّت بیروب اول فعلنی خلق قیلادر.

آخر زمان

س) آخر زمان نی دیمکدر؟ ج) اوشبو دنیانك آخری و بتکان کونی دیمکدر.
س) آخر زمانده نیلر بولاچقدر؟ ج) بوتون پیر یوزنده‌گی آدمیلر هم حیوانلر وییرده وکوکلرده بولغان فرشته‌لر اولوب بته‌چکلردر. بس شول زمانده دنیا مخلوقاتینك هر قایوسی هلاك وفانی بولوب بته‌چکلردر.
س) آخر زمان قای وقت بولاچق؟ ایمدی آخر زمانغه نیچه یل قالدی؟
ج) آخر زمانك قای وقت وقای کون بولاچغنی الله‌تعالی گه‌گنه معلومدر. آنك قای وقت بولاچغنی الله‌تعالی‌دن باشقه هیچ‌کم بلمیدر. هر زمان وهر کون آخر زمانك بولا باشلامقلغی احتمالدر.
س) آخر زمان بولور آلدندن بر بیلگی وعلامت بولاچقمیدر؟
ج) بولاچقدر. آخر زمان یاقنلاشقانلغینك کوب تورلی علامتلری باردر. شول علامتلر بولمیچی طوروب دنیا بته‌چك توگلدر.
س) اول علامتلر نیلردر؟ ج) آخر زمان بولور آلدندن ۱) پیر یوزنده (بنی اَصْفَرْ) اسملی صارغلت تؤسلی بر تورلی قوملر کوبه‌یوب بوتون پیر یوزینه طارالاچقلردر. کوب مملکتلرنی اوز قوللرینه آلوب کوب پیرلرگه حکم ایته‌چکلردر. اول زمانده اهل اسلام مملکتلری بیك ضعیفله‌نه‌چکلردر. کوب مسلمان مملکتلری (بنی اصفر) خلقینك تَصَرُّفینه کره‌چکدر. ۲) بر نیچه زماندن صوك (بنی اصفر) خلقی بیکلوب بیك ضعیفله‌نه‌چکلردر. آخرده اوزلری‌ده باشقه قوم‌نك تصرفینه کره‌چکلردر. شول زمانده مسلمانلر بیك قوّتلی بولاچقلردر. ۳) ودخی آخر زمان آلدندن بنی آدمده عمل وعبادتکه هوس بیك آز بولاچقدر، خمر اچو، زنا قیلو کبی گناهلر بیك کوبه‌یه‌چکدر. ٤) خلق آراسنده بربرسیکه جبر وظلم قیلشو بیك کوب بولاچقدر. ٥) پیر یوزنده زلزله، پیراوبلو، شهرلرنی صو باصو، ضرر لی پیللر ایسو کبی بلا وآفتلر کوب بولاچقدر. ٦) پیر یوزنده وبا کبی تورلی یوغنچلی آورولر کوب بولاچقدر. ۷) طوغانلرغه قاراغانده وفات بولوچیلر کوب بولاچقدر. ۸) دنیاده ایرلرگه قاراغانده خاتون قزنك حسابی آرتق بولاچقدر. ۹) قایسی یللرده آشلق کوب بولوب بیك طوقلق بولاچق وقایسی یللرده آشلق اوکمیچی قاتی آچلقلر بولاچقدر ۱۰) ودخی مشرق طرفندن (یأجوج ومأجوج) اسملی بر تورلی قوم چغوب پیر یوزینه طارالوب مغرب طرفنده‌غی خلقلرغه غالب بولوب آنلرنی طالایاچقلردر. ۱۱) آندن صوك یالغانچی برکشی چغوب کوب

کشیلرنی اوزینه ایبه‌رته‌چك وایبه‌رگان کشیلرنی آزدرؤب ایمانسزلقغه وفاسقلقغه‌اؤیره‌ته‌چکدر. بو کشیگه دَجّالْ دییلؤر. ۱۲) دَجّالْ دنیانی آزدرؤب یؤرگان زمانده پیغمبرمز محمد علیه السلام‌نك محترمه قزی حضرت فاطمه نسلندن محمد اسملی برایزگی کشی چغؤب خلقنی وعظ ونصیحت قیلؤب فاسقلقدن وایمانسزلقدن طییاچق، ایزگی‌وعدل‌بولوغه دعوت قیلاچقدر. وهم عسکر جییؤب (دجال) قومینه قارشی بارؤب صوغش قیلاچقدر. بو کیمسه مهدی دییؤب آتالؤر. ۱۳) شول آراده کوکدن حضرت (عیسی) علیه السلام ییرگه اینؤب حضرت (مهدی) طرفینه یاردم قیلاچقدر. بس شول صوغشده (دجال) اوزی هم عسکرینك کوبسی هلاك بولاچقلردر. قالغانلری ییکلوب حضرت عیسی ایله حضرت مهدی نك حکملرینه تابع بولاچقلردر. ۱۴) شول زمانده حضرت عیسی‌ایله حضرت مهدی عدللك ایله حکومت قیلولری سببلی خلقلر بر نیچه یللر بیك ایزگیلك وعدللك ایله عمر ایته‌چکلردر. اول زمانده ییر یؤزنده بیك امینلك بولاچقدر. کشیلر آراسنده‌ده، حیوانلر آراسنده‌ده، هیچ بر جبر وظلم دیگان نرسه قالمایه‌چقدر. ایزگی عمللرنی قیلوچی کوبه‌یؤب گناه اشلرنی قیلوچی آز بولاچقدر. ۱۵) بوزمانده‌خزینه‌ومالرده‌برکت‌شول‌قدر آرتاچقدرکه هر بر کشی بختلی دولتلی بولاچقدر. حتی شول قدرکه ییر یؤزنده زکات آلؤرلق فقیر کشیلر هیچ قالمایه‌چقدر. ۱۶) عدلك زمانی تمام بولغاندن صوڭ خلق ینه بیك قاتی آزاچقدر. ایمانسز وگناهکار کشیلر ینه کوبه‌یه‌چکلردر. ۱۷) شول زمانده تؤن یاغی طرفندن بیك قاتی صووق برییل ایسؤب ایمانلی کشیلرنڭ هرقایوسینی هلاك قیلاچقدر. پس ایمدی ییر یؤزنده فقط ایمانسز وگناهلی کشیلرگنه قالؤب هر تؤرلی گناه اشلرنی قیلوده بولاچقلردر.

س) آندن صوڭ نی واقعه بولاچقدر؟ ج) خدا تعالی نڭ حکمتی ایله قؤیاشنڭ یؤرشی اوزگه‌ره‌چکدر، عادتده مشرق‌طرفندن‌چغاطورغان قؤیاش مغرب طرفندن چغاچقدر. اؤشبو کؤن دنیانڭ آخرغی کؤنی وآخرغی ساعتی بولاچقدر. بوکؤنگه‌قدر گناهلرندن‌توبه‌قیلمی یؤرگان فاسق کشیلرنڭ توبه‌لری بوکؤن ییتکاچ قبول بولمایاچقدر.

س) بوندن‌صوڭ دخی‌نی‌بولاچقدر؟ ج) برزمان بؤتؤن ییریؤزینی‌برتؤرلی تؤتؤن باسؤب هربر کشینڭ کیفینی بؤزاچق وهوشینی‌ییبره‌چکدر.

س) بوواقعه‌بولغاندن‌صوڭ دخی‌نی‌بولاچقدر؟ ج) اسرافیل فرشته‌اوزینڭ قؤلینه طابشرلغان (صور) اسملی موگزنی اؤره‌چکدر، بس شوندن

صوڭ ييـر يوزنده‌گى هر بر جان آييه‌سى اولوب بتـه‌چكلردر.

س) هر بر جان ايه‌سى اولوب بتكاندن صوڭ نى بولاچقدر؟ ج) بيك قاتى بر ييل ايسوب ييـر اوستنده‌گى بارچه شهرلرنى ويورتلرنى وطاولرنى خراب ايتـه‌چكدر. ييـر يوزى تيب تيگز بر صحرا بولوب قالاچقدر.

س) آندن صوڭ دخى نى بولاچقدر؟ ج) ييرده وكوكده بولغان فرشته‌لر هر قايوسى اولوب بته‌چكلردر. ييـر وكوك هـم آنلرده بولغان جميع مخلوقات هلاك وفانى بولوب بته‌چكدر. بس شول زمانده الله تعالى‌نڭ اوزندن باشقه هيچ بر بار وترك نرسه قالمياچقدر.

قيامت كوُنى

س) دنيا مخلوقاتى تمام هلاك بولوب بتكاندن صوڭ نى بولاچقدر؟

ج) آندن صوڭ قيامت كوُنى بولاچقدر.

س) قيامت كوُننده نى بولاچقدر؟

ج) الله‌تعالى عالمنـى ياڭغادن ترگزه‌چكدر. شول ره‌وشچه‌كه قبرلرده وباشقه ييرلرده چرگان وطارالغان ته‌نلر وگه‌وده‌لر الله‌تعالى‌نڭ قدرتى ايله جييلوب واويوشوب هـر قايوسى سلامتله‌نه‌چكلردر. هر كمنڭ گه‌وده‌لرى واعضالرى اوّلده‌گى ترك وقتده‌غى كبى بولوب اوُيوشاچقلردر.

س) آندن صوڭ دخى نى بولاچقدر؟ ج) الله تعالى (اسرافيـل) عليه السلامنى ترگزوب آڭا صورنى ايكنچى مرتبه اوُرمه‌گه بوُيوره‌چقدر.

س) آتدن صوڭ نى بولاچقدر؟ ج) بنده‌لرنڭ هر قايوسى اوز گه‌وده‌لرينى ازله‌ب طارالشاچقلردر. شوندن صوڭ هر بر گه‌وده‌گه اوزينڭ جانى كره‌چكدر. بس شوندن صوڭ قبرلرنڭ اوُستى آچلوب هر بر كشى گويا يوقودن اويانغان روشده ترلوب قبرلرندن ييرا اوُستينه چغاچقلردر.

س) قبرلرندن ترلوب چقغان كشيلر قايا باراچقلردر؟

ج) هر قايوسى (محْشَرْ) ميدانينه جييلاچقلردر.

س) محشر ميدانى نيندى ييردر؟

ج) بنده‌لرنڭ دنياده قيلغان اشلرنڭ حساب وتفتيش قيلناچق ييردر.

س) محشر ييرنده نيلر بولاچقدر؟ ج) هر بر بنده‌گه اوزينڭ دنياده قيلغان عمللرى يازلغان دفترلرى بيرلوب، قيلغان عمللرينڭ هر قايوسى اوزينه معلوم ايتله‌چكدر. وهر بر كيمسه‌نڭ عملى عدللك (ميزانى) ايله اولچه‌نوب حساب قيلناچقدر. كم (جَنَّتْ) كه كرورگه تييشلى، كم (جَهَنَّمْ) گه كرورگه تييشلى هـر قايوسى تعيين قيلناچقدر.

س) محشرده بنده‌لرنڭ عمللرینی کملر حساب و تفتیش قیلاچقلردر؟
ج) الله‌تعالی طرفندن بۇیۇرلمش (مُوَكَّلْ) فرشته‌لر حساب‌وتفتیش قیلاچقلردر.
س) بنده‌لر محشرده حساب قیلنغاندن صوڭ قایا باراچقلردر؟
ج) جهنم اۇستینه قۇرلمش صراط کوپری یانینه باراچقلردر. هر قایوسی صراط کوپرندن اۇتۇب (جنت) طرفینه چقماغه آرزو قیلاچقلردر.
س) صراط کوپرندن کملر اوته‌چکلردر؟
ج) هربر ایمانلی ایزگی کشیلر وهم گناهلری عفو قیلنغان مؤمن بنده‌لر بیك ییڭللك ایله اۇتۇب (جنتکه) گره‌چکلردر.
س) صراط کوپرندن اوته آلماغان کشیلر قایا کیته‌چکلردر؟
ج) هر قایوسی صراط کوپرینڭ آستینه (جهنم) گه تۇشۇب کیته‌چکلردر.

جنت و جهنم

س) جنت نیندی ییردر؟ ج) جنت بیك راحت اورندر. آنده کرگان بنده‌لر هر قایوسی بیك عجیب لذتلی نعمتلر ایله حرمتله‌نه‌چکلردر. الله تعالی آنده بیك زینتلی سرایلر وگوزل باقچه‌لر و تۇرلی تۇرلی لذتلی ییمشلروبیك طاتلی صولی وتۇرلی تۇرلی طاتلی شرابلی چیشمه‌لر یاراتۇب حاضرله‌ب قویمشدر. جنتده بولردن باشقه دخی بیك کوب تۇرلی عجیب حرمت ونعمتلر بولاچقدرکه انلرنی تل ایله سۇیله‌ب وقلم ایله یازۇب بیان قیلۇب بترمك ممکن توگلدر.
س) جنتده نیندی بر زور وعجیب واقعه بولاچقدر؟ ج) جنتده بولغان هربر مؤمن بنده‌لر الله تعالی حضرتلرینڭ اوزینی کوره‌چکلردر.
س) الله‌تعالی حضرتلرینی بنده‌لر نی ره‌وشچه کوره‌چکلردر؟
ج) کورنو ره‌وشی وکیفیتی بزلرگه معلوم توگلدر. شولای بولسه‌ده جنتده الله‌تعالی‌نی کوره‌چکمزگه اینانمق تییشلیدر.
س) جهنم نیندی ییردر؟ ج) جهنم بیك قباحت واوڭغایسز اورندر. آنده کرگان کشیلر اوت‌ایله وباشقه تۇرلی‌آور عذابلر ایله جزا وعذاب قیلناچقلردر. (زبانی) اسملی بیك کوب عذاب فرشته‌لری آنده کرگان کشیلرنی هیچ قرغانمیچی بیك قاتی عذاب قیلاچقلردر.
س) جنتکه نیندی کشیلر کره‌چکلردر؟ ج) دنیاده وقتده الله تعالی بۇیۇرغان اشلرنڭ هر قایوسینی ادا قیلۇب الله تعالی طیغان اشلرنڭ هر قایوسندن طییلغان ایمانلی، ایزگی ودیانتلی کشیلر کره‌چکلردر. ودخی گناهلری عفو قیلنغان مؤمن بنده‌لر کره‌چکلردر.

س) جهنمگه نیندی کشیلر کره‌چکلردر؟ ج) هر بر ایمانسز کشیلر ودنیاده وقتده الله‌تعالی بۇیۇرغان اشلرنی قیلماغان والله تعالی طیغان اشلرنی قیلۇب گناهلی بولغان فاسق ودیانتسز کشیلر کره‌چکلردر.

س) جنتکه کرگان کشیلر بر وقتده آندن چغاچقلرمیدر؟ یا که آندن مۆشگی قالاچقلرمیدر؟

ج) جنتکه کرگان کشیلر هیچ آندن چغاچق توگللردر، مۆشگی ترك بولۇب شونده قالاچقلردر. آنده هیچ اولم یوقدر.

س) جهنمگه کرگان کشیلر بر وقتده آندن چغاچقلرمیدر؟ یا که آنلرده مۆشگی قالاچقلرمیدر؟ ج) ایمانسز کشیلر مۆشگی جهنمده قالاچقلردر، آنلرده هیچ اوله‌چك توگللردر، جهنمده ده اولم یوقدر. امّا گناهلری عفو قیلنماو سببلی کرگان ایمانلی کشیلر. گناهلرینگ جزاسی قدر جهنمده قالسه‌لرده، جزالری تمام بولغاندن صوڭ بر وقتنی آندن چغاچقلردر. جهنمدن چقغاندن صوڭ آنلرده جنتکه کرۇب گناهسز کشیلر کبی آنلرده مۆشگی جنتده قالاچقلردر.

گناهلی بنده‌لر

س) اسلام دینینگ حقلغینه واسلام دیننده اینانۇرغه‌تییشلی بولغان مسئله‌لرنگ هر قایوسینه کوڭلی ایله اعتقاد قیلسه‌ده، نفسینی طییا آلمیچی گناه اشلرنی قیلغان کشی (مؤمن ومسلمان) لقدن چغارمی یا که‌چقماسمی؟

ج) (مؤمن ومسلمان) لقدن چقماس، کوڭلنده ایمان واعتقادی بولغانده همان (مؤمن ومسلمان) بولۇر، لکن شولای بولسه‌ده اول کشی (فاسق) و (گناهکار) دییۇب آتالۇر.

س) (فاسق) نه‌د یمکدر؟ ج) گناهلی کشی دیمکدر.

س) گناه اشلرنی قیلۇب (فاسق) بولغان کشیلرنگ (جهنم) عذابندن قۇتلو احتمالری بارمیدر؟ ج) باردر. الله‌تعالی گناهلرینی عفو قیلغان بعض بنده‌لر جهنمگه هیچ کرمیچی جنتکه کرمك احتمالری ده بار در.

س) الله‌تعالی بعض گناهلرنی عفو ایته‌چکمیدر؟

ج) اگرده فضل وکرمی ایله تله‌سه، عفو ایته‌چکدر.

س) الله تعالی نیندی گناهلرنی عفو ایته‌چکدر؟ ج) الله تعالی تله‌سه هر گناهنی عفو ایتسه‌ده اختیار لیدر، لکن الله تعالی عدللدر. عدل بولغانلغی اۇچۇن (حرام غیر ظلمی) بولغان گناهلرنی غنه عفو ایته‌چکدر. اما (حرام ظلمی) دییۇب آتالا طورغان گناهلرنی ظلم تیگان ومظلوم

بولغان کشی باحل وراضی بولمیچی طورۇب عفو ایتمه‌یه‌چکدر.
اگرده مظلوم بولغان کشی ظالملك قیلغان کشیدن باحل وراضی بولسه
اول وقت آنی‌ده تله‌سه عفو ایته‌چکدر.

س) (حرام ظلمی) دییۇب آتالا طورغان گناهلر نیندی گناهلردر؟

ج) قیلوچی کشینڭ اوزندن باشقه کشیگه جبر وظلم تییه طورغان گناهلردر.

س) نیلر کبی؟ ج) مثلا کشینی اۇتۇرمك وقینامق ویمان تل تییرمك وکشینڭ مالینی اوغرلاب یا طالاب یا که آلداب آلمق کبی.

س) (حرام غیر ظلمی) دییۇب آتالا طورغان گناهلر نیندی گناهلردر؟

ج) قیلوچی کشینڭ اوزندن باشقه کشیگه جبر وظلمی تیمی طورغان گناهلردر.

س) نیلر کبی؟

ج) مثلا حرام طعاملرنی آشامق، حرام اچملکلرنی اچمك وزنا قیلمق کبی.

س) الله‌تعالی نیندی کشیلرنڭ گناهلرینی عفو قیلاچقدر؟

ج) قیلغان گناهلرینه دنیاده وقتده بیك اوکنۇب کامل اخلاص ایله (توبه) قیلغان کشیلرنڭ گناهلرینی عفو قیلمقلغینی الله‌تعالی وعده قیلمشدر.

س) قیلغان گناهلرندن دنیاده وقتده (توبه) قیلا آلمیچی وفات بولغان مؤمنلرنڭ گناهلری‌ده عفو قیلنمق احتمالی بارمیدر؟

ج) باردر: پیغمبرلرنڭ وباشقه‌ایزگی کشیلرنڭ (شفاعت) قیلولری سببلی بیك کوب کشیلرنڭ گناهلری عفو قیلنمقلغی احتمالدر. خصوصا بزنڭ پیغمبرمز محمد صلی‌الله علیه وسلم (شفیع المذنبین)در، اوزینڭ اُمّتُنْدن بولۇب (فرض وواجب) عمللرینی قیلغاندن صوڭ (سنت) عمللرنی‌ده کوب قیلغان کشیلرگه محمد علیه‌السلام کوب شفاعت قیلاچقدر.

س) پیغمبرلرنڭ وباشقه ایزگی کشیلرنڭ شفاعتندن محروم بولغان گناهلی کشیلرنڭ گناهلری‌ده عفو قیلنمق احتمالی بارمیدر؟

ج) باردر: الله‌تعالی (غفور)در؛ اوزی تله‌گان بعض بنده‌لرگناهلرندن هیچ (توبه) قیلمی وفات بولغان بولسه‌لرده وهم ایزگیلرنڭ شفاعتندن‌ده محروم بولسه‌لرده، گناهلرینی اوزینڭ (فضلی) و(رحمتی) ایله عفو قیلماغه الله‌تعالی قادر واختیارلیدر. لکن الله‌تعالی‌نڭ عفو قیلمقلغینه طایانۇب گناه‌اشلرنی قیلمق هیچ درست توگلدر. چۇنکه الله تعالی‌نڭ (غفور)لگی کبی (قَهّار)لغی‌ده باردر. الله‌تعالی (قهار)لك و(عدل)لك صفتی ایله گناهلی بنده‌لرنی بیك قاتی جزالر ایله‌عذاب‌ده قیلاچقدر.

حضرت آدم وحوّا علیهما السلام

س) دنیاده ایك اوّل یاراتلغان كشیلر كملردر؟

ج) آتامز حضرت آدم ایله آنامز حضرت حوّادر. بوتون دنیاداغی كشیلرنك ایك اوّلگی باباسی حضرت آدم وایك اوّلگی ابیسی حضرت حوّادر. اوشبو ایكی كمسه دن اوّل ییر یوزندن هیچ بر كشی بولمامشدر.

س) بزكمنك ذرّیّتندن مز؟ ج) هر قایومز حضرت آدم علیه السلام نك ذریتندن مز. یعنی آنك نسلندن مز، شونك اوچون بز لرگه (بنی آدم) دییلورکه آدم علیه السلام نك بالالری واوغلانلری دیمكدر.

محمد علیه الصّلاة والسّلام

س) بزنك پیغمبرمز كمدر؟

ج) محمد صلی الله علیه وسلم در. بز هر قایومز آنك اُمّتندن مز.

س) محمد علیه السلام قایو زمانده دنیاغه كیلمشدر؟

ج) (٥٧٠) نچی تاریخ میلادی ده، (٢٧) نچی آپریلده و (١٢) نچی ربیع الاوّل ده دوشنبه كون دنیاغه كیلمشدر.

س) ایمدی اوشبو یلده محمد علیه السلام نك طوغان زمانندن بیرلی نیچه نچی یل بولادر؟

ج) بو سوز قایسی یلده اوقوله، شول یلنك تقویمی حسابنچه جواب بیرلور.

س) محمد علیه السلام قای ییرده وقایو شهرده دنیاغه كیلمشدر؟

ج) آز یاده عربستان اسملی ییرده (مكه مكرّمه) اسملی شهرده دنیاغه كیلمشدر.

س) قایو شهرده عمر ایتمشدر؟

ج) (٦٣) یاشینه قدر (مكهٔ مكرمه) ده عمر ایتمش آندن صوك (مدینه) شهرینه (هِجْرَت) قیلمشدر یعنی كوچمشدر.

س) نیچه نچی یاشنده پیغمبر بولمشدر؟

ج) (٤٠) نچی یاشنده پیغمبر بولمشدر.

س) پیغمبر بولغانچی نی حالده بولمشدر؟ ج) یاش وقتندن اوق بیك عقللیلق و بیك طوغریلق هم یاخشیلق ایله مشهور بولمشدر. بوتون مكه خلقی آنك خلق وطبیعتینی بیك یاراتمشلر. بیك طوغریلغندن (محمد الامین) دییوب آتاب یورتمشلر. زور راق اشلرده هر قایوسی آشكا كیكاش قیلا باشلامشلر. بالا وقتندن اوق (عالی جنابلی) و بلند درجه لی بر الوغ كشی بولاچغی ظاهر بولمشدر.

س) پیغمبر بولغانچی نیندی اش برله شغلله‌نمشدر؟
ج) (خدیجه) اسملی بربیك بای خاتوُن‌نك سودا اشلرینی تدبیر قیلمق اوُچوُن (وکیل) بولمشدر.
س) نیچه یاشنده اوُیله‌نمشدر، وخاتوُنلقغه کمنی آلمشدر.
ج) یکرمی بشنچی یاشنده اوُیله‌نمشدر. مذکور حضرت خدیجه اوزینی اوزی عرض قیلمشدر، بس حضرت رسول قبول ایتمشدر.
س) حضرت خدیجهٔ کبُری اول زمانده نیچه‌نچی یاشنده بولمشدر؟
ج) قرقنچی یاشنده بولمشدر.
س) حضرت رسول پیغمبر بولغانچی مکه وعربستان خلقی قایسی دینده بولمشلر؟ ج) کوبسی پوُتلرغه تابنوچی (بتپرست) ومجوسی بولمشلر. آراده بعضلری یهود ونصاری دینینه آوشقانلری‌ده بولمشدر. شولای بولسه‌ده، کوبسی ابراهیم علیه السلام‌نك دیننده وآنك ملتنده بولوچیلقنی دعوی قیلوُب یوُرمشلر.
س) پیغمبرلگی نی‌ره‌وشچه باشلانمشدر؟ ج) حضرت رسول قرغنچی یاشلرینه ییتکاچ دنیا اشلرینی‌طاشلامش، اوز فکری وعقلی برله الله تعالی بارلغینی بلوُب آشکا دعا وعبادت قیلا باشلامش. کوبسنچه (مکهٔ مکرمه) نك برطرفنده (حراء) اسملی طاوده برغارغه بارُوب الله تعالی‌گه دعا قیلوُب‌اوطورمش. برکوُن شول طاوده اوطورغان زماننده حضرت جبرائیل کیلوُب اقرأ سوره سینك باشینی اوقوُمش. ینه ایگنچی وقتده الله تعالی آنی پیغمبر قیلغانلغینی وخلقلرنی (اسلام) دینینه اوُندەمك اوُچوُن ایلچی قیلغانلغینی سوُیله‌مشدر.
س) شوندن صوكٔ محمد علیه السلام نی‌قیلمشدر؟
ج) الله تعالی بوُیوُرغان ره‌وشچه آقرن آقرن خلقلرنی (اسلام) دینینه اوُندی باشلامش وبرنیچه کشینی مسلمان قیلمشدر.
س) ایكٔ اوّل کم ایمان کیترُوب مسلمان بولمش؟ ج) ایكٔ اوّل الوُغ ایرلردن حضرت ابوبکر صدیق وخاتوُنلردن حضرت خدیجهٔ کبری وصبیلردن حضرت علی (رضی‌الله عنهم) ایمان کیترُوب مسلمان‌بولمشلر.
س) پیغمبر بولغاندن صوكٔ مکهٔ مکرمه‌ده نیچه یل طوُرمشدر؟
ج) اون اوُچ یل طوُرمشدر،
س) آندن صوكٔ قایا هجرت قیلمش یعنی کوچمشدر؟
ج) آندن صوكٔ الله تعالی‌نك امری ایله (مدینهٔ منوّره) شهرینه هجرت قیلمشدر. اول هجرت قیلغاچ آشکا ایه‌رُوب مکه‌ده وقتنده مسلمان بولغان کشیلرده مدینهٔ منوره‌گه هجرت قیلمشلردر.

س) بز اهل‌اسلام تاریخنی یعنی یللرنڭ حسابینی قایسی یلدن باشلا
حساب قیلامز؟ ج) حضرت رسولنڭ مكهٔ مكرمه‌دن مدینهٔ منوّره
هجرت قیلغان یلدن باشلاب یوُرته‌مز.

س) اوُشبو تاریخ نیچك دییوُب آتالادر؟ ج) تاریخ هجری دییوُب آتالور

س) اوُشبو یل تاریخ هجرینڭ نیچه‌نچی یلیٔ بولادر؟

ج) بو كتاب قایسی یلده اوقوُلسه، شول یلغه موافق روشده جوا
بیرمك تیشلیدر.

س) محمد علیه السلام مدینهٔ منوّره‌ده وقتده نیلر قیلمشدر؟

ج) اهل اسلامنی بیك كوبایتمش وجمیع اهل اسلامغه پادشاه حكمند
بولوُب ایمانسز خلقلرنی اسلام دینینه كیترمك وبر اسلام مملكتی
حاصل ایتمك اوچوُن ایمانسز كشیلرگه قارشی صحابه‌لرنی عسكر
ایتوُب صوغشلر قیلدرمش. (٨) نچی تاریخ هجریده (مكهٔ
مكرمه)نی ییگوُب اوزینه آلمش. (١٠) نچی تاریخ هجریده (مكهٔ
مكرمه‌گه) باروُب جمیع اهل اسلام ایله برگه حج قیلمش وشول حج
وقتنده الله تعالی‌دن كلام شریفنڭ ایڭ صوكی آیتلری كیلمش.
شول آیتلرنی اوقوُب صحابه‌لرگه الله‌تعالی‌نڭ قرآنی تمام كیلگانلیگنی
واسلام دینینڭ حكملری تمام بیان قیلنغانلغینی سوُیله‌مش واوزینڭ
اجلی یاقنلاشقانلغینی آڭلاتوُب جمیع خلقغه بیك كوب وعظ ونصیحت
سوُیله‌مش. اوزی وفات بولغانچی صحابه‌لرینه الله‌تعالی بوُیوُرغانچه
اسلام دینینڭ حكملرینی هر قایوسینی بیان قیلوُب بترمشدر.

س) محمد علیه السلام نیچه‌نچی یاشنده دنیادن كیتمشدر؟

ج) مدینهٔ منوّره ده اون یل طوُرغاندن صوكڭ (٦٣) نچی یاشنده
و (٦٣٢) نچی تاریخ میلادی ده و (١١) نچی تاریخ هجری ده
(١٢) نچی ربیع الاوّل‌ده دوشنبه كوُن دنیادن كیتمشدر.

س) محمد علیه السلامنڭ قبر شریفی قایده‌در؟

ج) مدینهٔ منوّره‌ده (رَوْضَهٔ مُطَهَّره) وحرم مسجدی‌نڭ اچنده مخصوص بر
(قُبّه) اچنده‌در. روضهٔ مطهره‌غه كیلوُب هر یلده بیك كوب حاجیلر
قبر شریفینی زیارت قیلو ایله مشرف بولمقده‌درلر (وفقنا الله).

محمد علیه السلامنڭ معجزه لری

س) بزنڭ پیغمبرمز محمد علیه السلامنڭ نیندی معجزه لری بولمشدر؟

ج) آنڭ معجزه لری بیك كوب بولمشدر. سِیَرُ النبی وتواریخ انبیا كتابلرنده كوبسی بیان قیلنمشلردر.

س) مشهور معجزه لری نیلردر؟ ج) اوشبولردر.

١) بر زمان كیچ ایله، ایمانسز كشیلرنڭ صنامق اوچون صوراولری بوینچه، قولی ایله اشاره قیلوب آینی ایكی كیسا كگه یاروب كورسه تمشدر. آی ایكی كیسه كگه یارلوب بر كیسه گی طاونڭ بر طرفندن ایكنچی كیسه گی طاونڭ ایكنچی طرفندن كورنوب طورمشدر.

٢) محمد علیه السلام حضرت ابو بكر صدیق رضی الله عنه ایله مكهٔ مكرمه دن كوچوب مدینهٔ منوّره گه كرگاچ (ابو ایوب الانصاری) اسملی صحابه یورطینه توشمشلر. ابو ایوب الانصاری رضی الله عنه ایكیسینه یتهرلك بر آز آش حاضرلامش. آش حاضر بولغاچ محمد علیه السلام ابو ایوبكه مدینه شهرینڭ الوغ كشیلرینی مجلسكه چاقروغه بویورمش، مجموعی یوز سكسان كشی قدر قوناقلر جییلمشلر، هر قایوسی شول طعامدن آشامشلر، حضرت رسولنڭ معجزه سی برکتنده آش هیچ كیمیمه مش. بو معجزه نی كورگاندن صوڭ مجلسكه كیلگان كشیلرنڭ هر قایوسی ایمان كیتروب مسلمان بولمشلر.

٣) حدیبیه صحراسنده صوغش زمانده صحابه لر بیك صوسامشلر، حضرت رسول صووی كیبكان بر قویونی دعا قیلوب برکتله مش، شول ساعت قویو صوایله طولمش، جمیع عسكر صواچمش وحیوانلرینه ده اچرمشلر.

٤) برزمان صحراده صحابه لر صوسامشلر حضرت رسولنڭ قولینه آزغنه صولی برکاسه بیرمشلر، حضرت رسول كاسه ده گی صوغه بارماقلرینی تییرمش. كاسه شول ساعت صو ایله طولمش. ییتمش سیكسان كشی شول كاسه دن اچوب صوغه طویمشلر. هم اوز كاسه لرینه ده طوتورمشلر. هنوز كاسه ده صو بتمه مش.

٥) بر زمان حضرت رسول مجلس یاساب اوچ یوز قدر كشی دعوت قیلمش. برکچكنه طاباق ایله خرمانی برکتله مش. اوچ یوز قدر كشی هر قایوسی شول صاوتدن آشاب طویمشلر. معجزه برکتنده طاباقداغی خرما هیچ كیمیمه مشدر.

٦) بر زمان محمد علیه السلامنڭ آلدینه آشارغه آغولی ایت كیتروب قویمشلر ایكان، ایت (مینی آشاما كزمین آغولی) دیوب طاوش بیرمش.

٧) بر بوری وبر قرکجه سی وبر تۆیه محمد علیه السلامنڭ معجزه‌سی ایله تلگه کیلۆب سویله شمشلر.

٨) برکشی پیغمبرلگنگه شاهدڭ بارمی؟ دییۆب صۆرامش ایکان شول تیره‌ده اوسۆب اوطۆرا طۆرغان برآغاچ حضرت رسولنڭ یانینه کیلۆب کلمهٔ شهادتنی ئه‌یتمش ده، اوسه طۆرغان اورنینه بارۆب اوطۆرمش.

٩) خندق صوغشی وقتنده برآرپا ایکمگینی برکتله‌مش ایکان برملا قدرکشی شول ایکمکنی آشاب تمام طویمشلر.

١٠) حنین صوغشنده دشمان طرفنده غی عسکرلرگه براۆچ طوفراق آلۆب ارغتمش. دشمان عسکرلرینڭ هر برینڭ کوزینه طوفراق طولۆب ییکلولرینه سبب بولمشدر.

١١) بر زمان محمد علیه السلام آتاسی ایله بر طوغان آغاسی حضرت عباس اۆچۆن خیر دعا قیلغان وقتده، اۆینڭ دیوارلرندن (آمین آمین) دیگان طاوشلر ایشتلمشدر.

١٢) بر زمانده آنڭ قولنده طاشلردن (سبحان‌الله، سبحان‌الله) دیگان تسبیح طاوشی ایشتلمشدر.

١٣ حضرت رسول جمعه کۆن مسجده خطبه‌نی اوّلده بر خرما اغاچینه آرقاسینی سۆیه‌ب اوقۆر ایکان. صوکره بییگره‌ك بولسۆن اۆچۆن ایکی باصقچلی بر منبر یاساتدرمش. بر جمعه‌ده شونڭ اۆستینه منۆب خطبه اوقی باشلاغاچ اوّلگی خرمه آغاچندن گویا قایغرغان ره‌وشده یغلاغان طاوش ایشتلمشدر.

١٤) حضرت محمد علیه السلامنڭ ایڭ الۆغ معجزه‌سی (کلام شریف) در. شویله که کلام شریف بیك عجیب فصیح وبلیغ در. بنی آدمگه دنیا راحتلگی وآخرت سعادتی اۆچۆن کیره‌ك بولاچق حکم ونظاملرنڭ هربرسی آنده باردر. شونڭ اۆچۆن کلام شریف حضرت رسولنڭ اوزی ترتیب قیلغان سوز، یعنی آدم سوزی بولمق احتمالی هیچ یوقدر. البته هیچ شبهه‌سز الله تعالی طرفندن کیلگان سوزلردر. الله‌تعالی طرفندن کلام شریف کیلمکلگی البته بیك الۆغ معجزه‌در.

س) پیغمبرمز محمد علیه السلامنڭ آتا وباباسی کملردر؟

ج) محمدعلیه‌السلامنڭ آتاسی (عبدالله) اسملیدر، آنڭ آتاسی (عبدالمطّلب) اسملیدر، آنڭ آتاسی (هاشم) اسملیدر، آنڭ آتاسی (عَبدُمَناف) اسملیدر.

س) اناسی نی اسملیدر؟ ج) (آمنه) اسملیدرکه (وهب) اسملی شینڭ قزیدر.

س) محمد علیه السلامنڭ ایڭ اوّلگی خاتوُنی کمدر؟ ج) حضرت خدیجهٔ کبری رضی الله عنهادر. س) محمد علیه السلامنڭ نیچه بالاسی بولمشدر؟ ج) اوُچ اوغلی ودورت قزی بولمشدر که اوغللری (قاسم، ابراهیم وعبدالله) اسملی لردر (رضی الله عنهم) وقزلری (رقیه، زینب، ام گلثوم وفاطمه) اسملی لردر (رضی الله عنهن). پیغمبرمز حضرت محمد علیه السلامنڭ جمیع احوالی تاریخ انبیا کتابلرنده تفصیلا بیان قیلنمشدر.

صحابه لر

س) محمد علیه السلامنڭ صحابی لری کملردر؟

ج) پیغمبرمز محمد علیه السلامنڭ صاغ وسلامت وقتنده آنی کوروُب وآڭا یولقوُب ایمان کیتروُب مسلمان بولغانٌ کشیلردر.

س) اول صحابی لر نیندی کشیلردر؟ ج) هر قایوسی بیك یاخشی کشیلردر. پیغمبرمز حضرت محمد علیه السلامنی کورو ایله مشرف بولغان کشیلردر. آنلرنڭ هر قایوسینی بزلر دوست ویاقن کورمك تییشلیدر.

س) صحابی لرنڭ افضلی کملردر؟

ج) اوّل حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله عنه، آندن صوڭ حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه، آندن صوڭ حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه، آندن صوڭ حضرت علی المرتضی رضی الله عنه در. اوُشبو دورت صحابی لر بیك الوُغ کشیلردر. حضرت رسولنڭ بیك یاقن دوست کشیلریدرلر. شونڭ اوُچوُن آنلر (چهاریار رسول) دییوُب آتالوُرلر. مؤمن ومسلمان بولغان کشیگه اوُشبو چهاریارنڭ هر قایوسینی دوست ویاقن کورمك تییشلیدر (رضوان الله علیهم اجمعین).

خلیفه لر

) حضرت رسول وفات بولغاندن صوڭ آنڭ اورنینه کم (خلیفه) بولمشدر؟

) صحابه لرنڭ اتفاقی ایله حقلق اوزره حضرت (ابو بکر) رضی الله عنه ایکی یلده اوُچ آی خلیفه بولمشدر. س) آندن صوڭ کم خلیفه بولمشدر؟ ج) آندن صوڭ حضرت (عمر) رضی الله عنه اون یل یارم چاماسنده خلیفه بولمشدر.

س) حضرت عمر وفات بولغاندن صوڭ كم خليفه بولمشدر؟
ج) آندن صوڭ حضرت (عثمان) رضى الله عنه اون ايكى يل چاماسى خليفه بولمش
س) حضرت عثمان وفات بولغاندن صوڭ كم خليفه بولمشدر؟
ج) آندن صوڭ حضرت على رضى الله عنه دورت يل قدر خليفه بولمشد
س) حضرت على وفات بولغاندن صوڭ كم خليفه بولمشدر؟
ج) حضرت على نڭ اوغلى (حسن) رضى الله عنه آلتى آى قدر خليفه بولغاند
صوڭ اهل اسلام اچنده فتنه باسلسون اوچون پادشاهلقنى حضر
(معاويه) گه طابشرمشدر. اهل اسلامنڭ (خليفه) لرينڭ احوا
(تاريخ اهل اسلام) كتابلرنده تفصيلا بيان قيلنمشدر.

اَهْلُ السُّنَّة والجماعَة

س) حضرت رسولنڭ صحابه لرى وفات بولوب بتكاندن صوڭ اهل اسلا
اعتقاددە نيچه تورلى (فرقه) گه بولنمشدر؟ ج) مجموعى يتمش او
فرقه گه بولنمكلگى روايت قيلنمقدەدر. اما مشهور فرقه لر اوچدر.
س) اول اوچ فرقه قايو فرقه لردر؟
ج) (اهل السنة والجماعة) فرقه سى، (شيعه) فرقه سى و (مُعْتَزِلَه) فرقه سى
س) اوشبو اوچ فرقه نڭ قايوسينڭ اعتقادى حقدر؟
ج) اهل السنة والجماعة فرقه سينڭ اعتقادى حقدر.
س) بزاوزمز قايو فرقه دنمز؟ ج) بزلر اهل السنة والجماعه فرقه سندنمز
س) اهل السنة والجماعة فرقه سينڭ اعتقادى نى رەوشچەدر؟
ج) پيغمبرمز محمد عليه السلام اوزى وصحابه لرى دين وشريعت حكملرى
نى رەوشچه اعتقاد قيلمشلردر، اهل السنة والجماعة فرقه سينڭ اعتقاديد
شول رەوشچەدر. هيچ اوزگارتلمش توگللدر.
اوشبو كتابده غى مسئله لر هر قايوسى اهل السنة والجماعة فرقه سينڭ
اعتقادى اوزرينه يازلمشلردر، هر قايوسى حق سوزلردر.
س) (شيعه) فرقه سينڭ اعتقادى نى رەوشچەدر؟
ج) آنلرنڭ اعتقاديده كوب مسئله ده اهل السنة والجماعة اعتقادى رەوشنچەدر
شولاى بولسەده بعض مسئله لرده خلافلقلرى ده باردر. مثلا اهل السن
والجماعة فرقه سى حضرت رسولدن صوڭ آنڭ اورنينه امام وخليف
بولورغه تييشلى كشى حضرت (ابو بكر) رضى الله عنه ايدى شونڭ
اوچون جميع صحابه نڭ اتفاقى ايله اوّل اول خليفه بولدى آندن
صوڭ حضرت (عمر) رضى الله عنه وآندن صوڭ حضرت (عثمان

رضی الله عنه وآندن صوڭ حضرت (علی) رضی الله عنه خلیفه بولدی دییوُرلر. اما شیعه فرقه سی حضرت رسول صلی الله علیه وسلمدن صوڭ حضرت (علی) رضی الله عنه خلیفه بولمق تییشلی ایدی، حضرت علی‌دن صوڭ آنڭ نسلندن بولغان سید لرگنه خلیفه بولمق تییشلی ایدی، حضرت ابو بکر وحضرت عمر وحضرت عثمان رضی الله عنهم خلیفه بولماسقه تییش ایدی دییوُرلر. اوُشبونڭ کبی دخی باشقه بر نیچه توُرلی مسئله‌ده‌ده خلافلقلری باردر

س) (معتزله) فرقه سینڭ اعتقادی نی ره‌وشچه‌در؟

ج) آنلرنڭ اعتقادی هم بعض مسئله‌ده اهل السنة والجماعة‌نڭ اعتقادینه باشقه‌در، چوُنکه آنلر اوزلرینڭ ضعیف عقللرینه بیك اشانا طوُرغان کمسه لردر، آنلر شریعت حکملرندن اوزلرینڭ عقللرینه ضیماغان مسئله‌لرگه ظاهر نچه اشانماسلر. عقللرینه موافق کیلمه‌گان حکملرنڭ هر قایوسینی (تأویل) قیلوُب ایگنچی توُرلی ایتوُب مطالعه قیلوُرلر مثلا آنلر قبرده میتنڭ ترلووینه، وسؤال فرشته‌لری کیلووینه، قبرده میت نعمت یاعذاب کوروویینه، صراط کوپری بولاچغینه، عمللرنڭ میزان ایله اولچه‌نووینه والله تعالی جنتده‌گی کشیلرگه کورنووینه ظاهر نچه اشانماسلر.

س) (اهل السنة والجماعة) فرقه‌سندن بولغان کشیلر نیچك دییوُب آتالوُرلر؟

ج) (سُنّی) دییوُب آتالوُرلر.

س) (شیعه) فرقه‌سندن بولغان کشیلر نیچك دییوُب آتالوُرلر؟

ج) (شیعی) دییوُب آتالوُرلر.

س) (معتزله) فرقه‌سندن بولغان کشیلر نیچك دییوُب آتالوُرلر؟

ج) (معتزلی) دییوُب آتالوُرلر. اوز عقلینه ایه‌روُب شریعت حکملرینه ظاهرنچه‌گنه اعتقاد قیلمیچی تأویل قیلغان کشیلر هر بری (معتزلی) حکمنده درلر.

س) (شیعه‌ومعتزله) فرقه‌سندن بولغان کشیلر مسلمانمی یاکه مسلمان توگلمی؟

ج) دین اسلامنڭ حقلغینه ایمان کیتروُب قبله‌غه قاراب نماز اوقوُغانلری هر قایوسی مسلماندرلر. شولای بولسه‌ده بعض مسئله‌لرده خطا اعتقاد قیلغانلقلری اوُچوُن گناهلیدرلر. آنلرغه هیچ بروقت سببسز (کافر) دیب ایتمك درست توگلدر. چوُنکه آنلرنڭ، الله تعالی‌نڭ بارلغینه وبرلگینه اشانولرنده ومحمد علیه السلام الله تعالی نڭ حق پیغمبری بولوچیلغینه اشانولرنده وکلام شریف الله تعالی‌نڭ کتابی بولووینه اشانولرنده هیچ کیمچیلك یوقدر. آنلر هر قایوسی خصوصا بو

زمانده غیلری اعتقادلری ایله مؤمن ومسلمان بولونی کامل اخلاصلری ایله دعوا قیلمقده درلر. اوّل زمانده آنلرنك آراسنده بیك خلاف اعتقادلی وبد مذهبلیلری‌ده بولمشدر. لكن ایمدی بوزمانده آندیلری قالمامشدر.

احكام شرعیه

س) احكام شرعیه نه دیمكدر؟ ج) دین اسلامده اعتقاد، عبادت ومعیشت خصوصلرنده بولغان شریعت حكملری دیمكدر.

س) شریعت حكملری قایده بیان قیلنمشلردر؟

ج) (آیت كریمه) لرده و(حدیث شریف) لرده بیان قیلنمشلردر.

س) (آیت كریمه) نه در؟

ج) قرآن وكلام شریفنك اچنده بولغان سوزلردر.

س) (حدیث شریف) نه در؟

ج) پیغمبرمز محمد صلی الله علیه وسلمنك مبارك سوزلریدر.

س) قرآنده‌گی آیتلردن وحدیث شریفلردن شریعت حكملرینی آكلامق ممكن‌میدر؟ ج) عربچه بیك كامل بلگان كشیگه بعض حكملرینی آكلامق ممكندر. اما شریعتنك هر بر حكملرینی آكلامق اوچون (مجتهد) بولمق كیره‌كدر، (مجتهد) بولماغان كشی آیتلردن وحدیثلردن شریعت حكملرینك هر قایوسینی آكلاب چغارا آلمیدر.

مجتهد ومذهب

س) نیندی كشی مجتهد بولادر؟ ج) عرب تلینك هربر معنی وسرلرینی بلوب، بیك كامل عالم بولوب، آیت وحدیثلرنك حكمت وسرلرینی یاخشی آكلارلق بولغاندن صوك، كامل اجتهاد ایله دین مسئله‌لرینك هر قایوسینی فكرله‌گان كشی (مجتهد) بولادر.

س) مجتهد بولورلق بولماغان كشیلر شریعت حكملرینی نیچك بلورلر، ومعیشتده هم عبادتده نی ره‌وشچه عمل قیلورلر؟

ج) بر مجتهدنك مذهبینه ایه‌روب هر مسئله‌ده شول مجتهدنك مذهبی ایله عمل قیلورلر.

س) مذهب نه دیمکدر؟ ج) مجتهدلرنك شریعت حکملرنده آیت وحدیثلردن قاراب اجتهاد ایله فکرلهب آکلاغان یولی دیمکدر.

س) مشهور مجتهدلر نیچهدر؟ ج) دورتدر.

س) کملردر؟ ج) ١) ابو حنیفه امام اعظم نعمان بن ثابت رحمة الله علیه، ٢) امام شافعی محمد بن ادریس رحمة الله علیه، ٣) امام مالك بن انس رحمة الله علیه، ٤) امام احمد بن حنبل رحمة الله علیهدر.

س) اوشبو مجتهدلرنك مذهبلری بربرسینه موافقمیدر یا که مخالفمیدر، یعنی باشقهمیدر؟ ج) بیك کوب مسئلهلرده بربرسینه موافقدر. بربرسینه مخالف بولغان مسئلهلری ده باردر، لکن آلار بیك کوب توگلدرلر.

س) اوشبو مجتهدلر قایسی مسئلهلرده بربرسینه مخالفدرلر؟

ج) مثلا امام اعظم ابو حنیفه مذهبنده تهندن قان چقمقلغی طهارتنی بوزادر، امام شافعی مذهبنده بوزمیدر. امام اعظم مذهبنده ایرکشی خاتونینك تهنینی طوتمقلغی طهارتنی بوزمیدر، امام شافعی مذهبنده بوزادر. امام اعظم مذهبنده ایتی حلال بولماغان حیوانلرنك تیریلری ایله نگاندن صوك پاك بولادر، امام شافعی مذهبنده پاك بولمیدر. ودخی تولکی، یاللی بوری، یوهران وکرپی نك ایتلری امام اعظم مذهبنده حرامدر، امام شافعی مذهبنده حلالدر. بوندی اختلافلی مسئلهلر کوبدر. هر قایوسی (علم فقه) کتابلرینك الوغلرنده تفصیلا بیان قیلنمشلردر.

س) اوشبو اماملر نیندی کشیلردر؟

ج) هر قایوسی بیك کامل عقللی وزیرهك هم بیك کامل عالم وتقوی کشیلردر. هر قایوسی قرآنده گی آیتلرنی وحدیث شریفلرنی کامل اجتهاد ایله مطالعه قیلوب آکلامشلردر. آیتلرنی وحدیثلرنی یاخشی آکلاغاندن صوك هر بر شریعت حکملرینی شولردن آکلاغانلرنچه بیان قیلمشلردر.

س) اوشبو اماملرنك قایوسینك مذهبی حقدر؟ ج) هر بر مسئلهده امام اعظم ابو حنیفه رحمه الله علیهنك مذهبی حقدر، باشقه لرینك مذهبلری بعض مسئلهلرده بزنكچه خطا کورینهدر، خلافلی مسئلهلرده آلارنك مذهبلرینی ظاهر اخطادیب ئه یتلسه ده حق بولمق احتمالندن ده یراق توگلدر

س) بز اوزمز عملده اوشبو دورت مجتهدنك قایوسینك مذهبنده مز؟

ج) بز امام اعظم ابو حنیفه رحمه الله علیه حضرتلرینك مذهبنده مز، معیشت وعبادت حکملرینك هر قایوسنده آنك مذهبی ایله عمل قیلامز.

س) دنیاده امام شافعی وامام مالك وامام احمد بن حنبل مذهبنده بولغان مسلمانلرده بارمی؟

ج) باردر مسلمانلرنك كوبسی امام اعظم ابو حنیفه مذهبنده بولسه‌ده، باشقه اوچ امامنك مذهبنده بولغان مسلمانلرده آز تو گلدر (مكهٔ مكرمه)ده اوشبو دورت مذهب خلقینك هر قایوسینك اوزلرینه مخصوص امامللری باردر. مسجد حرام اچنده (كعبة الله) ئه‌یله‌نه‌سنده هركون بیش وقت نمازنی دورت مذهب خلقی دورتیسی دورت طرفده آیرلشوب اوز امامللری ایله اوقومقده‌درلر.

س) امام اعظم غه باشقه اوچ امامنك مذهبنده بولغان مسلمانلرنك مسلمانلقلرنده كیمچیلك یوقمیدر؟ ج) یوقدر: هر قایوسی حق مؤمن وكامل مسلماندرلر. هربرمذهب خلقی ایكنچی مذهبده بولغان مسلمانلرنی ده، دوست ویاقن كورمك تییشلیدر. بربرسینی دشمان كورو هیچ درست تو گلدر. چونكه مسلمانلر هر قایوسی بربرسینه قرداشدرلر.

س) اوشبو امامللر ومجتهدلر قایسی یللرده طوغوب قایسی یللرده وفات بولمشلردر؟ ج) ۱ (امام اعظم ابو حنیفه) حضرتلری (۸۰)نچی تاریخ هجریده طومش و(۱۵۰)نچی تاریخ هجریده (۷۰)نچی یاشنده وفات بولمشدر. ۲) (امام شافعی) حضرتلری (۱۵۰)نچی تاریخده طومش و(۲۰٤)نچی تاریخده (۵٤)نچی یاشنده وفات بولمشدر.

۳) (امام مالك) حضرتلری (۹۰)نچی تاریخده طومش و(۱۷۹)نچی تاریخده (۸۹)نچی یاشنده وفات بولمشدر.

٤) (امام احمد بن حنبل) حضرتلری (۱٦٤)نچی تاریخده طومش و(۲٤۱)نچی تاریخده (۷۷)نچی یاشنده وفات بولمشدر.

عبادات اسلامیه‌نڭ ایكنچی جزئی

« طَهٰارَتْ »

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

١) اِنَّ الْاِسْلٰامَ نَظِيفٌ فَتَنَظَّفُوا، فَاِنَّهُ لٰا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ اِلَّا نَظِيفٌ * معناسی: اسلام دینی پاك دیندر. بس پاك بولوُرغه طرشڭز. پاك بولماغان كشی جنتكه كرمس.

٢) بُنِيَ الدِّينُ عَلَى النَّظٰافَةِ * معناسی: اسلام دینی پاكلك اوزرینه توُزلمشدر.

٣) الطُّهُورُ شَطْرُ الْاِيمٰانِ * معناسی: پاكلك ایماننڭ بر كیسه‌گی كبیدر. دینمز اسلام دینی بیك حق و بیك پاك بر دیندر. بنده‌لرگه هر طوغریده بیك پاك بولو ایله بوُیوُرادر. مسلمان بولغان كشینڭ كوڭلی یمان خلقلردن و یاوز فكرلردن ته‌نی، كییمی، یوُرتی، ییری هم آشی، صووی هر بر نجسلردن پاك بولمق تییشلیدر. خصوصا نماز اوقوُغان زمانده و باشقه عبادتلرنی قیلغان زمانده مسلمان كشی بیگره كده پاك بولمق لازمدر.

آبْدَسْتْ یا كه طَهٰارَتْ

س) نماز اوقوُیاچق كشینڭ قای ییرلری پاك بولمق تییشلیدر؟

ج) نماز اوقوُیاچق كشینڭ ته‌نی، كییمی واورنی هر توُرلی نجسلردن پاك بولمق تییشلیدر.

س) نماز اوقوُر آلدندن دخی نی قیلمق تییشلیدر؟

ج) شریعت بوُیوُرغان ره‌وشچه صو ایله تییشلی اعضالرینی یوووب (آبدست) یعنی طهارت آلمق فرضدر. س) طهارت نی ره‌وشچه آلنادر.

ج) طهارت آلغانده اوُشبو (٨) توُرلی اش قیلنادر:

١) طهارت آلاچق كشی پاك صو ایله اوَّل استنجا قیلوُر، یعنی عورتلرینی نجسدن پاكله‌ر، ٢) آندن صوڭ بله‌زكلرینه قدر ایكی قولینی یووار، ٣) آندن صوڭ اوُچ مرتبه آغزینی یووار، ۴) آندن صوڭ اوُچ مرتبه

بۇرنینی یووار، ۵) آندن صوڭ اۇچ مرتبه یۇزینی یووار، ٦) آندن صوڭ اۇچ مرتبه ترسه کلرینه قدر ایکی قولینی یووار، قول یوغانده قول بارماقلرینڭ آرالرینه ده صو تییرۇر، ۷) آندن صوڭ ایکی قولینڭ اوچلرینی و بارماقلرینی صولاب ایکی قولی برله اوّل باشینه آندن صوڭ قۇلاقلرینه آندن صوڭ موینینه مسح قیلۇر، ۸) آندن صوڭ طوبقلرینه قدر اوّل اوڭ آیاغینی آندن صوڭ صول آیاغینی یووار، آیاق یوغانده ده بارماق آرالرینه صو تییرۇر. اگر ده آیاغی چیتکلی بولسه قول بارماقلرینی صولاب چیتگینڭ یۇزینه اۇچ بارماق قدر (مسح) قیلۇر.

معلم افندی اۇشبو درسده آبدست خانه گه بارۇب مبتدیلرگه اوّل بالفعل اوزی طهارت آلۇب کورسه تمك وهم مبتدیلرنڭ هر قایوسینه طهارت آلدرتمق تیشلیدر. تا که مبتدیلر کوزلری برله کورۇب طهارت آلونڭ طریقینی یاخشی بلسۇنلر.

طهارتنڭ فرضلری

س) طهارتنڭ فرضلری نیچه در؟ ج) دورتدر.

س) نیلر؟ ج) ۱) یۇزینی یومق. ۲) ایکی قولینی یومق. ۳) باشینه مسح قیلمق. ٤) ایکی آیاغینی یومق.

س) یۇز یوغانده قایا قدر یوولۇر؟

ج) ماڭلای چه چی چیگندن آلۇب ایه‌ك آستینه قدر وهم بر قۇلاقدن ایکنچی قۇلاقغه قدر بولغان ییرنڭ همه سی یوولۇر؟

س) قاش، میق و صاقال طوغریلری نیچك یوولۇرلر؟

ج) آنلرنڭ آستلرنداغی ته‌نلرینی قصدا یوولماس. قاش میق اوزی یوولۇر، صاقالنڭ هم ته‌ن طوغرسنداغی ییرلری یوولۇر (یا که مسح قیلنۇر) اما ایه کدن تو به‌ن صالنغان ییری یوولماس هم مسح ده قیلنماس.

س) قوللر قایدن قایا قدر یوولورلر؟ ج) بارماق باشلرندن آلۇب ترسه کلرگه قدر یوولۇرلر. ترسه کلر اوزلری ده یوولورلر. قول یوغانده طرناق آستلرینه، یۇزۇڭ آستینه بارماق آرالرینه صو تییرمی قالنماس.

س) باشنڭ نی قدر ییرینه مسح قیلنور؟

ج) باشنڭ چه‌چ اوسکان ییرلرینڭ دورت اۇلۇشندن بر اۇلۇشی قدر ییرینه مسح قیلمق فرضدر. همه سینه مسح قیلمق سنتدر.

س) باشقه وقوْلاقغه وهم موين‌غه نی ره‌شچه مسح قیلنوْر؟ ج) معلم افندی‌اوزكْ مسح قیلوْب کورسه‌ت‌مبتدیلر بالفعل کورسوْن و بلسوْنلر.

س) آیاقلرنكْ نی قدر ییرلری یووِلوْرلر؟ ج) بارماق باشلرندن آلوْب ایکی طوبقلرینه قدر یووِلوْرلر طوبقلر اوزلری‌ده یووِلوْرلر.

س) اگرده آیاقلری چیتکلی بولسه نی قیلوْر؟ ج) طهارتلی وقتنده کییلگان چیتکلر بولسه، ایکنچی طهارت آلغانده آیاقلرینی یوماس، بلکه چیتکلرینه مسح قیلوْر.

س) چیتککه نی‌ره‌وشچه مسح قیلوْر؟

ج) چیتککه مسح قیلونكْ طریقی برآز صوکْره بیان قیلناچقدر.

طهارتنكْ سُنّتلری

س) طهارتنكْ سنتلری نیچه‌در؟ ج) (١٨) در.

س) نیلـردر؟ ج) ١) (بسم الله الرحمن الرحیم) دیو باشلامق. ٢) طهارت‌نی کوکْلدن نیت قیلمق. ٣) طهارتکه کرشودن اوّل بله‌زکلرینه قدر ایکی قولینی یومق. ٤) (مسواك) ایـله یاکه بارماغی ایـله تشلرینی پاکله‌مك. ٥) اوْچ‌مرتبه‌اوكْ قولینه‌صو آلوْب اوْچ‌مرتبه‌آغزینی یاخشی‌یومق. ٦) اوْچ مرتبه‌اوكْ قولینه‌صو آلوْب‌شول‌صولرنی بوْرنینه طارتوْب‌صول‌قولی‌برله‌سنگرمك. ٧) قاش‌ومییق‌ویوْزوْك آستلرینه صو ایرشدرمك ٨) صاقالینی آرالاشدرمق. ٩) آیاق وقول بارماقلرینی آرالاشدرمق. ١٠) یوْزینی وقوللرینی وآیاقلرینی اوْچ‌ر مرتبه‌یومق.

١١) اوكْ قولینی صول قولندن واوكْ آیاغینی صول آیاغندن ألك یومق.

١٢) باشینه مسح قیلغانده ماشکلای طرفندن باشلامق. ١٣) باشینكْ چه‌چ اوسه طوْرغان ییرینكْ همه‌سینه مسح قیلمق. ١٥) اشاره بارماقلری ایله قوْلاقلرینكْ اچلرینه وباش بارماقلری ایله طشلرینه مسح قیلمق.

١٥) ایکی قول آرقاسی ایـله موینینه مسح قیلمق (سنت مستحبه).

١٦) طهارتنكْ فرضلرینی مشهور ترتیبنچه قیلمق. یعنی اوّلا یوزینی آندن صوكْ قوللرینی یووار آندن صوكْ باشینه مسح قیلوْر آندن صوكْ آیاقلرینی یووار ١٧) طهارت‌آراسینه باشقه‌اش قاتشدرمیچی برطوْتاشدن تمام ایتمك. ١٨) قوللرینی وآیاقلرینی یوغانده بارماق باشلرندن یووا باشلامق.

طهارتنك مستحبلری

س) طهارتنی نی ره‌وشچه آلمق مستحبدر؟
ج) طهارت آلغانده اوشبو بش اش مستحبدر.
١) نچی کییملرینه صو چه‌چره‌مسلك بییك ییرده طوُرمق. ٢) نچی قبله غه قارشی بولمق. ٣) نچی طهارتلك صونی اوزی حاضرله مك ٤) نچی طهارت آلغانده دنیا سوزلری سویله‌شمیچی مشهور دعالرنی غنه اوقومق ٥) نچی طهارت تمام بولغانچی تواضعلی قیافت ایله طوُرمق.

طهارتنك دعالری

س) طهارت آلغانده اوّل ایکی قولنی یوغانده قایسی دعا اوقوُلوُر؟
ج) اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذی جَعَلَ الْمٰآءَ طَهُورًا وَالْاِسْلٰامَ نُورًا ❀
معناسی: هر کوُرکه‌ملك صونی پاکله‌وچی قیلغان واسلام دینینی نور قیلغان الله تعالی گه خاصدر.
س) آغزنی یوغانده قایسی دعا اوقوُلوُر؟
ج) اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ نَکْهَتی وَاَسْقِنی مِنْ حَوْضِ نَبِیِّكَ ❀ معناسی: ای الله مینم آوزمنی پاك قیلغل ودخی میکا پیغمبرك محمد علیه السلامنك کوثر کولندن اچونی نصیب قیلغل.
س) بوُرنغه صو آلغانده قایسی دعا اوقوُلوُر؟
ج) اَللّٰهُمَّ اَرِحْنی رٰائِحَةَ الْجَنَّةِ وَلا تُرِحْنی رٰائِحَةَ النّٰارِ ❀ معناسی: ای الله مکا جنت ایسلرینی ایسنه‌ونی نصیب قیلغل ومینی جهنم ایسندن صاقلاغل.
س) یوُزنی یوغانده قایسی دعا اوقوُلوُر؟
ج) اَللّٰهُمَّ بَیِّضْ وَجْهی بِنُورِكَ یَوْمَ تَبْیَضُّ وُجُوهُ اَوْلِیٰآئِكَ وَلا تُسَوِّدْ وَجْهی بِذُنُوبی یَوْمَ تَسْوَدُّ وُجُوهُ اَعْدٰآئِكَ ❀ معناسی: ای الله دوست بنده‌لرك یوُزلری آق بولاچق قیامت کوُننده مینم یوُزمنی اوز نورك ایله آق قیلغل ودشمانلرکنك یوُزلری قارا بولاچق کوُننده گناهلرم ایله مینم یوُزمنی قارا قیلماغل.
س) اوك قولنی یوغانده قایسی دعا اوقوُلوُر؟
ج) اَللّٰهُمَّ اَعْطِنی کِتٰابی بِیَمینی وَحٰاسِبْنی حِسٰابًا یَسیرًا ❀ معناسی:

ای الله قیامت کوننده مینم عمل دفترمنی اوڭ طرفمدن بیرۇب، مینی ییڭل حساب ایله حساب قیلغل.

س) صول قولنی یوغانده قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ لَا تُعْطِنِی كِتَابِی بِشِمَالِی وَلَا مِنْ وَرَآءِ ظَهْرِی وَلَا تُحَاسِبْنِی حِسَاباً شَدِیداً ❀ ای الله مینم عمل دفترمنی صول طرفمدن ده آرتمدن ده بیرمه گل ودخی مینم حسابمنی آور قیلماغل.

س) باشقه مسح قیلغانده قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ غَشِّنِی بِرَحْمَتِكَ وَاَنْزِلْ عَلَیَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ ❀ معناسی: ای الله مینی رحمتڭ ایله اۇرتکل ودخی مینم اۇستیمه برکتڭنی ایندرگل.

س) قۇلاقغه مسح قیلغانده قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِی مِنَ الَّذِینَ یَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَیَتَّبِعُونَ اَحْسَنَهُ ❀ معناسی: ای الله مینی ایشتکان سۇزلری نڭ کورکه مره گینه اییه ره طۇرغان [illegible]کشیلردن قیلغل.

س) [illegible]ینغه مسح قیلغانده قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ اَعْتِقْ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ وَاحْفَظْنِی مِنَ السَّلَاسِلِ وَالْاَغْلَالِ ❀ معناسی: ای الله مینی جهنم اوتندن آزاد قیلغل ودخی عذاب چلبرلرندن وبغاولرندن صاقلاغل.

س) اوڭ آیاقنی یوغانده قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمَیَّ عَلَی الصِّرَاطِ یَوْمَ تَزِلُّ فِیهِ الْاَقْدَامُ ❀ معناسی: ای الله قیامت کۇننده صراط یولنده آیاقلر طایا طۇرغان کۇنده مینم ایکی آیاغمنی طایدرماغل.

س) صول آیاقنی یوغانده قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ سَعْیِی مَشْكُورًا وَذَنْبِی مَغْفُورًا ❀ معناسی: ای الله، مینم عملمنی ثوابلی قیلغل وگناهمنی عفو قیلغل.

س) طهارت تمام بولغاچ قایسی دعا اوقۇلۇر؟

ج) اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِی مِنَ التَّوَّابِینَ الْمُتَطَهِّرِینَ وَاجْعَلْنِی مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِینَ الَّذِینَ لَا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَلَا هُمْ یَحْزَنُونَ ❀ معناسی: یارب، مینی پاك کشیلردن قیلغل. ودخی مینی قیامت کۇننده قایغو وقورقنچدن امین بولاچق ایزگی قۇللرڭدن قیلغل.

طهارتده مكروه بولغان اشلر

س) طهارت آلغانده نيندى اشلر مكروهدر؟
ج) طهارت آلغانده اوشبو سيگز تورلى اش مكروهدر. ١) صونى كوب طوتوب اسراف قيلمق. ٢) بورنينى اوك قولى ايله سنگرمك. ٣) يوولا طورغان اعضالرنى اوچدن آرتق ياكيم يومق. ٤) باشينه ايكى قات مسح قيلمق. ٥) يوزينه صوصالغانده بيك قاتى اورمق ٦) طهارت آلغانده باشقه كشيدن خدمت ايتدرمك. ٧) طهارت آلغانده دنيا سوزى سويله‌شمك. ٨) طهارت آلغانده صوغه يا توكرمك يا سنگرمك.

طهارتنى بوزا طورغان اشلر (مفسدلرى)

س) طهارتنى نيچه تورلى اش بوزادر؟
ج) اوشبو اون تورلى اش بوزادر:
س) نيلردر؟ ١) عورتدن ييل كيلمك، ٢) عورتدن نجس كيلمك، ٣) تەنينك بر جراحتله‌نگان ييرندن قان، ارن وصارى صو كبى برنجس چغوب چيتكه آقمق، ٤) بورنى يا تشى قانامق، ٥) كوزندن آورو سببلى ارنلى‌يالايلالى ياش كيلمك، ٦) آز بولسه‌ده صيبق قان قوسمق، ٧) آوز طولورلق قدر طعام قوسمق، ٨) ياتوب يا كه برنرسه‌گه تمام سويه‌لوب يوقوغه كيتمك. ٩) تيلرو ب يا ايسرو ب هوشى كيتوب آكسز بولمق، ١٠) نماز اچنده (قهقهه) قيلوب قچقرو ب كولمك(*) (امانماز اوقوماغان چاغنده قچقرو ب كولو ايله طهارت بوزلماس.)
س) تەندن ارن، صارى صو ياقان كبى نجس آزغنه چغوب چيتكه آغارلق بولماسه، ياكه تيرله‌ب تەندن تير چقسه يا كوزندن لايلاسز ياش كيلسه يا قولى برله عورتنى طوتسه يا كه خاتونينك تەنينى طوتسه طهارتى بوزلورمى؟ ج) بوزلماس.

طهارتسز كشى

س) طهارتسز كشى‌گه مصحف شريفنى وباشقه آيت يازلغان كاغدلرنى طوتو درست بولورمى؟
ج) درست بولماس، مگر بوقچا آرقلى طوتو درست بولور.

(*) ودخى التقاء العورتين‌ده طهارتنى بوزادر.

س) قرآن آیتلری اوقو دعالر اوقو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولوُر؛ (شولای بولسه‌ده تیمم قیلوُب اوقو آرتقدر).
س) طهارتسز کشیگه مسجدکه کرو قبرستانغه بارو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولوُر.

چیتکلرگه مسح قیلو

س) آیاقلرینه طهارتلی وقتنده چیتك کییوُب قالغان کشی ایکنچی طهارت آلغانده آیاقلرینی یووارمی؟
ج) یوماس، بلکه چیتکلرینك یوُزلرینه مسح کنه قیلوُر
س) نیندی چیتك که مسح قیلنوُر؟
ج) آیاق یووب طهارت آلوُب کییلگان چیتك که گنه مسح قیلنوُر.
س) اول چیتکلرگه نی ره‌وشچه مسح قیلنوُر؟
ج) ایکی قول بارماقلرینی صوغه چلاتوُب چیتکلرنك یوُزینه بارماقلر طرفندن باشلاب طوبقغه طابا اوُچ اورتا بارماقنی یاتقروُب اشقلوُر، بس شوندن صوك چیتك یوُزنده اقل اوُچ بارماق زورلغی قدر یووش صزقلر حاصل بولوُر. (مسح قیلو شول ره‌وشچه‌در)
س) طهارت برله کییلگان چیتك که نیچه گوُنگه قدر مسح قیلنور؟
ج) مقیم کشی یعنی سفرده بولماغان کشی بر ته‌ولك طولغانچی یعنی (٢٤) ساعت مسح قیلوُر. اما مسافر کشی یعنی اوُچ کوُن یوُروُرلك سفرگه چقغان کشی اوُچ ته‌ولك طولغانچی یعنی (٧٢) ساعت مسح قیلوُر.
س) ته‌ولك‌نك باشی چیتکلرنی کیگان وقتدن حساب قیلنوُرمی؟
ج) یوق آلای توگل. چیتکنی کییه‌ر اوُچوُن آلنغان طهارتنك بوُزلغان وقتندن حساب قیلنوُر.
س) چیتکدن باشقه نرسه‌گه مسح قیلو درست بولوُرمی؟
ج) طهارت برله کییلگان آرو کون ایتکه وهم آرو کییز ایتکه وهم بیك قالوُن طولا اوُیوُغینه ودخی چیتك اوُستندن کییلگان آرو ایتکه هم بالتوُری طوبقنی قابلاب طوُرا طوُرغان آرو کالوشلرغه مسح قیلو درست بولوُر: چوُنکه آنلر هر قایوسی چیتك حکمنده‌درلر.
س) که‌وشکه و باشماقغه مسح قیلو درست بولوُرمی؟ ج) یوق درست بولماس، چوُنکه مسح قیلاطوُرغان آیاق کییمینك طوبقلرنی قاپلارلق بالتوُری بولمق شرطدر. اماقسقا بالتوُرلی چیتککه مسح قیلو درست بولوُر.
س) تیشلگان یا یرتلغان چیتککه مسح قیلو درست بولوُرمی؟

ج) تیشگندن آیاقنڭ اوچ کچکنه بارماقلری کورنوُرلك (یا صییارلق) بولسه درست بولماس ، اما آندن کیم بولسه درست بولوُر.

س) بر چیتکده ایکی اوچ ییرده کچکنه تیشکلر بولسه مسح قیلو درست بولوُرمی؟ ج) مجموعسندن اوچ بارماق کورنوُرلك بولسه درست بولماس ، اگرده کورنوُرلك بولماسه درست بولوُر.

س) ایکی چیتکدهگی تیشکلر برگه جییلوُب حساب قیلنوُرمی؟

ج) یوق برگه جییلوُب حساب قیلنماس .

س) بر چیتکنڭ طوبوُقدن یوغاری بالتوُرنده تیشکلر بولسه، اول چیتککه مسح قیلنوُرمی؟

ج) قیلنوُر، چوُنکه طوبوُقدن یوغاریده بولغان تیشکلرنڭ ضرری یوقدر.

س) نیندی چیتك گه مسح قیلنماس؟

ج) مُدّتی طولغان چیتککه مسح قیلناس ودخی آیاقنڭ اوکچه سی چیتکنڭ طوبوُغی طوغرسینه کیلوُب ییتکانچی صالنغان چیتککه مسح قیلنماس

س) اگرده چیتکنڭ مدتی طولسه یا کهصالنوُب کیتسه مسحلی بولو اوچوُن نی قیلمق کیرهك بولوُر؟ ج) بو واقعهلر طهارتلی چاقدە واقع بولغانده چیتکلرینی صالوُب ایکی آیاقنی غنه یووب یا کغادن کیمك کیرهك بولوُر. اگرده طهارتسز وقتده واقع بولسه لر، یا کغا باشدن کامل طهارت آلمق کیرهك بولوُر.

س) برگنه چیتگی اوچ بارماق کورنوُرلك قدر تیشلسه یا کهبرگنه چیتگی صالنسه ، ایکنچی چیتگنده مسح قالوُرمی؟

ج) یوق ، قالماس ، هر ایکی آیاغینی یومق تییشلی بولوُر.

جبیره

س) اگرده طهارتده یا غسلده یوولاچق اعضانڭ بر ییرنده جراحت بولوُب اول جراحتکه صو تییرو وهم مسح قیلو ضرر ایتهرلك بولسه، نی قیلنور

ج) اوُستینه (جبیره) یعنی کاغد یاچوپرهك کبی برنرسه یابوُب شول نرسه اوُستینه مسح قیلنوُر.

س) جبیره گه مسح قیلو اوچوُن آنڭ طهارتلی وقتده یابلووی کیرهك بولوُرمی

ج) جبیره گه مسح قیلو اوچوُن طهارت کیرهك بولماس. طهارتسز وقتده یابلغان بولسه ده مسح قیلنور.

س) جبیره قریلرنده قاپلانوُب قالغان سلامت ییرلر یوولوُرمی؟

ج) اگرده قوبارو جراحتکه ضرر ایته‌رلك بولسه، یوولماس، جبیره اوستینه مسح قیلو اول ییرلرنی یوو حکمنده بولور.

س) جبیره قوزغالوب تؤشوب کیتسه مسحی بوزلور می؟

ج) اگرده جراحت تؤزه‌لگاچ توشسه مسحی بوزلور اور نینی صو ایله یومق لازم بولور. اگرده تؤزه‌لمس بورون تؤشسه مسحی بوزلماس.

س) یوولا طورغان اعضاسینك جراحتینه صو تییروگنه ضرر ایته‌رلك بولسه مسح قیلونك ضرری بولورلق بولماسه نی قیلور؟

ج) قولینی یووشله‌ب جراحتی اوستینه مسح قیلور.

س) قولینك یا آیاغینك طهارتده یوولا طورغان ییرلری تمام کیسلوب تؤشکان کشی، نی قیلور؟

ج) کیسلگاندن قالغان ییرینه مسح قیلور.

غُسْل.

س) غسل نه دیمکدر؟ ج) بوتون تهنی یووب قوینو دیمکدر.

س) غسل نی ره‌وشچه قیلنور؟

ج) غسل قیلورغه نیت قیلغان کشی ۱) اوّل استنجا قیلور. ۲) آندن صوك بله‌زکلرینه قدر ایکی قولینی یووار ۳) آندن صوك طهارت آلور (لکن آیاقلرینی یومیچی طورور ٤) آندن صوك اوّل باشینه آندن صوك اوك یاق ایك باشینه آندن صوك صول یاق ایك باشینه صوکره باشقه ییرلرینه صو قویوب ته‌نینك هر ییرینه بر قات صو تییروب چغار، ۵) آندن صوك ممکن قدر ته‌نینك هر ییرینی بر قات اشقوب چغار، ٦) آندن صوك ینه جمیع تهنینه صو قویار، ۷) آندن صوك ینه اوچنچی مرتبه ته‌نینك هر ییرینه صو یوگرتور. ۸) آندن صوك ایکی آیاغینی یووار. (غسل شولدر).

س) غسل قیلغان کشی طهارتلی بولورمی؟

ج) طهارتلی بولور. چونکه غسل اچنده طهارت باردر. نماز اوقومق اوچون ینه طهارت آلمق لازم بولماس.

س) غسلنك فرضلری نیچه‌در؟ ج) اوچدر. س) نیلردر؟

ج) (۱) آغز اچینی یومق، (۲) بورن اچینی یومق، (۳) ته‌نینك هر ییرینه صو تییرمك.

س) غسلنك سنتلری نیچه‌در؟ ج) اوندر. س) نیلردر؟

ج) استنجا قیلمق. ۲) آندن صوك ته‌نینك بر ییرنده نجس بولسه آنی یومق

٣) آندن صوڭ بلەزكلرينه قدر ايكى قولينى يومق،
٤) جميع سنتلرى ايله طهارت آلمق (مگر آياقلرينى يومى قالد
٥) اوّل باشينه صوڭره ايكى ايڭ باشينه صوڭره ته نينڭ باشقه يير
صو تييروب چقمق، ٦) قولى يينكان يير لرينى بر قات
واووب چقمق، ٧) هر اعضاغه صونى اوچ قات تييرمك
٨) اوڭ طرف اعضالرينى صول طرف اعضالرندن الك يومق،
٩) صونى كيرەك قدرنچه گنه طوتمق (اسراف قيلمق هم بيك آز
مكروهدر) ١٠) غسل وقتنده قبلەغه آرقانراق طورمق.

س) بارچه ته نينه صو تييرمك اوچون قاى يير لرينه صو ايرشدرمك
تييشلى بولور؟ ج) تنينڭ هر بر كورنوب طورا طورغان يير لرينه
ودخى چەچ صاقال توبلرى كبى توك آستنده قالغان يير لرينه وهر بر
توكلرينه وهم قولاق تيشگى آلقا تيشگى طرناق آستى يوزوك آستى
كندك وكوز چوقورلرى كبى اچكه باطو براق طورغان
يير لرينڭ هر قايوسينه صو ايرشدرمك تييشليدر. يوقسه غسلنڭ فرضى
طابلماس. ته نينڭ آزغنه يير ينه صو تيمى قالسەده غسل كامل بولماس.
بو خصوصده بيك اجتهاد قيلمق ممكن قدر تەنده هيچ صو تيمه گان
يير نى قالدرماسقه طرشمق تييشليدر.

س) چەچ وصاقال بورتوكلرينڭ هر قايوسينه صو ايرشدرمك فرض بولورمى
ج) ايرلرگه چەچ وصاقاللرينڭ هر بورتوگينه صو ايرشدرمك فرض
شونڭ اوچون مسلمان بولغان كشيگه چەچينى تمام كيتەرمك ياخ
قسقارتمق (سنت عاديه) بولمشدر. امّا خاتون قزلرنڭ چەچلرينى
توبنده گى ته نلرينه صو ايرشمك كافيدر، طلملرنداغى بورتوكلرينه
ايرشمەسەده ضرر يوقدر. چونكه خاتون قزغه چەچ برزينتدر. آلا
چەچلرينى كيتەرمك يا قسقارتمق درست توگلدر.

غسلنڭ سببلرى

س) غسلنڭ سببلرى نيچەدر، يعنى نيندى اشلردن صوڭ كشيگه غ
قيلمق فرض بولادر؟ ج) غسلنڭ سببلرى اوچدر: ١ جنب
٢) حيض قانى كيلوب بتو، ٣) نفاس قانى كيلوب بتو. او
سببلرنڭ برسى واقع بولغاندن صوڭ غسل قيلمق فرض بولور.

جنب

س) نينداين اشلردن صوڭ كشى (جنب) بولۇر؟ ج) ١) عورتدن لذّت ايله يووشلك كيلگاندن صوڭ، ٢) ادبسز ياقنلق قيلغاندن صوڭ، ٣) يۇقۇده وقتده عورتدن بولدن باشقه يووشلك كيلگاندن صوڭ، كشى جنب بولۇر. س) جنب كشى پاكمى؟ ج) يوق پاك توگل جنب كشينڭ بوتۇن تەنى نجسدر. س) جنب كشيگه نيلر قيلو درست بولماس؟ ج) قرآن اوقۇمق، قرآن يازمق، قرآننى وآيت يازلغان كاغدلرنى ودين كتابلرينى طۇتمق ومسجدكه كرمك درست بولماس.

س) دعا اوقو درست بولۇرمى؟ ج) درست بولۇر.

س) جنب كۇينچه آشاو اچو درست بولۇرمى؟

ج) ايكى قولينى يووب استنجا قيلغاچ آغزينى بۇرنينى يوغاچ درست بولۇر. بواشلرنى قيلميچى اشامق واچمك مكروهدر.

س) جنب بولغاندن صوڭ برآز وقت غسل قيلمى طۇرمق درست بولۇرمى؟

ج) ممكن قدر تيز غسل قيلمق مستحبدر. غسل قيلميچى يۇروب بر نمازنى وقتندن كيچكترو هيچ درست توگلدر.

س) نمازى قالماسلق بولغانده غسل قيلۇرلق آولاق اورۇن بولماو سببلى ياكه جنبلگينى كشيگه بلدرودن بيك اۇيالو سببلى برآز وقت جنب كۇينچه طورمق درست بولۇرمى؟ ج) بيك آز وقتغنه درست بولۇر.

س) جنب كوينچه طۇرغانده نى قيلمق كيرەك بولۇر؟

ج) استنجا قيلۇب طهارت آلمق ياكه تيمم قيلمق مستحبدر.

س) بركشى غسل قيلغانچى ايكى اۇچ مرتبه جنبله نسه نيچه مرتبه غسل قيلۇر؟

ج) مجموعسينه بر مرتبه غسل قيلۇر تكرار ايتمس.

حيض ونفاس

س) حيض نرسه در؟ ج) بالغه بولغان قز وخاتۇنلردن اى صاين عادت بولۇب عورتدن كيله طۇرغان قاندر. س) بالغه بولماغان قزدن ياكه بالادن طوقتار وقتى يتكان خاتۇندن كيلگان قان ياكه برآورو سببلى كيلگان قان وهم يۇكلى يعنى قۇرصاقلى خاتۇندن كيلگان قان حيض قانى بولۇرلرمى؟

ج) يوق حيض قانى بولماسلر، بلكه (استحاضه) قانى بولۇرلر.

س) (استحاضه) قانى نيندى قاندر؟ ج) حيض ونفاسدن باشقه براورو سببلى كيله طۇرغان قاندر. س) حيض قانى نيچه كۇنگه قدر كيله در؟

ج) ایك آزی اوچ تەولكدر اوچ تەولكدن كیمده حیض قانی كیلوب بتمیدر. ایك كوبی اون تەولكدر حیض قانی هیچ اون تەولكدن آرتقغه بارمیدر بوخصوصده هر خاتونلك اوزینك برعادتی بولادر.

س) ایكی حیض یعنی بر حیضدن صوك ایكنچی حیضگه قدر نیچه كون پاكلك بولادر؟ ج) پاكلكنك ایك آزی اون بیش تەولكدر، كوبینك تعیین قیلنغان چیگی یوقدر. بعض خاتون بر آی چاماسی پاك طوراردر. بعضیسی ایكی اوچ آی چاماسی پاك طوراردر. بوخصوصده هر خاتوننك اوزینك برعادتی بولادر.

س) اوچ تەولك طولغانچی كیلوب بتكان قان وهم اون تەولك طولغاندن صوك كیلگان قان وهم برحیض دن صوك اون بیش تەولك طولماس بورون كیلگان قان حیض قانیمی؟ ج) یوق حیض قانی توگل، (استحاضه) قانیدر. س) (نفاس) قانی نیندی قاندر؟

ج) خاتونلر بالا كیترگاندن صوك یاكه بالاسینی توشرگاندن صوك كیله طورغان قاندر. س) نفاس قانی نیقدر وقت كیله‌در؟

ج) ایك آزینك چیگی یوقدر، احتمال برساعت اچنده كیلوب بتسه‌ده بتەر. ایك كوبی قرق تەولكدر. بوخصوصده‌ده خاتونلرنك عادتلری بولادر.

س) بالا صوكنده قرق تەولك طولغاندن صوك‌ده قان كیاسه اول قان نفاس قانینه حساب قیلنورمی؟

ج) یوق اول قان نفاس قانینه حساب قیلنماس، بلكه (استحاضه) قانی بولور.

حائض ونفساء ومستحاضه

س) حیضلی خاتونغه نی دییلور؟ ج) (حائض) دییلور.

س) نفاسلی خاتونغه نی دییلور؟ ج) (نفساء) دییلور.

س) استحاضه‌لی خاتونغه نی دییلور؟ ج) (مستحاضه) دییلور.

س) اوشبو حائض ونفساء بولغان قزو خاتونلرنك حكملری نیچك؟

ج) حائض ونفساء بولغان خاتونلر، (١) نماز اوقوماسلر (٢) روزه طوتماسلر، (٣) قرآن اوقوماسلر، (٤) قرآننی، وآیت یازلغان نرسه‌لرنی ودین كتابلرینی طوتماسلر، (٥) مسجدكه كرمسلر، (٦) (كعبة الله) نی طواف قیلماسلر، (٧) بیلدن تزلرینه قدر تەنلرینه ایرلرینك تەنلرینی تیدرمسلر، (٨) قانلری كیلوب بتكاچ غسل قیلمق اوستلرینه فرض بولور.

س) حائض ونفسا بولغان خاتونارغه قرآننی بوقچا آرقلی طوتمق هم تورلی دعالر اوقومق درست بولورمی؟ ج) درست بولور.

س) مستحاضه بولغان خاتونلرنك حكملری نیچك؟ ج) مستحاضه بولغان خاتونلر پاك خاتون كبیدرلر: نمازده اوقورلر، روزه‌ده طوتارلر، قرآنده اوقورلر، قرآننی وآیت یازلغان نرسه‌لرنی ودین كتابلرینی‌ده طوتارلر. مسجدكه‌ده كروورلر. طواف‌ده قیلورلر. ایرلری یاقنلق قیلمق‌ده درست بولور. قانلری كیلوب بتكاچ اوستلرینه غسل قیلمق فرض بولماس. س) حائض ونفساء بولغان خاتونلرغه ایرلری برله برتوشه‌كده یاتمق درست بولورمی؟ ج) درست بولور.

س) حائض ونفساء بولغان خاتونلر قالغان نمازلرینی وروزه‌لرینی نی قیلورلر؟

ج) نمازلرینی قضا قیلماسلر. اما روزه‌لرینی قضا قیلورلر.

س) حیض ونفاس قانی كیله باشلاغاندن صوكٔ عادتده تمام بولاطورغان وقتی یینكانچی آراده برنیچه ساعت وقت قان كیلمی طورسه، شول وقتده خاتونلر حائض ونفساء حكمنده بولورلرمی یا كه پاك خاتون حكمنده بولورلرمی؟

ج) البته حائض ونفساء حكمنده بولورلر. آراداغی پاكلك كه گنه اعتبار یوقدر.

صاحب عذر

س) بر كشی (صاحب عذر) بولسه یعنی عذرلی بولسه، فرضا همان طهارتی بوزلوب طورسه، برنماز وقتینك اوّلندن آخرینه چاقلی نماز اوقورلق قدر كامل طهارتلی وقتی بولماسه، اول كشی نیچك نماز اوقور؟

ج) اول كشیگه هر نماز وقتی اوچون بر طهارت آلمق كیره‌ك بولور. ظاهرا شول طهارتی بوزلا طورسه‌ده نماز وقتی چقغانچی طهارتی بوزلماغانغه حساب قیلنور، برطهارت ایله شول نمازنك وقتی چقغانچی تله‌سه نی قدر نماز اوقور، گویا كامل طهارتلی كشی حكمنده بولور. ایكنچی نماز وقتی كرگاچ ینه طهارت آلور.

س) مثلا نیندی كشیلر صاحب عذر بولورلر؟ ج) فرضا برگشینك همان بورنی قاناب طورسه، یا كه كوزندن همان لایلالی یاش كیلوب طورسه، یا كه عورتندن همان بول یا قان طامغالاب طورسه، شول كشی صاحب عذر بولور.

س) بر نمازنك وقتی اچنده طهارت آلغاندن صوكٔ عذرندن باشقه بر سبب ایله طهارتی بوزلسه، مثلا بدرفكه بارسه، طهارتی بولورمی؟

ج) البته بوزلور؛ صاحب عذرنك طهارتینی اوزینك عذرلی اشی گنه بوزماس؛ عذرندن باشقه طهارتنی بوزا طورغان نرسه‌لر هرقایوسی بوزارلر.

س) صاحب عذرنك طهارتلی وقتنده آقغان نجسی كییمنه یا تهنینه تیسه كییمی وته‌نی نجس بولورمی؟

ج) برنماز وقتی چقغانچی اوزینه نجس بولماس، گویا پاك حكمنده بولور

حتی نجسی آغا طوُرغان کوُینچه شو وقت اچنده نماز اوقوُر. اما اول نماز وقتی چقغاندن صوكڭ نجسلگی ینه قایتوُر. ایکنچی وقتڭ نمازینی اوُقوُمق اوُچوُن کییملرینكڭ هم تهنینكڭ نجسلهنگان ییرلرینی یومق یا که آلماشترمق تییشلی بولوُر

تیمم

س) طهارت آلوُرغه یا که غسل قیلوُرغه صودن عاجز بولغان کشی نمازنی نیچك اوقوُر؟ ج) (تَیَمُّم) قیلوُب اوقوُر.

س) (تیمم) نی رهوشچه قیلنوُر؟ ج) قیلاچق تیممی ایله نماز اوقونی نیت قیلوُب ایکی قولینكڭ اوچلرینی آچوُب اوچلری وبارماق بیتلری ایله پاك ییرجنسینه صوغار، شوندن صوكڭ ییرجنسینه تیگان اوچلری وبارماق بیتلری ایله یوُزینكڭ طهارتده یوولا طوُرغان ییرلرینه مسح قیلوُر. آندن صوكڭ ینه اوّلگی رهوشچه ایکی اوچلرینی ییرجنسینه صوغار، آندن صوكڭ صول قولینكڭ اوچ وبارماق بیتلری ایلهاوكڭ قولینكڭ طهارتده یوولا طوُرغان ییرلرینه مسح قیلوُر. اوكڭ قولینكڭ اوچی وبارماق بیتلری ایله صول قولینكڭ طهارتده یوولا طوُرغان ییرلرینه مسح قیلوُر. یوُزینه مسح قیلغانده هم قوللرینه مسح قیلغانده طهارتده صو تییه طورغان ییرلرینی ممکن قدر مسح قیلمی قالدرماسقه طرشوُر. کوز چوُقوُرلرینه بوُروُن وآوز ئهیلهنهسینه وبارماق آرالرینه قولینی تییرمی قالدرماس. اوُشبو رهوشچه یوُزگه وقوللرغه مسح قیلو ایله (تیمم) عملی تمام بولوُر.

س) تیمم قیلودن اوّل استنجا قیلو لازم بولوُرمی؟

ج) عورتنده نجس بولسه نی برله بولسه ده نجسنی بترمكڭ قدر استنجا قیلو لازمدر.

س) طهارتسز کشیگه ده غسلسز کشیگه ده تیمم عملی بر تورلی بولوُرمی؟

ج) هر ایکیسینه برتوُرلیدر. غسلسز کشینكڭ یوولاچق ییری کوبلگینه قاراب تیمم عملی هیچ آرتق توگلدر.

س) تیممنكڭ فرضی نیچهدر؟ ج) دورتدر س) نیلردر؟

ج) ١) قیلاچق تیممی ایله نماز اوقونی نیت قیلمق ٢) قوللری ایله صوغلاچق نرسه ییر جنسندن بولمق ٣) ییر جنسینه اوچلری ایله صوغوُب یوُزینه مسح قیلمق. ٤) ینه ایکنچی مرتبه اوچلری ایله ییرجنسینه صوغوُب ایکی قولینه مسح قیلمق.

س) تیممنكڭ سنتلری نیچهدر؟ ج) آلتیدر. س) نیلردر؟

ج) ۱) بسمله ایتمك ۲) قوللرینی صوقغانده بارماقلری آراسینی آچوب اوچلرینك اچکی طرفلری برله صوقمق. ۳) قوللرینی صوقغاچ برآز یوغاری کوتهرؤب گویا طوزغان طوزانلر قولغه یابشسون اؤچون قوللرینی اوّل آلغه طابا ایلتمك آندن صوك اوزینه طابا طارتمق. ٤) قوللرینی آلغه هم آرتقه یؤرتکاندن صوك بر کره سلکیمك. ۵) ترتیبنچه قیلمق، یعنی اوّل یوزینه آندن صوك اوك قولینه آندن صوك صول قولینه مسح قیلمق. ٦) طهارتده‌گی کبی تیمم عملری آراسینه باشقه اش قاتشدرمیچی بر طؤتاشدن قیلؤب بترمك.

س) تیممنی نیلر بؤزار؟ ج) ایکی نرسه بؤزار س) نیلر؟

ج) ۱) طهارتنی بؤزا طؤرغان اشلرنك برسی بولو بؤزار. ۲) صونی استعمال قیلودن عاجزلکی کیتو بؤزار.

س) صونی استعمال قیلودن نی ره‌وشچه عاجز بولغانده تیمم قیلؤر؟

ج) ۱) صو ایکی چاقرم چاماسی یراق بولسه، ۲) یا که آورو بولغانلقدن صو استعمال قیلو آوروینه ضرر ایته‌رلك بولسه، ۳) یا که سلامت بولسه‌ده صونی بیك صالقؤن بولو سببلی گه‌وده‌سینه صووق تیبودن قورقسه، ٤) یا که صو یانینه بارسه اوزینه یا مالینه بر ضرر ایرشودن قورقسه، ۵) یا که صونی آلؤرغه قؤرالی بولماسه، ٦) یا که سفرده اوز یانینده برآز صوی بولسه‌ده اوزینه اچه‌رینه ضرور بولؤرلق بولسه، ۷) یا که صونی استعمال قیلودن عاجز بولؤرلق باشقه برعذر بولسه، ۸) یا که صو برله طهارت آلؤب شغلله نسه جنازه یا عید نمازلرینه اؤلگره آلماسلق بولسه نمازنی تیمم قیلؤب اوقؤمق تییش بولؤر. اؤشبورو شلرده صودن عاجز بولغان وقتلرده تیمم قیلو طهارت هم غسل اورنینه طؤرادر.

س) طهارت آلؤب شغلله نسه بیش وقت نمازنك برسینك وقتی چغودن یا که جمعه نمازینه اؤلگره آلمی قالودن قورقسه، تیمم قیلؤب اوقؤمق درست بولؤرمی؟ ج) یوق درست بولماس: چؤنکه بیش وقت نمازنی وقتی چقغاچ‌ده، قضا قیلؤب اوقؤمق ممکندر. جمعه نمازی قالسه آنك اورنینه اؤیله اوقؤمق ممکندر (اما جنازه نمازی ایله عید نمازلرینی صوکندن اوته‌مك ممکن توگلدر).

س) نیندی نرسه‌لر پیر جنسندن صایلؤرلر؟

ج) عادتی اوتده‌غنه یانمی هم ارمی ویؤمؤشامی طؤرغان نرسه‌لر.

س) نیلر کبی؟ ج) طوفراق طوزان قؤم بالچق طاش کبی.

س) هیچ طوزانسز شما طاشقه تیمم قیلو درست بولورمی؟

ج) درست بولؤر. (لکن طوزانلی وطوفراقلی بولغان طاشقه قیلو آرتقدر).

س) کییمگه قونغان طوزانغه تیمم قیلو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولور. (لکن طوزانی ظاهر بولمق تییشلیدر).
س) ییر جنسی بولماغان نرسه‌گه تییمم قیلو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس.
س) اوّللده نجس بولوُب صوکره کیبکان ییر جنسینه تیمم قیلو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس چونکه تیمم اوچوُن بیك پاك ییر جنسی بولمق شرطدر.
س) بر نماز اوچوُن قیلنغان تیمم ایله باشقه نمازلرنی اوقوُمق درست بولوُرمی؟
ج) بوُزلغانچی بر تیمم ایله تله‌گان‌قدر نماز اوقوُمق درست بولوُر.

نجاست

س) نمازنك (۲نچی)، (۳نچی)، و(٤نچی) شرطلری نیلردر؟
ج) تنی، کییمی واورنی نجسدن پاك بولمقدر.
س) نجس نیچه تورلیدر؟ ج) ایکی تورلیدر: برسی (نجاست غلیظه) ایکنچیسی (نجاست خفیفه) یعنی آور نجس وییڭگل نجس.
ج) نیندی نجسلر نجاست خفیفه‌در؟
ج) قارچغا ولاچین کبی ایتی حرام قوشلرنك تیزه‌گی آت صغر وقوی کبی ایتی حلال بولغان حیوانلرنك بوللری نجاست خفیفه‌درلر.
س) نیندی نجسلر نجاست غلیظه‌در؟
ج) نجاست خفیفه‌دن باشقه نجسلر هر برسی نجاست غلیظه‌در. مثلا آدمینك تیزاگی هم بولی، آت، صغر، قوی کبی ایتی حلال حیوانلرنك تیزه‌گی هم ات بوری کبی ایتی حرام حیوانلرنك تیزه‌گی هم بولی هم سله ئه یی طاوق وقاز کبی صاسی تیزه‌کلی قوشلرنك تیزه‌گی، آوز طولوُب قوسلغان قوسوق، ته‌ندن چقغان آرن صاری صو هم قان، یوزم صوونمدن یاسالغان خمر، دوکغزنك بوتوُن گاوده‌سی، شریعتچه بوغازلانماغان حیوانلرنك، ایتی وقانی ودخی بوغاز قانی هر برسی نجاست غلیظه‌در.
س) کوگه‌رچن چپچق کبی تیزه‌گی صاسی بولماغان قوشلرنك تیزه‌گی پاکمی، نجس‌می؟ ج) نجس توگل پاکدر.
س) تچقان‌نك بولی وتیزه‌گی پاکمی، نجسمی؟
ج) صوده نجاست غلیظه‌در؛ اما کییمده وطعامده آز بولغانده عفودر.
س) بالق‌قانی وبوُرچاقانی پاکمی نجسمی؟ ج) نجس توگل پاکدر.
س) اوله‌کسه‌نك توگی، سوُیه‌گی وسنگری پاکمی، نجسمی؟
ج) دوکغزدن باشقه حیوانلرنقی پاکدر.

س) حیوانلرنڭ تیریلری پاکمی، نجسمی؟

ج) ایله نگان تیریلر هر قایوسی پاکدر.

س) ایلانمه‌گان تیری نیچك؟

ج) شریعتچه بوغازلانغان بولسه ایلانمه‌سه‌ده پاکدر. امّا شریعتچه بوغازلانغان بولماسه ایله‌نمس بۇرۇن نجسدر؛ ایله‌نگاچ‌ده پاکله‌نۇر.

س) أت بوری کبی ایتی حلال بولماغان حیوانلرنڭ تیریلری‌ده شریعتچه بوغالازلانسه‌لر پاك بولۇرلرمی؟ ج) البته پاك بولۇرلر؛ شریعتچه بوغازلانسه‌لر ایتلری‌ده پاك بولۇر، گرچه آشارغه حلال بولماسه‌ده.

س) دوڭغزنڭ تیرسی نیچك؟

ج) دوڭغزنڭ بۇتۇن گه‌وده‌سی نجسدر نی‌قیلساڭده پاکله‌نمس.

س) آدم تیرسی نیچك؟ ج) آدم شریف مخلوق بولغانلغندن آنڭ هیچ برکیسه‌گینی استعمال قیلو ویانده طۇتو درست توگلدر.

س) کییمنده یاته‌ننده یانمازلغنده بر نجس بولسه، نماز اوقو درست بولۇرمی؟

ج) بیك آز بولسه درست بولۇر، کوب بولسه درست بولماس.

س) نجاست غلیظه، نی‌قدر بولسه آزغه حساب قیلنۇر؟

ج) قاتی نجس بولغانده درهم (*) قدری، صییق نجس بولغانده اوچ چۇقۇری قدری نجاست غلیظه آزغه حساب‌قیلنۇر، یعنی شول قدر نجس بولا طۇرۇب نماز اوقو درست بولۇر، آندن آرتق بولسه درست بولماس.

س) نجاست خفیفه، نی‌قدر بولسه آزغه حساب قیلنۇر؟

ج) بویغه وآرقلیغه برقارش چماسی‌غنه بولغانده آزغه حساب قیلنۇر، یعنی شول قدر بولا طۇرۇب نماز اوقو درست بولۇر. آندن آرتق بولسه، درست بولماس.

س) برکییز (یا پالاسنڭ) بر باشی نجس‌بولسه، نجس بولماغان باشنده نماز اوقو درست بولۇرمی؟

ج) اۇزۇنلغی کشی بویی قدر بولغان زورکییز بولسه (یعنی نجس ییری نماز اوقی طورغان ییرندن ایکی آرشون چاماسی یراق بولسه) درست بولۇر. آندن کچکنه بولسه درست بولماس.

(*) (۱۵) تیینلك کۇمۇش ته‌نکه‌قدردر.

تطهير

س) كيميم و باشقه نرسه، كوزگه كورنوب طوراطورغان نجسدن نيچك پاكله‌نور؟
ج) نى ره‌وشچه بولسه‌ده شول نجسنك ذاتينى بترو ايله پاكله‌نور.
س) بر آزايسى ياتوسى قالسه ضرر يوقمى؟
ج) ايسينى‌ده توسينى‌ده بترو بيك مشقتلى بولسه ضرر يوق (يعنى نجسنك ذاتى كيتوب بتسه، بر آز غنه‌ايسى ياتوسى قالسه‌ده پاك بولور)،
س) كوزگه كورنمى طورغان نجسدن نى ره‌وشچه پاكله‌نور؟
ج) اوچ مرتبه صوغه يا كه قار و بوز صووى وسركه كبى باشقه توزلى پاك صييق نرسه‌گه تمام چلاتوب يووب اوچ مرتبه طامچى طاماسلق بولغانچى صغو برله پاكله‌نور،
س) قول برله‌گنه صغارلق نرسه بولماغانده نى ره‌وشچه پاكله‌نور؟
ج) اوچ مرتبه صوغه تمام چلاتوب يووب اوچ مرتبه طامچى طاماسلق بولغانچى كيبترو برله پاكلانور.
س) اچينه نجس سكمه‌سلك قلچ، پچاق و پيالا كبى نرسه‌لر، نى ره‌وشچه پاكله‌نورلر؟ ج) بر نرسه ايله ياخشيلاب سورتو ايله پاكله‌نور، لكن صو ايله يوولسه‌لر، بيگره‌ك پاك بولورلر.
س) چيتك و باشقه كون ذاتلرى نيچك پاكلانورلر؟
ج) تيزه‌ك كبى قاتيلقلى نجس تيبوب كيبكان بولسه‌لر، اووب بيرگه اشقو برله پاكلانورلر، اگرده قاتيلقلى نجس كيبمه‌گان بولسه يا كه صييق نجس تيگان بولسه اوچ مرتبه ياخشيلاب يووو ايله‌گنه پاكله‌نورلر.
س) كييم عورت صودن نيچك پاكله‌نور؟
ج) كيبكان بولسه ياخشيلاب اوو ايله‌ده پاكله‌نور؛ يووش بولسه باشقه نجسلر كبى اوچ مرتبه يووب صغو ايله پاكله‌نور.
س) كييمنك بر يرينه نجس تيبوب قاى يرينه تيگانلگى اونوتلسه، اول كييم نيچك پاكلانور؟ ج) گمان برله نجس تيگان يير شوشى بوغاى ديب بر يرينى يوغاچ پاكگه حساب قيلنور.

قويو

س) بر قويوغه بر نجس توشسه اول قويونك صووى نيچك پاكله‌نور.
ج) قويوده نى قدر صو بولسه شول قدر صونى چغارو برله پاكله‌نور.
س) صووينى چغارغان صايون آستندن صو كيله طورسه تمام بتكانچى چغاروب بترو ممكن بولماسه نى قدر چغارلور؟ (ج قويوده نى قدر

صو بارلغی چامالانسه شول چاما صونی چغارو برله پاکله‌نۇر.

س) اگرده قۇیۇغه نی‌بولسه‌ده برحیوان تۇشۇب اولۇب‌اچی کوبکان بولسه یاکه ته‌نی جییگان بولسه نیچك پاکله‌نۇر؟

ج) اول زمان هم بارچه صووینی چغارۇب بترو برله پاکلانۇر.

س) اگرده برحیوان تۇشۇب اولسه اچی کوبه‌رلك یاته‌نی جییرلك وقت کیچمه‌سه، نیچك پاکله‌نۇر؟

ج) دمی وقوی کبی زور حیوان تۇشۇب اۇلسه جمیع صووی چغارلۇر. اگرده طاوق، اورده‌ك، قاز کبی کچکنه‌ره‌ك حیوان تۇشۇب اولسه، آز بولغانده‌قرق‌چیله‌ك قدر صوچغارلۇر. اگرده چپچق کبی بیك کچکنه حیوان‌تۇشۇب‌اولسه، آز بولغانده یگرمی چیله‌ك قدر صوچغارلۇر.

س) نیندی چیلاك ایله چغارلۇر؟ ج) قۇیۇنڭ اوز چیله‌گی‌ایله یعنی قۇیۇدن صو طوترۇب برکشی طارتۇب چغارۇرلق اورتاچه چیله‌ك ایله چغارلۇر.

س) برقۇیۇنڭ‌نجسله‌نگانلگی صوڭندن معلوم بولسه نی‌قیلمق تییشلی بولۇر؟ ج) نجسله‌نگان زمانندن بیرلی آلنغان صولر توگلۇر. اول قۇینڭ صووی ایله طهارت‌آلۇب اوقۇلغان نمازلر قضا قیلنۇرلر. شول صو ایله یوولغان کرلرنی تکرار یومق لازم بولۇر.

س) اول قۇی‌نڭ قای زماندن بیرلی نجسله‌نگانلگی معلوم بولماسه نی‌قیلمق تییشلی بولۇر؟

ج) اۇچ ته‌ولکدن بیرلی نجسکه حساب قیلمق تییشلی بولۇر.

استبراء واستنجاء

س) بدرفده نی‌ره‌وشچه کرۇر؟ ج) بدرفکه کرشلی الك صول آیاغینی آتلاب کرۇر چقغانده‌الك‌اوك آیاغینی آتلاب‌چغار. حاجتینی اوته‌گانده قبله‌غه قارشی وآرقان بولماس عورتینه ونجسینه قاراماس، هیچ بر سوز سویله‌شمس، حاجتی تمام بولغاچ بدرفده اۇزاق طۇرماس.

س) آچق ییرده اوته‌گانده نی ره‌وشچه اوطۇرۇر؟

ج) آنده قبله‌غه قارشی وهم‌آیغه وقۇیاشقه وییل‌گه قارشی بولماس. وهم هیچ برسینه آرقان‌ده بولماس.

س) یاننده آیت حدیث یاکه الله تعالی‌نڭ اسمی یازلغان کاغدلر بولسه

شولر ایله بدرفکه کرو درست بولوُرمی؟ ج) ممکن قدری آندی عزیز نرسه‌لرنی بدرفکه کرگانده برییرده قالدرمق مستحبدر.

س) حاجتینی اوته گاندن صوڭ نی قیلوُر؟ ج) بدرفده صو توکسه ، (استبرا) قیلوُر ، یعنی عورتنده‌گی بول اثرینی طاش ، طوفراق یا چوپره‌ك کبی برنرسه ایله قوُرتوُر . ممکن قدر نجسینی کییملرینه تییرمسکه طرشوُر. بدرفده الوغ حاجتینی قیلغان بولسه نجسینی کیته‌رولك برقدرسز نرسه ایله مثلا طاش، طوفراق ، قوم ، کوُل ، آغاچ ، کییز ، مامق ، چوپره‌ك کیسه‌گی کبی برنرسه ایله (استنجا) قیلوُر؛ یعنی نجسدن پاکله‌نوُر.

س) استبرا واستنجانی قایسی قول برله قیلوُر؟

ج) صول قول برله قیلوُر؛ اوڭ قول برله قیلمق مکروهدر.

س) سوُیه‌ك برله ، حیوان تیزه‌گی ایله کاغد ایله وباشقه قدرلی نرسه‌لرایله استنجا قیلمق درست بولوُرمی؟

ج) درست بولماس بیك مکروهدر.

س) برکره استبرا واستنجا قیلغاندن صوڭ ینه صو برله استنجا قیلمق تییشلی بولورمی؟ ج) نجس چیتکه جه‌یلمه‌گان بولسه‌ده صو برله استنجا قیلو مستحبدر. اما اگرده نجس چیتکه جایلگان بولسه صو برله یووب استنجا قیلمق لازمدر.

س) صو برله استنجا قیلغانده نی‌قدر یووار ونیچه مرتبه صو صالوُر؟

ج) استنجاده صو صالونڭ بیلگیله‌نگان چیگی یوقدر؛ (ایمدی شاید تماما پاکله‌نگاندر) دیو کوڭلینه کیلگانچی یووار.

س) عورتدن ییل کیلو سببلی استنجا قیلمق تییش بولوُرمی؟

ج) تییش بولماس.

پاك صولر

س) نیندی صولر ایله طهارت المق درست بولوُر؟

ج) چیشمه صووی ، یلغه صووی ، کول صووی ، دیڭز صووی ، قوُیو صووی ، قار ویغمور صولری ایله طهارت آلمق درست بولوُر.

س) اوُشبو صولرغه برپاك نرسه قاتشسه طهارت آلو درست بولوُرمی؟

ج) اول نرسه‌نڭ قاتشووی سببلی صو بیك قویرولوُب کیتمسه ، اوستینه

قاراغانده همان صو دیب کنه آتارلق بولسه، درست بولور. (مثلا یافراق وصابون قاتشقان صو کبی وهم بالچقلی بولغانچق صو کبی).

س) ئه‌یره‌ن سرکه وشولپا کبی صودن بولغان نرسه‌لر بـرله طهارت آلو درست بولورمی؟

ج) درست بولماس؛ چونکه آنلرنی قوری صو دیب‌گنه آتالمیدر.

س) قاربوز صووی، قاین صووی کبی ییمشلردن یا آغاچدن چقغان صولر ایله طهارت آلو درست بولورمی؟

ج) آندی صولر اوزلری پاك بولسه‌لرده، آلر ایله طهارت آلو درست بولماس. امّا آنلر ایله کیمینی یاتننی یووب نجسدن پاکلامق درست بولور.

س) طهارت آلغانده پاك صاوتقه توشوب جییلغان صو وهم طهارت آلغانده اعضادن چه‌چره‌گان صو پاکمی نجسمی؟ ج) یوولغان اعضاسنده نجس بولماغان بولسه پاکدر پاك بولسه‌ده یاشغادن طهـارت آلورغه یارامیدر. اگرده یوولغان اعضاسنده نجس بولغان بولسه البته پاك توگلدر.

س) بر نجس نرسه قاتشقان صو ایله طهارت آلو درست بولورمی؟

ج) آغم صو بولسه یا که ئه‌یله‌نه‌سی قرق آرشون چاماسی تیره‌نلـگی یارتی قارش چاماسی بولورلق زور صو بولسه نجس قاتشسه‌ده طهـارت آلو درست بولور، اما اگرده آغم صو بولماسه هم زور صو بولماسه آزغنه نجس قاتشسه‌ده طهارت آلو درست بولماس، چونکه اول صو نجس بولور.

س) بر آغم صوغه یا که زور صوغه کوب نجس قاتشوب توسینی یا ایسینی یا طعمینی اوزگه‌رتسه اول صو پاك بولورمی؟

ج) پاك بولماس، نجس بولور.

س) سوز صو، یعنی صاوتده برکشی اچکاندن صوك قالغان صو پاکمی نجسمی؟

ج) آغزنده خمر اثری بولماغان کشی اچکاندن قالغان صو پاکدر.

س) آتدن وصغر، صارق کبی ایتـی حلال حیوانلردن قالغان صو پاکمی نجسمی؟ ج) پاکدر.

س) أت بوری کبی یرتقوچی حیوانلردن ودوکغزدن قالغان صو پاکمی نجسمی؟ ج) نجسدر.

س) طاوقدن مه‌چیدن وقار چغا کبی یرتقوچی قوشلردن قالغان‌صو پاکمی نجسمی؟ ج) پاکدر. شولای بولسه‌ده آلار ایله طهارت آلو مکروهدر.

عورت ییرلر

س) نماز اوقوغان وقتده عورت ییرلر اورتولی بولمق تییشلیمیدر؟

ج) نماز اوقوغانده عورت ییرلر اورتولی بولمق نمازنك شرطلرندن وفرض عمللردندر. هیچ بر کشی کورمسلك آولاق ییرده بولغانده‌ده یالانغاچ کوینچه نماز اوقو درست توگلدر.

س) ایرلرنك تهنلرینك نی قدر ییرلری عورتدر؟

ج) ایرلرنك کندکلری طوغرسندن تزلری آستینه قدر بولغان ییرلری عورتدر. باشقه ییرلری عورت توگلدر.

س) خاتونلرنك تهنلرینك نی‌قدر ییری عورتدر؟

ج) خاتونلرنك یوزلرندن وایکی اوچلرندن باشقه ییرلرینك جمیعسی عورتدر، اما یوزلری وایکی اوچلری عورت توگلدر.

س) عورت اعضانك نی قدریسی آچلسه نماز بوزلور؟

ج) بر کیسه‌ك اعضانك دورت اولوشندن بر اولوش قدریسی آچلسه نماز بولور. آندن کیمه‌ك آچلسه بوزلماس.

س) هیچ‌بر پاك کییم طابماسه کییمنی‌یووب‌پا کله‌رگه صوده طابماسه‌نیچك نماز اوقور؟ ج) نجس بولسه‌ده شول کییمی برله اوقور: کییمی بولا طورروب یالانغاچ اوقوماس.

س) هیچ کییم طابماسه نمازنی نیچك اوقور؟

ج) اول وقتده اوطورروب اشاره قیلوب اویاتلی عورتلرینی قاپلاب اوقو مستحبدر؛ باسوب‌اوقوسه‌ده، درست بولور.

تمام.

عبادات اسلامیه‌نك اوچنچی جزئی

نماز.

بسم الله الرحمن الرحيم

آیة کریمه: اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ❁

معناسی: تحقیق نماز اوقو مؤمنلر اوزرینه وقتلی فرض قیلنمشدر.

حدیث شریف: اَلصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ يَمْحُو اللّٰهُ بِهِنَّ الْخَطَايَا ❁ عن ابی هریرة.

معناسی: بیش وقت نمازنی ادا قیلو سببلی الله تعالی خطالق ایله بولغان گناهلرنی عفو قیلادر.

اَلصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ اِلَى الْجُمُعَةِ كَفَّارَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ مَا اجْتُنِبَتِ الْكَبَائِرُ ❁

معناسی: الوغ گناهلردن صاقلانلغانده بیش وقت نماز وجمعه ایکنچی جمعه‌غه قدر آرالرنده بولغان کچکنه گناهلرنك عفو قیلنولرینه سبب بولوُرلر. عن ابی بکرة.

س) نماز نه دیمکدر؟ ج) نماز الله‌تعالی‌گه اوزی بوُیوُرغان ره‌وشده کوکُل وتهن ایله عبادت قیلو دیمکدر.

س) هربر مؤمن بنده‌گه هر ته‌ولك اچنده نیچه وقت نماز اوقو فرض‌در؟

ج) بیش وقت نماز اوقو فرضدر: ایرته‌نمازی، اوُیله‌نمازی، ایکندی‌نمازی، آخشام‌نمازی، یه‌ستو نمازی، مگر جمعه کوُننده اوُیله نمازی اورنینه جمعه نمازی اوقو فرض بولوُر.

س) نیندی نمازلرنی اوقو واجبدر؟ ج) عید فطر ایله عید قربان کوُنلرنده عید نمازلرینی اوقو ودخی هر کوُن یه‌ستو نمازندن صوکره وتر نمازی اوقو واجبدر.

س) نیندی نمازنی اوقو سنتدر؟ ج) رمضان آینده یه‌ستو نمازندن صوکُ وتر نمازینه قدر تراویخ نمازی اوقو سنتدر.

س) بونلردن باشقه نمازلرنی اوقو نیچکدر؟ ج) باشقه نفل نمازلری مستحبدر. مگر میت اوُچوُن جنازه نمازی اوقو فرض کفایه‌در.

س) فرض کفایه دیمك نه دیمکدر؟ ج) فرض کفایه دیمك آرادن بر یا بر نیچه کشی ادا قیلسه، باشقه کشیلر قیلماسه‌ده، یاری طوُرغان فرض دیمکدر.

س) نماز نی رەوشچه اوقۇلۇر؟ ج) نمازلرنی اوقونڭ رەوشلری وباش
حکملری کیلەچکده اۇشبو کتابنڭ اچنده بیان قیلنمشدر.

نمازنڭ شرطلری

س) نمازنڭ شرطلری یعنی طشنده‌غی فرضلری نیچەدر؟
ج) سیگزدر؟ س) برنچسی نیدر؟ ج) برنچسی (طَهَارَتِ بَدَ
یعنی نماز اوقوچینڭ تەنینڭ نجسلردن پاك بولمقدر.
س) ۲نچسی نیدر؟ ج) ۲نچسی (طَهَارَتِ ثَوْبْ) یعنی کییمی پاك بولمقد
س) ۳نچسی نیدر؟ ج) ۳نچسی (طَهَارَتِ مَكَانْ) یعنی نمازلغی یع
باسۇب نماز اوقویاچق اورنی پاك بولمقدر.
س) ٤نچسی نیدر؟ ج) ٤نچسی (وُضُوءْ) یعنی طهارت کتابنده بی
قیلنغان رەوشده طهارت آلمقدر.
س) ۵نچسی نیدر؟ ج) ۵نچسی (سَتْرِ عَوْرَتْ) یعنی عورت اعضا
اۇرتولی بولمقدر.
س) ٦نچسی نیدر؟ ج) ٦نچسی (دُخُولِ وَقْتْ) یعنی اوقۇلاچق نماز
وقتی کرگان بولمقدر.
س) ۷نچسی نیدر؟ ج) ۷نچسی (اِسْتِقْبَالِ قِبْلَه) یعنی نماز اوقۇ
زمانده قبله طرفینه قاراب طۇرمقدر.
س) ۸نچسی نیدر؟ ج) ۸نچسی (نِیَّتِ قَلْبی) یعنی اوقۇلاچق نماز
کوکلدن نیت قیلمقدر.

نماز وقتلری

س) فرض نمازلرنی وقتلری کرمس بۇرۇن اوقو درست بولۇرمی؟
ج) درست بولماس. وقتی کرمس بۇرۇن اوقولغان نماز فرض نما
حساب قیلنماس.
س) وقتنده اوقولمی قالغان نمازنی نی قیلمق تییشلی بولۇر؟
ج) ایکنچی وقتده قضا قیلو فرض بولۇر.
س) ایرته نمازینڭ وقتی قای وقتدر؟ ج) طاڭ یاقتیلغی جەیلگان
باشلاب قۇیاش چغا باشلاغانچیدر.
س) اۇیله نمازینڭ وقتی قای وقتدر؟ ج) قۇیاش تۇش وقتی
طوغرسندن آوشقاندن باشلاب ایکندی وقتی ییتکانچیدر.

(۱) تۇش وقتی قۇیاشنڭ ایاڭ یوقاریده وقل اورتالقده بولغان وقتیدر.

س) ایکندی نمازینگ وقتی قای وقتدر؟ ج) هر نرسه‌نگ کوله‌گه‌سی تۇش وقتنده‌غی قدرندن آرتۇب اوزی اوزنلغی ایکی اۇلۇش اوزایغاندن باشلاب، قۇیاش تمام باتۇب بتکانچیدر.

س) آخشام نمازینگ وقتی قای وقتدر؟ ج) قۇیاش تمام باتقاندن باشلاب شفق (۱) قزللغی بتکانچیدر.

س) یه‌ستو نمازینگ وقتی قای وقتدر؟ ج) شفق قزللغی بتکاندن باشلاب طاگ یاقتیلغی جه‌یلگانچی یعنی تۇن بوینچه‌در.

س) وتر وتراویح نمازلرینگ وقتی قای وقتدر؟

ج) یه‌ستو نمازی اوقۇلغاندن صوگ طاگ آتقانچیدر.

س) جمعه نمازینگ وقتی قای وقتدر. ج) اۇیله نمازی وقتیدر.

س) عید نمازلرینگ وقتی قای وقتدر؟ ج) قۇیاش چغۇب برآز کوته‌رلگاندن باشلاب اۇیله وقتی کرگانچیدر.

س) نفل وجنازه نمازلرینگ وقتی قای وقتدر؟

ج) نفل وجنازه نمازلرینگ مخصوص وقتلری یوقدر. نماز مکروه بولماغان وقتلرده هروقت اوقو درستدر. مگر جنازه‌نمازی کۇندز اوقۇلمق تییشلیدر.

مکروه وقتلر

س) قای وقتلرده نماز اوقو مکروهدر. ج) قۇیاش چغۇب طۇرغان زمانده، چم قۇیاش تۇش وقتی طوغرسنده بواغان زمانده (۲) ودخی قۇیاش باتۇب طۇرغان زمانده هیچ برنمازنی اوقو درست توگلدر. مگر قۇیاش باتا باشلاغانچی اوقۇلماغان بولسه، قۇیاش باتۇب طۇرغان زمانده‌ده ایکندی نمازینی غنه اوقو درست بولۇر.

س) قۇیاش چغۇب طۇرغان زمانده ایرته نمازینی اوقو درست بولۇرمی؟

ج) درست بولماس اوقۇلسه‌ده ایرته نمازینه حساب قیلماس.

س) برکشی ایرته نمازینی اوقۇب طۇرغان زمانده قۇیاش چغا باشلاسه، نی بولۇر؟ ج) نمازی بۇزلۇر. شول سببدن اول کشیگه قۇیاش چغا باشلاغانینی کورگاچده نمازینی بۇزۇب اوقودن طوقتامق تییشلی بولۇر. چۇنکه قۇیاش چغا باشلاغاچده ایرته نمازینگ وقتی چغادر.

س) اول کشی ایرته نمازینی نی قیلۇر؟

ج) قۇیاش تمام چغۇب بتکاچ قضا قیلۇب اوقۇر.

س) برکشی ایکندی نمازینی اوقی باشلاغاچ، قۇیاش باتا باشلاسه،

(۱) شفق قۇیاش باتقاندن صوگ کورینه طۇرغان قزغلت یاقتیلقدر.

(۲) یعنی ساعت نقد (۱۲) طولغان زمانده.

نمازی بوزلوورمی؟ ج) بوزلماس. چونکه قویاش تمام باتماس
بورون ایکندی‌نك وقتی چقمیدر.
س) نفل نمازگریمی کاکی وکمکرده اوقو مکروه بولور. ج) محاذ
صوك قويانش چقغانچی، ایکندی نمازینی اوقوغاندن صوك قويانش
باتقانچی مسجده امام خطبه اوقوغان زمانده هم عید کونلرنده
قويانش چقغاندن صوك عید نمازلری اوقولغانچی نفل نمازلرنی
اوقو مکروه بولور.

قبله

س) نمازنی قایو طرفقه طابا قاراب اوقومق فرضدر؟
ج) قبله طرفینه طابا قاراب اوقومق فرضدر.
س) قبله طرفی قایسی طرفدر؟ ج) عربستان اسملی ییرده مکهٔ مکرمه
شهرنده کعبه اسملی مبارك یورت طرفیدر.
س) اهل اسلامنك قبله‌سی نیدر؟
ج) مذکور کعبهٔ معظمه‌نك اورنیدر.
س) قازان شهرندن قبله طرفی قایو طرفده‌در؟ ج) جنوب یعنی توش
طرفندن (٩) درجه قدر اوك طرفدن مغرب طرفنده‌راقدر.
س) قازانده ٥نچی یا ٢٠نچی ایینده ساعت نیچه بولغانده قویاش نقد
قبله طرفی طوغرسنده بولردر؟ ج) ساعت (١٢) طولوب برنچی
(٣٦) دقیقه بولغانده قویاش نقد قبله طرفی طوغرسنده یعنی مکه
مکرمه شهری طوغرسنده بولادر. چونکه قازان شهری مکهٔ مکرمه
(٩) درجه قدر مشرق طرفنده‌در.
س) اورینبورغ شهرینك قبله طرفی قایو طرفده‌در.
ج) توش طرفندن (١٥) درجه قدر مغرب طرفنده‌در.
س) اورینبورغده ساعت نیچه‌ده وقتده قویاش قبله طرفنده بولادر؟
ج) اورینبورغده مذکور کونلرده ساعت برطولغانده قویاش نقد قبله
طرفنده بولادر (١).
س) هرییر وهر شهرنك قبله طرفلری برطوغریده‌می؟ ج) یوق،
طوغریده توگلدر: تورلی شهرنك قبله طرفی تورلی طرفده‌در. چونکه
مکه شهری هر شهرنك توش طرفنده توگلدر. قایسی شهرنك مشرق

(١) مکهٔ مکرمه (٥٨) نچی وقازان شهری (٦٧) نچی اورینبورغ شهری (٧٣)
طول شرقی درجه‌لرنده درلر.

طرفنده وقایسی شهرنـڭ، مغرب طرفنده، حتی قایسی شهرلرنڭ تۈن طرفنده در.

س) بر شهرنڭ قبله طرفینی بلمك اۈچۈن نیندی علملکلرنی بلمك کیرك بولادر؟ ج) هیئت وجۈغرافیا علملکلرینی بلمك کیرك بولادر. اۈشبو ایکی علملکنی یاخشی بلوچی بولماغانده مکۀ مکرمه دن یراق بولغان شهرلرنڭ قبله طرفینی طابو هیچ ممکن توگلدر.

قبله تحرّی قیلو

س) صحرا کبی یرده بر کشی قبله قایو طرفده ایکانینی بلمه سه، صوراب بلۈرلك کشی ده بولماسه نمازنی قای طرفقه طابا قاراب اوقۈر؟

ج) (تحری) قیلۈب اوقۈر؛ یعنی کوکلی برله اویلاب چامالاب قارار قای طرفنڭ قبله طرفی بولووی یاقنراق واحتمالراق بولسه، شول طرفقه طابا قاراب اوقۈر.

س) نیچك تحری قیلۈر؟ ج) اوزینـڭ قای طرفـدن کیلگانینـی یولنڭ نی رەوشچه بورلغانینـی فکـرلر ئەیلەنه سنده گی طاولـرنی اورمانلرنی قارار. شولرنڭ قای طرفده بولولرینـی فکرلەب قبـلەنڭ قای طرفده بولوچیلغینی بلۈرگه طرشۈر.

س) اگرده تۈننه بولسه اطرافنده هیچ بر نرسه کورنمه سه، نیچك تحری قیلۈر؟

ج) بولۈت بولماسه (تیمر قازق) یۈلدزینی ازلەب طابۈب شونڭ برله تحری قیلۈر؛ تیمر قازق یۈلدزی هر زمان تۈش طرفینه قارشی بولۈب تۈن طرفنده طۈرادر. تۈش طرفینی طابقاندن صوڭ چاما ایله قبله طرفینـی بلمك ممکندر.

(معلم افندی تیمرقازق (قطب شمالی) یۈلدزینی مبتدیلره تعریف قیلۈب بلدرمك باکه عیانا کورسه تمك تیبشلیدر.)

س) تحری قیلۈب بر طرفنی قبله دییۈب بلۈب نمازغه کرشسه، نماز اوقۈب بترگانچی بر علامت ایله قبله باشقه طرفده ایکانی ظاهر بولسه نی قیلۈر؟

ج) نماز اوقۈغان کۈینچه شول طرفقه طابا ئەیلەنۈب نمازینی تمام قیلۈر.

س) بر نیچه کشی بـولۈب قبـله قایو طرفـده ایکانینی تعیین قیلۈب بـله آلماسه لر، هر قایوسی تحری قیلۈب تۈرلیسی تۈرلی طرفنی قبله طرفی دییۈب گمان قیلسه لر، نمـازنی قایسی طرفقه طابا قاراب اوقۈرلر؟

ج) هر قایوسی اوزلری تحری قیلۈب طابقان طرفقه طابا قاراب یالغۈز یالغۈز اوقۈرلر. قاراغـان طرفلری باشقا باشقا بولغانده بر برسینـه اۈیۈب جماعت بولۈب اوقۈماسلر.

نیت

س) نمازغه کرشکانده اوقولاچق نمازنی نیت قیلو تیبشلیمی؟
ج) کوکل ایله نیت قیلو فرضدر. تل ایله قایو نماز ایکانینی نیت قی
مستحبدر. امامغه اویوغان کشیگه اویونی ده نیت قیلو تیبشلی بولو
س) کوکلی برله بر نمازنی نیت قیلوب تلی برله باشقه نمازنی نیت قیلسه، م
اویله نمازینه نیت قیلغانده تلی برله خطاء ایکندی نمازی دیبوب نما
کرشسه، نیتی درست بولورمی؟
ج) کوکلی برله قایو نماز اوقوغانینی بلوب اوقوسه درست بولور
س) بیش وقت نمازغه نی رەوشچه نیت قیلنور؟
ج) اوشبو رەوشچه نیت قیلنور:

١) نیت قیلدم ایرته نمازینك (٢) رکعت سنتینی اوتەمک
خالصاً لله تعالی (الله اکبر).

٢) نیت قیلدم ایرته نمازینك (٢) رکعت فرضینی اوتەمکه، اویوده
اوشبو امامغه (١) خالصا لله تعالی (الله اکبر).

٣) نیت قیلدم اویله نمازینك (٤) رکعت سنتینی اوتەمکه
خالصا لله تعالی (الله اکبر).

٤) نیت قیلدم اویله نمازینك (٤) رکعت فرضینی اوتەمکه، اویودم
اوشبو امامغه خالصا لله تعالی (الله اکبر).

٥) نیت قیلدم اویله نمازینك (٢) رکعت سنتینی اوتەمکه، خالصا
لله تعالی (الله اکبر).

٦) نیت قیلدم ایکندی نمازینك (٤) رکعت فرضینی اوتەمکه، اویودم
اوشبو امامغه، خالصا لله تعالی (الله اکبر).

٧) نیت قیلدم آخشام نمازینك (٣) رکعت فرضینی اوتەمکه،
اویودم اوشبو امامغه خالصا لله تعالی (الله اکبر).

٨) نیت قیلدم آخشام نمازینك (٢) رکعت سنتینی اوتەمکه، خالصا
لله تعالی (الله اکبر).

٩) نیت قیلدم یەستو نمازینك (٤) رکعت فرضینی اوتەمکه،
اویودم اوشبو امامغه خالصا لله تعالی (الله اکبر)

١٠) نیت قیلدم یەستو نمازینك (٢) رکعت سنتینی اوتەمکه، خالصا
لله تعالی (الله اکبر).

١١) نیت قیلدم (٣) رکعت وتر نمازینی اوتەمکه خالصا لله تعالی
(الله اکبر).

---

(١) (اویودم اوشبو امامغه) دیگان سوز امامغه اویوب اوقوغاندەغنه ئەیتلور.

اَذَانْ وَقَامَتْ (اقامت)

س) نمازلرنی اوقوُر آلدندن نیلر اوقوُمق سنتدر؟
ج) بیش وقت فرض نمازلرنكْ وجمعه‌نكْ وقتی کرگاچ (اذان) اوقوُمق وفرضلرینی‌اوقوُر آلدندن‌غنه (قامت) اوقوُمق‌سنتدر. س) هر بر نماز اوقوُلغان بیرده‌اذان وقامت اوقوُمق تییشلی بولوُرمی؟ ج) بر محله‌نكْ مسجدنده اوقوُلغان اذان وقامت بوُتوُن محله اوُچوُن کافیدر. مسجده نماز اوقوُلغاندن صوكْ اوُیوُده نماز اوقوچی کشیلر اوُچوُن اذان‌ده قامت‌ده لازم بولماس. مسجددن یراق بولغانده هر اوُینكْ اوزنده اذان وقامت اوقوُلمق تییشلی بولوُر.

س) اذان سوزلری نیلردر؟ ج) اوُشبولردر:

٤) مرتبه (اَللّٰهُ اَكْبَرُ) معناسی: (الله تعالی هر نرسه‌دن الوغراقدر) دیمکدر.

٢) مرتبه (اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ) معناسی: (کوکلمدن گواهلق بیره‌من که، تحقیق بر الله تعالی‌دن باشقه هیچ تکری یوقدر) دیمکدر.

٢) مرتبه (اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ) معناسی: (کوکلمدن گواهلق بیره‌من که تحقیق محمد علیه السلام الله تعالی‌نكْ ایلچیسیدر) دیمکدر.

٢) مرتبه (حَیَّ عَلَی الصَّلٰاةِ) معناسی: (آشغکز نمازغه) دیمکدر.

٢) مرتبه (حَیَّ عَلَی الْفَلٰاحِ) معناسی: (آشغکز عذابدن قوُتلوغه) دیمکدر.

٢) مرتبه ینه (اَللّٰهُ اَكْبَرُ) (معناسی یوغارده مذکوردر.)

١) مرتبه (لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ) معناسی: (بر الله‌تعالی‌دن باشقه هیچ تکری یوقدر) دیمکدر.
ایرته نمازینكْ اذاننده (حی علی الفلاح)دن صوكْ،

٢) مرتبه (اَلصَّلٰاةُ خَیْرٌ مِنَ النَّوْمِ) دییلوُر، معناسی: (نمازاوقویوقودن یاخشیراقدر) دیمکدر. قامت‌ده اذان کبیدر. فقط قامتده (حی علی الفلاح) دن صوكْ

٢) مرتبه(قَدْ قَامَتِ الصَّلٰاةُ)دییلوُر. معناسی: (تحقیق نمازاوقوُلاباشلاندی) دیمکدر. قامت‌اذاندن تیزره‌كْ اوقوُلوُر. قامت اوقوچی (حی علی الصلاة) دیگانده نماز اوقوُیاچق کشیلرگه اورنلرندن طوُروُب نمازغه نیت قیلمق و(قد قامت الصلاة) دیگانده تکبیر ئه‌یتوُب نمازغه کرشمك مستحبدر.

اذاننك مستحبلری

س) اذاننك مستحبلری نیلردر؟ ج) اوشبولردر: مُؤَذِّن یعنی اذان اوقوچی کشی طهارتلی بولمق وقبله‌غه قارشی آیاق اوره طورمق إشارة بارماقلرینی قولاق اچلرینه قویمق، اذاننك سوزلرینی آچق ایتوب صوزوب ئه‌یتمك، ایکی سوزنی برگه قوشمیچی هر سوزنی آیروب ئه‌یتمك، (حی علی الصلاة) نی اوك طرفقه طابا قاراب ئه‌یتمك و(حی علی الفلاح)نی صول طرفقه طابا قاراب ئه‌یتمك مستحبدر. ودخی اذان اوقولغانینی ایشتکان کشی یورودن واشدن طوقتاب، سوز سویله‌شمیچی، مؤذن آرتندن اذان سوزلرینی ئه‌یتوب طورمق مستحبدر. ودخی مؤذن (حی علی الصلاة) دیگاچ هر ایکسنده (لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ) دیمك یعنی (هر بر حال وقوت اوغ بولغوچی الله‌تعالی دن گنه‌در) دیمك ومؤذن (حی علی الفلاح) دیگاچ هر مرتبه‌سنده (مَاشَآءَ اللّٰهُ کَانَ وَمَا لَمْ یَشَاءْ لَمْ یَکُنْ) دیمك یعنی (الله‌تعالی تله‌گان اش هیچ بولمی قالماس واول تله‌مه‌گان اش هیچ بولماس) دیمك‌ده مستحبدر.

س) نیندی کشیلرنك اذان وقامت اوقولری مکروهدر؟

ج) طهارتسز وجنب کشیلرنك، دیوانه وایسرك کشیلرنك هم خاتونلرنك وصبی بالالرنك هم فاسق کشیلرنك اذان وقامت اوقولری مکروهدر.

اَذَانْ دُعَاسی

س) اذان اوقولغاندن صوك اوقوغان کشیده ایشتکان کشیده نی اوقور؟

ج) اوشبو دعانی اوقور.

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ ❁ اٰتِ مُحَمَّدًا الْوَسِیلَةَ وَالْفَضِیلَةَ وَالدَّرَجَةَ الْعَالِیَةَ الرَّفِیعَةَ ❁ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِی وَعَدْتَهُ ❁ وَارْزُقْنَا شَفَاعَتَهُ یَوْمَ الْقِیَامَةِ ❁ اِنَّكَ لَاتُخْلِفُ الْمِیعَادَ ❁

س) معناسی نه دیمکدر؟

ج) (ای اوشبو کامل اذاننك ووقتی کرگان نمازنك خوجه‌سی بولغوچی الله، محمد علیه‌السلا یاردمچیلکنی وآرتقلقنی وبوغاری هم اوستون بولغان درجه‌نی بیرگل. ودخی آنی ا وعده قیلغان ماقتاولی اورونغه یبه‌رگل. ودخی قیامت کونده بزگه آنك شفاعتینی ا ایتگل. تحقیق سین وعده‌کگه هیچ خلافلق قیلمیسك) دیمکدر.

نمازنك ذكرلرى

س) نماز اچنده نيندى سوزلر اوقوڵور؟

ج) اوشبو كيله‌چكده‌گى ذكر وسوره‌لر اوقوڵورلر.

ثَنَاء: سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ ❁

معناسى: ياربّ سينك پاكلگكنى وماقتاوليلغكنى بلەمن. سينك اسمك مبارك‌در هم درجه‌ك بيك الوغدر. سيندن باشقه هيچ تكرى يوقدر.

تَعَوُّذ: اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ❁

معناسى: رحمتدن سوڵرلمش شيطانلك (ياوزلغندن) الله تعالى‌گه صغنامن.

بَسْمَلَه: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ❁

معناسى: دنياده‌ده، آخرتده‌ده رحمت قيلغوچى الله‌تعالى‌نك اسمى ايله باشليمن (مين بواشنى).

سورهٔ فاتحه. بسم الله الرحمن الرحيم ❁

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۝ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ❁
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ
الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۝ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّينَ ۝ اٰمِينَ ❁

معناسى: هر برماقتاوليق بارچه عالمنى تربيه قيلغوچى، دنياده‌ده، آخرتده‌ده، رحمت قيلغوچى وقيامت كونينك خوجه‌سى بولغوچى الله تعالى‌گه خاصدر. (اى ربمز بز) سيكاغنه عبادت قيلامز وسيندن گنه ياردم استيمز. بزلرنى طوغرى يولغه كوندرگل، شول كمسه‌لرنك يولينه، كه سين آنلرغه ايزگى نعمتلر بيرمشسك. آچولانلمش وآزمش كشيلرنك يولندن باشقه يولغه، يعنى ياخشى يولغه كوندرگل. آمين ياربّ دعامنى قبول قيلغل.

سورهٔ مسد. بسم الله الرحمن الرحيم ❁

تَبَّتْ يَدَآ اَبِى لَهَبٍ ۝ وَتَبَّ مَآ اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝ سَيَصْلٰى
نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝ وَامْرَاَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝ فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ❁

معناسى: ابو لهب (١) هلاك بولسه ايدى. البته هلاك بولۏر. مالى وكسبى ايله‌ده آندن فۏتۏلا آلماس. البته تيز يالقۏنلى تموغ اوتينه كرۏر. خاتۏنى‌ده موينينه مۏنچالا جب طاغوب شونده اوطۏن طاشوچى بولۏر.

(١) ابو لهب پيغمبرمز محمد عليه السلام‌نك آتاسى ايله برطوغان آغاسيدر: اورى‌ده خاتۏنى‌ده پيغمبرمزگه بيك دشمان وهربرسى بيك ايمانسز بولدقلرندن اۏشبو آيت كيله‌شدر.

سورهٔ اخلاص. بسم الله الرحمن الرحيم ❁

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ❁ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ❁ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ❁ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ❁

معناسی: ئەيتكل (ای محمد) الله تعالی برگنەدر؛ اول كامل خوجەدر؛ اول هيچ كمنی طوغدرمادی واوزيده هيچ كمدن طوغمادی هيچ كم آڭا تيڭ توگلدر.

سورهٔ فَلَقْ. بسم الله الرحمن الرحيم ❁

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ❁ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ❁ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ❁ وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِى الْعُقَدِ ❁ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ❁

معناسی: ئەيتكل (ای محمد): «مين صغنامن طاڭنی ياراتقوچی الله تعالی گه هر بر مخلوقاتنڭ ياوزلغندن وهم كيچ قاراڭغيلانغان وقتدەغی ياوزلقدن وهم تۆيۆنلرگه اۆرۆب اۆشكروچی سحرچی خاتۆنلرنڭ ياوزلقلرندن وهم كۆنچی كشيلرنڭ كۆنچيلكلری قوتلەنگان زماندەغی ياوزلقلرندن» دييۆب.

سورهٔ ناس. بسم الله الرحمن الرحيم ❁

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ❁ مَلِكِ النَّاسِ ❁ اِلٰهِ النَّاسِ ❁ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ❁ الَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ ❁ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ❁

معناسی: ئەيتكل (ای محمد): «مين صغنامن آدميلرنڭ پادشاهی وتڭريسی بولغوچی الله تعالی گه، وسوسه قيلوب عمللرنی كيچكترگوچی ذاتنڭ ياوزلغندن، قايسيدركه اول ذاتنڭ آدميلردن بولغانی ده جنلردن بولغانی ده كشيلرنڭ كوڭللرينه وسوسه قيلادر» دييۆب.

ركوع تسبيحی: سُبْحَانَ رَبِّىَ الْعَظِيمِ ❁ معناسی: الۆغ بولغوچی ربمنی پاك ديب بله من.

تَسْمِيعْ: سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ ❁

معناسی: الله تعالی اوزينی ماقتاغان كشينڭ ماقتاوينی ايشتۆب قبول ايتەدر.

تَحْمِيدُ: رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ ❁ معناسی: ای ربمز هر بر ماقتاوليلق سيڭاغنه خاصدر

سجده تسبيحی: سُبْحَانَ رَبِّىَ الْاَعْلٰى ❁ معناسی: اعلا بولغوچی ربمنی پاك ديب بله من.

تَشَهُّدْ.

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ❁ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِىُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ❁ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ ❁ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ❁

معناسی: تل عبادتلری‌ده تەن عبادتلری‌ده‌هم مال عبادتلری‌ده هر قایوسی الله‌تعالی‌اۇچۇندر. ای پیغمبرمز، سیڭا الله تعالی‌نڭ سلامی ورحمتی وبرکتلری بولسۇن. سلام بزگه‌ده هم الله تعالی‌نڭ هر بر ایزگی بنده‌لرینه‌ده بولسۇن. کوڭلمدن گواهلق بیره‌من که، تحقیق بر الله تعالی‌دن باشقه هیچ تڭری یوقدر. وینه کوڭلمدن گواهلق بیره‌من که، تحقیق محمد علیه السلام الله تعالی‌نڭ قۇلی وایلچیسیدر.

صَلَوَاتْ.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ ❁ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ❁ اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ ❁ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ❁

معناسی: یاربّ، محمد علیه السلام‌گه وآنڭ قومینه رحمت قیلغل. نیته‌ك که ابراهیم علیه السلام‌گه وآنڭ قومینه رحمت قیلمش ایدڭ: تحقیق سین ماقتاولی هم الۇغسڭ. یاربّ، محمد علیه السلامگه وآنڭ قۇمینه مبارکلك بیرگل. نیتك که ابراهیم علیه السلامگه وآنڭ قومینه مبارکلك بیرمش ایدڭ، تحقیق سین ماقتاولی هم الوغسڭ.

دعا آیتی.

رَبَّنَآ اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ❁

معناسی: ای ربمز، بزگه دنیاده‌ده آخرتده‌ده ایزگی نعمتلر بیرگل. وهم بزنی جهنم عذابندن صاقلاغل.

سلام: اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ ❁ معناسی: سزگه الله‌تعالی‌نڭ سلامی ورحمتی بولسۇن.

سلام دعاسی.

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ❁

معناسی: ای الله، سین هر بر بلالردن صاقلاغوچیسڭ. هر بر سلامتلك سیندن گنه‌در. مبارك بولغوچیسڭ ای الوغلق وحرمت اییه‌سی بولغوچی الله.

قنوت دعاسی.

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِى عَلَيْكَ الْخَيْرَ، نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ❁ اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّى، وَنَسْجُدُ وَاِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ. نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ ❁ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ❁

معناسی: ای الله، تحقیق بزسیندن یاردم استیمز. هم سیندن گناهلرمزنی یارلقامقلغکنی استیمز ودخی سیکا اینانامز وتوکل قیلوب هر بر اشلرمزنی سیکا طابشرامز. ودخی سیز ماقتیمز. سیکا شکر قیلامز، کفرلك قیلمیمز. سیکا گناه قیلا طورغان کشیلرنی طاشلیمز. ای الله، بزسیکاغنه عبادت قیلامز وسینك اوچون گنه نماز اوقیمزهم سنی قیلامز، وعبادت قیلوب سیکا یاقن بولورغه طرشامز. رحمتکنی امید ایته‌مز، عذابکدن قورقامز. تحقیق سینك عذابك ایمانسز کشیلرگه گنه تیگوچیدر.

ایکی رَکْعَتلی نماز

س) ایکی رکعت نمازده نیندی عمللر باردر؟ ج) ایکی رکعتلی نمازده ایکی (قِیامْ)، ایکی (رُکُوعْ)، دورت (سَجْدَه)، وبر (قَعْدَه) باردر.

س) بو سوزلر نی‌دیمکدر؟ ج) (قِیامْ) آیاق اوره طورو، (رُکُوعْ) بوگلو، (سَجْدَه) ماکلاینی ییرگه تییرو، (قَعْدَه) اوطورو دیمکدر.

س) ایکی رکعتلی نماز، نی‌ره‌وشچه اوقولور؟ ج) ایکی رکعتلی نمازنی اوقویاچق کشی نمازغه گرشکانده اوّل نیت قیلور. آندن صوکره قوللرینی کوتەروب باش بارماقلرینك بیتلرینی قولاق یومشاقلرینك آرتلرینه تییروب (تَکْبِیرْ) ئەیتور. صوکره قوللرینی باغلاب کندك آستینه‌قویارده. صوکره(ثَنَاءْ) اوقور. صوکره (تَعَوُّذْ) و(بَسْمَلَه) ئەیتوب سورهٔ فاتحه اوقورده (آمین) دییور. آندن صوکره برسوره اوقور(۱) ده تکبیر ئەیتوب رکوعگه ایلور. رکوعده ۳ مرتبه تسبیح ئەیتور. رکوعدن تسمیع ئەیتوب (قَوْمَه) گه (۲) طورور.

قومه‌ده وقتده (تَحْمِید) ئەیتور. قومه‌دن تکبیر ایله سجده‌گه توشه‌ر. سجده‌ده ۳ مرتبه تسبیح ئەیتور. سجده‌دن تکبیر ایله طورو‌ب (جَلْسَه) (۳) گه اوطورور. جلسه‌دن تکبیر ایله ینه سجده‌گه کیتەر، ایکنچی سجده‌ده‌ده ۳مرتبه تسبیح ئەیتور. ایکنچی سجده‌دن تکبیر ایله ایکنچی رکعتنك قیامینه طورور. ایکنچی رکعتنك قیامنده ثنا وتعوذ اوقوماس، قوللرینی باغلاب بسمله، سورهٔ فاتحه، آمین، وبر سورهٔ (٤) اوقور. ینه اوّلگی رکعتده‌گی کبی رکوع قومه وایکی مرتبه سجده قیلور. ایکنچی سجده‌دن صوك تکبیر ایله قعده‌گه اوطورور. قعده‌ده وقتده اوّل (تَشَهُّدْ) اوقور، صوکره (صَلَوَاتْ) ایله

(۱) مثلا سورهٔ مسدنی اوقور. (۲) قومه آزغنه آیاق اوره طورو دیمکدر.
(۳) جلسه‌ایکی سجده آراسنده اوطورو‌ب طورو دنمکدر. (٤) مثلاسورهٔ اخلاصنی اوقور.

(دُعا) ایتینی اوقوُر. آندن صوكڭ اوّل اوكڭ طرفقه صوكره صول طرفقه سلام بیرُر. آندن صوكڭ سلام دعاسینی اوقوُب اوكڭ قولی ایله ماڭلاییننه مسح قیلوُر. اوشبو قدر ایله ایکی رکعتلی نماز تمام بولوُر. ایرته نمازینڭ ایکی رکعت سنتی وایکی رکعت فرضی واوُیله، آخشام ویه‌ستو نمازلرینڭ ایکیشر رکعت سنتلری هربرسی اوشبو ره‌وشچه اوقوُلوُرلر. آیرمالری نیتلرنده گنه‌در.

دورت رَكْعَتْلی نماز

س) دورت رکعتلی نمازده نیندی عملللر باردر؟ ج) دورت رکعتلی نمازده ٤ قِیامْ، ٤ رُكُوعْ، ٨ سَجْدَه، ٢ قَعْدَه باردر. اوّلگی قعده ایگنچی رکعتنڭ آخرنده، ایگنچی قعده دورتنچی رکعتنڭ آخرنده بولادر.

س) دورت رکعتلی نماز، نی ره‌وشچه اوقوُلوُر؟

ج) دورت رکعتلی نمازده ایکی رکعتلی نماز کبی اوقوُلوُر. آیرماسی شول قدرکه ایکی رکعت اوقوُب قعده‌ده تشهد اوقوُلغاچ‌ده، اوچنچی رکعتنڭ قیامینه طوُرلوُر. صوكغی قعده‌ده تشهدن صوكڭ صلوات ودعا اوقوُلوُب سلام بیرلوُر. اگر دورت رکعتلی نماز اوُیله‌نڭ دورت رکعت سنتی کبی سنت‌نماز بولسه، هر رکعتنده سورهٔ فاتحه‌دن صوكڭ برر سوره اوقوُلوُر. اوُیله، ایکندی ویه‌ستو نمازلرینڭ دورت رکعت فرضلری کبی فرض نماز بولسه، سورهٔ فاتحه‌دن صوكڭ اوّلگی ایکی رکعتنده‌گنه برر سوره اوقوُلوُر. صوكغی ایکی رکعتنده سورهٔ فاتحه‌دن صوكڭ ینه ایگنچی سوره‌لر اوقوُلماس. سورهٔ فاتحه اوقوُلغاچ‌ده، رکوع قیلنوُر.

س) اوچ رکعتلی نماز نی ره‌وشچه اوقوُلوُر؟ ج) اوچ رکعتلی نمازده‌ده ایکی قعده بولادر. بری ایگنچی رکعتنڭ آخرنده، ایگنچیسی اوچنچی رکعتنڭ آخرنده‌در. آخشامنڭ اوچ رکعت فرضینڭ اوّلگی ایکی رکعتنده سورهٔ فاتحه‌دن صوكڭ برر سوره اوقوُلوُر. صوكغی رکعتنده سورهٔ فاتحه‌دن صوكڭ ینه بر سوره اوقوُلماس. اوچ رکعت وتر نمازینڭ هر رکعتنده سورهٔ فاتحه‌دن صوكڭ برر سوره اوقوُلوُر. اوچنچی رکعتنده‌سوره‌لر اوقوُلغاندن‌صوكڭ رکوع قبلغانچی نمازغه کرشکانده‌گی کبی قوللرنی کوته‌روُب تکبیر ئه‌یتلوُر. آندن صوكڭ ینه قوللرنی باغلاب قنوت دعاسی اوقوُلوُر. قنوت دعاسندن‌صوكڭ رکوع، سجده وقعده‌ایله باشقه نمازلر کبی تمام قیلنوُر.

معلم افندی بوطوغریده هرنمازنی بالفعل اوقوتوُب قارامق تیبشلیدر.

خاتونلر نمازی

س) خاتونلر نمازینك ایرلر نمازندن نیچه ییرده آیرماسی باردر؟

ج) (٨) ییرده آیرماسی باردر.

س) نی ره‌وشچه؟ ج) (١) ایرلر نمازغه کرشکانده تکبیر ایله قوللرینی قولاق یومؤشاقلری طوغریسنه قدر کوته‌رؤرلر. خاتونلر ایك باشلری طوغرسینه قدر گنه کوته‌رؤرلر. (٢) نمازغه کرشؤر اوچون قول کوته‌رگانده ایرلرنك قوللری آچق بولؤر. خاتونلرنك قوللری ییکلری اچنده اورتولی بولؤر. (٣) ایرلر قیامده قوللرینی باغلاب کندکلری آستینه قویارلر. خاتونلر کوکره‌کلری اوستینه گنه قویارلر. (٤) رکوعده ایرلر تزلرینی بؤکمسلر. خاتونلر بوگوبره‌ك طوررؤرلر. (٥) رکوعده وقتده تزلرینه طایانوب طورغانده ایرلرنك قول بارماقلرینك آراسی آچق بولؤر. خاتونلرنقی آچق بولماس. (٦) سجده‌ده وقتده ایرلر قورساقلرینی بؤتلرینه وبله‌کلرینی ییرگه‌ده قابرغالرینه‌ده تییرمسلر. خاتونلر ایرلرنك خلافنچه قسلؤبراق سجده قیلؤرلر. (٧) قعده‌ده وقتده ایرلر اوك آیاقلرینی باستروب بارماقلرینی قبله‌غه طاباقاراتوب قویارلرده، صول آیاقلرینی یاتقروب آنك اوستینه اوطورؤرلر. خاتونلر ایکی آیاقلرینی ده اوك طرفلرندن چغاروب باشلرینی قبله‌غه طابا قاراتوب قویارلرده، صول یاق اوچالری ایله ییرگه اوطورؤرلر. (٨) ایرلر فرض نمازلرنی اذان وقامت اوقوب امام وجماعت ایله اوقورلر؛ خاتونلر اوچون اذان وقامت لازم توگلدر. آنلرغه نمازنی امام وجماعت ایله اوقو مکروهدر.

اوشبو (٨) ییردن باشقه اورؤنلرده خاتونلرنك نمازلری‌ده بعینه ایرلر نمازی کبیدر.

تسبیح ودعا

نمازنی تمام قیلغاندن صوك اوشبو ذکرلر اوقولؤر:

سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَاللهُ اَكْبَرُ

معناسی: الله تعالی کیمچیلکلردن پاك بولغوچیدر. بارچه ماقتاولیلق الله تعالی گه خاصدر. بر الله تعالی‌دن باشقه هیچ تکری یوقدر. الله تعالی هر نرسه‌دن الوغراقدر.

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ❁

معناسی: هیچ حال وقوّت یوقدر، مگر الوغ و بلند بولغوچی الله تعالی ایله گنه در.

مَا شَاءَ اللّٰهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ ❁

معناسی: الله تعالی تلهگان نرسه لرنك هر قایوسی بولوُر. الله تعالی تلهمهگان هیچ نرسه بولماس.

آيَةُ الْكُرْسِيِّ: اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ❁ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ❁ اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ❁

معناسی: الله، ترك بولغوچی، عالمنك هر بر اشینی تدبیر قیلغوچی، اول بر الله تعالی دن باشقه هیچ تکری یوقدر. اول الله تعالی ده یوقوُمسراو و یوقلاو بولماس. یییرده و کوکلرده بولغان نرسه لر هر قایوسی آنقیدرلر. کمدر آنك قارشنده شفاعت قیلغوچی (هیچ کم شفاعت قیلماس) مگر آنك رخصتی ایله گنه. اول الله تعالی ییرده و کوکلرده بولغان کمسه لرنك اوزلرندن اوّل بولغان نرسه لرنی ده، اوزلرندن صوك کیله چك نرسه لرنی ده، بله در. اول کمسه لر الله تعالی بلگان نرسه لرنك هیچ قایوسینی بله آلماسلر، مگر الله تعالی تلهگان قدر گنه بلوُرلر. آنك کرسیسی کوکلرنی ده و ییرنی ده صیدرمشدر. ییر و کوکنی صاغ طوُتمق الله تعالی گه هیچ آغرلق قیلمیدر. اول الله تعالی الوغ و بلنددر.

س) اوُشبو ذکرلر وآیتلر اوقوُلغاندن صوك نی قیلنوُر؟

ج) (٣٣) مرتبه (سُبْحَانَ اللّٰهِ) و(٣٣) مرتبه (اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ) و(٣٣) مرتبه (اَللّٰهُ اَكْبَرُ) دییلوُر. س) آندن نی قیلنوُر؟

ج) قوللرنی کوکره‌ك طوغریسینه قدر کوتهروُب اوُشبو دعا اوقوُلوُر:

اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ مِنَّا صَلَاتَنَا وَصِيَامَنَا وَقِيَامَنَا ، وَقِرَاءَتَنَا وَرُكُوعَنَا وَسُجُودَنَا وَقُعُودَنَا ، وَتَسْبِيحَنَا وَتَهْلِيلَنَا وَتَخَشُّعَنَا وَتَضَرُّعَنَا ❁ اَللّٰهُمَّ تَمِّمْ تَقْصِيرَنَا وَتَقَبَّلْ تَمَامَنَا ، وَاسْتَجِبْ دُعَائَنَا وَاغْفِرْ اَحْيَاءَنَا وَارْحَمْ مَوْتَانَا يَا مَوْلَانَا ❁ اَللّٰهُمَّ احْفَظْنَا يَا فَيَّاضُ مِنْ جَمِيعِ الْبَلَايَا وَالْاَمْرَاضِ ❁ اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ مِنَّا هٰذِهِ الصَّلَاةَ (الْفَرْضَ مَعَ السُّنَّةِ) مَعَ جَمِيعِ نَقْصَانَاتِهَا ، بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ وَلَا تَضْرِبْ بِهَا وُجُوهَنَا يَا اِلٰهَ الْعَالَمِينَ وَيَا خَيْرَ النَّاصِرِينَ ❁ تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ وَاَلْحِقْنَا بِالصَّالِحِينَ ❁ وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ اَجْمَعِينَ ❁

معناسی: یاربّ ، بزنك نمازمزنی وروزه‌مزنی وقیاممزنی ورکوعمزنی وسجده‌مزنی وقعده‌مزنی وتسبیحمزنی وتهلیلمزنی وتواضعمزنی ویالوار وومزنی قبول قیلغل. یاربّ، کیمچیلکلرمزنی تمام قیلغل وتمام بولغان عملرمزنی قبول قیلغل ودخی دعامزنی‌ده قبول قیلغل . ای خوجه‌مز ، ترکلرمزنی یارلقاغل واولکلرمزگه رحمت قیلغل.ای رحمت قویغوچی الله، فضلك وکرمك ایله بزدن اوشبو نمازمزنی هر برکیمچیلکلری ایله قبول قیلغل. اول نماز ایله بزنك یوزمزگه اوْرماغل. ای بارچه عالمنك حق معبودی وای یاردم قیلغوچیلرنك کاملره‌گی ، بزنی مسلمان حالمزّچه وفات قیلغل و بزلرنی ایزگی کشیلرگه طوْتا شدرغل . الله‌تعالی ، خلقلرنك یاخشیراغی محمد علیه السلامگه وآنك آل وصحابه‌لرینه بارچه‌سینه‌ده رحمت قیلغای ایدی.

نمازنك شَرْطْلری

س) نمازنك شَرْطْلری یعنی طشنده‌غی فرضلری نیچه‌در؟ ج) (٨) در.

س) نیلردر؟ ١) (وُضُوءْ) طهارتلی بولمق ، ٢) (طَهَارَتِ بَدَنْ) ته‌نی پاك بولمق ، ٣) (طَهَارَتِ ثَوْبْ) کییمی پاك بولمق ، ٤) (طَهَارَتِ مَكَانْ) نمازلغی پاك بولمق ، ٥) (سَتْرِ عَوْرَتْ) عورت ییرلری اوْرتولی بولمق ، ٦) (دُخُولِ وَقْتْ) نمازنك وقتی کرمك ، ٧) (اِسْتِقْبَالِ قِبْلَه) قبله‌غه قارشی قارامق ، ٨) (نِيَّتِ قَلْبِی) کوکل ایله نمازنی نیت قیلمق ،

نمازنڭ رُكْنْلرى

س) نمازنڭ ركنلرى يعنى اچنده‌گى فرضلرى نيچه‌در؟ ج) (٨) در.

س) نيلردر؟ ج) ١) (تَكْبِيرْ) نمازغه كرشكانده (الله اكبر) ديمك، ٢) (قِيامْ) اوچ آيت اوقوُر قدر آياق اوره‌طوُرمق، ٣) (قِراءَتْ) قيامده اوچ آيت چاماسى قرآن اوقوُمق، ٤) (رُكُوعْ) قيامدن صوڭ اييلوُب ركوع قيلمق، ٥) (سُجُودْ) ماڭلاينى ييرگه تييروُب ايكى مرتبه سجده قيلمق، ٦) (قُعُودْ) نمازنڭ آخرنده قعده‌گه اوطوُرمق، ٧) (تَرْتِيبْ) نمازنڭ ركنلرينى ترتيبلرنچه قيلمق، ٨) (خُرُوجْ) نمازدن اوز اختيارى ايله چقمق.

نمازنڭ واجِبْلَرى

س) نمازنڭ مشهور واجبلرى نيچه‌در؟ ج) (١٥) در.

س) نيلردر؟ ج) ١) (قِراءَتِ فاتِحَه) فرض نمازلرنڭ اوّلگى ايكى ركعتنده، وتر، سنت و نفل نمازلرينڭ هر ركعتنده برمرتبه سورهٔ فاتحه اوقوُمق، ٢) (ضَمِّ سُورَه) مذكور ركعتلرده سورهٔ فاتحه‌دن صوڭ ينه بر سوره يا اوچ آيت قدر قرآن اوقوُمق، ٣) (طُمانِينَه) ركوع وسجده‌ده بر تسبيح ئه‌يتوُر قدر طوُرمق، ٤) (قَوْمَه) ركوعدن طوُرغاچ قومه قيلمق، ٥) (جَلْسَه) ايكى سجده آراسنده اوطوُروُب جلسه قيلمق، ٦) (قَعْدَهٔ اُولى) اوچ ودورت ركعتلى نمازلرده ايگنچى ركعتنڭ آخرنده قعده‌گه اوطوُرمق، ٧) (تَشَهُّدْ) هر قعده‌ده تشهد اوقوُمق، ٨ (سَلامْ) نمازدن چقغانده سلام بيرمك، ٩) (مُوالاتْ) نمازنڭ برعملى تمام بولغاچده تيز آندن صوڭغى عملينى قيلاباشلامق، ١٠) (جَهْرْ) ايرته، آخشام ويه‌ستو نمازلرينڭ اوّلگى ايكى ركعتلرنده امام، سوره‌لرنى قچقروُب اوقوُمق، ١١) (اِخْفا) باشقه ركعتلرده امامده يالغوُز اوقوچى ده سوره‌لرنى ياشروُن اوقوُمق، ١٢) (اِنْصاتْ) امام سوره‌لرنى اوقوُغان زمانده مقتدى تيك طوُرمق، ١٣) (تَكْبِيراتِ عِيدْ) عيد نمازلرينڭ هر ركعتنده اوچر مرتبه تكبير ئه‌يتمك،

١٤) (قُنُوتْ) وترنك اوچنچی رکعتنده (قنوت) دعاسینی اوقومق،
١٥) (سَجْدَهٔ سَهْوْ) نمازده یاکلشقان کشی نمازنك آخرنده (سَجْدَهٔ سَهْوْ) قیلمق، (١)

نمازنك سنتلری

س) نمازنك مشهور سنتلری نیچه‌در؟ ج) (٢٥) در.
س) نیلردر؟ ج) ١) (جَمَاعَتْ) فرض نمازنی جماعت ایله اوقومق،
٢) (اَذَانْ) فرض نمازلر اوچون اذان اوقومق، ٣) (اِقَامَتْ) فرض نمازلرنی اوقور آلدندن قامت اوقومق، ٤) (رَفْعُ الْيَدَيْن) نمازغه کرشکانده تکبیر ایله قوللرنی کوته‌رمك، (ایرلر قولاقلری طوغریسنه قدر وخاتونلرینك ایكی باشلری طوغریسنه قدر کوته‌رورلر).
٥) (ضَمُّ الْيَدَيْنِ) قیامده وقتنده قوللرنی باغلامق، ٦) (ثَنَاءْ) اوّلگی رکعتده ثنا اوقومق، ٧) (تَعَوُّذْ) اوّلگی رکعتده اعوذ ئه‌یتمك،
٨) (بَسْمَلَه) سوره‌ٔ فاتحه‌دن اوّل بسمله ئه‌یتمك، ٩) (تَأْمِينْ) سوره‌ٔ فاتحه‌دن صوڭ آمین دیمك، ١٠) (تَكْبِيرَاتِ اِنْتِقَالَاتِ) رکوعگه بارغانده، سجده‌دن طوڭرغانده وقیامغه طوڭرغانده تکبیر ئه‌یتمك، ١١) (رُكُوعِ مَسْنُونْ) رکوعنی سنت بولغان ره‌وشنچه قیلمق، (شوڭیله‌که رکوعده وقتنده بارماقلرینی آچوب تزلرینه طایانوب طوڭرور، تزلری بوگولمیچی طوڭرور، باشی آرقاسی ایله تیگز بولور). ١٢) (سُجُودِ مَسْنُونْ) سجده‌نی سنت بولغان ره‌وشنچه قیلمق، (شوڭیله‌که سجده‌ده وقتنده آیاقلری، قوللری، بوڭرنی، وماڭلایی یرگه تییوب طوڭرور، باشی ایکی قولینڭ آراسنده بولور، بله‌کلری یرگه‌ده، قابرغاسینه‌ده تیمیچی وقوڭرساغی بوتلرینه تیمیچی طوڭرورلر). ١٣) (قُعُودِ مَسْنُونِ) قعده‌نی سنت بولغان ره‌وشنچه قیلمق، (شوڭیله‌که قعده‌ده وقتنده صول آیاغی اوستینه اوطوڭرور، اوڭ آیاغینی بارماقلرینه باسترموب قویار، قوللرینی بوتلرینه قویار). ١٤) (تَسْبِيحِ رُكُوعْ) رکوعده ٣ مرتبه تسبیح ئه‌یتمك، ١٥) (تَسْبِيحِ سُجُودْ) سجده‌ده ٣ مرتبه تسبیح ئه‌یتمك،

(١) سجده‌ٔ سهونڭ حکملری اوز بابنده بیان قیلناچقلردر.

١٦) (تَسْمِيعْ) رکوعدن طوُرغانده امام هم یالغوُز اوقوچی تسبیح ئەیتمك،
١٧) (تَحْمِيدْ) قوْمەده وقتده یالغوُز اوقوچی هم مقتدی تحمید ئەیتمك،
١٨) (صَلَوَاتْ) آخرغی قعدەده تشهددن صوڭ صلوات اوقوْمق، ١٩) (دُعا) آخرغی قعدەده صلواتدن صوڭ آیتكه اوْخشاشلی بر دعا اوقوْمق،
٢٠) (تَكْرارِ سَلامْ) اوڭ طرفقەده صول طرفقەده سلام بیرمك، ٢١) (نِيَّتِ سلام) سلامنی، سلام بیرلگان طرفده بولغان فرشتەلرگه وبرگه نماز اوقوْچیلرغه بیرونی نیت قیلمق، ٢٢) (جَهْرُ الْاَذْكارْ) امام تکبیرنی وتسمیع نی وسلامنی قچقروُب ئەیتمك، ٢٣) (اِخْفاءُ الْاَذْكارْ) باشقه ذکرلرنی یاشروُن ئەیتمك، (امّا مقتدی هم یالغوُز اوقوچی ذکرلرنڭ هر بریسینی یاشروُن ئەیتوُرلر). ٢٤) (وَضعُ الرُّكْبَتَيْنِ قَبْلَ الْيَدَيْنِ) سجدەگه بارغانده تزلرنی قوللردن اوّل قویمق، ٢٥) (مُقارَنَةُ الْاِمامِ) مقتدی هر عملنی امام ایله برگەرەك قیلوُرغه طرشمق.
(امامدن الك قیلو درست توگلدر. امامدن کوب صوڭغه قالو مکروهدر).

نمازنڭ مستحبلری

س) نمازنڭ مشهور مستحبلری نیچەدر؟ ج) (٢٠) در؟
س) نیلردر؟ ج) ١) نمازغه کرشوُر اوْچوُن قول کوتەرگانده بارماقلرنڭ آرالری آچغراق بولمق،
٢) وهم باش بارماقلرینڭ بیتلرینی قوُلاق یوُمو شاقلرینه تییرمك،
٣) وهم ایرلرنڭ قوللری ییڭلرندن چقغان بولمق،
(اما خاتوُنلرنڭ قوللری ییڭلری آچنده بولمق مستحبدر).
٤) قیامده وقتده اوکچەلری دورت بارماق کیکلکی بر برسندن یراق بولمق،
٥) قول باغلاغانده صول قولینڭ بلەزگینی اوڭ قولینڭ باش وچەنچه بارماقلری ایله چوُرناب آلوُب اورتا بارماقلرینی بلەگینه طابا صوزمق،
٦) نمازده اوقوُلغان سوره وذکرلرنی تجوید ایله بیك درست ایتوُب اوقوْمق،
٧) ایرته نمازنده سورهٔ فاتحەدن صوڭ اوْزوُن یراق سورەلرنی، اوْیله وایکندی ویەستو نمازلرنده اورتاچه سورەلرنی، آخشام نمازنده قسقا سورەلرنی اوقوْمق (١)،

(١) قرآن کریمده (بروج) سورەسنه قدر بولغان سورەلر اوْزوُن سورەلرگه وآلتدن باشلاب (بلد) سورەسنه قدر بولغان سورەلر اورتاچه سورەلرگه وآلتدن صوڭغی سورەلر قسقا سورەلرگه حساب قیلنوُرلر. (کرمانی).

٨) اوّلگی رکعتده اوزونراق سوره وصوکغی رکعتلرده قسقاراق سوره اوقومق،
٩) سجده ده باش بارماقلری قولاقلری طوغریسنده بولمق،
١٠) سجده ده قول بارماقلری بر برسینه تییوب طورمق،
١١) سجده ده آیاق باشلری ییرگه تییوب اوکچه لری یوغاری طورمق،
١٢) سجده قول وآیاق بارماقلری قبله غه طابا صوزاوب طورمق،
١٣) قعده ده قول بارماقلرینی یازوب بوتلرینه قویمق،
١٤) رکوع وسجده تسبیحلرینی طاق ایتوب اوچدن آرتق ئه یتمك (٩،٧،٥)
١٥) ٣ و ٤ رکعتلی فرض نمازلرنك صوکغی رکعتلرنده ده سورهٔ فاتحه اوقومق، (سنت، واجب ونفل نمازلرنك هر رکعتنده سورهٔ فاتحه وآندن صوك ینه برسوره اوقومق واجبدر).
١٦) قیامده سجده اورنینه غنه، رکوعده آیاق باشلرینه غنه، سجده ده بوزرنینه غنه قعده ده اوز آلدینه غنه، سلام بیرگانده ایك باشلرینه غنه قاراب طورمق،
١٧) نماز اچنده یوتکرمسکه وایسنه مسکه طرشمق،
١٨) اختیارسز ایسنه گانده آغزینی برقولی ایله قابلامق،
١٩) نماز اچنده توبه نچیلکلی قیافت وصنق کوتل ایله طورمق،
٢٠) نماز آخرنده سلام بیرگانده آرتده غی کشیگه یا ثغاغی کورنورلك قدر باشینی بورمق،

نمازنك مکروهلری

س) نماز اوقوغان زمانده قیلو مکروه بولغان اشلرنك مشهورلری نیچه در؟
ج) (٨٠) در.
س) نیلردر؟ ج) (١) إختیاری ایله نمازده سنت بولغان برعملنی قیلمی قالمق، (واجب عملنی قیلمی قالدرمق حرامدر، فرضنی قیلمی قالدرمق نمازنی بوزادر)
٢) نمازده تکبرلك قیافتی ایله طورمق، ٣) اختیاری ایله ایسنه مك،
٤) عذرسز یوتکرمك، ٥) عذرسز طاماق قرمق، ٦) بورون سنگرمك، ٧) توکرمك وقاقرمق، ٨) اوفلده مك، ٩) کیبرلمك،
١٠) بیلینه طایانمق، ١١) گه وده نی برطرفقه آوشدروب قییق طورمق،
١٢) بر آیاقغه صالنوب یال ایتمك، ١٣) قولینه بر نرسه طوتوب طورمق، ١٤) قولینی یا کوله گینی سلکنوب بیلامك، ١٥)

قولی ایله باشینه بورك یا چالما کیمك ، ١٦) برقولی ایله بورگینی صالمق ، (اما ایکی قول ایله بر اشنی قیلمق نمازنی بوزادر) ١٧) سجده اورنندهغی طوفراقلرنی صپرمق ، (ماشکلاینی چهنچوب آورتدرلق طاشلر بولغانده برایکی مرتبه صپرمق درستدر) ١٨) یوزینه قونغان تیر وطوزاننی صپرمق ، ١٩) برایکی مرتبه برییرنی قاشیمق ، (اوچ مرتبه قاشیمق نمازنی بوزادر) ٢٠) عذرسز نماز اوقی طورغان اورنندن برایکی آدم کوچمك ، (بریولی اوچ آدم آتلاسه ، نمازی بوزلور) . ٢١) تش آراسندن چقغان کچکنه طعام والچغینی یاتمق ، (بورچاق قدر زور والچق یاتسه ، نمازی بوزلور) . ٢٢) یوزینی قبلهدن آوشدرمق ، ٢٣) یوغاری طابا قارامق ، ٢٤) قیامغه طورغانده طایانوب طورمق ، ٢٥) برنرسه گه سویهلوب طورمق ، ٢٦) رکوعده باشینی بیك توبهن ایبوب یا که بیك یوغاری کوتهروب طورمق ، ٢٧) سجدهده آیاق وقول بارماقلرینی ییردن کوتهرمك ، ٢٨) سجدهده بلهکلرینی ییرگه یا قابرغالرینه تییروب طورمق ، ٢٩) سجدهده قورساغینی باتلرینه تییرمك ، (صفده اورن طغز بولغانده اوشبو ایکی اش مکروه توگلدر) ٣٠) کییمی یا قولی ایله اوینامق ، ٣١) نمازنی یالان باش کوینچه اوقومق ، ٣٢) ییکلرینی صرغانوب اوقومق ٣٣) کوکره کلری وآرقالری آچق کوینچه اوقومق ، ٣٤) کییمینی اورتاسندن باغلامیچی جیلبه گهی ییبه روب اوقومق ، ٣٥) آغزینه برنرسه قابوب طورمق ، ٣٦) اختیاری ایله برنرسهنی ایسنهمك ، ٣٧) بورك یا چالما قرپووینه سجده قیلمق ، ٣٨) چهچینی باشینه توروب بهیلهگان کوینچه اوقومق ، ٣٩) کییمنده یا نمازلغنده یا که ئهیلهنهسنده حیوان صورتی بولمق ، (اگرده آرتنده بولسه یا که چبن قدر کچکنه بولسه یا کهباشی بوزلغان بولسه ضرری یوقدر) ٤٠) یاناطورغان زور اوتقه قارشی اوقومق ، (شمع ، چراغ ولامپا کبی کچکنه اوتلرغه قارشی اوقومکروه توگلدر) ٤) برآدمینك یوزینه قاراب اوقومق ، ٤٢) یوزی کورنورلك کوزگیگه قاراب اوقومق ، ٤٣) نجس نرسه گه قاراب اوقومق ، ٤٤) قبرگه قاراب اوقومق ، ٤٥) آلدهغی صفده اورون بولا طوروب ، فرض نمازنی آرتدهغی صفده اوقومق ، ٤٦) نمازده کوزلرنی یومق ، ٤٧) طهارتی قستالغان کوینچه نمازغه کرشمك ، ٤٨) آلیابقچ کبی

تورلی نرسه‌گه بویالوچان کییم ایله اوقومق، ٤٩) قیامده ایکی
اوکچه‌لرینی بربرسینه دورت بارماق کیشکلگندن یاقن کیترمك
٥٠) نمازنی بیك آشغوب اوقومق، ٥١) قعده‌ده قوللری ایله بیرگ
طایانوب اوطورمق، ٥٢) قعده‌ده ایکی اوکچه‌سی اوستینه اوطورمق
٥٣) قعده‌ده آیاقلرینی بوکلب اوطورمق، ٥٤) رکوع وسجده گ
بارغانده کییملرینی طوتقالامق، ٥٥) تکبیر وذکرلرنی یاك
سوره‌لرنی ایکیشرقات اوقومق، ٥٦) اوقوغان ذکرلرینی بارماقلری
ایله صانامق. ٥٧) سوره وذکرلرنی اوز اورنلرنده اوقوب بترمیچی
ایگنچی اورنده اوقومق، ٥٨) برسوره‌نی برنمازده ایکی مرتبه اوقومق
٥٩) صوکغی رکعتده، اوّلگی رکعتده اوقولغان سوره‌نك آلدنده‌غی
سوره‌نی اوقومق، ٦٠) اوّلگی رکعتده برسوره اوقوغاندن صوك
ایگنچی رکعتده آندن صوکغی سوره‌نك آرتنده‌غی سوره‌نی
اوقومق، (اگرده آراده ایکی سوره قالسه مکروه توگلدر).
٦١) معناسینی اویلاب برآیتنی ایکی قات اوقومق، ٦٢) بر آیتنك
معناسینی اویلاب طوقتاب طورمق، ٦٣) دنیا اشینی خاطرگه
کیتروب یلمایوب کولمك، ٦٤) دنیا اشی اوچون طاوشسز یغلامق
٦٥) نمازنك برعملینی مقتدی امامدن الك قیلمق: ٦٦) امام مقتدیلردن
یوغاری یاتوبه‌نره‌ك براورنده طورمق، ٦٧) امام محرابنك اچینه
تمام کروب اوقومق، ٦٨) امام نمازنی خَلْق زارغورلق قدر اوزاق اوقومق
٦٩) ایر ایله خاتون یه‌نه‌شه اوقومق، ٧٠) امام بولووی مکروه بولغان
کشیگه اویوب اوقومق، ٧١) طاماق قروب یا اوهلده‌ب آغزدن
برایکی حرف طاوشی چغارمق، ٧٢) باشنده‌غی چالماسینی
صالمق یاکه باشندن توشکاچ آلوب کیمك، ٧٣) کوکلندن
برنه‌رسه‌نك صانینی حساب قیلمق، ٧٤) کوکلی ایله برشعرنی
یعنی برکویلی سوزنی اوقومق، ٧٥) بارماغی ایله برسوزنی یازوب
کورسه‌تمك، ٧٦) بارماغی ایله نیچه رکعت اوقوغانینی کورسه‌تمك
٧٧) باشی یاقاشی ایله اشاره قیلوب برسوز ئه‌یتمك، ٧٨) اشاره ایله
برسوزگه جواب بیرمك، ٧٩) طاماق قروب یاکه چراینی بوزوب
مرادینی آکلاتمق، ٨٠) بارماقلرینی بر یا ایکی مرتبه شارتلاتمق.

نماز نك مفسدلری

نماز نی نیچه تورلی اش بوزادر؟ ج) اوشبو (۲۰) تورلی اش بوزادر.
(تَلَفُّظْ) طاماق قروب یا اوهلده ب آغزدن اوچ حرفلی طاوش چغارمق،
(تَكَلُّمْ) معنالی بر سوز ئه یتمك، (نماز ده غی ذكرلردن باشقه)،
(تَسْلِيمْ) برکشیگه سلام بیرمك یا که سلام آلمق، ٤) (دُعاءِ دُنْيَاوِی) دنیا اشینی صوراب دعا قیلمق، ٥) (ضَحْكْ) دنیا اشی اوچون طاوش ایله کولمك، ٦) (بُكاءْ) دنیا اشی اوچون طاوش ایله یغلامق،
(اَكْلْ) بورچاق قدر برنرسه آشامق، ٨) (شُرْبْ) برطامچی قدر صو یوتمق، ٩) (عَمَلِ كَثِيرْ) عادتده ایکی قول ایله قیلنا طورغان براش قیلمق، (مثلا برکییمنی کیمك یاصالمق، برزور نه رسه نی کوته رمك کبی). ١٠) (تَكْرارِ فِعْلْ) براشنی بریولی اوچ مرتبه قیلمق، (مثلا ٣ مرتبه بیتینی صپرمق، ٣ مرتبه برییرینی قاشیمق، ٣ مرتبه میغینی توزه تمك، ٣ مرتبه بارماق شارتلاتمق. ٣ مرتبه توبه سینی باغلامق یاچیشمك، بریولی ٣ آدم آتلامق، ٣ مرتبه برنرسه نی چه ینه مك، بر حرفنی ٣ مرتبه ئه یتمك کبی). ١١) (قِراءَتِ مُصْحَفْ) قراءتنی مصحفدن قاراب اوقومق، ١٢) (تَحْرِيفِ قُرْآنْ) قرآننی معناسی بوزلورلق ایتوب خطا اوقومق، ١٣) (تَقَدُّمِ اِمامْ) مقتدی امامدن آلده راق طورمق، ١٤) (مُحاذاتِ مَرْاَه) جماعت نماز نده ایرکشی خاتون ایله برصفده بولمق، ١٥) (طُلُوعِ شَمْسْ) ایرته نمازینی اوقوغانده قویاش چغاباشلامق، ١٦) (اِنْكِشافِ عَوْرَتْ) عورت اعضانك دورت اولوشندن براولوشقدریسی اچلمق، ١٧) (تَرْكِ فَرْضْ) نماز ده فرض بولغان برعملنی قیلمی قالدرمق، ١٨) (تَرْكِ اسْتِقْبالْ) کوکره گی قبله طرفندن آوشمق، ١٩) (تَنَجُّسْ) ته نی، کییمی یانماز لغی نجسله نمك، ٢٠) (تَحَدُّثْ) اوز اختیاری ایله طهارتینی بوزمق.

نمازده مباح بولغان اشلر

س) نماز اوقوغان زمانده نیندی اشلر مباح بولور؟

ج) ایرکسز یوتکرو ، توچکرو مباح بولور.

س) یوتکرگانده یا توچکرگانده ایرکسز آوزدن بر نیچه حرف طاوشی چغو ایله نماز بوزلورمی؟ ج) بوزلماس.

س) ودخی نیندی اشلر مباح بولور؟ ج) نجسکه بویالودن یا اوستینه‌بر نرسه‌نك توشوندن قورقوب اوچ آدم آتلاو درست بولور.

س) ودخی نیندی اشلر مباح بولور؟

ج) نماز اوقوب طورغان زمانده بر یلان یا چایان چغوب آلدینه کیلسه، نمازنی بوزمیچی تیز شول حیواننی اوترمك درست بولور.

س) یلاننی یا چایاننی اوتروب شغلله‌نگان زمانده اورندن قوزغالوب بر قورال آلوب کیلسه ، شول زمانده کوکره‌گی قبله طرفندن آوشسه، نمازی بوزلورمی؟ ج) بوزلماس. س) یلاننی اوترگاندن صوك نی قیلور؟

ج) نمازینی قالغان ییرندن باشلاب تمام قیلور. یا کغادن باشلاب اوقوسه بیگره‌ك معقول بولور.

س) نماز اوقوب طورغان زمانده بر کشینك اختیارسز طهارتی بوزلسه، مثلا بورنی قاناسه ، یا که بر قارت کشینك بولی طامسه ، نی قیلور؟

ج) بوندی واقعه بولغانده ایك معقولی نمازینی بوزوب طهارت آلغاچ نمازینی یا کغادن باشلاب اوقومقدر. لکن نمازینی بوزمیچی صو یانینه بارو‌ب طهارت یا کغارتمق وآندن صوك طهارتی بوزلغان طوغرسندن باشلاب نمازینی تمام قیلمق‌ده درست بولور.

س) بر کشی طهارت آلمق اوچون صو یانینه بارغانده قبله طرفندن آوشو سببلی نمازی بوزلماسمی ؟

ج) بوزلماس. لکن طهارت اوچون ضرور بولماغان هیچ‌بر اشنی قیلو درست بولماس. اگردد باشقه بر اش قیلسه نمازی بوزلور.

س) امام بولغان کشینك طهارتی بوزلسه ، نی قیلور؟

ج) بر آز چیکنوب آرتنده‌غی بر کشیگه اوز اورنینه امام بولورغه اشاره قیلورده، اوزی طهارت آلورغه چغوب کیتهر. س) ایمدی اول امام اورنینه قالغان کشی نی قیلور؟ ج) امام اورنینه بارو‌ب امام بولوب امام اوقوب طوقتاغان یییردن باشلاب نمازنی تمام قیلور.

س) اوّلگی امام نی قیلوُر؟ ج) طهارتینی یا ڭغارتقاچ بر ییرده نمازینڭ قالغان قدرینی یا لغوز اوقوُغان کشی کبی اوزی گنه اوقوُب تمام قیلوُر.

س) نماز اوقوُب طوُرغان کشینڭ آلدن اوُزوُب یوُرو درست بولوُرمی؟

ج) کوزی توُشه‌رلك ییردن اوزو درست بولماس، مکروهدر.

س) نماز اوقوُب طوُرغان کشینڭ آلدندن برکشی اوزا باشلاسه، نی قیلنوُر؟

ج) نماز اوقوچی کشی اوزینڭ نمازده ایکانینی بلگرتمك اوُچوُن طاماق قروُب یا که (سبحان‌الله) دییوُب اشاره قیلوُر.

س) آلدن کشی اوزوُب یوُره‌چگی معلوم بولغان ییرده نماز اوقوُغانده نی قیلمق کیره‌ك بولوُر؟

ج) آلدینه بر په‌رده قوُرمق آز بولغانده بر آرشوُن اوُزوُنلغی بر طایاق قاداب قویمق تییشلی بولوُر.

س) آلدن کشی یوُری طوُرغان ییرده برنیچه کشی جییلوُب جماعت بولوُب اوقوُیاچق بولسه‌لر، نیچه په‌رده قویمق تییشلی بولوُر؟

ج) امام آلدینه بر په‌رده قوُرلسه، کافی بولوُر. اوُیوُغان کشیلر اوُچوُن په‌رده کیره‌ك بولماس.

س) امام نمازده یا ڭلشا باشلاسه، اوُیوُغان کشیلرگه نی قیامق تییشلی بولوُر.

ج) طاماق قروُب یا که (سبحان الله) دییوُب یا ڭلشا باشلاغانینی امامغه آڭلاتوُرغه طرشمق تییشلی بولوُر.

ضعیف کشینڭ نمازی

س) برکشی آورو سببلی یا که باشقه بر ضعیفلك سببلی نمازنی آیاغینه باسوُب قیام ایله اوقی آلماسه نیچك اوقوُر؟ ج) اوطوروُب اوقوُر.

س) اوطوُرغان کوُینچه رکوع سجده‌سینی نیچك قیلوُر؟

ج) اوطوُرغان کوُینچه تزینه طایانوُب ایییلوُب رکوع قیلوُر، سجده‌سینی سلامت وقتده‌غی کبی قیلوُر.

س) اوطوُروُب طوروُرغه قوّتی ییتسه‌ده، ایییلوُب رکوع وسجده قیلوُرغه قوّتی ییتمسه، نیچك اوقوُر؟

ج) اوطوُرغان کوُینچه رکوع وسجده‌نی برآز ایییلوُب اشاره قیلوُب اوقوُر، رکوع اوُچوُن آزراق ایییلوُر، سجده اوُچوُن کوبره‌ك ایییلوُر.

س) اوطوروُب طوروُرغده قوّتی ییتمسه نیچك اوقوُر؟

ج) آیاقلرینی قبله طرفینه طابا صوزوُب چالقان یاتوُب باشی برله اشاره قیلوُب اوقوُر. شولای بولاطوُروُب ده نمازینی اوقوُمی قالدرماسقه طرشوُر.

س) اگرده چالقان یاتقان کوینچه باشی برله اشاره قیلوب اوقورغده قوّتیییتمسه، نماز اوقورمی؟

ج) اول وقت معذوردر؛ اوقوماس؛ سلامتله‌نگاچ قضا قیلمق نیتی ایله قضاغه قالدروز.

س) فرض نمازنی عذرسز اوطوروب اوقو درست بولوزمی؟

ج) صواوستنده بارا طوزغان کویمه‌ده درست‌بولوز؛ باشقه‌اورنده‌یا که‌صو قریینه به‌یله‌ب قویلغان کویمه‌ده عذرسز اوطوروب‌اوقو درست‌بولماس.

س) سنت ونفل نمازلرنی عذرسز اوطوروب اوقو درست بولوزمی؟

ج) درست بولوز.

س) فرض نمازلرنی آتقه آتلانغان کوینچه اوقو درست بولوزمی؟

ج) ضرور بولماغانده درست بولماس. مگر دشماندن یا یرتقچی حیواندن قوزقو سببلی گنه ضرورت اوچون گنه درست بولوز.

س) سنت ونفل نمازلرنی آتقه آتلانغان کوینچه اوقو درست بولوزمی؟

ج) درست بولوز.

س) نمازنی آتقه آتلانغان کوینچه اوقوغانده قای طرفقه طابا قاراب‌اوقوز؟

ج) قای طرفقه طابا باراچق بولسه، شول طرفقه طابا قاراب اوقوز.

س) هیچ قرآن اوقی بلمه‌گان نادان کشی نمازینی نیچك اوقوز

ج) اول کشیگه‌نمازده‌اوقورلق‌قدر برنیچه سوره‌نی‌اوقورغه‌اویره‌نمك فرض بولوز. س) بیك قارتلق سببلی یا که صاقاولق سببلی اجتهاد قیلا طوروب‌ده نمازغه‌کیره‌ك‌قدر سوره‌لرنی‌درست اوقی آلماسه، نی‌قیلوز؟

ج) آندی کشیلرگه نمازلرینی امامغه اویوب اوقومق تییشلی بولور. یالغوز اوقوسه، بلگان آیتلرینی هر رکعتده بر نیچه قات تکرار ایتوب اوقورلر.

س) بیك نادان وبیك صاقاو کشیلرنك باشقه کشیگه امام بولوب‌اوقولری درست بولوزمی؟ ج) درست بولماس.

س) برکشی بر آورو سببلی تیلروب هوشی کیتوب یاتسه، شول وقتده اوقولمی قالغان نمازلرینی نی قیلوز؟ ج) برگنه ته‌ولك یعنی (٢٤) ساعت‌قدر گنه‌هوشسز یاتقان‌بولسه، قالغان‌نمازلرینك‌هر برسینی قضا قیلوز. اگرده بر ته‌ولکدن آرتق یاتسه، هیچ‌برسینی‌قضا قیلماس.

عبادات اسلامیه نك دورتنچی جزئی

جماعت

نمازلری.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صَلٰوةُ الْجَمَاعَةِ اَفْضَلُ مِنْ صَلٰوةِ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِيْنَ دَرَجَةً ❀

معناسی: نمازنی امام وجماعت ایله اوقو یالغوز اوقودن یگرمی ییدی درجه آرتق ثوابلیراقدر.

جماعت.

س) ایکی اوچ کشی برگه بولغانده فرض نمازنی نی‌ره‌وشچه اوقو سنتدر؟

ج) آرادن برسی امام بولوب باشقه‌لری مقتدی بولوب جماعت ایله اوقو سنتدر.

س) جماعت نمازی نی‌ره‌وشچه اوقولور؟ ج) نمازنی جماعت بولوب اوقوغانده امام باش بولور، مقتدیلر امامغه اویوب یعنی ایی‌ه‌روب اوقورلر، نمازنك هرعملینی امام آرتندن‌عنه قیلورلر، هیچ برعملنی امامدن الك قیلماسلر.

س) مقتدیلر نمازنك هرذکرلرینی اوقورلرمی؟ ج) یوق، هربرسینی اوقوماسلر: قیامده اوّلگی رکعتده (ثنا) غنه اوقورلر. اعوذ وبسمله هم سوره‌لر اوقوماسلر. امام اوقوغانیتی طکلاب یاکوتوب تیك طورورلر. رکوعدن قومه‌گه طورغانده‌امام‌تسمیع نی‌گنه ئه‌یتوب تحمید ئه‌یتمس. امامقتدیلر تحمیدنی‌گنه‌ئه‌یتورلر، تسمیع نی‌ئه‌یتمسلر. باشقه ذکرلرنك هربرسینی امامده، مقتدیلرده اوقورلر. ودخی امام تکبیرلرنی وتسمیع نی وسلامنی قیچقروب ئه‌یتور. مقتدیلر هر ذکرنی یاشروب اوقورلر. قراءتی قیچقروب اوقولغان نمازده سورهٔ فاتحه‌دن صوك مقتدیلرده، یاشروب‌گنه آمین دییورلر.

س) مقتدی برگنه کشی بولغانده، امامنك قای طرفنده طورور؟

ج) امامنڭ اوڭ طرفنده امامغه یاقن کیلوب، یارتی آرشون قدر امامنڭ آرتنده‌راق طورور.

س) ایکی اوچ مقتدی برامامغه اویوسه‌لر، قای طرفده طورورلر؟

ج) امامنڭ آرتنده تیکزله‌نوب تزلوب (صف) بولوب طورورلر.

س) برامامغه‌الوغ کشیلر ایله‌برگه‌صبیلرده‌اویوسه‌لر، قایسی‌صفده‌طورورلر؟

ج) صبیلر الوغ کشیلر صفنده طورماسلر، الوغ کشیلر صفینڭ آرتنده اوزلری بر (صف) بولوب طورورلر.

س) برصبی‌الوغ کشیلر صفنده‌طورسه‌الوغ کشیلرنڭ‌نمازینه‌ضرر کیلورمی؟

ج) نمازغه ضرر کیلمس، شولای بولسه‌ده سنت‌که خلاف بولور.

س) خاتونلر ایر امامغه اویوب اوقو درست بولورمی؟

ج) درست بولور. لکن امامنڭ قبول‌ایتمکلگی شرطدر؛ اگرده امام خاتونلرغه اماملق قیلماونی نیت قیلغان بولسه، اول خاتونلر اویوغان کشی حکمنده بولماسلر.

س) خاتونلر قایسی صفده طورورلر؟

ج) الوغ کشیلردن‌ده صبیلردن‌ده آرتداغی صفده طورورلر.

س) اگرده برخاتون ایرلر صفی برله تیکز طورسه ایرلرنڭ نمازینه ضرر کیلورمی؟ ج) اگر امام اول خاتونغه امام بولونی نیت قیلسه، ایرلرنڭ‌نمازی بوزلور. اگرده امام‌اول خاتونغه‌امام‌بولونی‌قبول‌ایتمسه، ایرلرنڭ نمازی بوزلماس. خاتوننڭ نمازی‌غنه درست بولماس.

س) خاتونلر جماعت مسجدینه بارو درست بولورمی؟

ج) قارچق بولماغان خاتون‌نڭ مسجدکه بارمقلغی مکروهدر. اما قارچق خاتونلرغه ایرته نمازی، آخشام نمازی ویاستو نمازی کبی کیچکی نمازلرغه بارمق مکروه توگلدر.

س) الوغ‌ایرکشی‌نڭ‌صبیغه یاخاتون کشیگه‌اویوب نماز اوقومقلغی‌درست بولورمی؟ ج) درست بولماس.

س) صبی بالالرنڭ آرادن برسی امام بولوب نمازلرینی جماعت برله اوقولری درست بولورمی؟ ج) درست بولور.

س) خاتونلر برسی‌امام بولوب باشقه‌لری آکا اویوب جماعت برله اوقوسه‌لر، نمازلری درست بولورمی؟ ج) نمازلری درست بولور؛ لکن اول ره‌وشچه جماعت برله اوقولری مکروهدر.

س) خاتونلر برنمازنی جماعت برله اوقوماقچی بولسه‌لر، اماملری قایده طورور؟ ج) ایرلرنڭ امامی کبی تمام آلغه چغوب طورماس. بلکه صفنڭ اورتالغنده بیك آزغنه آلغه‌راق چغوب طورور.

س) امام آرتنده صفداغی مقتدیلر، نی ره‌وشچه طوره‌رمق سنتدر؟
ج) صفنی طوغری قیلو اوچون هر قایوسی تیگزطوره‌رمق، آراده بوکشی صییارلق بوش اوروون قالدرماسقه طرشمق سنتدر.
س) عذرسز کشی صاحب عذرکه اویوب اوقو درست بولوره‌می؟
ج) درست بولماس.
س) ایکندی نمازی اوقی طوره‌غان کشیکه اویله نمازینی اویوب اوقو درست بولوره‌می؟ ج) درست بولماس.
س) برفرض نماز اوقی طوره‌غان کشیکه نفل ایتوب نیت قیلوب اویوب اوقو درست بولوره‌می؟ ج) ایکندی وآخشام نمازلرندن باشقه نمازلرده درست بولور؛ اوقوغان نمازی نفل بولور. اما ایکندی اوقوغاندن صوڭ نفل نمازی اوقو هم نفل نمازینی اوچ رکعتلی ایتوب اوقو درست بولماو سببلی بوایکی نمازغه نفل نیتی‌ایله اویو درست بولماس.
س) کوب کشی برفرض نمازنی جماعت برله اوقوماقچی بولسه‌لر آرادن قایوسی امام بولور؟ ج) آراده قایوسی عالمراگ بولسه، شولسی امام بولور؛ اگرده هرقایوسینڭ علمی بردرجه‌ده بولسه، آراده قراءتی درسترەگی امام بولور؛ اگرده هرقایوسینڭ قراءتی بردرجه‌ده بولسه، آراده تقوی وصوفیراغی امام بولور؛ امام بولور؛ اگرده یاشلری‌ده تیگز بولسه، آراده کورکام‌خلقلیراغی امام بولور؛ اگرده خلقلری‌ده بردرجه‌ده بولسه آراده کورکامراك قیافتلیسی امام بولور؛ قیافتلری‌ده بردرجه‌ده بولسه، نسلی شرافتلیره‌گی امام بولور. هرقایوسی هرجهتدن تیگز بردرجه‌ده بولسه‌لر، قایسی‌غنه امام بولسه‌ده درست بولور.
س) نیندی کشی‌نڭ امام بولمقلغی مکروهدر؟
ج) بیك نادان کشینڭ وهم فاسق کشینڭ وهم صوقر کشینڭ وهم اعتقادی بوزوق کشینڭ امام بولمقلغی مکروهدر.
س) اوشبو کشیلرگه اویوب اوقولغان نماز درست بولوره‌می؟
ج) درست بولور، لکن برمکروه اشنی قیلو بولور.

مُدْرِك ومسبوق

س) امامنڭ اوّلگی رکعتینه اویوره‌غه اولگرگان مقتدیگه نی دییولور؟
ج) (مُدْرِك) دییولور. س) امامنڭ اوّلگی رکعتینه اویوره‌غه اولگرمیچی صوڭغی رکعتلرگه گنه اویوغان مقتدیگه‌نی دییولور؟ ج) (مَسْبُوق) دییولور.
س) رکعتنڭ قایسی طوغریسینه کیلوب اویوره‌غه اولگرگان کشی اول رکعتکه ییتشکانگه حساب قیلنور؟

ج) بر رکعتنڭ رکوعسندن امام طوُرغانچی، تکبیر ئه یتوُب رکوعغه ایلوُب اوُلگرگان کشی شول رکعتکه یتشکانگه حساب قیلنوُر.

س) بر کشی امامنڭ اوّلگی رکوعسینه اویوُب قالوُرغه اوُلگرسه، (مدرك) بولوُرمی (مسبوق) بولوُرمی؟ ج) مدرك بولوُر.

س) بر کشی دورت رکعتلی نمازنڭ آخرغی دورتنچی رکعتینه یتشسه، امامدن صوڭ نیچه رکعت قضا قیلوُر؟ ج) اوُچ رکعت قضا قیلوُر.

س) شول اوُچ رکعتنڭ اوّلگیسینده سجده دن صوڭ قعده گه اوطوُروُرمی؟

ج) اوطوُروُر (تشهد) اوقوُغاچ ینه قیامغه طوُروُر.

س) شول اوُچ رکعتنڭ قایولرنده سورهٔ فاتحه دن صوڭ بر سوره اوقوُر؟

ج) اوّلگی ایکیسنده سورهٔ فاتحه دن صوڭ بر سوره اوقوُر، صوڭغی رکعتنده سورهٔ فاتحه نی گنه اوقوُر.

س) بر کشی نمازنڭ آخرغی رکعتینڭ رکوعسینه اوُلگره آلماسه، امامغه اویوُرمی اویوُماسمی؟

ج) البته اویوُر، امام آخرغی رکعتنڭ سجده سنده بولسه ده قعده ده بولسه ده تیز امامغه اویوُب جماعت نمازی ثوابینی آلوُرغه طرشوُر.

س) امامدن صوڭ نیچه رکعت قضا قیلوُر؟

ج) نیچه رکعتلی نماز بولسه، شول قدر رکعتنی یالغوز اوقوُغان کشی کبی قضا قیلوُر.

س) آخشام کبی اوُچ رکعتلی نمازنڭ آخرغی رکعتینه گنه ایرشسه، امامدن صوڭ نیچه رکعت قضا قیلوُر؟ ج) ایکی رکعت قضا قیلوُر.

س) شول ایکی رکعتنڭ اوّلگیسنده سجده دن صوڭ قعده گه اوطوُروُرمی، یا که قیامغه طوُروُرمی؟ ج) قعده گه اوطوروُب تشهد اوقوُر، آندن صوڭ قیامغه طوُروُب صوڭغی رکعتنی اوقوُرده نمازینی تمام قیلوُر.

س) بر کشی ایکی رکعتلی نمازنڭ اوّلگی رکعتینڭ رکوعسینه یتشمه سه بلکه امام سجده قیلغان زمانده کیلوُب یتشسه، نی قیلوُر؟

ج) تیز امامغه اویوُر اویوُقاندن صوڭ امام، نی اشنی قیلسه اولده شول اشنی امامغه ایه روُب قیلا باشلار. مثلا امام سجده قیلغان زمانده اویوُسه، تیز سجده قیلا باشلار.

س) ایمدی اول کشی (مدرك) بولوُرمی، (مسبوق) بولوُرمی؟

ج) (مدرك) بولماس (مسبوق) بولوُر.

س) ایمدی اول کشی قالغان بر رکعتینی نی قیلوُر؟

ج) امام آخرغی قعده گه اوطوُرغانده قعده ده تشهد نی گنه اوقوُر، صلوات ودعا اوقوُماس؛ امام سلام بیرگانچی تیك کوُتوُب طوُروُر، امام سلام

بیرگاندن صوڭ طوروب قالغان بر رکعتینی یالغوز قضا قیلور.

س) قضا قیلغان رکعتنده نیلر اوقور؟ ج) یالغوز اوقوغان کشی کبی اوّل (سبحانك) اوقور آندن صوڭ (اعوذ) ئەیتوب آندن صوڭ (بسمله) ئەیتوب سورهٔ فاتحه وینه بر سوره اوقور آندن صوڭ رکوع وسجده لرنی قیلوب قعده گه اوطوروب تشهد وصلوات ودعا اوقوب سلام بیرور.

س) بر کشی دورت رکعتلی نمازنڭ ایکنچی رکعتینه یېتشسه، امامدن صوڭ نیچه رکعت قضا قیلور؟ ج) بر رکعت قضا قیلور.

س) اوچنچی رکعتینه یېتشسه امامدن صوڭ نیچه رکعت قضا قیلور؟

ج) ایکی رکعت قضا قیلور.

س) شول ایکی رکعتنڭ اوّلگیسنده قعده گه اوطورورمی؟

ج) اوطورماس، سجده دن صوڭ طوغری قیامغه طورور.

س) هر رکعتنده سورهٔ فاتحه دن صوڭ بر سوره اوقورمی؟ ج) البته اوقور.

مَسْجِد وجامِع

س) بیش وقت نمازنی یالغوز اوقو آرتقمی جماعت برله اوقو آرتقمی؟

ج) البته جماعت برله اوقو آرتقدر: جماعت برله اوقولغان نماز یالغوز اوقولغان نمازدن یکرمی ییدی درجه ثوابلیراقدر. پیغمبرمز محمد علیه السلام نمازنی جماعت برله اوقوماغان کشیلرگه بیك آچولانمشدر. شونڭ اوچون نمازنی جماعت برله اوقو (سنت مؤکّده) بولمشدر.

س) جماعت نمازی بولمق اوچون نیچه کشی بولمق کیرهك بولور؟

ج) بر امام بر مقتدی بولسه ده جماعت نمازی بولادر: جماعت نی قدر کوب بولسه ثوابی ده شول قدر آرتق بولادر.

س) مسجد اچنده بولماسه ده جماعت نمازی بولامی؟

ج) البته امام برله اوقولسه قایده بولسه ده جماعت نمازی بولادر.

س) نمازنی مسجد که بارووب اوقو بیك تییشلیمی؟

ج) البته بیك تییشلی اشدر؛ عذر بولماغانده هر نمازنی مسجدده اوقورغه طرشمق کیره کدر: خصوصا مسجد که کورشی بولغان کشی هر نمازنی مسجدده اوقومق تییشلیدر.

س) مسجد که کرگانده وچقغانده قایسی آیاقنی اوّل آتلار؟

ج) کرگانده اوڭ آیاقنی اوّل آتلاب کرور. چقغانده صول آیاقنی اوّل آتلاب چغار. س) کرگانده نیچك دیيوب دعا قیلور؟

ج) (اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِیْ اَبْوابَ رَحْمَتِكَ) دییوب دعا قیلور.

س) بو دعانك معناسی نی دیگان سوز؟

ج) (یا رَبِّ میکا رحمت ایشکلرکنی آچقل) دیگان سوز.

س) مسجددن چقغانده نیچك دییوب دعا قیلور؟

ج) (اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِیْمِ) دییوب دعا قیلور.

س) بو دعانك معناسی نی دیگان سوز؟

ج) یارب تحقیق مین سیندن الوغ بولغوچی فضلکنی صوریمن) دیگان سوز

س) مسجدکه کرگاچده نی قیلمق تییشلی بولور؟

ج) کرگاچده برسنت نماز نی یاکه (تحیة المسجد) نمازی اسملی ایکی رکعت نفل نمازی اوقومق تییشلی بولور.

س) مسجد اچنده نی حالده اوطورور؟

ج) بیك ادب وتواضع برله‌گنه اوطورور. هیچ‌بردنیا اشینی اشله‌مس. دنیا سوزلرینی سویله‌مس اویناماس کولمس ممکن قدر همان ذکر تسبیحده ودعاده بولور. یاکه قرآن اوقوب اوطورور یاکه نفل نمازلری اوقوب اوطورور. مسجدنك ایده‌نینه توکرمس هم سنگرمس. مسجد الله تعالی‌گه عبادت قیلا طورغان اورون دییوب آنی بیك زور کورب. اوطورور.

س) مسجدکه طرما صوغان وصارمساق آشاب بارو درست بولورمی؟

ج) بیك مکروهدر، صاقلانمق تییشلیدر.

س) ایرته نمازغه مسجدکه بارسه امام فرضینی اوقورغه کرشکان بولسه، نی قیلور؟ یعنی ایکی رکعت سنتینی اوقورمی اوقوماسمی؟

ج) فرض‌نك آخرغی رکعتینه اولگرورلك بولسه، مسجدنك ایشگی یانده یاکه سنت بولمه‌سنده، سنتینی تیزگنه اوقور. آندن صوك امامغه اویور. اگرده سنتینی اوقوسه فرضینك آخرغی رکعتینه‌ده اولگرورلك بولماسه، سنتینی اوقوماس، تیز امامغه اویور.

س) اول ایکی رکعت سنتینی فرضنی اوقوغاندن صوك قضا قیلورمی؟

ج) قضا قیلماس؛ قالغان کوینچه قالور.

س) اگرده اویله نمازینه مسجدکه بارسه، امام اویله‌نك فرضینی اوقورغه کرشکان بولسه، نی قیلور؟

ج) تیز امامغه اویور: سنتینی اوقوب طورماس.

س) فرضینی اوقوغاندن صوك شول دورت رکعت سنتینی قضا قیلورمی؟

ج) فرضدن صوڭ اوّل شول دورت رکعت سنتینی قضا قیلوُر، اوُیله‌نڭ ایکی رکعت سنتینی آندن صوڭ اوقوُر.

س) مسجدکه کرگاچ اوُیله‌نڭ دورت رکعت سنتینی اوقوُرغه کرشسه، شوندن صوڭ مؤذن قامت تؤشروُب امام فرضنی اوقوُرغه کرشسه، نی قیلوُر؟

ج) کرشکان نمازینی ایکی رکعت نفل نمازی ایتوُب تمام قیلوُرده تیز امامغه اوُیوُر.. س) اوُیله‌نك دورت رکعت سنتینڭ اوچ رکعتینی اوقوُغاچ قامت تؤشرلسه، نی قیلوُر؟

ج) اول وقت دورت رکعت ایتوُب تمام قیلوُر؛ صوڭندن قضا قیلمق لازم بولماس.

نمازنی قضا قیلو

س) برکشی برنمازنی برعذر سببلی وقتنده اوقی آلمی قالسه، اول نمازنی نی قیلوُر؟ ج) صوڭندن قضا قیلوُر یعنی توله‌ر.

س) برکشی‌نڭ بر نمازی قضاغه قالوُب ایکنچی نماز وقتی کیلوُب کرسه قایسی نمازنی اوّل اوقوُر؛ یعنی اوّل قضا نمازنی اوقوُرمی، یا که وقتی کرگان نمازنی اوقوُرمی؟ مثلا اوُیله نمازی قضاغه قالوُب ایکندی وقتی کیلوُب کرسه، اوّل اوُیله‌نی قضا قیلوُرمی، یا که ایکندینی اوقوُرمی؟

ج) عمری اچنده قضاغه قالغان نمازلری بیشدن آرتق بولماغان کشیگه اوّل قالغان نمازینی قضا قیلوُب وقتی کرگان نمازنی صوڭندن اوقومق فرض بولوُر. قالغان نمازینی قضا قیلمیچی طوُروُب وقتی کرگان نمازنی اوقو درست بولماس. مثلا اوّل اوُیله‌نی قضا قیلوُر آندن صوڭ ایکندینی اوقوُر. عمری اچنده قضاغه قالغان نمازلری بیشدن آرتق بولغان کشیدن ترتیب ساقط بولوُر، یعنی آڭا ترتیب فرض بولماس. اول کشی تله‌سه وقتی کرگان نمازنی اوّل اوقوُر؛ تله‌سه قضاغه قالغان نمازینی اوّل اوقوُر.

س) ترتیب ساقط بولماغان کشی قضا نمازنی اوُنوتوُب وقتی کرگان نمازنی اوقوُرغه کرشسه، نماز تمام بولغانچی قضاغه قالغان نمازی ایسینه تؤشسه، نمازی بوزلوُرمی؟ ج) بوزلوُر.

س) وقتی کرگان نمازنی اوقوُب تمام قیلغاچ قضاغه قالغان نمازی ده ایسینه تؤشسه اوقوُلغان نمازی درست بولوُرمی؟

ج) درست بولوُر، یا کغادن اوقومق لازم بولماس.

س) قالغان نمازینی قضا قیلوُب شغلله نسه وقتی کرگان نمازنڭ ده وقتی چغوُب کیته‌رلك بولسه اوّل قایسی نمازنی اوقوُر؟

ج) اوّل وقتی کرگان نمازنی اوقوُر قالغان نمازینی اندن صوڭ اوقوُر.
س) عذرسز بر نمازنی وقتنده اوقومیچی قضاغه قالدرمق درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس بیك زور گناهلردندر.
س) بر کوُننڭ بیش وقت نمازی‌ده قضاغه قالسه، قضا قیلغانده قایوسینی اوّل قضا قیلوُر؟
ج) ایرته نمازدن باشلاب یه‌ستوگه قدر ترتیبلری بوینچه قضا قیلوُر.
س) قضا قیلغانده نمازڭ فرضی غنه قضا قیلنوُرمی سنتلری‌ده قضا قیلنوُرمی؟
ج) فرضی غنه قضا قیلنوُر سنتلری قضا قیلنماس؛ مگر اوُیله وقتی کرگانچی قضا قیلنسه، ایرته نمازینڭ سنتی‌ده قضا قیلنوُر.
س) وتر نمازی وقتنده اوقوُلمی قالسه قضا قیلنوُرمی؟ ج) قضا قیلنوُر.
س) جمعه وعید نمازلری قضا قیلنوُرلرمی؟
ج) قضا قیلنماسلر؛ جمعه اوقوُمی قالغان کشی جمعه اورنینه اوُیله اوقوُر.
س) ایرته نمازی آخشام ویه‌ستو نمازلری قضا قیلنغانده اوّلگی ایکی رکعتلرنده قراءت قچقروُب اوقولوُرمی یاشروُن اوقولوُرمی؟
ج) جماعت برله قضا قیلنسه‌لر امامغه قراءتنی قچقروُب اوقومق واجب بولوُر؛ اما یالغوز قضا قیلوچیغه یاشروُن اوقومق واجب بولوُر.

سهو سجده‌سی

س) بر کشی نمازده اوُنوُتوُب بر فض‌نی قالدرسه نمازی درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس، بوزلوُر.
س) اگرده اوُنوُتوُب بر واجبنی قالدرسه، یعنی بر واجب اشکه خلاف قیلسه، نمازی بوُزلوُرمی؟
ج) نمازی بوُزوُلماس، لکن اول کشیگه نمازڭ آخرنده (سجدهٔ سهو) دیگان سجده‌لرنی قیلمق واجب بولوُر.
س) (سجدهٔ سهو) نی ره‌وشچه قیلنوُر؟
ج) (سجدهٔ سهو) قیلاچاق کشی آخرغی قعده‌گه اوطوُرغاچ تشهددن صوڭ صلوات ودعانی اوقوماس. یالغوز اوقی طوُرغان کشی بولسه ایکی طرفقه‌ده سلام بیروُر؛ امام بولسه اوڭ طرفقه‌غنه سلام بیروُر. سلام بیرگاچده نماز سجده‌سی کبی ایکی مرتبه سجده قیلوُر. هر سجده‌ده اقل اوچ مرتبه (سبحان ربی الاعلی) دییوُر. سجده‌لردن صوڭ ینه قعده‌گه اوطوُروُب تشهد، صلوات ودعانی اوقوُب ایکی طرفقه‌ده سلام بیروُب نمازینی تمام قیلوُر.

امام ، نی اوچون برگنه طرفقه سلام بیرور؟
ایکی طرفقه‌ده سلام بیرسه، مقدیلر نماز تمام بولدی دییوب بلوب اورنلرندن قوزغالوب کیتمه‌سونلر اوچون.
امام اونوتوب بر واجبنی قالدرو سببلی سجدهٔ سهو قیلسه، مقتدیگه‌ده امامغه ایه‌روب سجدهٔ قیلمق واجب بولورمی؟ ج) واجب بولور.
امام سجده قیلسه مسبوق‌ده، سجده قیلورمی؟
البته امامغه ایه‌روب سجده قیلور؛ قالغان رکعتلرینی آندن صوك قضا قیلور؛ شونك اوچون مسبوق غه امامنك سلامینی کوتوب اوطورمق واجبدر.
مقتدی اونوتوب بر واجبنی قالدرسه، سجدهٔ سهو واجب بولورمی؟
امامغه‌ده مقتدینك اوزینه‌ده واجب بولماس، امام قیلماغانده مقتدی هیچ بر وقت اوزی گنه سجدهٔ سهو قیلماس.
برکشی بر واجبنی اونوتمیچی یوری قالدرسه سجدهٔ سهو واجب بولورمی؟ واجب بولماس. اما واجبنی قالدرغانلغی اوچون گناهلی بولور.
نمازده سنت یامستحب بولغان اشلرنك برسینی اونوتوب قالدرو سببلی سجدهٔ سهو واجب بولورمی؟ ج) واجب بولماس.
اونوتوب بر ایکی واجبنی قالدرسه، نیچه مرتبه سجدهٔ سهو قیلور؟
نیچه واجب قالسه‌ده برگنه مرتبه سجدهٔ سهو قیلور.
یاکلشوب نیندی اشلرنی قیلسه سجدهٔ سهو واجب بولور؟
اوشبو اون بیش تورلی اشنی قیلسه سجدهٔ سهو واجب بولور.
۱) فرضا نمازنك اوّلگی ایکی رکعتنده سورهٔ فاتحه اوقومیچی باشقه بر آیت اوقوسه، ۲) یاکه اوّلگی ایکی رکعتده سورهٔ فاتحه‌دن صوك بر سوره اوقوماسه، ۳) یاکه اوچ ودورت رکعتلی نمازلرده اوّلگی قعده‌گه اوطورمی قالسه، ٤) یاکه برقعده‌ده تشهد اوقومی قالسه، ۵) یاکه اوّلگی قعده‌ده تشهددن صوك صلوات اوقوسه، ٦) یاکه اوّلگی قعده‌ده یاکلش سلام بیرسه، ۷) یاکه امام، قراءتی قچقروب اوقولا طورغان نمازلرده یاشرون اوقوسه، ۸) یاکه قراءتی یاشرون اوقولا طورغان نمازلرده قچقروب اوقوسه، ۹) یاکه وتر نمازنده قنوت دعاسینی اوقومی قالدرسه، ۱۰) یاکه قراءت اوقودن اوّل رکوع قیلسه ۱۱) یاکه ایکی مرتبه رکوع قیلسه ۱۲) یاکه اوچ مرتبه سجده قیلسه، ۱۳) یاکه آخرغی قعده‌ده تشهددن صوك قیامغه طوروب کیتسه، ۱۵) یاکه تشهددن صوك قایسی ونیچه‌نچی رکعت ایکانلگینی اویلاب طوروب سلام بیرونی کیچکترسه (سجدهٔ سهو واجب بولور)

نمازده صاتاشو

س) برکشی دورت رکعتلی نمازده اوّلگی قعده‌گه اوطوروب میچی قیامغه طورا باشلاسه شول آراده یاکلشقانلغی خاطرینه کیلسه نی قیلور؟

ج) اگرده تزلری طوغریلانوب قیام حالینه یاقنلاشماسه، یعنی تزلری یوگلگان کوینچه‌رك طورسه، قایتوب قعده‌گه اوطوروز. نماز آخرنده آکا سجدهٔ سهو قیلو واجب بولماس. اگرده تزلری طوغریلانوب قیامغه یاقنلاشسه، قایتوب قعده‌گه اوطورماس، بلکه قیامغه طوروب کیته‌ر؛ اما بو تقدیرده نماز آخرنده آکا سجدهٔ سهو قیلو واجب بولور.

س) برکشی آخرغی قعده‌گه اوطورمیچه قیامغه طوروب کیتسه، شوندن صوك یاکلشقانلغی خاطرینه کیلسه نی قیلور؟

ج) اگرده یاکلش باشلانغان رکعتینك سجده‌سینی قیلغانچی یاکلشقانلغی خاطرینه کیلسه، تیز قایتوب قعده‌گه اوطوروردہ تشهد اوقوب سلام بیروب سجدهٔ سهو قیلور. اگرده یاکلش باشلانغان رکعتینك سجده‌سینی ده، قیلسه نمازی فرضلقدن چغوب نفلگه حساب قیلنور. تله‌سه یاکلش باشلانغان رکعتینه ینه بر رکعت قوشوب ایکی رکعت ایته‌ر. تله‌سه سلام بیروب اول نمازدن چغارده فرضینی یاکغادن اوقور.

س) اگرده برکشی آخرغی قعده‌نی اوّلگی قعده دییوب گمان قیلوب تشهد اوقوغاچ قیامغه طوروب کیتسه، نی قیلور؟ ج) یاکلش باشلانغان رکعتینك سجده‌سینی قیلغانچی یاکلشقانلغی خاطرینه کیلسه، تیز قایتوب قعده‌گه اوطوروردہ، سلام بیروب سجدهٔ سهو قیلور. اگرده یاکلش باشلانغان رکعتینك سجده‌سینی قیلسه، اوّل باشلانغان فرض نمازی تمام بولور. یاکلش باشلانغان رکعتکه ینه بر رکعت قوشوب آخرده سجدهٔ سهو قیلور.

س) یاکلشلق سببلی اوقولغان صوکغی ایکی رکعت نیندی نماز بولور؟

ج) نفل نمازی بولور.

س) اوچ یا دورت رکعتلی نماز لرده اوّلگی قعده‌ده یاکلشوب نماز تمام بولدی دییوب بلوب ایکی طرفقه‌ده سلام بیرسه، نی قیلور؟

ج) سلام بیرگاندن صوك نمازنی بوزارلق بر اش قیلماسه، تیز قیامغه طوروب کیته‌ر. قالغان رکعتلرینی اوقوب نمازینی تمام قیلوردہ آخرده سجدهٔ سهو قیلور. اگرده سلام بیرگاندن صوك نمازنی بوزارلق بر اش قیلسه، اوقولغان رکعتلری نفل بولور، فرضینی یاکغادن اوقومق تیبشلی بولور.

ـ) بر کشی بر نمازده نیچه رکعت اوقوغانینی اوْنوْتسه، حاضرده نیچه‌نچی رکعتده ایکانینی بلمسه، نی‌قیلوْر؟

ج) اگرده اوْشبو اوْنوْتووی عمرنده اوّلگی اوْنوْتووی بولسه ، اوقی طوْرغان نماز ندن چغوْب نمازینی یاڭغادن باشلاب اوقوْر.

ـ) اول نماز ندن نی‌ره‌وشچه چغار؟ ج) قیامده کوْینچه بولسه‌ده قعده‌ده کوْینچه بولسه‌ده ایکی یاقغه سلام بیروْرده چغار.

ـ) اگرده برکشی کوب نمازده شولای نیچه رکعت اوقوْغانینی اوْنوْتا باشلاسه ، نمازینڭ بر رکعتنده نیچه‌نچی رکعتده ایکانینی بلمسه، نی‌قیلوْر؟ ج) کوکلینه نیچه رکعت اوقوْغانلغی یاقنراق بولسه، شونی اعتبارغه آلوْرده، شول حساب ایله نمازینی تمام قیلوْر.

ـ) کوکلینه هیچ برطرفی یاقن بولماسه هرطرفی احتمال بولسه، نی‌قیلوْر؟

ـ) اوزینی آزاوقوْغانغه حساب قیلوْب نمازینی تمام قیلوْر؛ مثلا «بواوقی طوْرغان رکعتم اوّلگی رکعت میکان ایکنچی میکان؟» دیوشك قیلسه، اوّلگی رکعتکه حساب قیلوْر؛ «ایکنچی رکعت میکان اوْچنچی رکعت میکان؟» دیوشك قیلسه ایکنچی رکعتکه حساب قیلوْر؛ «اوْچنچی رکعت میکان دورتنچی میکان؟» دیوشك قیلسه، اوْچنچیگه حساب قیلوْر.

ـ) اوْشبو ره‌وشچه شك قیلنغان نمازده آخرغی رکعتکه طوْرغانچی نی‌قیلمق تییش بولوْر؟ ج) (تشهد) اوقوْرقدر قعده‌گه اوطوْروْب طوْرمق تییش بولوْر. س) نی‌اوْچوْن بویله قیلوْر؟

ـ) چوْنکه اول رکعتنڭ آخرغی رکعت بولووی احتمالدر، اگرده اول رکعت آخرغی رکعت بولا قالسه، آنده قعده‌گه اوطوْرمق فرضدر: شول فرض قالماسوْن اوْچوْن اول رکعتده‌ده قعده‌گه اوطوْروْب طوْرمق تییشلیدر.

ـ) بویله شبهه‌له‌نگان نمازلرنڭ آخرنده سجدهٔ سهو قیلمق تییش بولوْرمی؟

ـ) تییش بولوْر: چوْنکه سلامنی کیچکترلگان بولو احتمالی باردر.

تلاوت سجده‌سی

ـ) (تلاوت) سجده‌سی نیندی سجده‌در؟

ـ) قرآنده‌گی مشهور سجده آیتلرینڭ برسینی اوقوْغان کشیگه هم ایشتکان کشیگه قیلمق واجب بولغان سجده‌در.

ـ) قرانده نیچه ییرده سجده آیتی باردر؟ ج) اون دورت ییرده باردر.

ـ) قایسی سوره‌لرده؟ ج ١) اَعْراف، ٢) رَعْد، ٣) نَحْل، ٤) اِسْراءْ، ٥) مریم، ٦) حج، (اوّلنده) ٧) فرقان، ٨) نمل، ٩) سجده،

۱۰) ص، ۱۱) فُصِّلَتْ، ۱۲) نجم، ۱۳) اِنشِقاق، ۱٤) عَلَق سوره‌لرنده‌در.

س) برکشی اوشبو سجده آیتلرندن برسینی برمجلسده ایکی یا اوچ مرتبه اوقوسه نیچه مرتبه سجده قیلمق واجب بولور؟

ج) برمجلسده برآیتنی نیچه مرتبه اوقوسه‌ده برگنه سجده واجب بولور.

س) برمجلسده ایکی یا اوچ سوره‌ده‌گی سجده آیتلرینی اوقوسه نیچه سجده واجب بولور؟ ج) نیچه سوره‌ده‌گینی اوقوسه شول قدر سجده واجب بولور؛ مثلا ایکی سوره‌ده‌گی سجده آیتلرینی اوقوسه، ایکی‌مرتبه‌سجده قیلمق واجب‌بولور. اوچ سوره‌ده‌گی سجده‌آیتلرینی اوقوسه اوچ مرتبه سجده قیلمق واجب بولور.

س) برسجده آیتینی اوّل برمجلسده‌آندن صوڭ ینه ایگنچی‌مجلسده‌اوقوسه، نیچه مرتبه سجده قیلمق واجب بولور؟

ج) نیچه مجلسده اوقوسه، شول قدر سجده قیلمق واجب بولور.

س) برسجده‌آیتینی‌ایکی‌مرتبه‌ایشتسه‌نیچه‌مرتبه‌سجده‌قیلمق واجب‌بولور؟

ج) ایشتو هم‌اوقوکبیدر: برگنه مجلسده کوینچه‌ایشتسه‌نیچه‌مرتبه‌ایشتسه‌ده، برگنه سجده قیلور، ایکی مجلسده ایشتسه ایکی سجده قیلور.

س) قرآن اوقوغانده سجده آیتینی‌گنه اوقومی قالدرمق درست بولورمی؟

ج) درست بولماس، مکروهدر.

س) سجده آیتینی قچقروب اوقومق تییشمی؟ یاشروڭ اوقومق تییشمی؟

ج) کشیگه ایشتلورلك بولغانده یاشروڭ اوقومق مستحبدر.

س) سجدهٔ تلاوت، نی‌ره‌وشچه قیلنور؟

ج) سجده قیلغوچی قبله‌غه قارشو طورروب (تلاوت سجده‌سینی قیلمقلقغه نیت قیلدم) دییوب نیت قیلور؛ اندن صوڭ تکبیرئه‌یتوب سجده‌گه کیته‌ر؛ سجده‌ده اوچ مرتبه (سبحان ربی الاعلی) دییور؛ آندن صوڭ ینه تکبیرئه‌یتوب طورروب قیامغه طورا باشلاغان کشی کبی تزلرینی برآز کوته‌رور آندن صوڭ ینه قایتوب قعده‌گه اوطورروب اوشبو سوزلرنی اوقوب دعا قیلور:

سَجَدْتُ لِلرَّحْمٰنِ وَاٰمَنْتُ بِالرَّحْمٰنِ فَاغْفِرْلِی ذُنُوبِی

یَارَحْمٰنُ ۞ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۞

س) اوشبو دعانڭ معناسی نه دیمکدر؟ ج) سجده قیلدم الله تعالی

اوُچوُن‌هم ایمان کیتردم اول‌الله تعالی‌گه ، پس مینم گناهلرمنی یارلقاغل ای رحمت قیلغوچی الله ❁ ای ربمز بزسینگ یارلقامقلغکنی ایشتدگ هم سیکا اطاعت قیلدق بزآخرده سینگ حکمگه قالاچقمز.

س) اوُشبو سجدهٔ تلاوت‌نگ شرطلری نیچه‌در؟ ج) بیدی‌در.

س) نیلردر؟ ج) نمازداغی کبی طهارتلی بولمق ، تنی ، کییمی ، اورونی ، پاك بولمق ، عورتی اوُرتولی بولمق ، قبلهغه قارشی بولمق ، نیت قیلمق ❁

س) اوُشبوسجده‌ده اوّل تکبیر ایله‌قول کوته‌رمك ، رکوع قیلمق کیره‌ك بولوُرمی؟

ج) هیچ کیره‌ك توگلدر. آیاق اوره طوُروُب نیت قیلو برله طوُب طوغری تکبیر ئه‌یتوُب سجده‌گه کیتمك کیره‌کدر.

س) نمازداغی کبی بوسجده ایکی مرتبه قیلنوُرمی یاکه برگنه مرتبه قیلنوُر؟ ج) برگنه مرتبه قیلنوُر.

س) اوُشبو سجده قای وقت قیلنوُر؟

ج) آیتنی اوقوُغاچده قیلمق تییشلیدر ، نماز اوقو مکروه بولغان وقتلرنگ برسی بولماغانده قای وقت قیلنسه‌ده درستدر.

س) سجده آیتینی اوقوُغاندن صوگ برنیچه ساعت یاکه برنیچه کوُن سجده‌سینی قیلمیچی طوُرمق درست بولوُرمی؟

ج) درست بولوُر ، لکن آیتنی اوقوُغاندن صوگ کوب کیچکترمیچی تیزره‌ك قیلوُرغه طرشمق ثوابلیراقدر.

س) برکشی اوُشبو سجده آیتلرندن برسینی نماز اچنده اوقوُسه ، نی قیلوُر؟

ج) اگرده سجده آیتینی اوقوُغاچده ، رکوعغه کیتسه ، شول رکوعسی سجده اورنینه طوُروُر. باشقه‌چه سجده‌قیلمق تییش بولماس. اگرده سجده آیتینی اوقوُغاچده ، رکوع قیلاچاق بولماسه ، رکوعغه قدر ینه برنیچه آیت اوقوُماقچی بولسه ، سجده آیتینی اوقوُغاچده تکبیر ئه‌یتوُب سجده‌گه توُشه‌ر ، برسجده قیلوُرده تکبیر ئه‌یتوُب ینه قیامغه قایتوُر ،

س) قیامغه قایتقاچنی ، قیلوُر؟

ج) رکوع قیلغانچی اوقوُماقچی بولغان آیتلرینی اوقوُرده رکوع قیلوُر.

س) نماز اچنده برامام سجده آیتینی اوقوُسه ، سجده قیلوُرمی؟

ج) سجده آیتینی اوقوُغاچده ، رکوعغه کیتمه‌سه ، البته سجده قیلوُر.

س) امام سجدهٔ تلاوتنی قیلغانده مقتدیلر ومسبوقلرده سجده قیلوُرلرمی؟

ج) البته هرقایوسی امامغه ایه‌روُب قیلوُرلر.

مقیم و مسافر

س) (مقیم) نیندی کشیدر؟ ج) اویده طوُرغوچی مسافر بولماغان کشیدر.
س) (مسافر) نیندی کشیدر؟ ج) اورتا یوُرش ایله اوُچ تهولك بارُورلق بر ییرگه بارُورغه نیت قیلوُب یولغه چقغان کشیدر.
س) یولغه چقغاچ مسافر لگی قای ییردن باشلانوُر؟
ج) طوُرا طوُرغان شهرینك یا آولینك یوُرتلری طوغرسندن اوزغاچ باشلانوُر.
س) قای زمانغه قدر مسافر اسمنده بولوُر؟
ج) تا اوز شهرینه قایتوُب کرگانچی یا که باشقه بر ییرده اون بیش کوُن قدر طوُرونی نیت قیلغانچی مسافر اسمنده بولوُر.
س) اورتاچه یوُرش نیندی یوُرشدر؟ ج) قوُری ییرده بولغانده جهیهو یوُرش وهم دوُیه یوُرشی کبی یوُرشدر. صو اوُستندن بارلا طوُرغان ییر بولغانده کوُیمهنك اورتاچه ییل برله یوُرشیدر.
س) مسافر بولو اوُچوُن آز بولغانده نیچه چاقرملق ییرگه بارونی نیت قیلمق کیرهك بولوُر؟ ج) آز بولغانده طوقسان چاقرملق چاماسی ییرگه بارونی نیت قیلمق کیرهك بولوُر.
س) اورتاچه یوُرش ایله اوُچ تهولك بارورلق ییرگه یاخشی آتلر ایله یا که اوت کوُیمهسی وتیمر یول ایله برگنه تهولکده بارُوب ییتسه مسافر بولوُرمی؟ ج) مسافر بولوُر.
س) اورتاچه یوُرش ایله بر تهولك بارُورلق ییرگه آقرن بارو سببلی اوُچ تهولك بارسه، مسافر بولوُرمی؟ ج) مسافر بولماس.
س) بر ییرگه مسافر بولوُب بارُوب ییتکاچ شول ییرده اون بیش کوُن طوُرونی نیت قیلسه، مسافرلکدن چغارمی؟
ج) البته چغار، گویا اوُیینه قایتقان کشی کبی (مقیم) بولوُر.
س) بر ییرگه مسافر بولوُب بارُوب ییتکاچ اون بیش کوُن طوُرونی نیت قیلماسه، بر ایکی کوُندن یا که اون دورت کوُندن صوکره اول ییردن چقماقچی، بولسه شول ییرده طوُرغان زمانده مقیم بولوُرمی مسافر بولوُرمی؟ ج) مسافر بولوُر.
س) باشده اول ییرده اون بیش کوُن طوُرُورغه نیتی بولمیچی بر شغل چغو سببلی یا که بر خبر کوُتو سببلی اون بیش کوُن قدر شول ییرده طوُرا قالسه، مقیم بولوُرمی مسافر بولوُرمی؟
ج) همان مسافر بولوُر.
س) بر نیچه کوُن طوُرغاچ اون بیش کوُن طوُرونی نیت قیلسه مسافرلکدن چغارمی؟ ج) البته چغار.

) باشده شول بارغان ییرنده اون بیش کۇن طۇرونی نیت قیلۇب مقیم حکمنده بولسه، صوڭره بر نیچه کۇن طۇرغاچ اون بیش کۇن طولماس بۇرۇن اۇیینه قایتۇرغه چقسه، یا که باشقه بر سفرگه چقسه، مقیم بولۇرمی مسافر بولۇرمی؟

) مقیملگی بتۇب ینه مسافرلککه چغار.

) بر ییرگه بارۇب ییتکاچ باشده اون بیش کۇن طۇرونی نیت قیلسه، برر کۇن طۇرغاچ اون بیش کۇن طولغانچی اول ییردن کیتونی نیت قیلسه، مقیم بولۇرمی مسافر بولۇرمی؟ ج) مسافر بولۇر.

) بر کشینڭ ایکی شهرده یۇرتلری بولسه، اول شهرلرنڭ آراسی اۇچ تەولکلك یول بولسه، بر یۇرتندن ایکنچی یۇرتینه بارغانده مسافر بولۇرمی؟

) قایسینەغنه بارسەده، بارشلی یولده مسافر بولۇر، لکن یۇرتی بولغان شهرگه بارۇب کرو برله مسافرلگی بتەر.

مسافرنڭ حکملری

) مسافر بولغان کشیگه نی قیلمق تییشلی بولۇر؟

) دورت رکعتلی فرض نمازلرنی مثلا اۇیله، ایکندی ویەستو فرضلرینی ایکیشرگنه رکعت ایتۇب قسقارتۇب اوقۇمق تییشلی بولۇر.

) مسافر آخشام نمازی وتر نمازی کبی اۇچ رکعتلی نمازلرنی قسقارتۇب اوقۇرمی؟ ج) یوق اۇچ رکعتلی نمازلرنی قسقارتماس.

) دورت رکعتلی سنت نمازلرنی قسقارتۇرمی؟

) یوق آنلرنی ده، قسقارتماس.

) مسافرگه نیلر قیلمق درست بولۇر؟

) چیتگینه اۇچ تەولك طولغانچی مسح قیلوچیلق وهم بیك مشقتلی وقتلرده نمازنڭ سنتلرینی اوقۇمی قالدروچیلق وهم رمضانده روزەسینی اۇیگه قایتقاچ طۇتارمن دییۇب قضاغه قالدرمقلق درست بولۇر.

) دورت رکعتلی نمازده مسافر کشی مسافر توگل کشیگه امام بولووی درست بولۇرمی؟ ج) درست بولۇر.

) بس شول زمان نمازنی نیچەشر رکعت ایتۇب اوقۇرلر؟

) مسافر ایکی رکعت اوقۇغاچ سلام بیرۇب نمازینی تمام قیلۇر. اۇیۇغان کشی تشهدنی اوقۇغاچ صلوات ودعانی اوقۇمیچی مسافرنڭ سلام بیرمکلگینی کۇتۇب طۇرۇر. مسافر سلام بیرگاچده قیامغه طۇرۇب قیاملرنده هیچ بر نرسه اوقۇمیچی قالغان ایکی رکعتینی اوقۇب نمازینی تمام قیلۇر.

س) دورت رکعتلی نمازده مسافر کشی مسافر توگل کشیگه اوْیوْمقلغی درست بولوْرمی؟ ج) قضاغه قالغان نمازده بولسه، درست بولماس اما اگرده وقتنده ادا قیلنا طوْرغان نمازده بولسه، درست بولوْر.

س) اول زمان مسافر نیچه رکعت اوقوْر؟

ج) امامینه ایه‌روْب دورت رکعت اوقوْر.

س) مسافر کشی دورت رکعتلی نمازنی دورت ایتوْب اوقوْسه، نمازی درست بولوْرمی؟ ج) نمازی درست بولوْر، لکن ایکینی‌گنه اوقوْمیچی دورت رکعت ایتکانلگی اوْچوْن گناهلی بولوْر.

س) مسافر کشی اوْینده وقتنده قضاغه قالغان دورت رکعتلی نمازینی سفرده قضا قیلماقچی بولسه، نیچه رکعت ایتوْب قضا قیلوْر؟

ج) اوزگه‌رتمیچی دورت رکعت ایتوْب قضا قیلوْر.

س) بر مسافرنڭ سفرده دورت رکعتلی نمازی‌قضاغه قالسه، اوْیینه قایتقاچ نیچه رکعت ایتوْب قضا قیلوْر؟

ج) سفرده قالغان ره‌وشچه ایکی رکعت ایتوْب قضا قیلوْر.

جمعه نمازی

س) جمعه نمازی نیندی نمازدر؟

ج) جمعه کوْن اوْیله نمازی اورنینه اوقوْلا طوْرغان نمازدر.

س) جمعه نمازینڭ وقتی قای وقتدر؟

ج) اوْیله نمازیڭ وقتیدر: یعنی قوْیاش توْش طوغرسندن آوشقاندن باشلاب ایکندی وقتی کرگانچی‌در.

س) کشیگه جمعه نمازینی اوقوْمق فرضمی واجبمی؟ ج) فرضدر.

س) کشیگه جمعه نمازی فرض بولونڭ نیچه شرطی باردر؟

ج) آلتی شرطی باردر. س) نیلردر؟ ج) اوْشبولردر: (۱نچی)بالغ ایر کشی بولمق (۲نچی) ایرکلی کشی بولمق (۳نچی) سلامت کشی بولمق (٤نچی) مقیم کشی بولمق (۵نچی) کوزی کوروْرلك بولمق (٦نچی) آیاقلری یوْروْرلك بولمق ❀

س) خاتونلرغه، صبیلرغه، زندانده‌غی کشیلر کبی اوز ایرکنده بولماغان کشیلرگه، بارا آلماسلق آورو بولغان کشیلرگه، مسافر کشیلرگه ایکی کوزی‌ده صوقر بولغان کشیلرگه، آیاقسز کشیلرگه جمعه‌فرض بولوْرمی؟ ج) فرض بولماس. بوکشیلر (معذور) کشیلردر.

س) اوْشبو معذور کشیلر جمعه کوْن جمعه وقتنده نی اوقوْرلر؟

ج) اوْیله نمازی اوقوْرلر.

س) اگرده اوشبو معذور کشیلر جمعه کون مسجدکه بارو‌ب جمعه نمازینی اوقوماسه‌لر، اویله اوقوماسه‌لرده، درست بولورمی؟

ج) درست بولور؛ اوقوغان جمعه‌لری اویله نمازی اورنینه طورور.

س) جمعه نمازی ادا قیلنمقلغینك نیچه شرطی باردر؟

ج) ینه آلتی شرطی باردر. س) نیلردر؟ ج) اوشبولردر: (۱نچی) شهر دییلورلك ییرده بولمق، (۲نچی) هرکم کرورگه رخصت بولغان مسجد جامعده بولمق، (۳نچی) امام خطیب بولاچاق کشی مملکتنك پادشاهی یا مفتیسی طرفندن جمعه‌اوقورغه رخصت آلغان کشی بولمق، (٤نچی) جماعت بولو اوچون امامدن باشقه آز بولغانده اوچ کشی اوقویاچق بولمق، (۵نچی) اویله وقتی کرمك، (٦نچی) جمعه‌نك ایکی رکعت فرضندن اوّل امام خطیب خطبه اوقومق.

س) نیندی ییرلر شهرگه حساب قیلنورلر؟ ج) بو خصوصده اختلاف کوبدر؛ کوب علمانك سوزلرینه قاراغانده زور مسجدینه جمیع خلقی صیماسلق بولغان ییرلر آول اسمنده بولسه‌لرده شهرگه حساب قیلنورلر.

س) شهرنك (فنا) سنده یعنی شهر تیره‌سنده چیتده شهرنك کیره‌گی اوچون بنا قیلنغان عمارتلرده جمعه اوقو درست بولورمی؟

ج) درست بولور؛ چونکه شهرنك فناسیده شهرنك اوزی حکمنده‌در.

س) برکشی جمعه نمازینه بر رکعت اوقولغاچ کیلوب ییتشسه یاکه آخرغی قعده‌ده‌گنه کیلوب ییتشسه، نی قیلور؟

ج) امامغه تیزاویوب قالورغه طرشور؛ امام سلام بیرگاندن صوك باشقه نمازداغی (مسبوق) کبی قالغان رکعتلرینی اوزی تمام قیلور.

س) برکشی برعذر سببلی یاکه عذرسز کوینچه جمعه‌نك فرضینه ییتشمه‌سه، یعنی اول مسجدکه کیلگانده امام سلام بیرو‌ب بترگان بولسه، نی قیلور؟

ج) اویله نمازی اوقور.

س) برکشی برعذر سببلی جمعه مسجدینه بارا آلمی قالسه، نی قیلور؟

ج) اول‌ده، اویله نمازی اوقور.

س) برکشی هیچ‌بر عذرسز اوزینك یالقاولغی برله جمعه مسجدینه بارمی قالسه اول کشیگه نی بولور؟ ج) اول کشیگه کوب گناه بولور.

س) بس اول کشی اویله اوقورمی؟

ج) البته اوقور؛ اویله‌نی اوقوسه‌ده، جمعه‌غه بارماغانلغی اوچون گناهلی بولور. اگرده اویله‌نی‌ده اوقومی قالسه، بیگره‌ك گناهلی بولور.

جمعه نمازینك ركعتلری

س) جمعه نمازی نیچه ركعتدر؟ ج) اوّل دورت ركعت سنت ، آندن صوڭ ایكی ركعت فرض آندن صوڭ ینه دورت ركعت سنتدر.

س) مسجدكه جمعه نمازینه بارغاچ جمعه‌نڭ فرض وسنتلرندن باشقه‌طاغی نیندی نمازلر اوقوُلوُر؟ ج) مسجدكه بارُوب كرگاچده ایكی ركعت (تحیة‌المسجد) نمازی اوقوُلوُر. جمعه‌نڭ فرض وسنتلری تمام بولغاندن‌صوڭ دورت ركعت صاقلق اوچوُن اوقوُلا طوُرغان‌اوُیله‌نمازی اوقوُلوُر. آندن صوڭ ایكی ركعت جمعه وقتینڭ سنتی اوقوُلوُر.

س) اوشبو نمازلرغه ، نی ره‌وشچه نیت قیلنور؟ ج) اوشبو ره‌وشچه:

١) نیت قیلدم ایكی ركعت تحیة المسجد نمازینی اوته‌مككه خالصالله‌تعالی الله اكبر ❁ (٢) نیت قیلدم دورت ركعت جمعه نمازینڭ سنتینی اوته‌مككه خالصا لله تعالی الله اكبر ❁ (٣) نیت قیلدم جمعه نمازینڭ ایكی ركعت فرضینی اوته‌مككه اوُیوُدم اوُشبو امامغه خالصا لله تعالی الله اكبر ❁ (٤) نیت قیلدم جمعه نمازینڭ دورت ركعت سنتینی اوته‌مككه خالصا لله تعالی الله اكبر ❁ (٥) نیت قیلدم دورت ركعت اوُستیمه فرض بولوُب‌ده، ادا قیلنماغان اوُیله نمازلرینڭ آخرغیسینی اوته‌مككه خالصا لله تعالی الله اكبر ❁ (٦) نیت قیلدم اوُشبو جمعه وقتینڭ ایكی ركعت سنتینی اوته‌مككه خالصا لله تعالی الله اكبر ❁

س) (تحیة المسجد) نمازی نه دیمكدر؟

ج) مسجد بوله‌گی بولغان نماز دیمكدر.

س) (تحیة المسجد) نمازی جمعه‌غه بارغانده‌غنه اوقوُلوُرمی باشقه وقتده‌ده اوقو درست بولوُرمی؟

ج) هر زمان مسجدكه كرگان صاین اوقوُمق درستدر؛ بیك ثوابلی‌نمازدر.

س) نی اوُچون هر جمعه‌دن صوڭ، ادا قیلنماغان اوُیله‌نمازلرینڭ‌آخرغیسی دیو دورت ركعت اوُیله نمازی اوقوُلوُر؟ ج) كامل شهر بولماغان ییرلرده یا كه جمعه‌نڭ باشقه بر شرطی طابلماو احتمالی بولغان زمانلرده جمعه مقبول‌بولماغان بولا قالسه، جمعه كوُننده جمعه‌ده اوُیله‌ده اوقوُلمی قالماسوُن اوُچون اوقوُلوُر.

س) كامل شهر بولماغان ییرلرده جمعه‌نڭ مقبول بولماو احتمالی بارمی؟

ج) البته باردر: چوُنكه جمعه اوقوُلمق اوُچوُن شریعتده (مصر) دییوُب آتالوُرلق ییر بولمق شرطدر. علما ومشائخ آراسنده نیندی ییرلرگه (مصر) دییوُب ئه‌یتلمكلگنده‌اختلاف باردر. اگرده جمعه اوقوُلغان ییر شریعتده (مصر) دییوُب ئه‌یتلوُرنڭ ییر بولسه، جمعه مقبول بولوُب

اُویله نمازی اورنینه طوُراچقدر؛ اگرده (مصر) دییوُب ئه‌یتلوُرلك ییر بولوُب ییته آلماسه، جمعه مقبول بولمیچی اُویله نمازی اورنینه طوُرماو احتمالی باردر. بس شول سببدن کامل شهر بولماغان ییرلرده جمعه کوُن اُویله‌نڭ فرضی ادا قیلنمی قالو احتمالی باردر. شونڭ اُوچوُن هر جمعه‌دن صوڭ صاقلق اُوچوُن دورت رکعت اُویله نمازی اوقوُمق تییشلی بولادر.

) اگرده جمعه مقبول بولغان بولسه، اول اُویله نمازی قایسی اُویله‌گه حساب قیلنوُر؟ ج) اوّلده قضاغه قالغان اُویله نمازلرینڭ آخرغیسی‌نڭ قضاسینه حساب قیلنسه کیره‌ك.

) اگرده جمعه مقبول بولماغان بولسه اول اُویله نمازی قایسی اُویله‌گه حساب قیلنوُر؟

) شول جمعه کوُنینڭ اُویله نمازی اورنینه حساب قیلنسه کیره‌ك.

) اُوشبو اُویله نمازی امام برله اوقوُلوُرمی، یالغوُز یالغوُز اوقوُلوُرمی؟

) امام برله اوقوُلماس هر کم اوز آلدینه یالغوُز یالغوُز اوقوُرلر.

جمعه‌نڭ خطبه‌لری

) جمعه‌نڭ خطبه‌سی قای زمان اوقوُلوُر؟

) جمعه‌نڭ اوّلگی دورت رکعت سنتی اوقوُلغاندن صوڭ اوقوُلوُر.

) اول خطبه‌نی اوقوُرغه نی‌ره‌وشچه باشلانوُر؟

) مؤذن (منبر) قارشیسنه کیلوُب خطبه طایاغینی قولینه طوُتوُب (اُسْکُتُوا رَحِمَکُمْ الله) دییوُر یعنی (ای جماعت خطیبنڭ خطبه‌سینی طڭلاب تیك طوُرڭز، الله تعالی سزگه رحمت قیلسوُن) دیمکدر. شوندن صوڭ امام (منبر) یانینه کیلوُب مؤذندن خطبه طایاغینی آلوُب منبرنڭ اُوچنچی باسقچینه باسوُب مؤذنگه قارشی بولوُب اوطوُروُر. آندن صوڭ مؤذن امامغه قارشی طوُروُب (أذان) اوقوُر. اذان تمام بولغاندن صوڭ امام آیاق اُوستینه باسوُب مسجدده‌گی کشیلرگه قاراب (خطبه) اوقوُماغه کرشوُر.

) امام نیچه خطبه اوقوُر؟ ج) ایکی خطبه اوقوُر.

) ایکی خطبه‌نڭ آراسنده نی قیلوُر؟ ج) بر آزغنه اوطوُروُب طوُروُر.

) خطبه‌لرده نیلر اوقوُر؟ ج) الله تعالی‌گه حمد ئه‌یتوُر: کلمهٔ شهادتنی اوقوُر: پیغمبرمز محمد علیه السلام‌گه صلوات ئه‌یتوُر؛ اوّلگی خلیفه‌لرنی یعنی چهار یارلرنی و باشقه صحابه‌لرنی مدح قیلوُر؛ قرآندن بر ایکی وعظ آیتلرینی اوقوُر؛ بارچه خلقغه کیره‌کلی وعظ ونصیحتلر ئه‌یتوُر؛ جمیع مسلمانلرغه خیر دعا قیلوُر.

س) خطبه تمام بولغاندن صوڭ نی قیلوُرلر؟
ج) مؤذن قامت اوقوُر؛ امام محرابقه باروُب جمعه‌نڭ ایکی رکعت فرضینی اوقوُرغه کرشوُر؛ جماعت هرقایوسی امامغه اویوُرلر.
س) امام جمعه‌نڭ فرضینڭ قراءتینی قچقروُب اوقوُرمی یاشروُن اوقوُرمی؟
ج) قچقروُب اوقوُر.
س) فرض تمام بولغاندن صوڭ نی قیلنوُر؟ ج) اوّل دورت رکعت جمعه نمازینڭ سنتی اوقوُلوُر: آندن صوڭ صاقلق اوچون اوقوُلا طوُرغان دورت رکعت اویله نمازی اوقوُلوُر؛ آندن صوڭ جمعه وقتینڭ ایکی رکعت سنتی اوقوُلوُر.
س) آندن صوڭ نی قیلنوُر؟
ج) آندن صوڭ تسبیحلر طارتلوُب دعالر قیلنوُب مسجددن چغلوُر.
س) امام خطیب منبرده خطبه اوقوُغان زمانده مسجددهگی کشیلرگه سوُیله‌شمك هم خطبه‌نی طڭلامی اوطوُرمق درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس، حرامدر.
س) ذکر تسبیح ئه‌یتوُب قرآن اوقوُب یاکه نفل وسنت نمازلری اوقوُب اوطوُرمق درست بولوُرمی؟
ج) هیچ برسی درست بولماس، هرکم خطیبنڭ خطبه‌ده‌گی سوزلرینی اخلاص ایله طڭلاب آڭلامق عبرتله‌نوُب اوطوُرمق تییشلیدر.
س) اوُشبو خطبه‌لرقایسی تلده اوقوُلوُرلر؟ ج) عرب تلنده اوقوُلوُرلر.
س) عربچه بلمه‌گان کشیلر خطبه‌ده‌گی وعظ سوزلرینی نیچك آڭلارلر؟
ج) هربرمسلمان کشی عرب تلینی بلوُرگه طرشمق تییشلیدر. اگرده جمعه‌غه‌جییلغان جماعت اچنده عربچه بلمه‌گان کشیلر کوبره‌ك بولسه‌لر، خطیب خطبه‌ده اوقوُغان سوزلرینی آخرده ترکیچه ایتوُب سوُیله‌ب آڭلاتوُر.
س) برکشی جمعه مسجدینه، امام خطبه اوقوُغان زمانده کیلوُب کرسه نی قیلوُر؟
ج) کرگاچده خطبه‌نی طڭلاب اوطوُروُر (تحیة المسجد) نمازینی هم جمعه‌نڭ دورت رکعت سنتینی اوقوُماس.
س) آنلرنی صوڭندن اوقوُرمی؟ فرضدن صوڭ دورت رکعت سنتینی اوقوُر (تحیة المسجد) نمازی اوقولماغان کوُینچه قالوُر.
س) برکشی (تحیه المسجد) نمازینی یاکه جمعه‌نڭ دورت رکعت سنتینی اوقوُرغه کرشماچ امام منبرگه منوُب خطبه اوقی باشلاسه نی قیلوُر؟
ج) کرشکان نمازینی تمام قیلوُر.

عید کونلری

س) (عید) کونی نه‌دیمکدر؟ ج) شادلق و بایرام کونی دیمکدر.
س) اهل اسلامنك بریل اچنده نیچه عید کونی باردر؟ ج) ایکی عید کونی باردر: برسی (عیدفطر)، ایکنچیسی (عیدقربان) دییوب آتالور لر.
س) (عید فطر) نه‌دیمکدر؟ ج) روزه‌دن چغو بایرامی دیمکدر.
س) (عید قربان) نه‌دیمکدر؟ ج) قربان بوغازلی طورغان بایرام دیمکدر.
س) عید فطر قای کونده بولور؟ ج) رمضان آیی تمام بولغاندن صوك شوّال آیینك برنچی کونده بولور. س) عید قربان قای کونده بولور؟
ج) ذوالحجه آیینك اونچی کونده بولور.
س) اوشبو بایرام کونلرینه نی اوچون عید کونی یعنی شادلق کونی دییلور؟
ج) اوشبو کونلرده اهل اسلامغه کوب شادلقلر بالغایلغی اوچون.
س) اوشبو عید کونلرنده اهل اسلامغه نی اوچون شادلقلر بولور؟
ج) اوشبو کونلرنی زور کورب فقیرلرگه صدقه بیرگان کشیلرنك وهم اخلاص برله توبه واستغفار قیلغان کشیلرنك گناهلری عفو قیلنمقلغی وعده قیلنغانلغی اوچون.
س) اوشبو عید کونلرنده نیلر قیلمق سنتدر؟
ج) عید فطر کونده طاك آتقاچ عید نمازینه قدر برطاتلی ییمش ایله یاکه باشقه برطاتلی طعام ایله افطار قیلمق، عید نمازینه قدر (فطره) صدقه سینی بیرمك سنتدر. ودخی عید قربان کونده طاك آتقاندن صوك عید نمازینی ادا قیلغانچی روزه کشی کبی هیچ برطعام وصو تناول قیلمیچی طورمق وعید نماز ندن صوك قربان شولپاسی ایله یاکه برطاتلی طعام ایله آغز آچمق سنتدر. وهم قربان عیدینه بارشلی یولده برنیچه‌ییرده طوقتاب قچقروب تکبیر تشریق ئه‌یتمك ثوابلیدر. ودخی هر ایکی عید کونده طاکدن طورو ب غسل قیلمق، مسواك ایله آغزینی پاکله‌مك، یاخشی کییملرینی کیمك، خوشبوی سورتمك، عید اوقولا طورغان ییرگه جایاو بارماق، بارغانده وقایتقانده فقراغه صدقه بیرمك، کوب جماعت ایرته طورو ب عید نمازینه جییلغان وقتده قیامت کونینی و محشر ییرلرینی ایسکه توشرمك، کوب توبه واستغفار قیلمق، حرام اش قاتشدرمیچی بایرامنی شادلق برله اوتکارمك سنتدر.

عید نمازلری

س) اوشبو ایکی عید نمازلری نیندی کشیلرگه واجب بولورلر؟
ج) جمعه نمازی کبی عید نمازلری واجب بولونك ده آلتی شرطی باردر.

س) اول آلتی شرطلر نیلردر؟ ج) اوشبولردر: ١) نچی بالغ ایر کشی بولمق، ٢) نچی ایرکلی کشی بولمق ٣) نچی سلامت کشی بولمق ٤) نچی مقیم کشی بولمق، ٥) نچی کوزی کورولك بولمق، ٦) نچی آیاقلری یوروك بولمق ❀

س) خاتونلرغه، صبیلرغه، وزنداندهغی کشیلر کبی اوز ایرکنده بولماغان کشیلرگه، بارا آلماسلق آورو بولغان کشیلرگه، مسافر کشیلرگه ایکی کوزیده صوقر کشیلرگه، آیاقسز کشیلرگه عید نمازلری واجب بولورلرمی؟

ج) واجب بولماسلر. بوندی کشیلر معذورگه حساب قیلنورلر.

س) اوشبو معذور کشیلر عید نمازلرینی اوقوسه‌لر، درست بولورمی؟

ج) درست بولور هم ثوابلی بولورلر. س) عید نمازلری ادا قیلنمقلغینك نیچه شرطی باردر؟ ج) بیش شرطی باردر.

س) نیلردر؟ ج) اوشبولردر: جمعه نمازی کبی ١) شهر دییورلك ییرده ادا قیلنمق، ٢) هرکم کروگه رخصت بولغان مسجد جامع ده بولمق، ٣) امام بولاچق کشی مملکتنك پادشاهی یامفتیسی طرفندن عید اوقورغه رخصت آلغان کشی بولمق، ٤) جماعت بولو اوچون امامدن باشقه آز بولغانده اوچ کشی اوقویاچق بولمق، ٥) وقتلری کرمك

س) عید نمازلرنده خطبه اوقومق شرط بولورمی؟

ج) شرط توگلدر، سنتدر. اوقولمی قالسه‌ده، نماز درست بولادر، لکن مکروه بولادر. شونك اوچون اوقولمی قالمیدر.

س) عید نمازلرینك وقتلری قای وقت بولور؟

ج) قویاش چغوب اوچ آرشون قدر ییردن یوغاری کوته‌رلگاندن باشلاب اویله وقتی کرگانچی عید نمازلرینی اوقومق درست بولور.

س) برعذر سببلی عید نمازلرینی اوز کونلرندن کیچکتروب اوقو درست بولورمی؟ ج) (عید فطر) نمازینی برگنه کون کیچکترلور، آندن آرتق کیچکترلمس اما (عید قربان) نمازینی اوچ کونگه‌قدر کیچکترمك درست بولور.

عید نمازلری نی‌ره‌وشچه اوقولورلر

س) عید نمازلری نیچه‌شر رکعتدر؟ ج) هرایکیسی ایکیشر رکعتدر.

س) اوشبو عید نمازلری امام وجماعت برله اوقولورلرمی؟

ج) هر ایکیسی امام وجماعت ایله اوقولورلر، هیچ یالغوز اوقولماسلر.

س) عید نمازلری اوچون اذان وقامت کیره‌ك بولورمی؟ ج) کیره‌ك بولماس.

س) محله خلقینه نماز وقتی ییتکانلگی نیچك بلدرلور؟
ج) مؤذن مناره‌غه منوب برنیچه مرتبه (الصلاة) دییوب قچقرور.
س) عید نمازلرینه نی‌ره‌وشچه نیت قیلنور؟ ج) عید فطر نمازینه (نیت قیلدم ایکی رکعت عید فطر نمازینی اوته‌مکه اویودم اوشبو امامغه خالصا لله تعالی الله اکبر) ❁ دییوب نیت قیلنور، عید قربان نمازینه (نیت قیلدم ایکی رکعت عید قربان نمازینی اوته‌مکه اویودم اوشبو امامغه خالصا لله تعالی الله اکبر) ❁ دییوب نیت قیلنور.
س) نی ره‌وشچه اوقولورلر؟ ج) هرایکیسی برتورلی اوقولورلر، آیرمالری یوقدر: نیت قیلوب قوللرینی قولاقلرینه تییروب افتتاح تکبیرینی ئه‌یتکاندن صوك (ثنا) اوقولور (ثنا) افتتاح دن صوك تکبیرنده‌گی کبی قوللرینی کوته‌روب باش بارماقلرینی قولاق یومشاقلرینه تییروب امام برله برگه (الله اکبر) دییوب تکبیر ئه‌یتلور، آنده صوك ینه شول ره‌وشچه ایکنچی تکبیر ئه‌یتلور، آندن صوك ینه شول ره‌وشچه اوچنچی تکبیر ئه‌یتلور. اوچ تکبیر ئه‌یتلگاندن صوك امام قچقروب سورهٔ فاتحه ایله برسوره اوقور. باشقه نمازلرداغی کبی رکوع سجده‌قیلنور؛ سجده‌دن صوك ایکنچی رکعتنك قیامینه طورلور؛ قیامده ینه‌امام قچقروب سورهٔ فاتحه‌ایله ینه برسوره اوقور؛ سوره‌لر تمام بولغاندن صوك رکوع قیلغانچی ینه اوّلگی رکعتده‌گی کبی قوللرنی کوته‌ره کوته‌ره‌اوچ مرتبه‌تکبیر ئه‌یتلور؛ اوچ تکبیر تمام بولغاندن صوك ینه تکبیر ئه‌یتوب رکوعغه کیتلور؛ رکوع وسجده قیلغاندن صوك قعده‌گه‌اوطورلوب باشقه نمازلرکبی سلام بیروب تمام قیلنور.
س) عید نمازلرینك باشقه نمازلردن آیرماسی‌نی؟
ج) آیرمالری شولکه هر رکعتده نمازغه کرشکانده‌گی کبی اوچ مرتبه قوللرنی کوته‌روب اوچ مرتبه تکبیر ئه‌یتلور؛ اوّلگی رکعتده (ثنا) نی اوقوغاندن صوك سورهٔ فاتحه‌دن اوّل ئه‌یتلور؛ ایکنچی رکعتده سورهٔ فاتحه‌دن صوك اوقولا طورغان سوره‌دن‌ده صوك رکوع قیلور آلدندن ئه‌یتلور.
س) اوشبو تکبیرلرا راسنده قوللرنی باغلانورمی صالندروب طورلورمی؟
ج) صالندروب طورلور.
س) عید نمازی تمام بولغاندن صوك امام نی قیلور؟
ج) منبرگه منوب ایکی مرتبه خطبه اوقور.
س) اول خطبه‌لرنك آخرنده امام نیلر سویله‌ر؟

ج) عید فطر خطبه‌سنده فطره صدقه‌سینگ حکملرینی سؤیله‌ر، عیدقربان خطبه‌سنده قربان بوغازلاونگ حکملرینی سؤیله‌ر.

س) فطره صدقه‌سینگ وقربان بوغازلاونگ حکملری نیچك؟

ج) اؤشبو کتابنگ آخرنده‌راق اوز بابلرنده بیان قیلناچقلردر.

س) برکشی عید نمازینه سلام بیرگانچی بر آز اوقوغاچ کیلوب اؤیوسه، نی قیلؤر؟ ج) باشقه نمازلرداغی کبی (مسبوق) بولوب قالغان رکعتینی اوزی تمام قیلؤر، هر رکعتده تیشلی تکبیرلرنی اورنلرنده ئه‌یتؤر. س) برکشی عید نمازینه امام سلام بیرگاچ کیلوب یتشسه، نی قیلؤر؟ ج) شول کؤینچه قالؤر قضا قیلماس.

عید قربان کؤنلری

س) قربان عیدندن اوّلگی کؤن نیندی کؤن دییوب آتالؤر؟

ج) (عرفه) کؤنی دییوب آتالؤر.

س) عرفه کؤنندن اوّلگی کؤن نیندی کؤن دییوب آتالؤر؟

ج) (تَرْوِیَه) کؤنی دییوب آتالؤر.

س) قربان عیدندن صوڭغی اؤچ کؤن نیندی کؤنلر دییوب آتالؤرلر؟

ج) (تشریق) کؤنلری دییوب آتالؤرلر.

س) (ترویه) کؤن نی‌واقعه بولغان کؤندر؟

ج) حضرت ابراهیم علیه‌السلام اوغلی اسماعیل علیه‌السلام‌نی قربان ایتوب بوغازلاو حقنده توش کؤروب بو نیندی‌توش ایکان دییوب‌اویلانغان کؤندر. س) (عرفه) کؤنی نی‌واقعه بولغان کؤندر؟

ج) ابراهیم‌علیه‌السلامنگ‌ندری‌خاطرینه‌کیلوب توشینی آشکلاغان کؤندر،

س) قربان عیدی کؤنی نی‌واقعه بولغان کؤندر؟

ج) ابراهیم علیه‌السلام ندری بوینچه اوغلی اسماعیل علیه السلامنی قربان ایتوب بوغازلارغه حاضرله‌نگان کؤنیدر،

س) ابراهیم علیه السلام اوغلینی تمام بوغازلاغانمی؟

ج) یوق، تمام‌بوغازلاماغان، بوغازلایم دییوب طؤرغان زمانده‌جبرائیل فرشته بوغازلاتماغان الله تعالی‌نگ امری ایله اوغلی اورنینه برقوی کیتروب شونی قربان قیلؤرغه قوشقان؛ شوندن صوڭ ابراهیم علیه السلام اوغلینی آزاد قیلوب آنگ اورنینه شول قوینی قربان قیلغان، (عید قربان) کؤننده قربان بوغازلامق اهل اسلامغه مذکور ره‌وشچه ابراهیم علیه‌السلامدن قالغان عملدر.

س) ابراهيم عليه السلام اوغلى اسماعيل عليه السلامنى قربان قيلمقلغينڭ قصه‌سى نى‌ره‌وشچه بولغان؟ ج) (تاريخ انبيا) كتابلرنده تفصيلا بيان قيلنمشدر (معلم افندى، اوزڭ سوڭيله).

تكبير تشريق

س) عرفه، عيد وتشريق كوڭلرنده بيش وقت نمازدن صوڭ نى قيلمق واجب بولوڭر؟ ج) عرفه كوڭينڭ ايرته نمازندن باشلاب اوچنچى تشريق كوڭينڭ ايكندى نمازينه قدر هربر نمازڭ فرضينى اوقوب سلام بيرگاندن صوڭ (تكبير تشريق) ئه‌يتمك واجب بولوڭر.

س) (تكبير تشريق) نيدر؟ ج) اوشبودر:

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۞ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ۞ اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۞ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ ۞

س) اوشبو تكبيرنڭ معناسى نيچك؟ ج) الله تعالى هر نرسه‌دن الوغراقدر؛ الله‌تعالى هر نرسه‌دن الوغراقدر ۞ الله‌تعالى‌دن باشقه تڭرى هيچ يوقدر والله تعالى هر نرسه‌دن الوغراقدر ۞ الله تعالى هر نرسه‌دن الوغراقدر ۞ وهر برماقتاوليلق الله تعالى گه گنه مخصوصدر ۞

س) اوشبو تكبير تشريق امام وجماعت ايله اوقوڭلغان نمازده‌غنه واجب بولوڭرمى يالغوز اوقوڭلغانده‌ده واجب بولوڭرمى؟

ج) جماعت ايله اوقوڭلغانده‌غنه واجب بولوڭر؛ يالغوز اوقوڭغان كشيگه‌ده ئه‌يتمك تيشليدر؛ مستحب عمللردندن بولوڭر.

تراويح نمازى

س) تراويح نمازى نيندى عملدر؟

ج) ايرلرگه‌ده خاتوڭنلرغه‌ده اوقوڭمق تيشلى سنت بولغان عملدر؟

س) تراويح نمازى قايسى آيده وقاى وقتده اوقوڭلوڭر؟

ج) رمضان آينده هركوڭن يه‌ستو نمازندن صوڭ وتر نمازندن اوّل اوقوڭلوڭر.

س) يه‌ستو نمازينى اوقوڭغانچى تراويح نمازينى اوقو درست بولوڭرمى؟

ج) درست بولماس.

س) بركشى، امام وجماعت تراويح نمازينى اوقوڭغان زمانده مسجدكه كيلوڭب كرسه، نى قيلوڭر؟

ج) اوّل يه‌ستو نمازينڭ دورت ركعت فرضينى اوزى گنه يالغوز اوقوڭر، آندن صوڭ امامغه تراويح نمازينه اويوڭر، يه‌ستونڭ ايكى ركعت سنتى

اوقولمیچی قالور، تراویح نمازینك قالغان رکعتلرینی صوکندن اوقور.

س) تراویح نمازی بارسی نیچه رکعتدر؟ ج) بارسی یکرمی رکعتدر.

س) نیچه‌شر رکعت ایتوب اوقولور؟ ج) ایکی رکعت صاین قعده‌گه اوطوروب سلام بیروب ایکیشر رکعتلی اون نماز ایتوب اوقولور. دورته‌ر رکعتلی بیش نماز ایتوب اوقومق‌ده درست بولور.

س) تراویح نمازی امام ایله اوقولورمی یالغوز اوقولورمی؟

ج) یالغوزده اوقولور، اما امام وجماعت ایله اوقومق ثوابلیراقدر.

س) تراویح نمازندن اوّل قامت اوقولورمی؟ ج) اوقولماس.

س) تراویح نمازلرینه نی ره‌وشچه نیت قیلنور؟

ج) نیت قیلدم ایکی رکعت تراویح نمازینی اوته‌مکه، اویودم اوشبو امامغه خالصا لله تعالی الله اکبر ❁ دییوب نیت قیلنور.

س) تراویح نمازلری آراسنده هر دورت رکعت اوقولغان صاین نی قیلمق سنتدر؟

ج) دورت رکعت‌نماز اوقور قدر وقت جال‌ایتوب‌اوطوروب طورمق سنتدر.

س) شولای اوطورغان زمانده نی قیلمق مستحب بولور؟

ج) تسبیح یا تهلیل ئه‌یتوب اوطورمق مستحب بولور.

س) بزنك بودیارده قایسی تسبیح‌ئه‌یتلور؟ ج) اوشبو تسبیح‌ئه‌یتلور.

سُبْحَانَ ذِی الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ ❁ سُبْحَانَ ذِی الْعِزَّةِ وَالْعَظَمَةِ وَالْقُدْرَةِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْجَبَرُوتِ ❁ سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَيِّ الَّذِی لَا يَمُوتُ ❁ سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ ❁ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ نَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ ❁ نَسْئَلُكَ الْجَنَّةَ وَنَعُوذُبِكَ مِنَ النَّارِ ❁

س) اوشبو تسبیحنك معناسی نه دیمکدر؟

ج) «ییرده‌گی وکوکده‌گی مخلوقاتقه خوجه‌لق ایه‌سی بولغوچی الله‌تعالی‌گه تسبیح ئه‌یته‌من، یعنی آنی هر تورلی کیمچیلکلردن پاك دییوب بله‌من ❁ عزت واولوغلق وهم قدرت وبیك بلندلك ایه‌سی بولغوچی الله‌تعالی‌گه‌تسبیح‌ئه‌یته‌من ❁ بوتون‌عالمگه‌پادشاه‌وترك بولغوچی الله‌تعالی‌گه تسبیح ئه‌یته‌من ❁ قایسیدرکه اول الله تعالی هیچ اوله‌چك توگلدر ❁ اول الله تعالی (سبوح)در هم (قدوس)در (یعنی کیمچیلکلردن بیك پاك ومنزه بولغوچیدر) (ودخی) جبرائیل فرشته‌نك وبارچه‌فرشته‌لرنك ربی بولغوچیدر ❁ بر الله تعالی‌دن باشقه هیچ تکری یوقدر. بز اول الله‌تعالی‌دن گناهلرمزنك یارلقانوو ینی استیمز (یاربّ) سیندن‌جنتنی صوریمز ودخی تموغ اوتندن (سیگا) صغنامز ❁» دیمکدر.

س) تراویح نمازی تمام بولغانچی نیچه مرتبه اوطورلوب اوشبو تسبیحنی ئه یتلور؟
ج) هر دورت رکعت اوقوُلغان صاین ئه یتله ئه یتله بارسی بیش مرتبه ئه یتلور.
س) تراویح نمازنده امام سورهٔ فاتحه دن صوڭ نی اوقور؟
ج) اوچ آیت قدر قرآن اوقور یا که هفتیکدن بر قسقا سوره اوقور. لکن قرآننڭ باشندن باشلاب هر رکعتده بر آز قوشا قوشا رمضان بتکانچی کلام شریفنی تمام قوشوب بتروب (ختم) قیلمق سنتدر.

س) امام تراویح نمازنده قراءتنی قچقروب اوقورمی یاشرون اوقورمی؟
ج) قچقروب اوقور. س) تراویح نمازی تمام بولغاندن صوڭ نیندی دعا اوقولور. ج) اوشبو دعا اوقولور:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ وَسَلِّمْ ۞ اَللّٰهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ الْاِيمَانِ ۞ وَشَرِّفْنَا بِشَرَافَةِ الْهِدَايَةِ وَالْعِرْفَانِ ۞ وَاَكْرِمْنَا بِصِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ ۞ وَارْزُقْنَا الْجَنَّةَ وَالْغُفْرَانَ ۞ وَتَقَبَّلْ مِنَّا تَرَاوِيحَنَا يَا سُبْحَانُ ۞ وَاسْتَجِبْ دُعَائَنَا يَا حَنَّانُ ۞ بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ يَا مَنَّانُ ۞ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞

س) اوشبو دعانڭ معناسی نی دیگان سوز؟
ج) یارب، محمد علیه السلامگه هم آلینه رحمت وسلام قیلغل ۞ یارب، بزلرنی ایمان زینتی ایله زینتله گل ۞ ودخی بزلرنی بلکلك وتوفیق، هدایت ایله شرافتله ندرگل ۞ ودخی بزلرنی رمضان آیینڭ روزه سی برله حرمتله گل ۞ وبزلرگه جنتنی هم یارلقانونی نصیب قیلغل ۞ وای پاك بولغوچی الله، بزلردن تراویحلرمزنی قبول قیلغل ۞ وای رحیم بولغوچی (هم) صورامیچی بیرگوچی الله، اوزڭنڭ فضلڭ وجومارد لغڭ ایله دعالرمزلی قبول قیلغل ۞ ای بیك رحمت قیلغوچی الله تعالی (هر بر یاخشیلق) سینڭ رحمتڭ برله گنه بولغوچیدر ۞ دیمکدر.
س) تراویح نمازی تمام بولغاندن صوڭ نی اوقولور؟ ج) وتر نمازی اوقولور،
س) وتر نمازی یالغوز اوقولورمی امام برله اوقولورمی؟
ج) اوشبو رمضان آینده غنه امام برله اوقولور، یالغوزده اوقولور.
س) امام وتر نمازنده قراءتنی قچقروب اوقورمی یاشرون اوقورمی؟
ج) اوچ رکعتنڭ هر برسنده قچقروب اوقور.
س) امام قنوت دعاسینی نیچك اوقور؟ ج) یاشرون اوقور.
س) قنوت دعاسینی امامغه اویوغان مقتدیلرده اوقورلرمی؟
ج) البته هر قایوسی اوقورلر.

جنازه نمازی

س) جنازه نمازی نیندی نمازدر؟ ج) میت اوچون اوقولا طورغان نمازدر.

س) جنازه نمازی فرضمی واجبمی؟ ج) فرض کفایه‌در، شول ره‌وشچه‌که برمیت‌که محله جماعتی اچندن برگنه کشی نماز اوقوسه‌ده، کافی بولادر: باشقه کشیلر اوقومی قالسه‌ده گناه یوقدر. اگرده هیچ بر کشی نماز اوقوماسه، هربر کشی گناهلی بولادر، نی قدر کشی اوقوسه‌ده، اوقوغان کشیلرنك هر قایوسینه ثواب بولادر.

س) جنازه نمازینك شرطلری نیچه‌در؟ ج) سیگزدر. س) نیلردر؟

ج) اوشبولاردر: (١نچی) طهارتلی بولمق، (٢نچی) ته‌نی پاك بولمق، (٣نچی) کییمی پاك بولمق، (٤نچی) آیاق باسقان اورنی پاك بولمق، (٥نچی) عورتی اورتولی بولمق، (٦نچی) قبله‌غه قارشی طورمق، (٧نچی) نیت قیلمق، (٨نچی) میت یوولغان بولمق. (مگر میت ظلملق ایله اولترلگان شهید بولسه، یوولماغان کوینچه جنازه اوقولور).

س) جنازه نمازی نیچه رکعتدر؟

ج) صاناولی رکعتی یوقدر، دورت تکبیر ایله تمام قیلنور.

س) جنازه نمازنده رکوع، سجده وقعده قیلنورمی؟

ج) هیچ‌برسی قیلنماسلر، قیامده کوینچه‌گنه تمام قیلنور.

س) نی ره‌وشچه اوقولور؟ ج) اوّل (نیت قیلدم اوشبو میت اوچون جنازه نمازی اوقومقلقغه اویودم اوشبو امامغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دییوب نیت‌قیلنور. آندن صوڭ (الله اکبر) دیوب قوللرنی کوته‌روب قولاق یومشاقلرینه تییروب تکبیر ئه‌یتلور. آندن‌صوڭ قوللرنی باغلاب (ثنا) اوقولور. آندن صوڭ قوللرنی باغلاغان کوینچه ایکنچی تکبیر ئه‌یتلور. آندن صوڭ تشهددن صوڭ اوقولا طورغان صلوات‌اوقولور. آندن‌صوڭ ایکنچی تکبیر کبی اوچنچی تکبیر ئه‌یتلور، آندن صوڭ میت اولوغ کشی بولسه اوشبو دعا اوقولور:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِيمَانِ اَللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ فِي اِحْسَانِهِ وَاِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ ۞

معناسی: یارب، بزلرنڭ ترکلرمزنی اولکلرمزنی حاضرلرمزنی غائبلرمزنی ده وهم کچوکلرمزنی ده اولوغلرمزنی ده ایرلرمزنی ده خاتونلرمزنی ده یارلقاغل ۞

یارب بزلردن کمگه ترکلك بیرسه‌ك، آنکا اسلام دینی اوزرینه ترکلك بیرگل وبزلردن کمنی وفات قیلسه‌ك، آنی ایمان اوزرینه وفات قیلغل ❀ یارب اگر اوشبو میت ایزگی کشی بولغان بولسه، ایزگیلگینی آرتدرغل. اگر یمان کشی بولغان بولسه، یمانلغینی عفو قیلغل ❀ دیمکدر.

اگر ده میت صبی بولسه، اوشبو دعا اوقوڵور:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَذُخْرًا وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا وَمُشَفَّعًا ❀

معناسی: یارب، بوبالانی بزنك آلدن بارا طورغان ایزگیلك وهم کیله‌چك اوچون حاضرله‌نگان آزق (کبی) قیلغل ودخی بزنك اوچون شفاعتچی قیلغل وشفاعتی مقبول بولورلق کشیلردن قیلغل ❀ دیمکدر. اوشبو دعالرنك برسینی اوقوغاندن صوك ایکنچی واوچنچی تکبیر ره‌وشنچه دورتنچی تکبیر ئه‌یتلوب آیاق اوستنده کوینچه ایکی یاقغه سلام بیرلور. شول ره‌وشچه جنازه نمازی تمام بولور.

س) جنازه نمازی تمام بولغاندن صوك نیچك دیوب دعا قیلنور؟

ج) رَبِّ اغْفِرْلِی وَلِهٰذَا الْمَیِّتِ وَافْسَحْ لَهُ فِی قَبْرِهِ اَللّٰهُمَّ زِدْ اَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ ❀ دیوب دعا قیلنور. معناسی: ای ربم، بزلرنك گناهلرمزنی واوشبو میتنك گناهینی یارلقاغل ودخی اوشبو میتکه قبرنده کیکلك قیلغل. ای الله بو میتنك اجرینی آرتدرغل وآندن صوك بزلرنی آزدرماغل ❀ دیمکدر.

س) جنازه نمازنده تکبیرلرنی ئه‌یتکانده برآز باشنی کوته‌رلورمی؟

ج) یوق کوته‌رلمس. س) جنازه نمازی اوقولغانده میت قایده بولور؟

ج) نماز اوقوچیلرنك آلدنده عبله طرفنده بولور. س) نی ره‌وشچه قویلور؟

ج) باشی مغرب طرفنده آیاقلری مشرق طرفنده کوینچه چالقان یاتقوزلور.

س) امام قای طوغریده طورور؟

ج) قومدن آلده‌راق میتنك کوکره‌گی طوغرسنده طورور.

س) برکشی جنازه نمازینه بررتکبیر ئه‌یتلگاچ کیلوب ییتشسه، نی قیلور؟

ج) امامغه اویور، امام سلام بیرگاچ قالغان تکبیرلرینی وقالغان ثنا، صلوات ودعالرینی امامدن صوك قضا قیلوب نمازینی اوزیگنه تمام قیلور.

س) برکشی جنازه نمازی اوقولاچغنی کورسه، اوزینك طهارتی بولماسه، صو برله طهارت آلوب شغلله‌نسه، جنازه نمازینه اولگره آلماسلق بولسه، نی قیلور؟ ج) تیمم قیلوب اوقور.

تۇرلى نفل نمازلرى

س) نيندى نفل نمازلرى مشهوردر؟

ج) اۇشبو (١٤) تۇرلى نفل نمازلرى مشهوردر: استسقا[1] نمازى، كسوف[2] نمازى، خسوف[3] نمازى، خوف[4] نمازى، استخاره[5] نمازى، حاجت[6] نمازى، شكر[7] نمازى، استغفار[8] نمازى، اشراق[9] نمازى، ضحى[10] نمازى، اوابين[11] نمازى، تهجد[12] نمازى، هول[13] نمازى، مستحب[14] نمازلر.

(س (استسقا) نمازى نيندى نمازدر؟ ج) كوب زمان ياغمۇر ياوماى طۇرۇب ايگنلرگه وحيوانلرغه ضرر كيلو احتمالى بولغاچ الله تعالى‌دن ياغمۇر تلەمك اۇچۇن اوقۇلا طۇرغان ايكى ركعت نفل نمازيدر.

س) استسقا نەديمكدر؟ ج) الله تعالى‌دن ياغمۇر تلەو ديمكدر.

س) استسقا نمازى قايده ونى‌رەوشچه اوقۇلۇر؟

ج) بۇتۇن شهر يابۇتۇن آول مسلمانلرى هرقايوسى جييلشۇب صحراغه چغارلر؛ صبيلرنى وحيوانلرنى‌ده آلۇب چغارلر. هركم طهارت‌برله بيك توبه‌نچيلك قيافتى برله جەيه‌و چغار. فقيرلرگه صدقه بيرۇرلر، ظالملر مظلوملرينى‌رضاقيلۇرلر. صحراغه چقغاچ هركم قبلەغه قارشى طۇرۇر. امام خلقغه بيك كوب وعظ سۇيلەر، هرقايوسينه گناهلرندن‌توبه‌واستغفار قيلۇرغه قوشار، هركم‌توبه‌واستغفار قيلۇرلر. شوندن صوڭ هركم يالغۇز يالغۇز ايكيشر ركعت نماز اوقۇرلر.

س) اول نمازغه نيچك دييۇب نيت قيلۇرلر؟ ج) (نيت قيلدم ايكى ركعت نفل نمازى اوقۇمقغه خالصا لله تعالى الله اكبر) دييۇب.

س) قيامده نى‌اوقۇرلر؟

ج) باشقه نمازلرداغى كبى سورۀ فاتحه ايله برر سوره اوقۇرلر.

س) نمازدن صوڭ نيچك دييۇب دعا قيلۇرلر؟

ج) اۇشبو دعانى اوقۇب دعا قيلۇرلر:

اَللّٰهُمَّ اَسْقِ عِبادَكَ وَارْحَمْ بِهائِمَكَ اَللّٰهُمَّ اَمَرْتَنا بِدُعائِكَ وَوَعَدْتَنا اِجابَتَكَ فَقَدْ دَعَوْناكَ كَما اَمَرْتَنا فَاَجِبْنا كَما وَعَدْتَنا ۞

اَللّٰهُمَّ اِنْ لَمْ تَرْحَمْ لِاَنْفُسِنا لِكَثْرَةِ ذُنُوبِنا فَارْحَمْ صِبْيانَنا وَبِهائِمَكَ ۞

س) اوشبو دعانڭ معناسی نیچك؟
ج) یارب، قوللرڭنی صوغارغل، حیوانلرڭغه رحمت قیلغل. یارب، بزلرگه دعا قیلو بزله بویوردڭ وهم قبول قیلمقلغڭنی وعده قیلدڭ. ایمدی بزسیڭا اوزڭ بویورغانچه دعا قیلامز. بس ایمدی سین وعده‌ڭ بوینچه بزلرنڭ دعالرمزنی قبول قیلغل. یارب، اگرده گناهلرمز کوبلگی سببلی اوزمزگه رحمت قیلماسه‌ڭ، (گناهسز) صبیلرمزغه وحیوانلرڭغه رحمت قیلغل) دیمکدر.
س) اوشبو ره‌وشچه نیچه کونگه قدر استسقاغه چغارلر؟
ج) یاغمور یاوماسه، اوچ کونگه قدر اوشبو ره‌وشچه چغارلر.
س) یاغمور یاوا باشلاسه، نی قیلورلر؟ ج) باشلرینی آچوب یاغمور صووینه چلاتورلر، الله تعالی گه بیك شکر قیلورلر.
س) کرش آشی پشروب آشاب بوتون خلقغه صو سیبوب یورو درست بولورمی؟ ج) درست توگل بیك یمان بدعتدر.

س) (کسوف) نمازی نیندی نمازدر؟ ج) قویاش طوتلغان زمانده امام وجماعت ایله مسجدده اوقولا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.
س) (کسوف) نه دیمکدر؟ ج) قویاش طوتلو دیمکدر.
س) کسوف نمازنده امام قراءتنی نیچك اوقور؟
ج) یاشرون اوقور بیك اوزون سوره‌لر اوقور.
س) نمازدن صوڭ نی قیلورلر.
ج) قویاش‌نڭ نوری آچلغانچی توبه واستغفار هم دعا قیلورلر.
س) (خسوف) نمازی نیندی نمازدر؟
س) آی طوتلغان زمانده اوقولا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.
س) (خسوف) نمازی قایده ونی‌وه‌وشچه اوقولور؟
ج) هرکم اوزی‌نڭ اویننده یالغوز یالغوز اوقور.
ج) (خسوف) نه دیمکدر؟ ج) آی طوتلو دیمکدر.
س) اوشبو کسوف ایله خسوف نی‌سببدن بولورلر؟
ج) هرایکیسی الله تعالی‌نڭ قدرتی‌نڭ اثریدرلر آنلرنڭ سببلرینی تیکشرمك بزنڭ اشمز توگلدر. س) کسوف وخسوف وقتلرنده نی‌اوچون نماز اوقولورلر؟ ج) شول قدرزور مخلوقلرنڭ نورلری بتودن عبرتله‌نوب وآنلرنڭ نورلی بولولری بنده‌لرگه بیك فائده‌لی ایکانلگینی ایسکه توشروب الله تعالی گه شکر قیلو اوچون اوقولور.

س) (خوف) نمازی نیندی نمازدر؟ ج) قاتی ییل وداول بولغانده یاکه قاتی یغمور یاوب صوطاشووی بولغانده، بوز یاوغانده قاتی صووقلر بولغانده، یییر سلکنوب (زلزله) بولغانده، قاتی کوك کوکره‌گانده یه‌شن کوب یه‌شنه‌گانده یاکه اوشبولرغه اوخشاشلی خوفلی واقعه‌لر بولغانده اوقولا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.

س) اوشبو فزع نمازینی اوقوغاندن صوك نی قیلنور؟ ج) توبه واستغفار قیلنور، یارب اوشبو واقعه‌نك ضررندن صاقلا دییوب دعا قیلنور.

س) (استخاره) نمازی نیندی نمازدر؟

ج) (برالوغ اشنی اشله‌مکلك خیرلی بولور میکان خیرسز بولور میکان) دییوب شبهه‌له‌نگان زمانده اوقولا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر. برکشی براشنی اشله‌مکده شول ره‌وشچه شبهه قیلسه والله تعالی‌دن خیرلی اشنی طلب قیلسه، ایکی رکعت نفل نمازی اوقور نمازدن صوك توبه‌نده یازلاچق استخاره دعاسینی اوقور؛ کامل اخلاص برله معناسینی اویلاب استخاره دعاسینی اوقوغاندن صوك اوزینك کوکلینه قارار: کوکلی قایسی طرفنی طارتسه، شول طرفنی قیلور، یعنی کوکلی فرض قیلنغان اشنك بولووینی طارتسه، اول اشنی خداغه طابشروب قیلور. اگرده دعانی اوقوغاندن صوك کوکلی اول اشنی بیك طارتماسه، قیلماس. یاکه طهارت آلوب ایکی رکعت نمازنی اوقوب استخاره دعاسینی اوقوغاندن صوك شول طهارتی ایله قبله طرفینه قاراب اوك یاغی اوزرینه یاتار؛ شول یوقوسنده خیرلی تؤش کورسه، الله تعالی گه طابشروب اول اشنی قیلور. اگرده خیرسز تؤش کورسه، اول اشنی قیلماس.

س) استخاره دعاسی نیچك اوقولور؟ ج) اوشبو ره‌وشچه اوقولور:

اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَسْتَخِیرُكَ بِعِلْمِكَ وَاَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَاَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ فَاِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا اَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا اَعْلَمُ وَاَنْتَ عَلَّامُ الْغُیُوبِ ۞ اَللّٰهُمَّ اِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ خَیْرٌ لِی فِی دِینِی وَمَعَاشِی وَعَاقِبَةِ اَمْرِی فَاقْدُرْهُ لِی وَیَسِّرْهُ لِی ثُمَّ بَارِكْ لِی فِیهِ وَاِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ شَرٌّ لِی فِی دِینِی وَمَعَاشِی وَعَاقِبَةِ اَمْرِی فَاصْرِفْهُ عَنِّی وَاصْرِفْنِی عَنْهُ وَاقْدُرْ لِیَ الْخَیْرَ اَیْنَمَا كُنْتُ اِنَّكَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ ۞

اوشبو دعانك معناسی نیچك؟ ج) یارب، تحقیق مین سیندن یاخشیلق استیمن. هم قدرت استیمن. سینك الوغ فضلكنی صوریمن. تحقیق سین هر نرسه‌گه قادرسك. مین (اوزم گنه) هیچ بر نرسه‌گه قادر توگلمن. وهم سین هر نرسه‌نی بله‌سك. مین بلمیمن. تحقیق سین هر برغیب نرسه‌لرنی ده بلگوچیسك. یارب، اگرده اوشبو (مین مراد قیلغان) اشنی مینم دینم، دنیام وآخرتم اوچون خیرلی دییوب بله طورغان بولسه‌ك، اول اشنی میسّا نصیب ومیسّر قیلغل هم اول اشنی مینم اوچون مبارك قیلغل. اگرده اوشبو (مین مراد قیلغان) اشنی مینم دینم، دنیام وآخرتم اوچون شرویمان دییوب بله طورغان بولسه‌ك اول اشنی میندن ومینی اول اشدن دوندرگل. ومینسّا قایده بولسام ده خیرلی اشلرنی نصیب قیلغل تحقیق سینك هر نرسه‌گه کوچك ییتکوچیدر.

(حاجت) نمازی نیندی نمازدر. ج) برکشینك الله تعالی دن تلی طورغان برحاجتی بولغان زمانده یعنی برمقصودینك حاصل بولووینی تله‌گان زمانده اوقوملا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.

اوشبو نمازنی اوقوغاندن صوك نی قیلور؟

بیك اخلاص برله الله تعالی دن اوزینك حاجتینی صوراب دعا قیلور.

شکر نمازی نیندی نمازدر؟ ج) برمقصودی حاصل بولغاچ والله تعالی برخیرلی نعمت بیرگاچ شکرانه قیلمق اوچون اوقوملا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.

(توبه واستغفار) نمازی نیندی نمازدر؟ ج) خطالق برله برگناه قیلوب اوکنگاچ توبه قیلوب الله تعالی دن شول گناهنك عفو قیلنمقلغینی تله‌مك اوچون اوقوملا طورغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.

اگرده برکشی اوشبو ره‌وشچه توبه قیلوب ایکی رکعت نفل نمازی اوقوب الله تعالی دن گناهینك عفو قیلنمقلغینی صوراسه، نی بولور؟

الله تعالی اول گناهنی عفو قیلمقلغی وعده قیلنمشدر.

اول نمازنی اوقوغاندن صوك نیچك دییوب دعا قیلور؟

اوشبو استغفارنی اوقور:

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ تَعَالٰی مِنْ کُلِّ ذَنْبٍ اَذْنَبْتُهٗ عَمَدًا اَوْ خَطَاً سِرًّا اَوْ عَلَانِیَةً وَاَتُوْبُ اِلَیْهِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِیْ اَعْلَمُ وَمِنَ الذَّنْبِ الَّذِیْ لَآ اَعْلَمُ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُیُوْبِ ۞

س) اوشبو دعانڭ معناسی نه دیمکدر؟ ج) الله تعالی‌دن مینی هربر گناهلرمدن یارلقاوینی تـلیمن؛ یوری قیلغان گناهلرمدن‌ده، خطالق ایله قیلغان گناهلرمدن‌ده، یاشرۇن قیلغان گناهلرمدن‌ده، آشکارا قیلغـان گنـاهلرمدن‌ده. ودخی الله تعالی‌گه اوزم بـلۇب قیلغان گناهلرمدن‌ده، بلمیچی قیلغان گناهلرمدن‌ده توبه قیلامن. (یا رب)

تحقیق سین غیبلرنی‌ده بلگوچیسڭ، دیمکدر.

س) (اشراق) نمازی نیندی نمازدر؟

ج) قۇیاش چغۇب بتکاچ اوقۇلا طۇرغان نفل نمازیدر.

س) اشراق نمازی نیچه رکعت ایتۇب اوقۇلۇر؟

ج) ایکی یا دورت یا آلتی یا سیگز رکعت ایتۇب اوقۇلۇر؛ سیگز رکعتدن آرتدرلماس.

س) (ضحی) نمازی نیندی نمازدر؟

ج) قۇیاش چغۇب برآزکوتارلگاچ اوقۇلا طۇرغان نفل نمازیدر؛

س) قای وقت اوقۇلۇر؟ ج) اۇیله وقتی کرگانچی اوقۇلۇر.

س) ضحی نمازی نیچه رکعتدر.

ج) ایکی یا دورت یا آلتی یا سیگز یا اون‌ایکی رکعت ایتۇب اوقۇلۇر. اون ایکی رکعتدن آرتدرلماس.

س) (اوابین) نمازی نینداین نمازدر؟

ج) آخشام نمازینی اوقۇغاندان صوڭ اوقۇلا طۇرغان نفـل نمازیدر.

س) اوابین نمازی نیچه رکعت ایتۇب اوقۇلۇر؟

ج) یا ایکی یا دورت یا آلتی رکعت ایتۇب اوقۇلۇر.

س) (تهجد) نمازی نیندی نمازدر؟

ج) تۇننه یۇقۇدن اویانۇب طاڭ آتقانچی اوقۇلا طۇرغان نفل نمازیدر.

س) تهجد نمازی نیچه رکعت ایتۇب‌اوقۇلۇر؟

ج) با ایکی یا دورت یا آلتی یا سیگز رکعت ایتۇب اوقۇلۇر.

س) (هول) نمازی نیندی نمازدر؟ ج) بر مسلمان کشینڭ وفات بولغانلغی ایشتلگان کۇنده ثوابینی شول میتنڭ روحینه باغشلامق اۇچۇن آخشامدن صوڭ اوقۇلا طۇرغان ایکی رکعت نفل نمازیدر.

س) نیندی نمازلر مستحب بولۇرلر؟

ج) ایکندی ویه‌ستو نمازلری آلدندن دورته‌ر رکعت نفل نمازلری‌اوقو مستحب بولۇر. ودخی اۇیله‌نڭ فرضندن صوڭ وهم یه‌ستونڭ فرضندن صوڭ اوقۇلا طۇرغان ایکیشر رکعت سنتلرنی دورته‌ر رکعت ایتۇب اوقو مستحب بولۇر.

عبادات اسلامیه‌نك بیشنچی جزئی.

روزه، زكات، وحج.

بسم الله الرحمن الرحیم

روزه

س) اسلام دیننده فرض بولغان الوغ عبادتلرنك اوچنچیسی نیدر؟
ج) رمضان آینده هركون روزه طوتمقدر.
س) روزه طوتمق نی اش قیلمقدر.
ج) طاڭ یاقتلغی جه‌یلگان وقتدن آلوب قویاش بایغانچی نیت ایله آشامی اچمی یاقنلق قیلمی طورمقدر.
س) روزه‌نك فرضی نیچه‌در؟ ج) اوچدر. س) نیلردر.
ج) (۱ نچی) نیت قیلمق (۲ نچی) آشاودن واچودن طییلمق (۳ نچی) یاقنلقدن طییلمق.
س) نیتسز كون بوینچه آشامی‌اچمی یاقنلق قیلمی طورو، روزه‌غه حساب قیلنورمی؟ ج) حساب قیلنماس.
س) روزه‌غه قای وقت نیت قیلنور؟ ج) سحر آشاب طاڭ آتقانچی نیت قیلمق آرتقدر؛ طاڭ آتقاندن صوڭ اویله آلدینه قدر نیت قیلوده درست بولور؛ اویله‌دن صوڭ نیت قیلو معتبر بولماس.
س) بر كشی طاڭ آطقاندن آلوب اویله آلدینه قدر روزه‌غه خلاف اشلرنی قیلمیچی طورسه، اویله آلدندن شول كونني روزه بولوچیلقنی نیت قیلسه شول روزه روزه‌غه حساب قیلنورمی؟
ج) حساب قیلنور.
س) بر كشی طاڭدن صوڭ آشاسه یا اچسه، شوندن صوڭ اویله آلدینه قدر شول كونني روزه بولوچیلقنی نیت قیلسه، روزه‌سی روزه‌غه حساب قیلنورمی ج) روزه غه حساب قیلنماس.
س) روزه‌نی تل برله نیت قیلوكیره‌ك بولورمی، كوڭل ایله نیتله‌مكده كافی بولورمی؟
ج) تل برله نیتله‌مك آرتغراقدر. كوڭلی برله گنه نیتله‌سه‌ده كافی بولور.
س) تل برله عربچه نیچك دییوب نیت قیلنور؟ ج)

نَوَيْتُ اَنْ اَصُومَ صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ مِنَ الْفَجْرِ اِلَى الْمَغْرِبِ خَالِصًا لِلّٰهِ تَعَالٰى ❀
دییوُب نیت قیلنوُر. معناسی: الله تعالی اوُچوُن اخلاصم برله نیت قیلدم رمضان آیینڭ روزه سینی طوُتمقلقغه طاڭ وقتندن قوُیاش بایغانچی دیمکدر ❀

س) قوُیاش بایغاچ روزه سینی تمام قیلغانده نی قیلوُر؟

ج) اوتقه پشمه گان برطعام یاصو ایله (افطار) قیلوُر یعنی آغزینی آچار ❀ خرما کبی طاتلی ییمشلر ایله افطار قیلمق مستحب بولوُر.

س) آغز آچقانده نیچك دییوُب دعا قیلوُر ج) اوُشبو دعانی اوقوُر:

اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ فَاغْفِرْلِي يَا غَفَّارُ مَا قَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ ❀ معناسی:

یارب، اوُشبو روزه منی سینڭ اوُچوُن گنه طوُتدم ومین سیڭا ایمان کیتردم وسیڭا توکل قیلدم وسینڭ رزقڭ ایله آغزمنی آچدم ای گناهلرنی عفو ایتکوچی الله، بس ایمدی مینم اوّلگی گناهلرمنی ده صوڭغی گناهلرمنی ده یارلقاغل ❀

روزه نڭ سنت، مکروه ومفسدلری

س) روزه بولغان کشیگه نیلر قیلمق سنت بولوُر؟

ج) توُننه طوُروُب طاڭ آتقانچی (سَحَرْ) آشامق، وطاڭ آتقانچی روزه غه نیت قیلمق، روزه طوُتو ایله نفسینی یمان نیتلردن طییونی نیت قیلمق، روزه وقتده فائده سز سوزلرنی وهم ادبسز سوزلرنی سوُیله ودن هم ایشتودن صاقلانمق، کشی برله قچقرشودن هم صوغشودن صاقلانمق، هر بر گناه اشلردن طییلمق، ممکن قدر ذکر وتسبیح ایله هم قرآن اوقو ایله شغلله نمك، قوُیاش بایغاچ ده آخشام نمازینی اوقوُغانچی آغز آچمق سنت بولوُر.

س) روزه بولغان کشیلرگه نیلر قیلمق مکروهدر؟

ج) فائده سز سوزلر سوُیله ب اوطوُرمق، ادبسز سوزلر سوُیله شمك، کشی برله قچقرشمق هم صوغشمق موُنچاغه کرمك صو اچینه چوموُب قوُینمق، طعام چه ینه مك، چه یر چه ینه مك، ضرور بولمیچی طوُروُب برطعامنی طاتوُب قارامق، اوبشمك، بر کوُن روزه طوُتقاندن صوڭ کیچ هیچ بر نرسه آشامی اچمیچی ایکنچی کوُن روزه بولمق، مکروهدر.

س) روزه کشیگه نیلرنی قیلو درست بولوُر؟

ج) صاتوُب آلناچق مالغه تل تییروُب طاتوُب قارامق، ضرور بولغانده طعام چه ینه ب بیرمك، کوزگه سوُرمه طارتمق، مییغینی ویوُزینی مایلامق، مسواك استعمال قیلمق، قان آلدرمق، سوُلوُك صالدرمق، قوُمغان ایله

قوینمق مونچاغه کروب آیاق اوستنده تیرله‌مك صابون ایله یوونمق درست بولور.

س) روزه نی نیلر بوزار؟

ج) بورچاق قدرگنه بولسه‌ده، طعام یا دوا یوتمق برگنه طامچی قدرگنه بولسه‌ده صو یا دوا اچمك ایر برله خاتون یاقنلق قیلمق.

س) برکشی اوزینك روزه ایکانلگینی بله طوروب اوز اختیاری ایله، اوشبو روزه‌نی بوزا طورغان اشلرنك برسینی قیلسه، اول کشیگه نی قیلمق تییشلی بولور؟

ج) روزه سینی (قضا) قیلمق وهم بوزغانلغی اوچون (کفّارت) قیلمق تییشلی بولور.

(قضا وکفّارت)

س) روزه‌نی (قضا) قیلمق نی قیلمقدر؟

ج) بوزلغان روزه‌سی اورنینه رمضاندن صوك برکون روزه طوتمقدر.

س) (کفارت) قیلمق نی قیلمقدر؟

ج) بر قول آزاد قیلمق، اگرده آشکار کوچی یتمه‌سه، رمضاندن بر طوتاشدن آلتمش کون روزه طوتمق، ضعیفلك سببلی آلتمش کون روزه طوتارغه قوّتی یتمه‌سلك بولسه، آلتمش مسکینگه طعام بیرمکدر.

س) دولتی بولسه‌ده قول طابا آلماسه، کفارت اوچون نی قیلور؟

ج) روزه طوتار روزغه قوّتی یتمه‌سه، کفارت اوچون نی قیلور؟

س) آلتمش کون روزه، برطوتاشدن بولماسه یعنی آرالرنده برر کون روزه‌سز قالنسه کفارت که یارارمی؟

ج) یاراماس (کفارت) اوچون آلتمش کون بر طوتاشدن بولمق لازمدر.

س) برکشی (کفارت) اوچون روزه طوتا باشلاسه، آلتمش کون طولغانچی برنیچه کون طوتقاچ برکون روزه‌سز قالسه نی قیلور؟

ج) کفارت اوچون یاکغادن باشلاب آلتمش کون روزه طوتار؛ اوّل طوتلغان روزه‌سی کفارت که حساب قیلنماس

س) برکشی رمضان اچنده برنیچه کون نیت قیلوب کرشلگان روزه‌سینی بوزسه، اول کشیگه نی قیلمق تییش بولور؟

ج) هربربوزلغان کونلرینی رمضاندن صوك قضا قیلمق ودخی بوزلغان روزه‌لری نیچه کون بولسه‌ده مجموعسینه برکفارت قیلمق تییش بولور.

س) برکشی برکون یاکه برنیچه کون هیچ روزه بولونی نیت قیلمیچی فاسقلق برله کوندز آشاسه، اول کشیگه نی قیلمق تییش بولور؟

ج) اول کشیگه هربرروزه طوتلمی قالغان کونلرینی قضا قیلمق ودخی قیلغان اشینه اوکنوب توبه واستغفار قیلمق تییش بولور.

س) اول کشیگه کفارت تییش بولۇرمی؟
ج) تییش بولماس: چۇنکه اول کشینگ گناهسی بیك زوردر؛ کفارت برله گنه عفو قیلنۇرلق توگلدر، بیك کوب توبه واستغفار قیلمق تییشلیدر.
س) برکشی اوزینگ روزه ایکانلگینی بله طۇروب خطالق برله آغزندن بر طعام کیسه‌گی یاصویۇتوب ییبه‌رسه‌یاکه برکشینی کۇچله‌ب روزه‌سینی بۇزسه‌لر، یاکه آغزینی طوطروب اوزاختیاری برله قوصسا، یاکه طاغ آتماغان دییوب بلوب آشاسه، حال بوکه طاغ آتقان بولسه، یاکه قۇیاش بایغان دییوب بلوب آشاسه حال بوکه قۇیاش بایماغان بولسه، شول کشینگ روزه‌سی بۇزلۇرمی؟ ج) بۇزلۇر.
س) بس ایمدی اول کشیگه نی قیلمق تییش بولۇر.
ج) شول کۇنده قۇیاش بایغانچی روزه کشی کبی روزه‌نی بۇزا طۇرغان اشلرنی قیلمیچی طۇرمق، رمضاندن صوگ شول کۇن اوچۇن برکۇن قضا قیلمق تییش بولۇر. اما کفارت تییش بولماس.
س) بر روزه کشینگ بوغازینه طوزان، طوفراق، جۇن یا تۇتۇن کبی نرسه کرسه، روزه‌سی بۇزلۇرمی؟
ج) بۇزلماس، اول کشیگه قضاده کفارت‌ده لازم بولماس.
س) بوغازینه قار یابۇز یاکه یاغمۇر کرسه روزه‌سی بۇزلۇرمی؟
ج) بۇزلۇر، کفارت قیلمق تییش بولماس، قضا قیلمق تییش بولۇر.
س) اوزینگ تۇکرگینی یا قاقرغینی یۇتسه، روزه‌سی بۇزلۇرمی؟
ج) بۇزلماس.
س) بر روزه کشی روزه ایکانلگینی اۇنۇتۇب آشاسه، اچسه یاکه یاقنلق قیلسه، روزه‌سی بۇزلۇرمی؟
ج) بۇزلماس؛ قضاده کفارت تییش بولماس.
س) روزه کشی یۇقۇدن طۇرغانده (جنب) بولوب طۇرسه، یاکه خاتۇن قزغه قولینی تییرمیچی کۇندز جنب‌له‌نسه، روزه‌سی بۇزلۇرمی؟
ج) بۇزلماس. س) بس اول کشی‌گه غسل قیلو درست بولۇرمی؟
ج) صواچینه کروب اۇزاقلاب اوطۇرمیچی‌غنه غسل قیلو یاکه قۇمغان برله غسل‌قیلو درست‌بولۇر. صواچینه کروب‌اۇزاقلاب‌اوطۇرو درست‌بولماس: چۇنکه اول تقدیرده اچینه صو اوتله‌شوب روزه‌سی بۇزلو احتمالدر.
س) روزه کشی تش آراسنده قالغان طعامنی یۇتسه روزه‌سی‌بۇزلۇرمی؟
ج) بۇرچاقدن کچکنه بولسه، آغزندن چغارمیچی یۇتسه بۇزلماس. اگرده بۇرچاق قدر بولسه، یاکه آغزندن برقات چغارغاچ یۇتسه بۇزلۇر.

س) بس اول کشیگه نی قیلمق تییش بولوُر؟
ج) روزه‌سینی قضا قیلمق تییش بولوُر، کفارت قیلمق تییش بولماس.
س) قضا وکفارت اوچوُن طوُتوُله طوُرغان روزه‌لرغه قای وقت نیت قیلنوُر؟
ج) سحردن صوڭ. طاڭ آتقانچی نیت قیلنوُر؛ طاڭ آتقاچ نیت قیلو معتبر بولماس.
س) حیضلی ونفاسلی خاتوُنلرغه روزه طوُتو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس.
س) برخاتوُن رمضان اچنده حیضلی یا نفاسلی بولسه نی قیلوُر؟
ج) حیضلی ونفاسلی کوُنلرنده روزه طوُتماس؛ نیچه کوُن روزه‌سی قالسه، رمضاندن صوڭ شول قدر کوُن قضا قیلوُر.

(روزه‌نڭ فِدْیَه‌سی)

س) بر بیك قارت کشی‌نڭ روزه طوُتارغه قوّتی ییتمه‌سه، نی قیلوُر؟
ج) روزه طوُتماس، هربرکوُننڭ روزه‌سی اوچوُن بر مسکینگه فطره صدقه‌سی قدر (فدیه) بیروُر.
س) اگر شول قارت رمضاندن صوڭ روزه طوُتارغه قوّتی ییته‌رلك بولوُب طازاروُب کیتسه، نی قیلوُر؟
ج) رمضانده روزه طوُتلمی قالغان کوُنلرینی قضا قیلوُر.
س) قوُرساقلی خاتوُن یا که‌بالا ایمزه طوُرغان خاتوُن روزه طوُتو سببلی اوزینه یا بالاسینه ضرر کیلودن قورقسه، روزه طوُتماسه‌ده درست بولوُرمی؟
ج) درست بولوُر؛ لکن صوڭندن ضرر کیلمسلك بولغاچ قالغان روزه‌لرینی قضا قیلوُر.
س) بر آوروکشی روزه طوُتسه‌م، آوروم آرتوُردییوُب قورقسه یا که براشانچلی طبیب اول آوروغه روزه طوُتو ضرر ایته‌ر دییوُب حکم ایتسه، شول آوروغه روزه طوُتمی قالو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولوُر؛ سلامتله‌نگاچ قالغان روزه‌سینی قضا قیلوُر.
س) مسافر کشیگه رمضانده روزه طوُتمی قالمق درست بولوُرمی؟
ج) سفر بیك مشقتلی بولماغانده روزه نی قالدرماو آرتقدر. طوُتماسه هم درست بولوُر؛ اول تقدیر ده سفر ندن قایتقاچ قضا قیلوُر.
س) برکوُننڭ روزه سینی طوُتا باشلاغاچ سفرگه چغوُب کیتسه، روزه‌سینی بوُزو درست بولوُرمی؟
ج) درست بولماس؛ اگر بوُزسه، قضا قیلمق تییش بولوُر، کفارت لازم بولماس.

س) مسافر کشی برکون‌نی روزه‌غه نیت قیلمیچی ایرته برله آشاسه یا اچسه، شوندن صوک اویینه قایتوب کرسه، نی قیلور؟

ج) شول کون‌نی قویاش بایغانچی روزه‌کشی کبی آشامی اچمی طورور.

س) اگر روزه‌سینی، بوزسه اوستینه نی لازم بولور؟

ج) صوکندن قضا قیلمق لازم بولور. (کفارت لازم بولماس).

س) برکشینك قضاغه قالغان روزه‌لری بولسه، تیز قضا قیلمق تییش بولورمی؟

ج) البته ممکن قدر وقتی بارنده تیز قضا قیلمق تییشلیدر.

س) فرضا برکشی قضا روزه‌لرینی طوتارلق وقتی بولا طورو طوتمی قالسه اوزی آورو بولوب وفات بولورغه یاقنلاشسه، اول کشیگه نی قیلمق واجب بولور؟

ج) وارثلرینه قالغان روزه‌لری اوچون وصیت ایتوب قالدرمق واجب بولور.

س) اول کشی وفات بولا قالسه، وارثلری نی قیلورلر؟

ج) میتنك قالغان مالینك اوچ اولوشندن بر اولوشی قدرسندن (فدیه) بیرورلر.

س) (فدیه) نی نرسه‌در؟ نی قدر ونی روشچه بیرلور؟

ج) فدیه‌نك حکملری برآز صوکره بیان قیلناچقدر.

(نَذْر وَنَفْل روزه‌لر)

س) برکشی فلان‌اش بولسه، فلان کونده روزه طوتارمن دیو یاکه فلانچه قدر روزه طوتارمن دییوب نذر ئه‌یتسه، اول کشیگه نی قیلمق واجب بولور؟

ج) ئه‌یتکان نذرینی اوته‌مك واجب بولور.

س) نذر روزه‌غه قای وقت نیت قیلور؟

ج) کونی بیلگیلی بولغانده اویله آلدندن غنه نیت قیلسه‌ده، درست بولور. اما قای کون طوتولاچغی بیلگیلی بولماغان نذرده طاش آتقانچی نیت قیلوب قالمق تییش بولور.

س) رمضاندن باشقه وقتده روزه طوتو درست بولورمی؟

ج) ایکی عید کونلرندن وتشریق کونلرندن باشقه کونلرنده نفل روزه طوتو درست بولور. مستحبدر. خصوصا پنجشنبه ودوشنبه کونلرنده وهم عاشورا رغائب، براءت وعرفه کونلرنده وهم ذوالحجه ومحرم آیلرینك اولگی آتناسی کونلرنده وهم آینك طولغان کونلرنده نفل روزه طوتو کوب ثوابلی مستحبلردندر،

روزه مکروه بولغان کونلر

قای کونلرده روزه طوتو مکروه بولور؟
ایکی عید کونلرنده، قربان عیدی کوننده صوکغی اوچ تشریق کونلرنده، ودخی یالغوز جمعه کوننده گنه ، ویالغوز شنبه کوننده گنه روزه طوتو مکروه بولور.
جمعه ایله شنبه ده یالغوز طوتمیچی ایکی اوچ کون یه نه شه طوتسه، مثلا پنجشنبه ایله جمعه نك هر ایکیسنده یا که شنبه ایله یکشنبه نك هر ایکسنده نفل روزه طوتسه درست بولورمی؟ ج) درست بولور.
نیت قیلوب نفل روزه غه کرشکاندن صوك کوندز شول روزه نی بوزو درست بولورمی؟ ج) درست بولماس، مکروهدر.
ضیافتکه چاقرلو سببلی یا که اوزینه برقوناق کیلو سببلی باشلانغان نفل روزه نی بوزو درست بولورمی؟
ضیافت ایه سی یا که قوناغی اوپکه قیلورلق بولغانده اوپله آلدینه قدر بوزو درست بولور ؛ اوپله آلدندن صوکغه قالسه، بوزماو آرتقدر.
برکشی باشلانغان نفل روزه سینی بوزسه، اول کشیگه نی قیلمق تییش بولور؟ ج) بوزلغان روزه سینی صوکندن قضا قیلمق تییش بولور.

آی کورو

رمضان آیینك باشی قای کون بولور؟
شعبان آیینك (۲۹) نچی یعنی آخرغی کوننده آخشام وقتلرنده (هلال) یعنی یا کغا طوغان آی کورلسه، ایرته گیسی کون رمضان باشی بولور.
شعبانك (۲۹ نچی) کوننده آی کورلمه سه ، نی قیلنور؟
شعبان آیینی اوتوز کوندن حساب قیلنوب، اوتوز برنچی کون رمضان باشی بولوغه حساب قیلنور.
عید فطر قای کون بولور؟ ج) شوّال آیینك برنچی کوننده بولور.
رمضان آیینك (۲۹) نچی یا (۳۰) نچی کوننده آخشام وقتلرنده شوّل آیینك هلالی کورنسه ، ایرته گیسی کون عید فطر کونی بولور.
اوتوز کون روزه طوتقاچ کیچ شوال آیینك هلالی کورنمه سه، نی قیلنور؟
رمضان باشی شبهه لی حسابلانغان بولماسه، ایرته گیسی کون عید فطر کونی بولور. اگرده رمضان باشی شبهه لی حساب قیلنغان بولسه ، اوتوز بر کون روزه طوتلور (۳۲) نچی کون عید فطر بولور.

س) آی کورو حقنده نیچه کشینك سوزی قبول ایتلوُر؟
ج) قوُیاش بایغان وقتلرده آی کورینه‌طوُرغان طوغریده بولوُت بولماسه، گوب کشی کورمك شرطدر: بر، ایکی، اوُچ کشینك گنه سوزی قبول ایتلمس. اگرده شول طوغریده بولوُت بولسه، روزه‌غه کرو اوُچوُن کیره‌ك ایر کیره‌ك خاتوُن بولسوُن، بر عدل کشینك سوزی قبول ایتلوُر. اما روزه‌دن چغوُب عید فطر قیلو اوُچوُن ایکی عدل ایر یا بر عدل ایر ایکی عدل خاتوُن کوروُب شهادت بیرمك لازمدر.
س) عدل کشی نیندی کشیدر؟
ج) اولوُغ گناهلردن صاقلانوچی بالغ وعاقل هم کامل مسلمان بولغان کشیدر.
س) شعبانك (۲۹) نچی کوُننده هلال کورنمی قالسه، (۳۰) نچی کوُن قایسی آیدن حساب قیلنوُر؟
ج) شعبان ایله رمضان آراسنده اورتاق کبی بولوُر؛ شعبانك (۳۰) نچی کوُنی بولووی‌ده احتمالدر. رمضانك (۱) نچی کوُنی بولووی‌ده، احتمالدر. شونك اوُچوُن اول کوُنگه (شك کوُنی) دییلوُر.
س) شك کوُننده نی قیلمق تییش بولوُر؟
ج) هر کمگه اوُیله آلدینه قدر بلکه آی کورلگان خبری کیلوُر دییوُب روزه کشی کبی بولوُب طوُرمق تییش بولوُر.
س) آی کورلگان دییوُب خبر کیلوُب امام قبول ایتسه، نی قیلنوُر؟
ج) هرکم نیت قیلوُب روزه بولوُرلر.
س) آی کورلگان دییوُب خبر کیلمه‌سه، نی قیلنوُر؟
ج) هرکم آشار اچه‌ر روزه بولماسلر.
س) شول شك کوُننده روزه بولو درست بولوُرمی؟
ج) رمضان روزه‌سی دییوُب نیت قیلوُب روزه بولو درست بولماس. رمضان باشی بولوچیلقنی هیچ کوُکلگه کیترمیچی نفل روزه‌طوُتو درست بولوُر.

اعتکاف

س) اعتکاف نه دیمکدر؟ ج) رمضانده مسجده عمر کیچرمك دیمکدر.
س) اعتکاف قیلوچیلق تییشلی اشمی؟ ج) هر بر ایر کشیگه سنتدر.
س) اعتکافنك ایك آزی نیچه کوُندر؟
ج) ایك آزی بر ته‌ولکدر (کوبی اون کوُندر).
س) اعتکافنی رمضانك قایسی کوُنلرنده قیلمق سنتدر؟
ج) رمضانك آخرغی اوننده قیلمق سنتدر.
س) خاتوُنلر قایده اعتکاف قیلوُرلر؟

) اویده نماز اوقی طوُرغان ییرلرنده اعتکاف قیلوُرلر.
) اعتکاف قیلوچینگ آشاوی اچووی یوُقللاوی قایده بولوُر؟
) مسجدده بولوُر. س) مسجددن چغووی درست بولوُرمی؟
) بدرفکه بارمق، طهارت آلمق کبی مسجدده قیلو معقول بولمی طوُرغان اشلردن وهم جمعه مسجدینه جمعه نمازینه بارو کبی عذرلی اشلر اوچون گنه چغو درست بولوُر؛ باشقه اش اوچون چغو درست بولماس.
) عذرسز بر دنیا اشی اوچون مسجددن چقسه نی بولوُر؟
) اگرده عذرسز بر دنیا اشی اوچون مسجددن چغوب آلتی ساعت قدر وقت اوتکه رسه، اعتکافی بوزلوُر؛ یاشغادن باشلامق کیره‌ك بولوُر.
) اعتکاف قیلوچی کشیلر مسجدده نی قیلوُرلر؟
) نماز اوقوُرلر، قرآن وکتاب اوقوُرلر، علم اوُیره‌توُر واوُیره‌نوُرلر، ذکر وتسبیح ئه‌یتوُرلر، دعا قیلوُرلر، کتاب سوزلری سوُیله‌شوُرلر. ضروُر بولماغانده دنیا سوزی سوُیله‌شمسلر، دنیا اشی قیلماسلر.
) اعتکاف قیلوچی کشی خاتوُنی ایله کورشو درست بولوُرمی؟
) اعتکافده‌غی کشیگه خاتوُنینگ ته‌نینه قول تییروده درست توگلدر.
اگرده یاقنلق واقع بولسه، اعتکافی بوُزلوُر.

زکات

س) دین اسلامده فرض بولغان اولوُغ عبادتلرنگ دورتنچیسی نیدر؟
ج) مالدن زکات بیرمکدر.
س) نیندی کشیگه زکات بیرو فرض بولوُر؟
ج) بالغ وعاقل بولغان بای مسلمانغه فرض بولوُر.
س) صبی بالاغه، دیوانه کشیگه، فقیر کشیگه، زکات بیرو فرض بولوُرمی؟
ج) فرض بولماس. (گرچه بای بولسه لرده).
س) زکات بیروُرلك بای بولمق اوچون نی قدر مالغه خوجه بولمق کیره‌ك بولوُر؟
ج) زکات چغا طوُرغان مالنگ بر توُرلیسندن (نصاب) قدری مالغه خوجه بولمق ودخی شول مال، اوزینگ حاجت اصلیه‌سندن یعنی اوزینه وجماعتلرینه ترکلك اوچون ضروُر بولا طوُرغان مالدن آرتق بولمق واوز قولنده بولمق وهم صاف اوزینگ حلال مالی بولمق کیره‌کدر.
س) نصاب قدر مال نی قدردر؟ ج) زکات چغا طوُرغان مالنگ نصابلری نی قدر بولغانلغی بر آز صوکره بیان قیلناچقدر.
س) نصاب قدرندن کیم بولغان مالدن زکات چغارلوُرمی؟ ج) چغارلماس.
س) یوُرت ییر، کییم صالم، صاوت صابا، معیشت وکسب قوُراللری وهم

عالم کشیلرنك کتابلری کبی حاجت اصلیه‌دن بولغان مالدن زکات چغارلوُرمی ج) چغارلماس.

س) بر کشیگه بوُرچلی کشینك قولنداغی مالندن زکات چغارلوُرمی؟

ج) بوُرچقه تییشلی قدرسندن چغارلماس. بوُرچندن آرتقان قدرسندن چغارلوُر. س) مثلا بر کشینك حاجت اصلیه‌سندن آرتق یوُز صوم آقچه‌سی بولسه ودخی یوُز صوم کشیگه بیره‌چك بوُرچی بولسه، شول یوُز صومدن زکات چغارلوُرمی؟ ج) چغارلماس، چونکه اول یوُز صوم اوز مالی توگل بلکه بوُرچ ایسه‌سینك مالیدر.

س) بر کشینك ایکی یوُز صوم آقچه‌سی بولسه، بر یوُز صوم بوُرچی بولسه، شول ایکی یوُز صومدن زکات چغارلوُرمی؟

ج) بورچ اوُلوُشی بولغان یوُز صومندن چغارلماس، بورچقه تییشلیسندن آرتقان یوُز صومندن چغارلوُر.

س) اوز قولنده بولماغان مالدن زکات چغارلوُرمی؟

ج) اوزینك وکیلی قولنده بولسه یا که باشقه کشی قولنده بولسه‌ده اوز قولینه آلووی بیك مشقتلی بولماسه، چغارلوُر. اگر اوز قولینه آلووی بیك مشقتلی بولسه، قولینه آلماس بوُرُون چغارلماس قولینه آلغاچ چغارلوُر.

س) مثلا برکشیده آلاچاغی بولسه، شول آلاچاق مالندن زکات چغارلوُرمی؟

ج) قولینه آلماس بوُرُون چغارلماس، قولینه الغاچ چغارلوُر.

س) یوغالغان مالدن زکات چغارلوُرمی؟ ج) چغارلماس.

زکات چغارلا طوُرغان مالار

س) نیندی مالدن زکات چغارلوُر؟

ج) اوُشبو اوچ تورلی مالدن زکات چغارلوُر: (۱) نچی آلتوُن وکوُموُش مالندن، (۲) نچی صاتو مالندن، (۳) نچی قرده یوُری طوُرغان حیوانلردن.

س) اوُشبو اوچ تورلی مالدن باشقه حاجت اصلیه‌دن آرتق بولغان مالدن زکات چغارلوُرمی؟ ج) چغارلماس.

س) طوُرلا طوُرغان یوُرتدن ویوُرتده بولغان جهازلردن زکات چغارلوُرمی؟

ج) چغارلماس.

س) (اجاره) گه بیرلگان یوُرت ییردن وهم اوز ملکی بولغان اورمانلق، پچه‌نلك، ایگنلك کبی ییرلردن زکات چغارلوُرمی؟

ج) اوُشبو مالارنك اوز بهالرندن چغارلماس، اما کیلگان طابشلرندن چغارلوُر.

س) نیندی آلتوُن وکوُموُشدن زکات چغارلوُر؟ ج) کیره‌ك آقچه‌غه صوغلغان بولسوُن، کیره‌ك برزینت یا بر قوُرال ایتوُب قویوُلغان بولسوُن،

کیرك هیچ اشکه کرمه‌گان کۇینچه بولسۇن هر تۇرلیسندن زکات چغارلۇر.

س) باقر قاتشقان آلتۇندن وهم باقر قاتشقان کۇموشدن زکات چغارلۇرمی؟

ج) باقری آلتۇن ایله کۇموشنك اوزندن کوب بولماسه، چغارلۇر. اگر باقری کوب بولسه، چغارلماس؛ مگر صاتلق مالدن بولسه‌غنه، بهاسندن زکات چغارلۇر

س) باقر آقچه‌دن زکات چغارلۇرمی؟

ج) باقر آقچه آلتۇن وکۇموش آقچه اورنینه (بَدَلْ) بولوب یۇرگانلگی اوچۇن البته چغارلۇر.

س) کاغز آقچه دن زکات چغارلۇرمی؟

ج) کاغز آقچه‌اوزی هیچ آقچه‌تۇگلدر. بلکه‌اول، خزینه‌گه بورچقه‌بیرلگان کۇموش یاآلتۇن آقچه‌نك سند وحجتیدر. شول‌سببدن کاغز آقچه‌نك اوزلگندن‌گنه زکات‌چغارلماس؛ اماشول کاغز آقچه‌نك اۇستینه‌یازلغان صوماسی قدر خزینه‌ده صاقلاناطۇرغان کۇموش یاآلتۇن آقچه‌دن چغارلۇر.

س) صاتو مالی نیدی مالدر؟

ج) نیندااین مال بولسه‌ده صاتارغه دییۇب نیت قیلنغان مالدر.

س) زکات چغارلا طۇرغان حیوانلر، نیندی حیوانلردر؟

ج) قوی، کجه، صارق، صغر، تۇیه، آت‌کبی آلتی آیدن آرتق قرده آشاب یۇری طۇرغان حیوانلردر.

س) قاچر ایشه‌ك ، بلان ، قرکجه‌سی (آهو) کبی حیوانلردن زکات چغارلۇرمی؟

ج) چغارلماس .

س) یۇرتده خدمت اۇچۇن وسۇت یا جۇن اۇچۇن آصرالا طۇرغان حیوانلردن زکات چغارلۇرمی؟

ج) چغارلماس .

س) قرده‌اوسکان آشلق وپچه‌ن کبی نرسه‌لردن وهم بالدن زکات چغارلۇرمی؟

ج) آندی ییردن چغا طۇرغان نرسه‌لردن وهم بالدن زکات چغارلماس: بلکه (عشر) چغارلۇر. (عشر)نك تفصیلی تیز کیله‌چکدر.

آقچه وسودا مالدرینك نصابلری

س) التۇننك نصابی نی قدردر؟

ج) یکرمی مثقال قدردر؛ یعنی یکرمی مثقال چاماسی آلتۇنی بولغان کشیگه شول آلتۇندن زکات چغارمق فرض بولادر.

س) یکرمی مثقال آلتۇندن نی قدریسی زکاتقه بیرلۇر؟

ج) قرقدن بر اۇلۇشی یعنی یارتی مثقال قدریسی بیرلۇر.

س) کۇموشنك نصابی نی قدردر؟

ج) ایکی یۇز درهم یعنی یۇز قرق مثقال قدردر، یعنی یۇز قرق مثقال چاماسی کۇموشی بولغان کشیگه شول کۇموشدن زکات چغارمق فرض بولادر.

س) یوز قرق مثقال کوموشدن نی قدریسی زکاتقه بیرلور؟
ج) قرقدن براولوشی یعنی اوچ مثقال یارم قدریسی بیرلور.
س) یوز قرق مثقال کوموش نیچه صوملق بولور؟
ج) بو زمانده یگرمی بیش صوم چاماسنده‌در.
س) بو حسابقه قاراغانده حاجت اصلیه‌دن آرتق نیچه صوم آقچه‌سی بولغان کشیگه زکات بیرو فرض بولادر؟
ج) حاجت اصلیه‌دن آرتق یگرمی بیش صوم چاماسی صاف اوز آقچه‌سی بولغان کشیگه زکات بیرو فرض بولادر.
س) قولنده نصاب قدر آقچه‌سی بولوب یورتی‌یبری و باشقه ضرور نرسه‌لری بولمیچی کشی یورتنده اجاره برله‌طوراطورغان کشیگه آقچه سبندن زکات چغارو تییش بولورمی؟ ج) تییش بولماسه کیره‌ك. (اختلافلیدر).
س) صاتو مالینك نصابی، نی قدردر؟
ج) بهاسی یوز قرق مثقال کوموش بهاسی قدر بولمقدر. چونکه صاتو مالی بهاسی مقدارنده‌غی کوموش حکمنده‌در.
س) اول حسابدن نیچه صوملق صاتو مالی بولسه، زکات چغارمق فرض بولادر؟
ج) یگرمی بیش صوم چاماسی بولسه، زکات چغارو فرض بولادر.
س) نصابقه طولغان صاتو مالندن نی قدریسی زکاتقه بیرلور؟
ج) آلتون وکوموش‌ده‌گی کبی قرقدن براولوشی بیرلور. مثلا قرق صوملق صاتو مالی بولسه، برصوم زکات بیرلور.
س) برکشینك برآز آلتونی وبرآز کوموش ودخی برآز صاتو مالی‌ده بولسه هیچ برسی برده‌م برده‌م نصاب قدر بولماسه‌لر، اول کشیگه زکات بیرو فرض بولورمی؟ ج) مذکور مالللرینك مجموعسی برگه قوشوب حسابلانور؛ اگرده مجموعسینك بهاسی کوموش نصابینك بهاسینه یعنی (۲۵) صوم چاماسینه طولورلق بولسه، زکات بیرو فرض بولور؛ آلای بولماسه فرض بولماس.
س) اوشبو آلتون کوموش وصاتو مالندن یوزده نی قدر (فائض) زکاتقه چغارلادر؟ ج) یوزده ایکی یارم (فائض) چغارلادر (۲۱/۲٪).
س) مثلا (۲۵) صوملق مالدن نی قدر زکات بیرلور؟
ج) (۶۲۱/۲) تین زکان بیرلور.
س) قرق صوملق مالدن نی قدر بیرلور؟ ج) برصوم بیرلور.
س) یوز صوملق مالدن نی قدر بیرلور؟ ج) ایگی صوم ایللی تین بیرلور.
س) مك صوملق مالدن نی قدر بیرلور؟ ج) یگرمی بیش صوم بیرلور.

حیوانلرنڭ نصابلری

س) قوینڭ نصابی نی قدر در؟
ج) قرقدر، یعنی قرق قویی بولغان کشیگه زکات بیرو فرض بولادر.
س) قرق قوی اوچون زکاتقه نی بیرلور؟
ج) قرق قوی اوچون ده (۱۲۰) قوی اوچون ده برقوی بیرلور.
س) (۱۲۱) قوی اوچون نی بیرلور؟
ج) (۱۲۱) قوی اوچون ده (۲۰۰) قوی اوچون ده ایکی قوی بیرلور.
س) (۲۰۱) قوی اوچون نی بیرلور؟
ج) (۲۰۱) قوی اوچون ده (۳۹۹) قوی اوچون ده اوچ قوی بیرلور.
س) (٤۰۰) قوی اوچون نی بیرلور؟ ج) (٤۰۰) قوی اوچون دورت قوی بیرلور آندان آری هر یوز قوی صاین برقوی بیرلور.
س) صارق ایله کجه‌دن نی روشچه ونی قدر زکات بیرلور؟
ج) صارق ایله کجه قوی حکمنده درلر قوی ایله برگه قاتش حساب قیلنورلر.
س) صغرنڭ نصابی نی قدر در؟
ج) اوتوزدر، یعنی اوتوز صغری بولغان کشیگه زکات بیرو فرض بولادر.
س) اوتوز صغر اوچون زکاتقه نی بیرلور؟ ج) بر یه‌شلك طانا (یا اوگز) بیرلور. س) اوتوزدن آرتقانی اوچون نی بیرلور؟ ج) هربر صغر اوچون بر یه‌شلك طانانڭ بهاسینڭ اوتوزدن بر اولوشی قدر آقچه بیرلور.
س) قرق صغر اوچون نی بیرلور؟ ج) ایکی یه‌شلك طانا بیرلور.
س) قرقدن آرتقانی اوچون نی بیرلور؟ ج) هربر صغر اوچون ایکی یه‌شلك طانانڭ بهاسینڭ قرقدن بر اولوشی قدر آقچه بیرلور.
س) (٦۰) صغر اوچون نی بیرلور؟ ج) ایکی بر ر یه‌شلك طانا بیرلور.
س) (۷۰) صغر اوچون نی بیرلور؟ ج) بر بر یه‌شلك طانا بر ایکی یه‌شلك طانا بیرلور.
س) توییه‌نڭ نصابی نی قدر در؟
ج) بیشدر، یعنی بیش توییه‌سی بولغان کشیگه زکات بیرو فرض بولادر.
س) بیش توییه اوچون زکاتقه نی بیرلور؟
ج) بیش توییه اوچون ده (۹) توییه اوچون ده برقوی بیرلور.
س) (۱۰) توییه اوچون نی بیرلور؟
ج) (۱۰) توییه اوچون ده (۱٤) توییه اوچون ده ایکی قوی بیرلور.
س) (۱۵) توییه اوچون نی بیرلور؟
ج) (۱۵) توییه اوچون ده (۱۹) توییه اوچون ده اوچ قوی بیرلور.

س) (٢٠) تؤیه اؤچون نی بیرلؤر ؟
ج) (٢٠) تؤیه اؤچون ده (٢٤) تؤیه اؤچون ده دورت قوی بیرلؤر.
س) (٢٥) تؤیه اؤچون نی بیرلؤر ؟
ج) (٢٥) تؤیه اؤچون ده (٣٥) تؤیه اؤچون ده بریه شلك بریاش تؤیه بیرلؤر.
س) آتنك نصابی نیچه در ؟ ج) برسی بایتال بولمق شرطی ایله ایکیدر.
س) آتلر اؤچون زکاتقه نی بیرلؤر ؟ ج) هر آتقه بها قویلؤب بهاسینك قرقدن بر اؤلؤشی بیرلؤر. مثلا قرق صوملق آت بولسه، بر صوم بیرلؤر یؤز صوملق آت بولسه، ایکی صوم ایللی تیین بیرلؤر.
س) حیوانلرنك زکاتی اؤچون بیرؤرگه تییشلی بولغان حیوانلر اورنینه بهالری قدر آقچه بیرمك درست بولؤرمی ؟ ج) درست بولؤر.
س) زکات ایتؤب بیرؤرگه تییشلی بولغان آقچه ایله بر مال آلؤب شول مالنی زکاتدن حساب قیلؤب بیرمك درست بولؤرمی ؟ ج) درست بولؤر.

نصابقه یل طولمق

س) زکات یلده نیچه مرتبه بیرلؤر ؟ ج) یلده برگنه مرتبه بیرلؤر.
س) بر فقیر کشینك قولینه (نصاب) قدر مال کرسه، اول مالدن قای زمان زکات بیرو فرض بولؤر ؟ ج) بر یل طولغاچ بیرو فرض بولؤر؛ آندن صوك شول مالی کیمیمه سه هر یل صاین زکات چغارا بارؤر.
س) زکات فرض بولغاچ بیرمیچی قولده طؤتمق درست بولؤرمی ؟
ج) درست بولماس. فرض بولغاچده بیرمك تییشلیدر. کیچکترسه، کیچکترگانلکی اؤچون گناهلی بولؤر.
س) برکشینك قولنده یل باشنده وهم یل آخرنده نصاب قدر مالی بولسه، یل اورتاسنده مالی نصابدن کیمؤب طؤرغان بولسه، اول کشیگه زکات بیرو تییش بولؤرمی ؟ ج) البته تییش بولؤر، چونکه یلنك آخری معتبردر.
س) برکشینك یل باشنده بر نصاب قدر مالی بولسه یل طؤلغانچی شول مال اؤستینه آرتا آرتا بر نیچه نصابلق مالی بولسه، نیچه نصابدن زکات چغارلؤر ؟
ج) یل آخرنده مالی نیچه نصابقه طؤلغان بولسه، شول قدر نصابدن چغارلؤر.

زکاتنك نیّتی

س) برکشیگه صدقه ایتؤب برآز آقچه بیرلسه، بیرگان وقتده زکاتقه دییؤب نیت قیلنماسه، شول صدقه نی زکاتقه حساب قیلو درست بولؤرمی ؟
ج) درست بولماس، چونکه صدقه نك زکاتدن کیتمکلکی اؤچون بیرلگان

وقتده یا که آتاب ایرؤب قؤیلغان وقتده زکاتقه دییؤب (نیت) قیلنمقلغی شرطدر. زکات نیتی برله بیرلمه گان صدقه لر زکاتدن حساب قیلنماسلر.

) زکات دییؤب بیرلگان مال نینده‌ی ذاتدن بؤلمق تییشلیدر؟

) صاف آلتؤن یا کؤموش آقچه یا که آقچه برله صاتؤب آلنؤرلق باشقه مال بولمق تییشلیدر.

) کاغز آقچه‌نی زکات ایتؤب بیرلسه، زکاتقه حساب قیلنؤرمی؟

) شبهه‌لیدر، چؤنکه کاغز آقچه حقیقی آقچه توگلدر، بلکه بورؤچ کاغزیدر (کریدیتنی بیلیت)

زکات بیرله طؤرغان کشیلر

) زکاتنی نینده‌ی کشیلرگه بیرو درست بولؤر؟

) نصاب قدری مالی بولماغان فقیر ومسکین کشیلرگه ودخی اوزقولنده مالی بولماغان مسافر کشیگه، ودخی بورچی کؤب کشیگه، ودخی بیت‌المال اؤچؤن زکات جییارغه قؤیلغان توره‌گه بیرو درست بولؤر.

) اؤشبو کشیلرگه نی‌روشچه بیرلؤر؟ ج) اوّلگیلرینگ اوزقوللرینه مال ایتؤب طابشرؤب (تملیك) قیلؤب بیرلؤر. اما زکات توره‌سینه بیت‌المال صوماسینه ایرشدرؤرگه وکیل قیلؤب بیرلؤر.

) زکات توره‌سینه، زکاتقه جیغان مالندن بر معلوم مقدارینی خدمت حقی ایتؤب بیرو درست بولؤرمی؟ ج) درست بولؤر. گرچه بای کشی بولسه‌ده، آنکا خدمت حقی ایتؤب بر مقدار زکات مالی بیرو شریعتده درست قیلنمشدر.

) فقیرلرگه آش ایتؤب آشاتسه، زکاتدن کیته‌رمی؟

ج) کیتمس، چؤنکه آش ایتؤب آشاتو بؤتؤنله‌ی طابشرؤب بیرو توگلدر. اگرده آشنی بوتؤنله‌ی اوز قوللرینه بیرؤب یبه‌رسه، زکاتدن کیته‌ر.

) زکاتنی (جمعیت خیریه) گه بیرسه زکاتدن کیته‌رمی؟

ج) طوب طوغری (جمعیت خیریه) گه بیرسه زکاتدن کیتمکلگی شبهه‌لی بولؤر. اگرده جمعیت خیریه‌نگ خزینه دارینه فقراغه طابشرمق اؤچؤن وکیل ایتؤب بیرسه، خزینه‌دار اول آقچه‌نی جمعیت صوماسینه قاتشترمیچی آیرم صاقلاب فقراغه تملیك قیلؤب بیرسه، البته زکاتدن کیته‌ر. جمعیت خیریه آرقلی زکاتی حقیقی فقیرلرگه طابشرلو سببلی بیروچی کوب ثوابلی بولووی امیدلیدر.

) زکاتقه دیگان آقچه ایله مکتب ومدرسه یامسجد صالو یا کوپر صوغو،

یول تۇزەتو، میت دفن قیلو کبی اشلر قیلنسه، زکاتدن حساب قیلنۇرمی؟ ج) حساب قیلنماس. س) کشیدەگی آلاچق آقچەنی زکاتکه حساب قیلو درست بولۇرمی؟ ج) درست بولماس. س) کشیدەگی آلاچغینی زکات آقچەسی اورنینه حساب قیلونی آرزو قیلغان کشی نی قیلمق کیرەك؟ ج) بورچلی کشیگه بورچی چاماسنده زکات بیرمك کیرەك؛ شوندن صوڭ اول کشینڭ آقچەسی بولۇر؛ آقچەسی بولغاچ شاید بورچینی تولەر.

زکات بیرلمی طۇرغان کشیلر

س) نیندی کشیلرگه زکات بیرو درست بولماس؟

ج) اوزینڭ آتا وآناسینه، بابا وئەبیلرینه، اوزندن طۇغان بالالرغه وبالالرینڭ بالالرینه وهم ایرینه وخاتۇنینه، نصاب قدر مالی بولغان بایغه وهم بای کشینڭ یاش بالاسینه زکات بیرو درست بولماس.

س) زکاتنی کملرگه بیرو آرتغراقدر؟

ج) اوزینڭ فقیر قرداشلرینه، شاگردلرگه، کسب قیلا آلماسلق علماغه، فقیر طۇل خاتۇنلرغه، کسبدن عاجز بولغان حقیقی فقیر کشیلرگه بیرو آرتغراقدر.

س) بای کشیگه بیرلگان صدقه زکاتدن کیتەرمی؟

ج) زکاتدن دە کیتەمەس، نفل صدقەدندە کیتەمەس، بولەك وهدیه حکمنده بولۇر. دولتی بوله طۇرۇب زکات آلغان کشی بیك گناهلی بولۇر.

س) برکشی گه زکات بیرو فرض بولۇب ادا قیلمیچی وفات بولۇب کیتسه، قالغان مالندن شول زکاتنی چغارو تییش بولۇرمی؟

ج) چغارگز دییۇب وصیت ئەیتۇب قالدرغان بولماسه، چغارو تییش بولماس. وصیت ئەیتۇب اولگان بولسه، قالغان مالینڭ اۇچ اۇلۇشندن براۇلۇشی قدر ندن چغارلۇر.

عشر

س) (عشر) نه دیمکدر؟ ج) مالنڭ اون اۇلشۇندن بر اۇلۇشی دیمکدر.

س) نیندی مالدرنڭ عشرینی بیرمك فرض بولۇر؟ ج) یاغمۇر صووی هم یلغه صووی برله اوسکان آشلقلرنڭ وییمشلرنڭ وهم پچەنلرنڭ عشرلرینی وهم شول ییرلرده حاصل بولغان مالنڭ عشرینی بیرمك فرض بولۇر.

س) آشلق نی قدر بولسه، عشرینی بیرمك واجب بولۇر؟

ج) نی قدرگنه بولسه‌ده یعنی آز بولسه‌ده، کوب بولسه‌ده عشری چغارلور.
زکات کبی عشر نك بیلگیله‌نگان نصابی یوقدر.
س) نیندی کشیلرگه آشلقلرینك عشرینی بیرمك فرض بولور؟
ج) هر بر کشیگه آشلغینك عشرینی بیرمك فرضدر. کیره‌ك بای کشی بولسون، کیره‌ك فقیر کشی بولسون، کیره‌ك الوغ کشی بولسون، کیره‌ك صبی بالا بولسون. زکاتده‌غی کبی عشر بیرمك اوچون بایلق و بالغلك شرط توگلدر.
س) حاصل بولغان آشلقنك نی قدرینك عشری بیرلور؟
ج) نی قدر حاصل بولسه شول قدرینك عشری بیرلور، خراجتلری ده چیگرلمس.
س) اوطون وقامش کبی نرسه لردن عشر واجب بولورمی؟ ج) واجب بولماس.
س) یاغمور کوب یاومی طورغان یبرلرده صونی قورالله برله طاشوب اوسدرلگان آشلقدن کامل عشر بیرلورمی؟ ج) کامل عشر بیرلمه‌س، بلکه عشرنك یارتیسی یعنی یکرمیدن براولوشی گنه بیرلور.
س) عشر کملرگه بیرلور؟ ج) زکات بیرله طورغان کشیلرگه یعنی فقیر کشیلرگه بیرلور، باشقه اورونلرغه طوتلماس.
س) اجاره‌گه آلنغان یبرده اوسکان آشلقنك عشرینی کم بیرور؟ یعنی یبر خوجه‌سی بیرورمی؟ آشلق خوجه‌سی بیرورمی؟
ج) آشلق خواجه‌سی بیرور (بعض علما یبر خواجه‌سی بیرور دیمشلر)

فطره

س) (فطره) صدقه‌سی نیندی صدقه‌در؟
ج) رمضان آیندن صوك (عید فطر) کونده بیرله طورغان صدقه‌در.
س) فطره صدقه‌سینی بیرمك نیندی کشیلرگه واجب بولور؟
ج) شریعتده بایغه حساب قیلنا طورغان کشیلرگه واجب بولور.
س) نی قدر مالی بولغان کشیلر شریعتده بایغه حساب قیلنورلر؟
ج) (حاجت اصلیه) سندن باشقه کومؤش نصابی قدر یعنی یکرمی بیش صوملق چاماسی آرتوق مالی بولغان کشیلر بایغه حساب قیلنورلر.
س) بوقدر مالی بولغان کشیگه صدقه آلودرست بولورمی؟
ج) درست بولماس، حرامدر آندی بای کشیگه بیرلگان زکات، عشر، فطره، وفدیه، صدقه‌لری و باشقه صدقه‌لر، صدقه‌غه حساب قینلماسلر، بلکه بوله‌ك و هدیه حکمنده بولورلر.
س) (۲۸) صوم چاماسی حاجت اصلیه‌سندن آرتق مالی بولماغان فقیر کشیگه فطره صدقه‌سینی بیرو واجب بولورمی؟

ج) واجب بولماس . بیرسه ثوابسز بولماس؛
س) شوندی فقیر کشیلرگه‌ده (فطره) بیرمك واجب دیمك درست بولور می؟
ج) هیچ درست بولماس. بیك زور گناه بولور، گویا شریعتکه خیانت قیلو بولور.
س) (فطره)نی کشیگه اوزی اوچون گنه بیرو واجبمی ؟ یاکه جماعتلری اوچون‌ده بیرمك واجب بولورمی؟
ج) اوزی اوچون‌ده وهم فقیر صبی بالالری اوچون‌ده بیرمك واجبدر.
س) خاتونی اوچون وهم الوغ بالالری اوچون وهم مالی صبی بالاسی اوچون فطره بیرو واجب بولورمی؟
ج) واجب بولماس. اگر بای بولسه‌لر، آنلرنك اوزلرینه واجب بولور.
س) اگرده بر کشی خاتونی وهم الوغ بالالری ومالی صبی بالاسی اوچون‌ده وهم خدمتکارلری اوچون‌ده فطره صدقه‌سینی اوزی بیرسه، درست بولورمی؟ ج) البته درست بولور.
س) فطره صدقه‌سینی بیرمك قای وقت واجب بولور؟
ج) رمضاندن صوڭ عید فطر کونی طاڭ آتقاچ واجب بولور.
س) قای وقت بیرو ثوابلیراقدر؟
ج) عید فطر نمازینی اوقوغانچی بیرو ثوابلیراقدر.
س) اگرده برکشی فطره‌سینی عید نمازینه قدر بیره‌آلمی‌قالسه، نی قیلور؟
ج) عید اوقوغاندن صوڭ بیرور؛ بیرمی قالدرماس.
س) عید کونی ییتکانچی رمضان اچنده بیروب قویو درست بولورمی؟
ج) درست بولور. س) فطره صدقه‌سه نیندی کشیلرگه بیرلور؟
ج) زکات بیرله طوغرغان فقیر کشیلرگه بیرلور.
س) فطره صدقه‌سینی هرکشی باشندن نی قدر بیرو واجب بولور؟
ج) هرکشی اوچون یارتی (صاع) بغدای وبر (صاع) آرپا یاکه یارتی صاع خرما وبر صاع یوزم بیرو واجب بولور.
س) (صاع) نیندی اولچه‌ودر؟ ج) صاع (۷۲۸) مثقال یعنی سیگز قاداق چاماسی بغدای صیبا طوغرغان طوبالدر.
س) یارتی صاع بغدای نیچه مثقال بولور؟ ج) (۳٦٤) مثقال بولور.
س) بغدای، آرپا، خرماویوزم اورنینه بهالری قدر آقچه‌بیرو درست بولورمی؟
ج) درست بولور. بلکه فقیرلر اوچون فائده‌لیراق بولور.
س) برنیچه کشینڭ فطره‌سینی برگه قوشوب بریولی بیرمك درست بولورمی؟
ج) درست بولور؛ لکن شولای بولسه‌ده آیروب آیروب هرکمنکینی آتاب بیرو آرتغراقدر.

فِدْیه

س) (فدیه) نیندی صدقه‌در؟ ج) میتنڭ طوتلمی قالغان روزه‌لری واوقولمی قالغان نمازلری اوچون بیرله طورغان صدقه‌در.

س) هربر قضاغه قالغان روزه اوچون نی قدر (فدیه) بیرلور؟

ج) هرکون اوچون برفطره صدقه‌سی قدر بیرلور. یعنی (۳٦٤) مثقال قدر بغدای یاکه (۷۲۸) مثقال قدر آرپا بیرلور.

س) نماز اوچون نی قدر بیرلور؟ ج) بیش وقت نمازنڭ هربرسی اوچون وهم (وتر) نمازی اوچون برفطره صدقه‌سی قدر بیرلور.

س) عمری اچنده بعض روزه‌لری وبعض نمازلری قضاغه قالغان کشی‌گه وفات بولودن خوفله‌نگان زمانده، نی قیلمق واجب بولور؟

ج) وارثلرینه قالغان روزه ونمازلری اوچون فدیه بیرو ایله (وَصِیَّتْ) ئه‌یتمك واجب بولور.

س) میت شول ره‌وشچه (وصیت) ئه‌یتوب وفات بولغان بولسه، وارثلرینه فدیه‌سینی بیرو تییش بولورمی؟ ج) میتدن قالغان مالنڭ ثلثندن یعنی اوچ اولوشینڭ براولوشی قدر یسندن بیرو تییش بولور.

س) قالغان مالینڭ ثلثی فدیه‌سینه ییتمسلك بولسه، نی قیلورلر؟

ج) ثلثی نی‌قدر بولسه شول قدر بیرورلر. ییتمه‌گان قدریسی بیرلمی قالور، اگرده ثلثندن‌ده آرتدروب بیرسه‌لر، ثوابلی بولورلر.

س) برمیت فدیه‌بیرگز دیو (وصیت) ئه‌یتمیچی وفات‌بولسه، آنڭ اوچون وارثلری قالغان مالندن فدیه بیرسه‌لر، درست بولورمی؟

ج) درست بولور. بیك ثوابلی بولورلر.

س) برمیتنڭ هیچ‌بر مالی‌قالماسه، اول میت اوچون باشقه برکشی اوز مالندن فدیه بیرسه درست بولورمی؟ ج) درست بولور.

س) برمیتنڭ قضاغه قالغان روزه ونمازلرینڭ مقداری معلوم بولماسه، نی‌قیلنور؟ ج) گمان برله چاما قیلوب بیرلور، یاکه بالغ بولغان زماننده‌ن آلوب وفات بولغان زمانینه قدر بولغان هربر روزه ونمازلری اوچون فدیه‌بیرلور. طوتلغان روزه واوقولغان نمازلری اوچون فدیه بیرونڭ‌ده ضرری یوقدر، چونکه هر بر قیلنغان عملنڭ مقبول بولووی معلوم توگلدر. حتی‌که هیچ‌بر روزه ونمازی قضاغه‌قالماغان کشی اوچون‌ده بوتون عمرنده‌گی روزه ونمازلری اوچون فدیه بیرو ده‌ده ضرر یوقدر.

س) آلتمش ایکی یاشنده وفات بولغان کشینڭ نیچه یللق عبادتلری اوچون فدیه بیرلور. ج) ایللی یللق عبادتلری اوچون بیرلور. چونکه اون ایکی یاشی صبی وقتینه حساب قیلنور.

س) ایللی یللق روزه ونمازلر اوچون نی قدر فدیه بیرلور؟

ج) فیڤ النڭ کبیسه یللرنده غی آرتق کونلری ایله وهم ایللی یلغه برر رمضاننی آرتق ایتوب ایللی بر رمضان ایتوب حساب قیلوایله مجموعی (۱۰,۵۳۱) پوطده (۲۱) قداق ده (۷۵) مثقال بغدای بیرلور. یاکه (۲۱,۰۶۳) پوطده (۳) قداق ده (٤٨) مثقال آرپا بیرلور.

س) بوقدر کوب مالنی بیرورگه میتنڭ قالغان مالینڭ ثلثی یتمه رلك بولماسه، نی قیلور؟ ج) هریل صاین آیروب آیروب بیروب (دور) قیلنور. س) (دور) قیلدرو، نی روشچه بولور؟

ج) میتنڭ وارثی برفقیرگه بریللق عبادتنڭ فدیه سینی بیرور. صوڭره اول فقیر قبول ایتوب آلور. آندن صوڭ شول فقیر آلغان نرسه سینی (هبه) قیلوب فدیه بیروچیگه بیرور. فدیه بیروچی فقیرنڭ هبه سینی قبول قیلوب آلور. آندن صوڭ ینه ایکنچی یل اوچون فدیه ایتوب بیرور. شول روشچه میتنڭ نیچه یللق عباداتینه فدیه بیرمك تییش بولسه، شول قدر (دور) قیلدرلور (یعنی مالنی ئه یله ندروب یورتلور).

س) بریللق روزه ونمازلر اوچون نی قدر فدیه بیرمك کیره ك؟

ج) بریلنی (کسرینی کامله و، ایله) (۳٦٦) کوندن حساب قیلوب هر یل اوچون (۲۱۱) پوت ده (۱۰) قداق ده (٦٤) مثقال بغدای بیرلور،

س) اوشبو بغدای یاکه آرپا اورنینه بهالری قدر آقچه بیرو مرست بولورمی؟ ج) درست بولور.

س) فدیه صدقه سی نیندی کشیلرگه بیرلور؟

ج) زکات بیرله طورغان فقیر کشیلرگه بیرلور.

نفل صدقه

س) نفل صدقه نیندی صدقه در؟ ج) زکات، عشر، فطره وفدیه دن وکفارت صدقه لرندن باشقه صدقه در. س) نفل صدقه نی بیرو تییش بولورمی؟

ج) فرض وواجب بولماسه ده، بیك ثوابلی مستحب اشدر، گناهلرنڭ عفو قیلنووینه بلا وقضالردن امین بولوغه سبب بولور.

س) فقیرلك سببلی صدقه صوراغان کشیگه نی قیلور؟

ج) آز بولسه ده، بو نرسه بیرورگه ییبه رورگه طرشور بیرسه ده، بیرمه سه ده، آشکا هیچ قاتی سوز ئه یتمس بیرگانینی (منّت) قیلماس

بیرمه‌سه، یۇموشاق سوز ئەیتۇب کوڭلینی یوواتۇب ییبه‌رۇر.
هر ایکمزگه الله تعالی خیرلی دولت بیرسۇن دییۇب دعا قیلۇر.
س) صدقه بیرگان کشیگه صدقه آلوچی نیچك دییۇب دعا قیلۇر؟
ج) اۇشبو دعانی اوقۇر:

اَللّٰهُمَّ احْفَظْ صَاحِبَ هٰذِهِ الصَّدَقَةِ عَنِ الْاٰفَاتِ وَالْبَلِيَّاتِ
وَاغْفِرْ ذُنُوبَهُ وَاَكِّدْ اَيْمَانَهُ وَوَفِّقْهُ عَلٰى خَيْرِ مَقَاصِيدِهِ ❁

س) اۇشبو دعانڭ معناسی نی دیمکدر؟ ج) یارب، اۇشبو صدقه‌ایییه‌سینی هر تۇرلی آفت وبلالردن صاقلاغل ودخی آنڭ گناهلرینی یارلقاغل ودخی آنڭ ایمانینی قوّتلی قیلغل ودخی آنڭ مالللرینی کوب قیلغل ودخی آنی خیرلی مقصودلرینه ایرشدرگل) ❁ دیمکدر.
س) صدقه‌نی آلوچی اۇشبو دعانی اوقۇغانده، بیروچی نی قیلۇر؟
ج) اولده اوزینڭ مقصودلرینی صۇراب دعا قیلۇر.

قۇربان (اُضْحِيَّة)

س) قربان نه دیمکدر؟ ج) الله تعالی اۇچۇن بوغازلانغان حیوان دیمکدر،
س) قربان بوغازلامق نینڭ کشیگه واجب بولۇر؟ ج) حاجت اصلیه‌سندن آرتق کۇموش نصابی قدر مالی بولغان بای کشیگه واجب بولۇر.
س) قربان قای وقت بوغازلانۇر؟ ج) قربان عیدی کۇننی یعنی (۱۰)نچی ذوالحجه‌ده عید نمازندن صوڭ بوغازلانۇر.
س) اول کۇنده بۇغازلی آلمی قالسه، نی قیلۇر؟
س) (۱۱) نچی یا (۱۲)نچی ذوالحجه‌ده بوغازلار.
س) (۱۳) نچی ذوالحجه‌ده قربان بوغازلاو درست بولۇرمی؟
ج) درست بولماس، چۇنکه (۱۲) نچی ذوالحجه‌ده قۇیاش بایغاندن صوڭ قربان بوغازلاونڭ وقتی چغادر.
س) قربانلنی کیچ برله یاتۇنده بوغازلاو درست بولۇرمی؟ ج) درست بولماس، مکروهدر.
س) برکشی (۱۱) نچی و(۱۲) نچی ذوالحجه‌ده قربانینی بوغازلی آلمی قالسه، نی قیلۇر؟
ج) قربانلق حیوانینی یاکه آنڭ بهاسی قدر آقچه‌نی صدقه‌ایتۇب بیرۇر.
س) نیندی حیوانلر قربان ایتۇب بۇغازلانۇرلر؟ ج) قوی، صارق، کجه، صغر، تۇیه کبی طۇیاغی جرقلی حیوانلر بوغازلانۇرلر.
س) طاوق، قاز وآت کبی حیوانلرنی قربان ایتو درست بولۇرمی؟ ج) درست بولماس.

س) (قوی، صارق، کجه) نیچه کشی اوچون قربان ایتلور؟
ج) هربرسی بر کشی اوچون قربان ایتلورلر.
س) صغرایله تویه نیچه‌شر کشی اوچون قربان ایتلورلر؟
ج) بر کشی اوچون‌ده ... ییدیشر کشی اوچون‌ده قربان ایتلورلر.
س) ییدی کشی برگه جییلشوب برصغر قربان ایتسه‌لر، ایتینی نیچك بولشورلر؟
ج) قادا قلاب اولچه‌ب بولشورلر.
س) قربان ایه‌سی قربانك تیریسنی قایا قویار؟
ج) فقیرلرگه صدقه ایتوب بیرور. یاکه صاتوب آقچه سینی فقیرلرگه بیرور. تیری آقچه‌سینی اوزی طوتو درست بولماس.
س) قربان ایه‌سی قربانك ایتینی قایا قویار؟
ج) فقیرلرگه اوله‌شور، قوناقلر حرمت قیلور، اوزی آشار جماعتلرینه آشاتور.
س) قربانی کم بوغازلر؟ ج) قربان ایه‌سی اوزی بوغازلر.
س) اوزی بوغازلی آلماسه کم بوغازلر؟
ج) بوغازلرغه برکشی قوشار، اوزی قاراب دعا قیلوب طورور.
س) قربانغه چالناچق قوی، صارق هم کجه نیچه یه‌شلك بولمق تییشلیدر؟
ج) بریه‌شی طولغان بولمق تییشلیدر.
س) یارتی یه‌شلك کنه قوینی قربان ایتو درست بولورمی؟
ج) زور وسیمز گه‌وده‌لی بولوب بریاشلی قوی قدر بولسه‌د، درست بولور.
س) یارتی یه‌شلك کجه‌نی قربان ایتو درست بولورمی؟ ج) درست بولماس.
س) قربانلق صغر نیچه یه‌شلك بولمق تییشلیدر؟
ج) ایکی یه‌شی طولوب اوچنچی یه‌شینه چقغان بولمق تییشلیدر.
س) قربانلق تویه نیچه یه‌شلك بولمق تییشلفدر؟
ج) بیشنچی یه‌شنده بولمق تییشلیدر.
س) دیوانه‌لانغان حیوان وته‌نی قوترلاغان قورچاقغی حیوان وطومشدن موگرسز حیوان ودخی پچترلگان حیوان قربانلقغه یارارمی؟ ج) یارار.
س) نیندی حیوانلر قربانلقغه یاراماسلر؟ بیك آرق حیوانلر ودخی هیچ یوری الماسلق آقساق حیوانلر ودخی قولاغینك اوچدن ایر اولوش قدر نـدن آرتغراغی هلاك بولغان حیوانلر وهم برکوزی یا ایکی کوزی‌ده صوقر بولغان حیوانلر وهم اغزنده هیچ تشی قالماغان حیوانلر وهم طومشدن قولاقسز حیوانلر قربانلقغه یاراماسلر.
س) قربانلق اوچون نیندی حیوان آرتغراقدر؟
ج) اق یاکوك توسلی زورموگزلی اعضاسی سلامت سیمز تکه آرتغراقدر

قربان چالونڭ رەوشی

س) قربان نی رەوشچە بوغازلانۇر؟ ج) یۇمۇشاقلق وشفقت ایلە بوغازلانا طۇرغان اورنغە کیترلۇر. حیوانغە کورسەتلمیچی پچاقنی قایراب اوتکن قیلنۇر. قبلەغە قاراتۇب صول قابرغاسی ایلە یاتقرغاندن صوڭ بوغازلانۇر، تمام جانی چغۇب بتمیچی طۇرۇب تیریسی طونالماس.

س) قربان بوغازلاوچی کشی، بوغازلر آلدندن نی اوقۇر؟

ج) اۇشبو دعانی اوقۇر:

اَللّٰهُمَّ اِنَّ صَلاٰتِی وَنُسُکِی وَمَحْیٰایَ وَمَمٰاتِی لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِینَ لاٰ شَرِیكَ لَهُ ❁ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسلِمِینَ ❁ معناسی: (یارب، تحقیق مینم نمازم وعبادتلرم وترکلکم واولمکلگم بارچە عالمنڭ خواجەسی بولغوچی اللەتعالی اۇچۇن وآنڭ قدرتندەدر. اۇشبو قربان چالو عملی ایلە بۇیۇرلمشمن، مین اول عمل خصوصندە کامل اشانوچی واطاعت قیلوچیلردنمن) دیمکدر.

س) قربانڭ کم اۇچۇن ایکانلگی نیچك تعیین قیلنۇر؟

ج) قربانڭ اییەسی یاکە بوغازلاوچی ترکیچە (یا ربی اۇشبو قربانني فلان فلان اوغلندن، یاکە فلانە فلان قزندن قبول قیلغل) دییۇر. شوندن صوڭ (بسم الله، الله اکبر) دییۇب پچاقنی اشقۇب بوغازلار.

س) قربان چالاچق کشی صاچینی کیتەرمك وطرناغینی کیسمك درست بولۇرمی؟

ج) حاجیلرغە اۇخشامق اۇچۇن ذوالحجە آیی کرگاچ قربان بوغازلانغانچی صاچینی کیتەرمیچی وطرناقلرینی کیسمیچی طۇرو مستحبدر.

(نَذْرْ وعقیقە قربانلری)

س) برکشی فلان مقصودم بولسە، قربان چالۇرمن دییۇب نذر ئەیتسە قربان چالو تییش بولۇرمی؟ ج) مقصودم بولسە، قربان چالۇب ایتینی وتیریسینی (فقراغە) صدقە ایتۇب بیرۇرمن دیسە، تییش بولۇر. اگردە ایتینی وتیریسینی صدقەقیلونی ئەیتمەسە، تییش بولماس.

س) شول کشی نذر قربانلغینی چالغاچ نی قیلۇر؟

ج) نذری بوینچە ایتینی وتیریسینی صدقە ایتۇب فقیرلرگە بیرۇر.

س) (عقیقە) قربانی نیندی قرباندر؟

ج) بالا طوغاچ ییدنچی کۇننده بوغازلانا طۇرغان قرباندر.

س) بالا طوغاچ نیچە قربان چالنۇر؟

ج) ایر بالا اۇچۇن ایکی قوی قز بالا اۇچۇن بر قوی چالنۇر.

س) عقیقه قربانی کمگه بیرلور؟ ج) سویه کلرینی صندرمیچی کیسه‌ك کیسه‌ك ایتوب بولوب پشروب یاکه پشرمیچی بالانگ‌ئه بیمینه و باشقه فقراغه بیرلور.
س) اوشبو عقیقه قربانی سنت‌می مستحب‌می؟ ج) مستحبدر.
(ودخی بعض اماملر سنت و بعضیلری مکروه دیمشلردر)

(حج)

س) دین اسلامده فرض بولغان الوغ عبادتلرتلرنگ بیشنچیسی نیدر؟
ج) (مکهٔ مکرمه) گه بارو‌ب (حج) قیلمقدر.
س) حج قیلو نیندی کشیگه فرض بولور؟
ج) عاقل و بالغ‌هم اعضاسی سلامت بولوب (مکهٔ مکرمه) گه بارو‌ب قایتورلق یول خرجلرینه ییته‌رلك وهم اوزی ئه‌یله‌نوب قایتقانچی اوینده قالغان جماعتلرینگ نفقه‌سینه ییته‌رلك مالی بولغان بای کشیگه فرض بولور.
س) دیوانه کشیگه، صبی بالاغه، فقیر کشیگه، آورو کشیگه هم صوقر کشیگه حج قیلو فرض بولورمی؟ ج) فرض بولماس.
س) (مکهٔ مکرمه) نگ اوزنده وهم یاقن تیره‌سنده بولغان فقیر کشیلرگه حج قیلو فرض بولورمی؟ ج) البته فرض بولور، چونکه آلارغه یول مصارفی کیره‌ك بولماغانلقدن آلار فقیر بولسه‌لرده بای کشی حکمنده‌درلر.
س) (مکهٔ مکرمه) گه یراق یییرده طورو‌چی برفقیر عذابلانوب طرشوب (مکهٔ مکرمه) گه بارو‌ب کرسه، شول فقیرگه (حج) قیلو فرض بولورمی؟
ج) (مکهٔ مکرمه) گه یاقنلاشقانچی فرض بولماس، مکه‌گه یاقنلاشوب فقیر بولا طورو‌ب حج قیلورغه ممکن بولورلق بولغاچ فرض بولور.
س) حج قیلورغه بارونگ شرطی نیدر؟
ج) مکهٔ مکرمه‌گه ییتکانچی یول هرتورلی آفت وضررلردن طنچ و(امین) بولمقدر. س) خاتونلرغه حج قیلو فرض بولورمی؟
ج) دولتی وسلامتلگی بولوب اوزی برله برگه بارورلق ایری یامحرم قرداشی بولسه، فرض بولور: (یالغوزی بارماس).
س) عمر اچنده نیچه مرتبه حج قیلمق فرض بولور؟
ج) عمر اچنده بر مرتبه گنه فرض بولور. برمرتبه حج قیلغان کشی نگ ایکنچی مرتبه حج قیلمقلغی نفل عبادت بولور.
س) اوستینه حج قیلو فرض بولغاچ شول یلده حج قیلمیچی ایکنچی یللرغه کیچکترمك درست بولورمی؟
ج) درست بولماس: یولده طنچلق وامینچیلك بولغانده تیز اوتەمك تییشلیدر.
س) یولده طنچسزلق بولغانده کیچکترمك درست بولورمی؟
ج) طنچسزلق بتکانچی کیچکترمك درست بولور.

س) برکشی اوستینه حج فرض بولا طورو ب وقتنده حج قیلا المی قالسه، شوندن صوک یولغه چغا الماسلق بولوب ضعیفله نوب کیتسه، اول کشیگه نی قیلمق تییش بولور؟

ج) اوزی اورنینه باشقه کشینی ییبه رو ب (حج) قیلدرمق تییش بولور.

س) اوزی سلامت وقتنده باشقه کشینی حج قیلدرا آلمی قالوب وفات بولوب کیتسه، نی قیلنور؟ ج) (وصیت) ئه یتکان بولسه، قالغان مالینك اوچ اولوشندن براولوشی قدرسندن وارثلری حج قیلدرورلر. (بَدَلْ).

س) حج عمللری قایسی آیلرده قیلنور؟

ج) شوّال ذوالقعده وذوالحجه آیلرنده قیلنور.

س) حجنك فرضی نیچه در؟ ج) اوچدر. س) نیلردر؟ ج) اوشبولردر: ۱نچی) (مکهٔ مکرمه) گه باروب کرگانچی (حج) قیلونیتی ایله (احرام) قیلمق، (۲نچی) (مکهٔ مکرمه گه) ده (کعبه) اسملی مبارك یورتنی ئه یله نوب طواف قیلمق، (۳نچی) (مکهٔ مکرمه) ایتیره سنده (عرفات) طاونده (وقوف) قیلمق یعنی طوقتاب ذکر ودعاده طورمق.

(حج عمللری)

س) حج عمللری نیدن باشلانور؟ ج) (احرام) قیلودن باشلانور.

س) قای ییرده احرام قیلنور؟ ج) مکهٔ مکرمه گه ییتکانچی (میقات) دییوب آتالا طورغان ییرلرنك برسنده قیلنور.

س) حاجیلر نی روشچه احرام قیلورلر؟

ج) (میقات) اورنینه باروب ییتکاچ، میقلرینی قسقارتورلر، طرناقلرینی کیسه رلر، آرتق توکلرینی کیته رورلر، عادتده کییه طورغان کییملرینی صالوب اغسل قیلوب احرام کییملرینی کییه رلر.

احرام کییملری نیلردر؟

ج) احرام کییملری ایکی کیسه کدر: برسی (ازار) اسملی بر کیك آلیاپقچدر، ایکنچیسی (ردآء) اسملی براوزونچا جه یمه در.

س) حاجی لر اوشبو کییملرینی، نی روشچه کییه رلر؟

ج) ازارنی کندك طوغرسندن بیللرینه باغلاب عورت ییرلرینی اورتورلر. ردآءنی ایکی باشلرینه صالوب ایکی باشلرینی هم کوکرك وآرقالرینی اورتورلر.

س) شوندن صوکی نی قیلورلر؟ ج) ایکی رکعت نفل نمازی اوقورلر.

س) آندن صوکی نی قیلورلر؟ ج)

(اَللّٰهُمَّ اِنّی اُرِیدُ الْحَجَّ فَیَسِّرْهُ لِی وَتَقَبَّلْهُ مِنّی) دییوب حج قیلونی نیت قیلورلر.

معناسی: یارب، تحقیق مین حج قیلمق نیت قیلامن. ایمدی سین آنی میکا ییکل قیلغل هم آنی میندن قبول قیلغل دیمکدر.

س) آندن صوڭ نی قیلور؟ ج) (تلبیه) ئه‌یتور یعنی اوشبو سوزلرنی اوقور؟

(لَبَّيْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ ۞ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ ۞ لَبَّيْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ ۞ وَالْمُلْكَ لَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ ۞)

س) اوشبو تلبیه‌نڭ معناسی نه دیمکدر؟

ج) یارب، سینڭ عبادتڭنی کامل اطاعت برله قیلامن. سینڭ هیچ شریکڭ یوقدر. سینڭ عبادتڭنی کامل اطاعت برله قیلامن. بارچه ماقتاو وهر بر نعمت سیکا مخصوصدر. هر بر نعمت سینکیدر. وخوجه‌لق ده سیکا مخصوصدر. سینڭ هیچ شریکڭ یوقدر ۞

س) ایمدی اوشبو تلبیه‌نی ئه‌یتکاچ، نی بولور؟

ج) حج عملینه کرشو تمام بولور، ایمدی اوشبو کشیگه قربان عیدی کونلرنده احرامندن چقغانچی (محرم واحراملی کشی) دیلور. احراملی کوینچه (مکهٔ مکرمه) گه کیته‌ر.

احراملی کشی

س) احراملی کشیگه نیلر قیلمق ونیلردن صاقلانمق تییش بولور؟

ج) ادبسز سوزلردن، خاتونی برله یاقنلق قیلودن، گناه اشلرنی قیلودن، کشی برله قچقرشودن صاقلانور؛ قوری ییرده‌گی کییك حیوانلرنی اوتورمس؛ اینه برله تگلگان ییکلی کییملرنی کیمس؛ باشینه چالما یابورك وکه‌له پوش کیمس. آیاغینه چیتلك واویوق کیمه‌س، یوزینی وباشینی هیچ بر نرسه ایله قاپلاماس، خوشبوی سورتمس طرناغینی وچه‌چینی هم باشقه تورکلرینی هیچ کیسمس، چه‌چلرینی وصاقالرینی طاراماس هم مایلاماس، حج عملری تمام بولغانچی یالان باش یالان آیاق، آق احرام کییملری ایله تمام درویش قیافتی برله یورور، هر بر تلبیه اوقولا طورغان ییرلرده تلبیه ئه‌یتور.

س) احراملی کشی اوزینه قیلودرست بولماغان براشنی قیلسه، صوکندن نی قیلمق تییش بولور؟

ج) حج کتابلرنده بیان قیلنغان روشچه اول کشیگه یابرقربان چالو تییش بولور، یاصدقه بیرو تییش بولور. س) احراملی کشیگه نیلر قیلاودرست بولور؟

ج) آشار، اچه‌ر، یوقلار، عبادت قیلور، طهارت آلور، غسل قیلور، بیلینه آقچا کمرینی به‌یله‌ر، چاتر یا شمسیه ایله کوله گه‌له‌نور، آیاغینه قسقا یوزلی گنه باشماق کییه‌ر.

س) حج عملرنده خاتونلرنڭ ایرلردن آیرماسی بارمی؟ ج) باردر، حج عملرنده خاتونلر ایرلرگه اوشبو

(٦) تۇرلی اشده خلافلق قیلۇرلر: ١نچی احرام کییملرینی کیمیچی اوزکییملری ایله یۇرۇرلر، ٢) اینه‌ایله تگلگان کییملرنی‌ده کییه‌رلر، ٣) باشلرینی آچق یۇرتمسلر، ٤) تلبیه‌نی قچقرمیچی اوقۇرلر، ٥) احرامدن چقغانده چه‌چلرینی قسقارتماسلر، ٦) حیضلی بولسه‌لر، فرض طوافنی قیلمی طۇرۇب صوڭندن قضا قیلورلر.

حاجیلر مکۀ مکرمه‌ده نی عمللر قیلۇرلر

س) حاجیلر (مکۀ مکرمه) گه بارۇب کرگاچ، نی قیلۇرلر؟

ج) اوّل طوب طوغری (کعبه) مسجدینه بارۇرلر؛ (کعبۀ معظمه) نڭ اوزینی کورگاچ، تکبیر و تهلیل ئه‌یتۇرلر؛ کعبه‌نڭ بر دیوارنده‌غی (حجر اسود) اسملی مبارك طاشنی اوبۇب مبارکله‌نۇرلر؛ کعبه‌نی ییدی مرتبه ئه‌یله‌نۇب سنت بولغان طوافنی قیلۇرلر.

س) آندن صوڭ نی قیلۇرلر؟ ج) (مقام ابراهیم) دیگان ییرده کعبه‌گه قاراب ایکی رکعت نماز اوقۇرلر، س) آندن صوڭ نی قیلۇرلر؟

ج) (زمزم شریف) قۇیینه بارۇب (زمزم) صووینی اچه‌رلر، یۇزلرینه و باشلرینه هم گه‌وده‌لرینه سیبه‌رلر. س) زمزم صووی‌نی روشچه اچلۇر؟

ج) آیاق اوره باسۇب قبله‌غه قارشی طۇرۇب اۇچ یۇتۇم ایتۇب اچلۇر.

س) آنی اچکانده نیچك دییۇب دعا قیلۇر؟ ج) اۇشبۇ دعانی اوقۇر:

(اَللّٰهُمَّ اِنِّیٓ اَسْئَلُكَ رِزْقًا وٰاسِعًا وَعِلْمًا نٰافِعًا وَشِفٰآءً مِنْ كُلِّ دٰآءٍ ❀)

معناسی: یارب، تحقیق مین سیندن صۇریمن: کیڭ رزق وفائده‌لی علملکنی و هر بر آورودن شفا طابوچیلقنی ❀ دیمکدر.

س) آندن صوڭ نی قیلۇرلر؟ ج) مسجددن چغۇب (صفا) ایله (مروه) دیگان ییرلرنڭ آراسنده یۇرۇب (سعی) قیلۇرلر.

س) شوندن صوڭ نی قیلۇرلر؟

ج) آندن صوڭ قربان عیدی کۇنلری ییتکانچی مکه‌ده طۇرۇب مبارك ییرلرنی زیارت قیلۇرلر، تله‌گان قدر (نفل طواف) و سعی قیلۇرلر.

س) شوندن صوك نی قیلۇرلر؟ ج) (٨)نچی ذوالحجه‌ده هر بر حاجی مکه‌نڭ بر طرفنده (منا) اسملی بر قریه‌گه کیته‌رلر، عرفه کۇن یعنی (٩)نچی ذوالحجه‌ده (عرفات) طاوینه کیته‌رلر. عرفاتده اۇیله وقتی ییتکاچ، حج امامی خطبه اوقۇر. آندن صوڭ اۇیله وقتی چقغانچی اوّل اَذان و قامت ایله اۇیله‌نی، آندن صوڭ آذاندن باشقه قامت ایله گنه ایکندی نمازینی جماعت ایله اوقۇرلر.

س) آندن صوڭ نی قیلوُرلر؟ ج) غسل قیلوُب عرفاتنڭ اورتالغنده طوقتاب ذکر ئه‌یتوُب وتلبیه ئه‌یتوُب (وقوف) قیلوُب آیاق‌اوره‌باسوُب طوُروُرلر، تله‌گانچه دعالر قیلوُرلر. س) آندن صوڭ نی قیلوُرلر.

ج) قوُیاش باتقاچ(مزدلفه) دیگان ییرگه بارُوب آنده آخشام‌وقتنده آخشامنی اوقوُمی طوُروُب، یه‌ستووقتی کرگاچ، اوّل آخشامنی، آندن صوڭ یه‌ستو نمازینی‌اوقوُرلر، کیچنی (مزدلفه)ده اوتکاروُب طاڭ آتقاچ بیك یاقترا باشلاغانچی (مزدلفه)ده برطاویانینده‌طوقتاب(وقوف) قیلوُب ذکروتلبیه ئه‌یتوُب طوُروُرلر، هم تله‌گان مقصودلرینی صوُراب دعالر قیلوُرلر.

س) آندن صوڭ نی قیلوُرلر؟ ج) طاڭ تمام‌یاقترغاچ ینه (منا)غه‌بارُوب مخصوص‌اورننده ییدی مرتبه (جمره) طاشلرینی آتارلر، هربرطاشنی آتقانده تکبیر ئه‌یتوُرلر، ودخی قربان بوغازلاب‌ایتینی وتیریسینی صدقه قیلوُرلر. س) آندن صوڭ نی قیلوُرلر؟

ج) چه‌چلرینی کیته‌روُب یاکه‌قسقارتوُب (مکهٔ مکرمه) گه قایتوُرلر، (مکهٔ مکرمه) ده فرض بولغان طوافنی قیلوُب احرامدن تمام چغارلر، احرامدن چقغاچ عادتده کییه طوُرغان کییملرینی کییه باشلارلر.

س) حاجیلر (عید) نمازینی قایده اوقوُرلر؟

ج) (منا)دن (مکه) گه ڭایتوُب ییتشسه‌لر، (مکه)ده اوقوُرلر، ییتشمه‌سه‌لر، اوقوُمیچی‌قالوُرلر (مسافر بولغان حاجیلرگه عید نمازی واجب توگلدر).

س) فرض بولغان طوافنی‌قیلغاندن صوڭ، نی قیلوُرلر؟

ج) ینه‌مناغه‌بارُوب مناده (۱۱)نچی (۱۲)نچی (۱۳)نچی ذوالحجه‌ده هرکوُن مخصوص اورنلرنده آتلا طوُرغان (جمره) طاشلرینی آتارلر.

س) آندن صوڭ نی قیلوُرلر؟ ج) ینه (مکه) گه قایتوُرلر.

س) مکه‌دن اوّینه قایتوُرغه‌حاضرله نگان حاجی، نی قیلوُر؟

ج) ییدی مرتبه وداع طوافینی قیلوُر، (زمزم) صووینی اچه‌ر، باشینه ویوُزینه سیبه‌ر، کعبه‌یانینه‌بارُوب کعبه‌ایشگینڭ بوساغاسینی اوبه‌ر، کعبه ایشگی ایله (حجر اسود) آراسنده‌غی (ملتزم) دیگان ییرگه یوُزینی وکوکره‌گینی تییروُب مبارکله‌نوُر. کعبه‌نڭ پرده سینی طوُتوُب یوُزینه تییروُر، کعبه‌دن وباشقه مبارك ییرلردن آییرلغانلغینی خاطرینه کیتروُب یغلار، بیك اخلاص ایله تله‌گان مقصودلرینی صوُراب دعا قیلوُر. آندن صوڭ کعبه‌گه قاراب قارشی طوُرغان کوُینچه آرتی برله کعبه مسجدندن چغار، آندن صوڭ (مکهٔ مکرمه)دن چغوُب قایتوُرغه یونه‌لوُر.

مدینهٔ منوره گه بارو

س) حاجیلرغه (مدینهٔ منوره) گه بارؤب حضرت رسولنك قبر شریفی بولغان (روضهٔ مطهره)نی زیارت قیلو فرض بولؤرمی؟

ج) فرض بولماسه‌ده، بیك تییشلی مستحبدر. حضرت رسول: (برکیمسه‌مین وفات بولغاندن صوڭ قبرمنی زیارت قیلسه، گویا اوزمنی ترك وقتده زیارت قیلغان حکمنده بولؤر، من اول کشیگه قیامت کونده شفاعت قیلؤرمن) دیمشدر. اخطار: حج عملرینی قیلغانده وهم (مکهٔ مکرمه)ده و (مدینهٔ منوره)ده مبارك اورنلرنی وقبرلرنی زیارت قیلغان زمانده رعایه قیلمق تییشلی بولغان کوب ادبلر واوقؤلا طؤرغان دعالر باردر. إهر قایوسینی مؤندی کچکنه کتابلرده‌غنه بیان قیلؤب بترمك ممکن توگلدر. حجگه باراچق کشی (حجنامه) و (مناسك حج) اسملی کتابلرنی آلؤب بررکره اوقؤب چقمق تییشلیدر. نادان کشیلر اؤچون مکهٔ مکرمه‌ده‌ده مدینهٔ منوره‌ده‌ده دلیللر باردر؛ آلار دعالرنی اؤیره‌تؤب اوقؤتؤرلر وهم زیارت قیلونڭ ادبلرینی اؤیره‌تؤرلر.

یاش بالا طوغانده

س) بالا طوغاچ نی قیلنؤر؟

ج) اوّل (اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ بَرًّا وَاَنْبِتْهُ فِی الْاِسْلَامِ نَبَاتًا حَسَنًا) دییؤب دعاقیلنؤر.

معناسی: (یا رب، اؤشبو بالانی ایزگی قیلغل ودخی کورکه‌م اوسوایله دین اسلام اچنده اوسدرگل) دیمکدر. آلدن صوڭ بالانڭ اوڭ قولاغینه اذان وصول قولاغینه قامت اوقؤلؤر. آلدن صوڭ آزغنه خرما یؤموشاغینڭ طعمی ایله بالانی اغزلاندرلؤر. اناسینه هم بالانی دنیاغه کیترگاندن صوڭ ایڭ اول خرما آشاتلؤر. س) آلدن صوڭ نی قیلنؤر.

ج) یبدنچی کؤننده بالاغه بر یاخشی اسم قویلؤر، چه‌چینی کیته‌رؤب چه‌چی اورلغی قدر آلتؤن یاکؤموش صدقه قیلنؤر. ودخی شول کؤننده ایر بالا بولسه، ایکی قوی، قز بالا بولسه بر قوی (عقیقه) إقربانی چالنؤب سؤیه‌کلرینی صندرمیچی بولؤب ایتینی فقراغه بیرلؤر، سؤیه‌کلرینی بیرگه کوملؤر یاکه صوغه صالنؤر.

س) بالانی کم ایمزؤر؟ ج) البته آناسی ایمزمك تییشلی وبالا اؤچون بیك فائده‌لیدر. باشقه خاتؤندن ایمزدرمك‌ده درست بولؤر. لکن بیك سلامت ویاخشی خلقلی هم ایزگی طبیعتلی خاتؤن صایلامق کیره‌کدر؛ چؤنکه ایمزوچی خاتؤنڭ خلقی وطبیعتی ایمگان بالاغه یؤغار ایمش.

س) نیچه یاشکه قدر ایمزلوُر؟ ج) ایکی یه‌ش طولغانجی ایمزلوُر.
س) قای وقت (ختنه) قیلنوُر؟ (یعنی سنتکه‌اوطوُرتلوُر). ج) ییدی کوُندن صوکڭ ییدنچی یه‌شینه قدر قای وقت ختنه قیلنسه‌ده، درست بولوُر.

وصیت

س) بر مسلمان آورو بولسه، نی قیلوُر؟
ج) گناهلرندن توبه واستغفار قیلوُر، عمل وعبادتینی کوبره‌ك قیلوُرغه طرشوُر، ودخی براشانچلی طبیبکه آوروینی کورسه‌توُر، طبیب قیلوُرغه قوشقان‌اشلرنی قیلوُرغه وقیلماسقه قوشقان‌اشلرنی قیلماسقه طرشوُر.
س) آورونڭ دوست ایشلرینه وبلگان کشیلرینه نی قیلمق تییش بولوُر؟
ج) آورونڭ حالینی صوُری بارمق، یاردم قیلوچیسی بولماسه، یاردم قیلمق تییش بولوُر.
س) آور بولغان کشیگه نی قیلمق تییش بولوُر؟
ج) وارثلرینه وباشقه مسلمانلرغه وصیت سوزلر ئه‌یتوُب قالدرمق تییش بولوُر. ودخی هرکم ایله‌حلاالله‌شمك (باحلله‌شمك) تییش بوُلوُر.
س) نیلر ایله وصیت‌ئه‌یتمك واجبدر. ج) قالغان مالندن ایسه‌سینه طابشرلمی قالغان بورچلرینی اوته‌وایله وهم بیرلمی قالغان (زکات، عشر، فطره) کبی واجب صدقه‌لرینی بیروایله وهم قضاغه قالغان نماز وروزه‌لری اوچوُن (فدیه) بیرو ایله وصیت ئه‌یتمك واجبدر.
س) نیلر ایله وصیت ئه‌یتمك سنتدر؟ ج) هربر مسلمانغه ایزگی وتقوی بولوچیلق ایله وهم دشمانلرینی راضی قیلوایله وصیت ئه‌یتمك سنتدر.
س) نیلر ایله وصیت ئه‌یتمك مستحبدر؟ ج) قالغان مالندن مسجد ومکتبلر بنا قیلو ایله وهم کوپر صوغو ویول توُزه‌توکبی اشلر ایله وهم فقیرلرگه صدقه اوُله‌شو ایله وصیت ئه‌یتمك مستحبدر. ودخی فقیرلر فائده‌سینه آچلغان‌اشانچلی (جمعیت خیریه) گه بر مقدار آقچه بیرو کبی‌اشلر ایله وصیت ئه‌یتمك بیك کوب ثوابلی اشدر.
س) آوروکشی‌گه‌اجل ییتوب وفات بولاقالسه‌وارثلری یاکه‌وصییی‌نی‌قیلوُرلر؟
ج) میت‌نڭ (ترکه) سندن یعنی قالغان مالندن اوّل کفن ودفن قیلو خراجاتینی طوُتارلر. آندن صوڭ بورچ ایه‌لرینه بورچلرینی توله‌رلر. آندن قالغان مالنڭ اوچ اوُلوُشدن براوُلوُشی قدرسی ایله باشقه وصیتلرینی ادا قیلوُرلر. آندن قالغان مال (فرائض) کتابلرنده بیان قیلنغان روشچه‌وارثلرگه (تقسیم) قیلنوُر، یعنی بولنوُر.

میّت وجنازه

آورو، جان تسلیم قیلوُرغه یاقنلاشقاچ، نی قیلنوُر؟
آیاقلرینی قبله طرفینه طاباصوزوُب چالقان یاتقوزلر. آخرغی سوزی ایمان کلمه‌سی بولسوُن اوچوُن، کلمهٔ شهادت ئه‌یتونی (تلقین) قیلنوُر. (یعنی ایسینه توُشرمك اوچوُن یانده قچقروُب کلمهٔ شهادت ئه‌یتلوُر) ئه‌یت دیب امر قیلنماس. ودخی جانی چقغانچی یانده (یاسین) سوره‌سی اوقوُلوُر. س) جانینی تسلیم قیلغاچ، نی قیلنوُر؟
ج) کوزلری یومولوُر؛ ایه‌گینی باشینه به‌یله‌ب آغزینی یومدرلوُر. اوستینه برنرسه یابوُب یوزی اورتلوُر، خوش ایسلی نرسه‌لریاندروُب میتنك اطرافینی توُسوُله‌نوُر. غسل قیلدرلوُب یوولوُب کفن صارلوُر.

میتنی یومق

س) میتنی یووو چی کشی، نی روشچه یووار؟ ج) بوزدن قولینه بربیه‌لی کیبوُب اوّل استنجاقیلدروُر، ینه ایکنچی بیه‌لی کیبوُب آغزینی بوُرنینی تمام یومیچی طهارت آلدروُر، آندن صوك بوُتوُن ته‌نینی یووار، ممکن قدر عورتینه کوز توُشرمسکه طرشوُر. میتنك طرناقلری کیسلمس، چه‌چلری طارالماس هم اورلمس، باشینه وصاقالینه خوش ایسلی نرسه‌لر سوُرتلوُر.
س) میتکه نی روشچه کفن صارلوُر؟ ج) کفننك سنتنی ایرلرگه اوچ کیسه‌ك کییم بولمق وخاتوُنلرغه بیش کیسه‌ك کییم بولمق در.
ودخی ایرلرگه برکچکنه چالماچالمقلق مستحبدر.
س) اوشبو کفن کییملری، نی روشچه بولوُرلر؟
ج) آلارنی یازوُب وتل ایله سوُیله‌ب آشلاتو، مشکلدر. کوزبرله کورمیچی یاخشی آشلاب بولمیدر. (معلم افندی کفن نی روشده بولغانلغینی ومیتکه نی روشچه صارلغانلغینی کاغزدن یاصاب کورستمك تییشلیدر).
س) میت اوچوُن جنازه نمازینی اوقوُغاچ امام، نی قیلوُر؟
ج) جنازه نمازنده حاضر بولغان کشیلردن (بو میتنی نیچك کشی دییوُب بله‌سز؟) دیو شهادت آلوُر. شونده حاضر بولغان کشیلر هرقایوسی بیك یاخشی کشی دییوُب بله‌مز دییوُب یاخشیلقغه یوراب شهادت بیروُرلر، هرقایوسی (الله تعالی رحمت قیلوُب اورنینی جنتده قیلسوُن) دییوُب دعا قیلوُرلر.

تشییع یعنی اوُزاتو

س) میتنی قبرگه نی روشچه آلوُب بارلوُر؟
ج) کوته‌روُب آلوُب بارلوُر، آزنده دورت کشی کوته‌رمك سنتدر.
ودخی امام بولغان کشیگه میتنی بر آز کوته‌روُب بارو، جِنازه‌نڭ دورت پچماغینه مشهور روشچه کوچوُب یوُرو سنتدر.
ودخی خاتوُن قز جنازه‌سی اوُستینه بر پرده قوُرمق میتنی (لحد) اچینه قویغانچی، شول پرده ایله قبرنی قابلاب طوُرمق تییشلیدر.
س) جنازه ارتندن قبرستانغه بارو درست بولوُرمی؟
ج) صدقه امید ایتمیچی عبرتله نمك اوُچوُن بارمق درست بولوُر، مستحبدر.
س) آنده بارغانده نی روشچه بارلوُر؟ ج) هیچ دنیا سوزلرینی سوُیله شمیچی وهم کوُلمیچی تسبیح وتهلیل ئه‌یته‌ئه‌یته وهم میتکه رحمت ایله دعا قیلا قیلا بارلوُر.
س) جنازه اوزوُب بارغانینی کورگان کشی، نی قیلوُر؟
آیاق اوره طوُروُب عبرت ایله جنازه‌غه قاراب اوُشبو دعانی اوقوُر:
(اَللّٰهُ اَکْبَرُ، اَللّٰهُ اَکْبَرُ، اَشْهَدُ اَنَّ اللّٰهَ یُحْیِی وَیُمِیتُ وَهُوَ حَیٌّ لَایَمُوتُ ❁ هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ ❁ اَللّٰهُمَّ زِدْنَا اِیمَانًا وَتَسْلِیمًا ❁)
معناسی: الله تعالی هر نرسه‌دن الوغراقدر... قلبمدن گواهلق بیروُب ئه‌یته‌من که تحقیق الله تعالی ترگزه هم اولتره‌در؛ اول الله تعالی اوزی ترکدر؛ هیچ اوله‌چك توگلدر؛ اوُشبو اولم بزلرگه الله تعالی وآنڭ رسولی وعده قیلغان اشدر. واول الله تعالی هم آنڭ رسولی راست ئه‌یتمشلردر. یا رب، بزنڭ ایمانمزنی وهم مسلّم‌لکمزنی آرتدرغل ❁ دیمکدر.
س) برکشینڭ وفات بولغانلغینی ایشتکاچ نیچك دییوُب دعا قیلنوُر؟
ج) (اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَیْهِ رَاجِعُونَ) ❁ اَللّٰهُمَّ اِنْ کَانَ هٰذَا الْمَیِّتُ مُحْسِنًا فَزِدْ فِی اِحْسَانِهِ وَاِنْ کَانَ مُسِیئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ ❁ دییوُب دعا قیلوُر.
معناسی: تحقیق بز هر قایومز الله تعالی نکیمزلر، وتحقیق بز هر قایومز اول الله تعالی گه قایتاچقلرمز. یارب، اگرده بو میت ایزگی کشیلردن بولغان بولسه، ایزگیلگینی آرتدرغل. اگرده گناهلی کشیلردن بولغان بولسه، گناهلرینی عفو قیلغل ❁ دیمکدر.

قبر ودفن

س) قبر نی روشچه قازلور؟ ج) برباشینی مغرب طرفنده ایکنچی باشینی مشرق طرفنده ایتوب قبلهغه آرقلی ایتوب قازلور.

س) قبرنك تیرهتلگی نی قدر بولور؟

ج) میتنك اوزی بویی چاماسنده بولمق معقولدر.

س) میت، لحداچنده، نی رهوشچه یاتار؟ ج) باشی مغرب طرفنده آیاقلری مشرق طرفنده بولور. یوزی قبله طرفینه طابا قاراب طوفراق توشهك اوستنده اوك یانی برله قرنراق یاتار (یعنی شول روشچه قویلور).

س) لحدنی، نی ایله قابلانور؟ ج) یانماغان کیرپچ وقامش وکیندر سویه گی کبی نرسهلر ایله قاپلامق مستحبدر.

س) میتنی قبرگه تابوت ایله قویو درست بولورمی؟

ج) لحدی تیز جیمرلور لك یومشاق ییرلرده درست بولور، لکن تابوتنك اچینهده بر مقدار طوفراق جهیمك تییشلی بولور. جیمرلمی طورغان ییرلرده تابوت ایله کومو مکروهدر. بعض کتابلرده خاتون قز میتلرینی تابوت ایله دفن قیلو معقول دییلمشدر.

س) شهید نیندی میتدر؟ ج) ظاملق ایله اولترلگان میتدر.

س) شهید، نی رهوشچه دفن قیلنور؟ ج) کفن گه یاراقلی کییملرینی صالدرمیچی هم یوولمیچی قانلری ایله دفن قیلنور.
(شهیدنك تفصیلی زورراق کتابلرده بیان قیلنمشدر).

ماتَم، نَوْحه وتَعزِیَه

س) (ماتم) نه دیمکدر؟ ج) میتنی صاغنوب قایغروب یغلاشو دیمکدر.

س) (نوحه) نه دیمکدر؟ ج) قچقرا قچقرامیتنی ماقتی ماقتی یغلامق دیمکدر؟

س) اوشبو اشلر درست بولورمی؟ ج) ماتم درستدر؟ نوحه قیلو درست توگلدر. جاهلیت زمانندن قالغان عادتدر.

س) میت اوچون قایغروب ایزولرینی یرتمق، باشلرینه صوقمق، چهچینی کیتهروب یورمك درست بولورمی؟ ج) درست بولماس مکروهدر.

س) (تعزیه) نه دیمکدر؟ ج) میتنك یاقنلرینی قایغرودن یوواتو دیمکدر.

س) نی روشچه تعزیه قیلنور؟ ج) میتنك یاقن کشیسی ایله قایغولی قیافت ایله کورشور (مرحوم بیك یاخشی کشی ایدی الله تعالی رحمت قیلوب اورنینی جنتده قیلسون) دییوب میتنی مدح هم آکا دعا قیلور. ودخی (ایمدی

قالغانلارمزغه الله تعالی خیرلی عمرلر بیرسوُن کوُب یغلامه، صبر ایت، هر قایومز بو دنیاده مسافرمز، آخرده شول یبرگه اوزمزده باراچقمز، الله تعالی هر برمزگه جنتده کورشونی نصیب ایله‌سوُن) دییوُر.

قبرلرنی زیارت قیلو

س) قبرلرنی زیارت قیلو درست بولوُرمی؟ ج) درست بولوُر، عبرتله‌نمك اوُچوُن قبرستانغه باروُب اوطوُرمق بیك معنالی مستحبلردندر.

س) قای کوُنلرده قبرستانغه بارو آرتغراقدر؟ ج) پنجشنبه وجمعه کوُنلرنده آرتغراق دیمشلردر. س) قبرلریانینه، نی‌ره‌وشچه‌بارو‌ر؟ ج) طهارت آلوُب ادب‌وتواضع ایله‌بارو‌ر. س) قبرلریانینه‌بارو‌ب یبتکاچ‌نی‌قیلوُر؟ ج) (عَلَیْکُمُ السَّلَامُ یَا اَهْلَ الدِّیَارِ رَحِمَ اللّٰهُ الْمُسْتَقْدِمِینَ مِنَّا وَالْمُسْتَاْخِرِینَ مِنْکُمْ ۞ اَنْتُمْ لَنَا سَلَفٌ وَنَحْنُ لَکُمْ خَلَفٌ ۞ وَاِنَّا اِنْ شَاءَ اللّٰهُ بِکُمْ لَاحِقُونَ ۞ نَسْئَلُ اللّٰهَ تَعَالٰی لَنَا وَلَکُمُ الْعَافِیَةَ) ۞ معناسی: ای بویوُرتلرنلرنك کشیلری، سزلرگه الله تعالی‌نك سلامی بولسوُن ۞ الله تعالی دنیادن اوّل کوچکان سزلرگه ودخی صوکغه قالغان بزلرگه‌ده رحمت قیلغای ایدی ۞ سز بزدن الکسی کشیلرسز. وبزسزدن صوکغه قالغان کشیلرمز ۞ تحقیق (تیز) بزده سزلرگه طوُتاشوُرمز ۞ الله تعالی‌دن اوزمز اوچوُن‌ده سزنلك اوچوُن‌ده سلامتلك وعافیت صوُریمز ۞ دیمکدر. س) آندن صوك نی قیلوُر؟

ج) اوزی تله‌گان قبر یانینه باروُب باشماقلرینی صالوُب میتنك یوُزی وکوکره‌گی طوغرسینه کیلوُب قبله‌غه آرقان بولوُب قبرگه طابا قاراب اوطوُروُر، تله‌گان قدر قرآن اوقوُب ثوابینی اوزینك تله‌گان میتلرینك ارواحینه وهم قبرستانداغی بارچه میتلرنك ارواحینه باغشلار.

س) قبرستان‌اچنده، نی روشچه یوُروُر؟ ج) گویا ترك کشیلر آراسنده یوُرگان کبی ادب وتواضع ایله یوُروُر، هیچ بر قبرنی طابتاماس. اوزینك‌ده برزمانده‌آلارکبی‌قبرستانغه کیلوُب قبرگه دفن قیلنه‌چغینی وآنده‌کرگاندن صوك بولاچق سؤال وحسابلرنی وقیامت کوُنلرینی جنت وجهنمنی خاطرینه کیتروُب بیك اویلانوُر. (یارب، اوشبو میتلرنك ارواحینه رحمت قیلغل هر قایوسینك گناهلرینی یارلقاغل مین ضعیف بنده‌گه توفیق هدایت بیروُب ایزگی عملر قیلونی نصیب قیلغل. هر بر گناهلرمنی عفو قیلغل) دییوب کوکلینی یوُموشاتوُب یغلاب کوب دعا قیلوُرغه طرشوُر. میتلرنك جانلرینه قبرلری یانینه کیلگان کشی معلوم بولوُر

ایمش ، آلار اوچون اوقولغان قرآنلك ثوابی آلارغه ایرشور ایمش .
اوزلرینه دعا قیلغان کشیگه آلارده خیر دعا قیلورلر ایمش .
قبرلرینه بارمیچی اویده یامسجدده اوقوب باغشلانغان قرآنلك ثوابی
میتلرگه ایرشورمی؟ ج) البته ایرشسه کیرهك .
ارواحغه قرآن اوقوب باغشلاغانده نیچك دییوب دعا قیلنور؟
ج) اوشبو دعا ایله دعا قیلنور:

(اَللّٰهُمَّ بَلِّغْ ثَوابَ ما قُرِئَ فی هٰذِهِ السّاعَةِ الشَّرِیفَةِ مِنْ کِتابِكَ الْکَرِیمِ
اِلَی اَرْواحِ جَمِیعِ الْمُسْلِمِینَ کافَّةً وَعامَّةً خُصُوصًا مِنْهُمْ اِلَی اَرْواحِ
اَقْرِبائِی وَاَصْدِقائِیَ الَّذِینَ اَذْکُرُهُمْ بِلِسانِی ❁

عناسی : یارب ، حرمتلی کتابکدن اوشبو شریف ساعتده اوقولغانینلك
ثوابینی مسلمان میتلرنلك هر برینلك جانلرینه ایرشدرگل . خصوصا
حاضر تلم ایله صاناب ذکر قیلاچغم اوزیمه یاقن ودوست کورلگان
میتلرنلك جانلرینه ایرشدرگل ❁ دیمکدر . بودعانی اوقوغاندن صوك
اوزینلك یاقن ودوست کورگان میتلرینی اسملری وآتالرینلك اسملری
ایله بره‌م بره‌م آتاب چغار . مثلا اوشبو روشچه: یارب، اوشبو اوقولمش
قرآنلك ثوابینی آتام فلان فلان اوغلینلك وآنام فلانه فلان قزینلك آغام فلان
فلان اوغلینلك دوستم فلان فلان اوغلینلك روح شریفلرینه ایرشدرگل دییور.

یَمین = آند

س) یمین نه دیمکدر؟ ج) آند ایتو دیمکدر. س) نی ایله آند ایتلور؟
ج) (بالله، والله، تالله) دییوب الله تعالی‌نلك اسمی ایله آند ایتلور.
س) (آی ، قویاش ، آش ، قرآن ، پیغمبر ، کعبه) کبی، الله تعالی‌دن باشقه
نرسه‌لر ایله یمین ایتو درست بولورمی؟ ج) درست بولماس .
س) یمین نیچه‌تورلیدر؟ ج) ۳ تورلیدر: حقلق یمینی، آلداو یمینی، عهدیمینی.
س) حقلق یمینی نیندی یمیندر؟ ج) حق اشکه یمین ایتمکدر ، مثلا بر بولغان
اشکه (والله بولدی) دییوب و بولماغان اشکه (والله بولمادی) دییوب آند
ایتو کبی . س) اوشبو روشچه حق اشکه یمین ایتو درست بولورمی؟
ج) ضرور بولغانده درست بولور ؛ لکن ضرور بولماغانده واق تویه‌ك اشلر
اوچون یمین ایتمکدن صاقلانمق تییشلیدر ، چونکه هر بر اشکه یمین
ایتو الله تعالی‌نلك اسمینی تخفیف قیلو هم واقستو قبیلندن بولادر.

س) یمین ایتوب ئه یتلگان سوزگه اشانلورمی؟ ج) البته کامل مسلمان کشینك مینینه اشانلو، شاید کامل مسلمان بولغان نشی ایالغان اشکه یمین ایتمس.

س) آلداو یمینی نیندی یمیندر؟ (یمین غموس)

ج) یالغان وناحق اشکه آند ایتودر، مثلا: بولماغان اشنی (والله بولدی) دییوب بولغان اشنی (والله بولمادی) دییوب آند ایتو کبی.

س) اوشبو روشچه یمین ایتو درست بولورمی؟

ج) هیچ درست بولماس، بیك الوغ گناهدر، یالغان اشکه یمین ایتکان کشی دنیاده وآخرتده خور بولور، آفتی دنیاده ده ظاهر بولمی قالماس ایمش.

س) برکشینك خاطرینه بر اش بولدی دییوب اورناشوب قالسه، شول اشکه (والله بولدی) دییوب آند ایتسه، حال بوکه واقعده اول اش بولماغان بولسه، گناهلی بولورمی؟ (یمین لغو)

ج) خطالق ایله اونوتو سببلی بولغانلقدن گناهلی بولماسه، کیره‌ك گناه اش بولسه ده شاید الله تعالی عفو ایتار، لکن آندی شبهه لی اشلرده یمین ایتمسکه کیره‌ك، اینسه ده (شویله گمان قیلام) دییوب کنه یمین ایتمك کیره‌ك.

س) عهد یمینی نیندی یمیندر؟ (یمین منعقده)

ج) کیله‌چك زمانده براشنی قیلوومن دییوب آند ایتمکدر. مثلا: (والله فلان وقتده فلان اشنی قیلورمن یاکه اگرده فلان اش بولماسه والله فلان اشنی قیلورمن، یاکه قیلماسمن) دییوب یمین ایتمك کبی.

س) اوشبورو شچه یمین ایتو درست بولورمی؟ ج) حلال اشنی قیلو ایله بولسه ودخی فرض وواجب بولغان اشنی قیلماو ایله بولماسه، درست بولور.

س) اگرده برکشی اوشبورو شچه یمین ایتسه اول کشیگه، نی قیلمق تییش بولور؟

ج) عهدینی وفا قیلمق تییش بولور، یعنی نی قیلو ایله یمین قیلغان بولسه شول اشنی ادا قیلمق تییش بولور.

س) عهدینی وفا قیلا آلماسه، نی بولور؟ ج) (حانث) بولور یعنی گناهلی بولور.

س) عهدینی وفا قیلا آلمیچی حانث بولغان کشی نی قیلور؟ ج) کفارت قیلور.

س) نی برله کفارت قیلور. ج) برقول آزاد قیلور، آشاکوچی ییتمه‌سه اون مسکین وفقیر کشیلرگه طویارلق طعام بیرور یاکه برر زور کییم بیرور، آنی قیلورلق مالی بولماسه، برطوتاشدن اوچ کون روزه طوتار.

س) برکشی بر حرام اشنی قیلورمن دیو یاکه بر فرض یا واجب بولغان قیلمامن دیو یمین ایتسه، نی قیلور؟

ج) عهدینی وفا قیلماس (حانث) بولورده صوگندن (کفارت) قیلور.

نذر

نذر نه دیمکدر؟ ج) بر عبادتینی اوستینه اوز نیتی ایله واجب قیلمق دیمکدر. س) نذر، نی روشچه ئه‌یتلور؟

مثلا: هیچ بر سببسز؛ (بر آتنا روزه طوطمق اوستیمه واجب بولسون) دییلور، یاکه: (فلان اش بولسه یا فلان بلادن قوتلسه‌م، یوز رکعت نفل نمازی اوقور ایدم) دییلور، یاکه: (بر زور گناه قیلسه‌م، فلان قدر صدقه بیرور من) دییلور، س) نیندی عبادتلر ایله نذر ئه‌یتلسه، نذرینی وفا قیلمق یعنی اوته‌مك واجب بولور؟

ج) نماز اوقو، روزه طوتو، صدقه بیرو، قربان چالوب فقیرلرگه بیرو، حج قیلو، اعتکاف قیلو، بر برسه وقف قیلو ایله نذر ئه‌یتلسه، وفا قیلمق واجب بولماس. مثلا طهارت آلو، قران اوقو، دعالر اوقو، قبرستانغه بارو، مسجدکه بارو واجب بولماس. س) نذرده خدا اسمی ایله آند ویمین ایتلورمی؟

ج) نذرده یمین ایتلمس، اگر ده نذرگه یمین ایتلسه، اول وقت (نذر) لکدن چغوب (یمین) حکمنده بولور.

س) یمین ایله نذرنك حکملری ار اسنده آیرمالری نیچکدر؟

ج) نیندی گنه اش ایله یمین ایتلسه‌ده یمیننی وفا قیلمق واجب بولور. اما نذر الای توگلدر، چونکه یوقارده بیان قیلندی که بعض عبادتلر ایله نذر ایتلسه گنه وفا قیلمق واجب بولادر، هر بر اشنك نذر نده وفا قیلمق واجب توگلدر. ودخی یمینینی وفا قیلماسه، کفارت قیلو درست بولور. اما نذرنك اوزینی قیلمق واجبدر (یمین حکمنده بولماغان نذرلرده کفارت یوقدر...)

توركی دعالر

۱) یوقوغه یاتقانده اوشبو دعا اوقولور:

اَللّٰهُمَّ اِنِّی اَسْئَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَافِيَةَ فِی الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۞ اَللّٰهُمَّ اَسْلَمْتُ نَفْسِی وَفَوَّضْتُ اَمْرِیْ اِلَيْكَ وَرَضِيْتُ بِكَ رَبًّا وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَبِيًّا وَبِالْاِسْلَامِ دِيْنًا ۞

معناسی: (یا رب، تحقیق مین سیندن اوزگنك اسمك حرمتی ایله دنیاده‌ده آخرتده‌ده سلامتلك وعافیت صوریمن. یارب، مین اوزمنی‌ده وهر بر اشمنی‌ده سیکا طابشرامن ودخی سینی اوزمنك تکریم دییوب واسلامنی دینم دییوب اعتقاد قیلامن، ومحمد علیه السلامنی پیغمبرم دییوب اعتقاد قیلامن.)

٢) يۇقۇدن طۇرغانده اۇشبو دعا اوقۇلۇر:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَحْیَانِی بَعْدَ مَآ اَمَاتَنِی وَاِلَیْهِ النُّشُوْرُ ۞ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِی هٰذَا الْیَوْمَ بِالْخُیُوْرِ وَالْحَسَنَاتِ وَاحْفَظْنِی فِیْهِ مِنَ الشُّرُوْرِ وَالسَّیِّئَاتِ ۞

معناسی: الحمد لله اول الله تعالی در، که مینی یۇقۇ ایله اولترگاندن صوڭ، ینه ترگزدی. قیامت کۇننده هر بر میتلر ترلۇب الله تعالی حضورینه کیله‌چکلر در. ای الله، بوگۇنگی کۇننی میڭا ایزگیلك ویاخشیلقلر ایله آچقل، وبوکۇنده مینی یمانلقلردن وضررلردن صاقلاغل).

٣) کییم کیگانده اۇشبو دعا اوقۇلۇر:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ کَسَانِی هٰذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِیْهِ، جَعَلَهُ اللّٰهُ لِی خَیْرًا لَاشَرًّا ۞

معناسی: (الحمدلله، الله‌تعالی میڭا بوکییمنی نصیب ایتۇب کیدردی. بوکییمنی الله تعالی مینم اۇچۇن فائده‌لی قیلسه ایدی، ضررلی قیلماسه ایدی).

٤) آشاب یا اچۇب بترگاندن صوڭ اۇشبو دعا اوقۇلۇر:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَطْعَمَنِی وَسَقَانِی وَجَعَلَنِی مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ ۞ معناسی: (الحمد الله، الله تعالی مینی طویدردی واچردی وهم‌مسلمانلردن قیلدی).

٥) اۇیدن اورامغه چقغانده اۇشبو دعا اوقۇلۇر:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ اَنْ اَظْلِمَ اَحَدًا اَوْیُظْلَمَ اَحَدٌ عَلَیَّ ۞ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ ۞ تَوَکَّلْتُ عَلَی اللّٰهِ تَعَالٰی وَاِلَیْهِ اُنِیْبُ ۞

معناسی: (دنیاده وآخرتده رحمت قیلغوچی الله تعالی‌نڭ اسمی الله اۇیدن چغامن. اوزم برکشیگه جبر قیلودن‌ده، هم اوزیمه برکشی جبر قیلودن‌ده، الله تعالی‌گه صغنامن. هربرحال وهر برقوّت الوغ بولغوچی الله تعالی‌دن گنه‌در. مین اول تعالی‌گه توکل قیلدم هم آڭا انابت قیلدم).

٦) بر اشکه کرشکان وقتده اۇشبو دعا آیتلری اوقۇلۇر:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۞ رَبَّنَا اٰتِنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً وَّهَیِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ۞ رَبِّ اشْرَحْ لِیْ صَدْرِیْ وَیَسِّرْلِیْ اَمْرِیْ ۞

معناسی: (دنیاده وآخرتده رحمت قیلغوچی الله تعالی‌نڭ اسمی ایله باشلیمن بواشنی، ای ربمز، بزگه رحمتڭنی بیرگل. دخی بزگه اشمزده توزکلکنی حاضر قیلغل. ای ربم، مینم کوڭلمنی اچق قیلغل هم‌اشمنی بیڭل قیلغل).

۷) بر کشی ایله کورشکاچ اوشبو دعا اوقولور:

اَللّٰهُمَّ اجْمَعْ بَيْنَنَا بِالْخَيْرِ وَالسَّلَامِ وَاَلِّفْ بَيْنَنَا بِاَحْسَنِ الْكَلَامِ ۞

معناسی: (یا رب، بزنی ایزگیلك و سلامتلك ایله کورشدرگل وکورکه‌م سوز ایله الفت قیلدرغل).

۸) بر ییرگه یا بر مجلسکه اوطورغاندن صوڭ اوشبو دعا اوقولور:

اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْنِی مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَاَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ۞

معناسی: (یا رب، مینی مبارك ییرگه‌ایندرگل. سین خیرلی ایندرگوچیسڭ).

۹) برضرر وزیان کیلسه، اوشبونی اوقور:

عَسٰى رَبُّنَآ اَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِنْهَآ اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ۞

معناسی: (شاید ربمز الله تعالی بزنڭ حالمزنی بوحالدن یاخشیراقغه اوشدروور. تحقیق بز ربمزغه رغبت واخلاص قویغوچیلردنمز.

۱۰) مقصودی حاصل بولغانده اوشبونی اوقور:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِی بِحِكْمَتِهٖ وَقُدْرَتِهٖ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ ۞

معناسی: (هر بر ماقتاو الله تعالیڭه خاصدر، هر بر یاخشی اشلر آنڭ حکمتی وآنڭ قدرتی ایله حاصل بولادر).

۱۱) مقصودی حاصل بولماغانده اوشبونی اوقور:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى كُلِّ حَالٍ فَاِنَّهٗ مُحَوِّلُ الْاَحْوَالِ ۞

معناسی: (هرحال اوزرینه الله تعالیگه ماقتاو تییشلیدر. تحقیق اول الله تعالی هربر حاللرینی تورلیگه آوشدرغوچیدر).

۱۲) قایغوی ایرشکانده اوشبو دعانی اوقور:

اَللّٰهُمَّ اِنِّی عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ، رَضِيتُ حُكْمَكَ وَقَضَاءَكَ ، اَسْئَلُكَ

اَنْ تُذْهِبَ عَنِّی غَمِّی وَحَزَنِی وَاَنْ تَرْزُقَنِی يُسْرَ عُسْرِی ۞

معناسی: (یارب، تحقیق‌مین سینڭ قولڭمن وقولڭڭ اوغلیمن. سینڭ حکمڭه وتقدیرڭگه راضیمن، سیندن صوریمن مینم کوڭلمدن قایغو وکوینچمنی بترمکلگڭنی وهم قایغومنڭ آرتندن شادلغینی‌ده نصیب ایتمکلگڭنی).

۱۳) قاراخلق شومللاناطورغان براش یابر نرسه کورگانده اوشبو دعانی اوقور

اَللّٰهُمَّ لَا يَاْتِی بِالْحَسَنَاتِ اِلَّآ اَنْتَ وَلَا يَذْهَبُ بِالسَّيِّئَاتِ

اِلَّآ اَنْتَ ۞ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ۞

معناسی یارب یاخشیلقلرنی بولدرغوچی ده سین گنه سك هم یامانلقلرنی گیتهرگوچی ده سین گنه سك. هر بر حال وهر بر قوّت الوغ بولغوچی الله تعالی دن ه حاصل بولمقده در).

١٤) یاشغا اینی دگورگانده اوشبو دعانی اوقور:

اَللّٰهُ اَكْبَرُ ❁ (٣ مرتبه) اَللّٰهُمَّ اَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالْاَمْنِ وَالْاِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْاِسْلَامِ ❁ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا هِلَالَ خَيْرٍ وَرُشْدٍ ❁

معناسی: (الله تعالی هر نرسه دن الوغراقدر. یارب، بوآینی بزگه آمینلك وایمان ایله هم سلامتلك ومسلمانلق ایله طودرغل، ودخی آنی بزگه ایزگیلك وطوغریلق آیی قیلغل).

١٥) گوك کوکره گانده ویه شن یه شنه گانده اوشبو دعانی اوقور:

اَللّٰهُمَّ لَا تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ وَلَا تُهْلِكْنَا بِعَذَابِكَ وَعَافِنَا بِرَحْمَتِكَ ❁

معناسی: (یارب، بزنی آچووك ایله اولترمه گل، وعذابك ایله هلاك قیلماغل، ورحمتك ایله بزگه صحت وعافیت بیرگل).

١٦) یاغمور یاوغانده اوشبو دعانی اوقور:

اَللّٰهُمَّ سَقْيًا هَنِيئًا وَصَيِّبًا نَافِعًا ❁ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ صَيِّبَ رَحْمَةٍ وَلَا تَجْعَلْهُ صَيِّبَ عَذَابٍ ❁

معناسی: (یارب، بو یاغمورنی بزنك اوچون طاتلی وفائده لی صو قیلغل، یارب، بو یاغمورنی رحمت یاغموری قیلغل، عذاب یاغموری قیلماغل.

١٧) سبق اوقودن اوّل اوشبو دعا اوقولور:

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا عِلْمًا نَافِعًا وَحِفْظًا كَامِلًا، وَذِهْنًا شَامِلًا وَفَهْمًا ذَكِيًّا، وَتَوْفِيقًا لِتَحْصِيلِ الْعُلُومِ ❁ اَللّٰهُمَّ اَخْرِجْنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْجَهْلِ وَالْوَهْمِ، وَاَكْرِمْنَا بِنُورِ الْعِلْمِ وَالْفَهْمِ ❁ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لَنَا اَبْوَابَ عِلْمِكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ رَحْمَتِكَ ❁ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ❁

١٨) سبق اوقو تمام بولغاندن صوك اوشبو دعا اوقولور:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي اَخْرَجَنَا مِنْ ظُلُمَاتِ الْجَهْلِ وَالْوَهْمِ ❁ وَنَوَّرَ قُلُوبَنَا بِنُورِ الْعِلْمِ وَالْفَهْمِ ❁ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَلِاُسْتَاذِنَا، وَسَلِّمْ دِينَنَا وَدُنْيَانَا وَاجْعَلْ مَلْكَنَا سَالِمًا وَرُؤُفًا لَنَا، بِحَقِّ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

تمام.

ن کسبی اوچ تورلی: برسی، (ایمان تقلیدی)، ایکنچی سی (ایمان
دلالی)، اوچنچیسی (ایمان تحقیقی) در.

ایمان تقلیدی

شی الله تعالی گه هم الله تعالی‌ننك فرشته‌لرینه، پیغمبرلرینه، کتابلرینه،
رت کونینه، جنت وجهنم بارلغینه اوشانور؛ لکن آنلرننك بارلیقون دلیل برله
لوب باشقه کشیلرگه آنکلاته آلماز. شوندای کشیلرننك ایمانینه (ایمان تقلیدی)
وزلرینه مقلد یعنی ایاروچی دیوب آیتوله‌در بو بیك ضعیف ایماندر. بعض
عالملر بو ایمانننی دورست توگل دیوب آیتسه لرده معتبر بولغانی دورست
ولماقدر. ایمدی مقلد بولغان آدملر ایمانلرون اثبات قیلا آلماسه‌لرده
وشانووی‌لازم بولغان نرسه‌لرننك هیچ برسینه شیك کیتورماسکه تیوش (شرطدر)
گرده بر یرده شیك توتسه‌لر مؤمنلکدن چیغارلر. هیچ برشیکسز اوشانسه‌لر
مؤمن اولوب دلیل‌لرنی بلمدکلری ایچون اولوغ گناهلی بولورلار.

ایمان استدلالی

بو دنیانی دنیاده بولغان آی، قویاش، یاشین، یولدوز، جبل، یاز،
ش، جای کبی علامتلرنی بولدرغوچی هم شول روشچه توتقوچی برخواجه
بولورغه کیراك) دیوب اویلاب بر کمسه الله تعالی‌ننك بارلیقون بلور.
وندایون اولوغ خواجه البته ایکی یاپسه اوچ بولورغه توغری کیلمیدر
لغدر هم آنده هیچ بر کیمچیلك یوقدر دیوب الله تعالی‌ننك برلیکون
ون وبارچه صفتلرون آچق دلیل‌لرایله بلوب اوشانغان آدم‌ننك ایمانینه
(ایمان استدلالی) دیوب آیتوله‌در. بوندای کشیلر حق مؤمن اولوب
ایمانلری هم قوتلی ایماندر.

ایمان تحقیقی

بزننك برقولمزده بش بارماق باره نی قدر آدملر کیلوب «برقولده آلتی بارماق یایسه دورتکنه بارماق» دیوب آیتسه‌لر بز شول آدملرننك سوزینه اوشانو احتمالمز بارمی؟ آلتی دیوب اوشانماسانك اولترام فلان نوگان دیسه‌لرده ایچ کونکلمزدن اوشانو احتمالمز یوق بیت!

ایمدی شوندا این بر کمسه کورورسزکه: ایمانسز تمام دلیللری برله بلوب بتون آدم کیلوب ایمان حقنده تورلی تورلی سوزلر سویله‌سه‌لرده اوشانماز؛ همان الله تعالی بار وبر دیوب بلوب بتون عالم الله‌تعالی‌ننك بارقیلوی ایله بولدغینه هیچ برشیك کیتورماز شوندا این آدملرننك ایمانینه (ایمان تحقیقی) دیوب آیتوله‌در. بو اینك اولوغ هم قوّتلی ایماندر؛ پیغمبرلر جمله‌سی شول ایمانده بولغانلار.

ایمدی ای عزیز بالالر! اوشانماق لازم بولغان نرسه‌لرگه اوشانوده سزده ایمان تحقیقی برله مؤمن اولغان عالملرکبی اعتقاد قیلنکز واولوغ بولغاندبر صونکده نی قدر کوب نرسه‌لر بلسانکزده الله‌تبارك وتعالی حضرتی‌ننك بار اولدغینه وبر اولدغینه وپیغمبرمز محمد صلی‌الله علیه وسلم‌ننك حق پیغمبر بولدغینه هم دین اسلام حق دین اولوب بتون دنیاده آندن حق دین یوقلغینه وبتون آدم شول اسلام دیننده بولورغه تیوش ایدکینه هیچ برشیك وشبهه کیتورمه کورمانکز! یوق بار نرسه‌لر اویلاب اوزنکزگه برعقل چیغارودن صاقلانکز.

ادله اربعه

شریعت اسلامیه‌ده قایسی اشلر مشروعات‌دن ونیندای اشلر غیر مشروعات‌دن؛ اگرده مشروعات‌دن بولسه مشروعات‌ننك قایسندن، غیر

مشروعات‌دن بولسه حرامی، مکروهی، مفسدی ایدکلرینی آیرغان حکم‌لرگه دلیل دیوب آیتوله‌در.

دین اسلام‌ده دلیل دورت تورلیدر: برسی کتاب، ایکنچی‌سی سنت، اوچنچی‌سی اجماع امت، دورتنچی‌سی قیاس‌در. شول دورتنی (ادلهٔ اربعه) دیوب آیته‌لر دورت دلیل دیگان سوزدر. کتاب: قرآن آیتی بولغان دلیل‌لرگه آیتوله‌در.

سنت: پیغمبرمزنك قیلغان اشلری بونکا (فعل النبی) دیورلر یایسه قوشقان سوزلری؛ یاخود بر اشنی طیغان سوزلری بونکا (حدیث) دیورلر.

اجماع امت: پیغمبرمز محمد علیه‌السلام امتندن بولغان اولوغ عالملرنك بر اشنی قیلورغه یایسه قیلماسقه قوشولری.

قیاس: اولوغ عالملرنك بر عملنی بر عملگه اوخشانوب قیلورغه یایسه صاقلانورغه قوشماقلری تورور.

عبادت

بو سوزنك ترکیبچه‌سی قلق قیلماق دیگان سوز. الله تعالی‌گه قلق قیلو مشروعاتنی قیلوب غیر مشروعاتدن صاقلانو برله بولور. نینداى اشلر مشروع ونینداى اشلر غیرمشروع ایکانینی بنده‌لرباسونلر ایچون بنده‌لرنك اوز آرالارندن پیغمبرلر یباردکنی (عقائد ترکیه) کتابنده یازلغان ایدی بو کتابده عبادت‌لرنی اوگرته‌چکدر. (انشاء الله الرحمن).

دین اسلام‌ده اینك اولوغ عبادت‌لر بش اولوب اینك برنچیسی ایمان‌در. (ایمان نرسه ایدکین بو کتابده یازلمیدر چونکه ایمان مسئله‌سی « عقائد ترکیه » ده آچق ایدوب اوقولدی). ایکنچی عبادت بش وقت نماز، اوچنچی عبادت هر یلنی رمضان آینده روزه توتماق، دورتنچی عبادت

بای آدمار زکات بیرمك ، بشنچی عبادت بایلر عمرنده بر مرتبه حج قیلمای .

اخطار

طرشوب سبق اوقوغوچی عزیز شاکردلر!

بو بش عبادتنك برنچی سی بولغان ایمان مسئله سون آنکلاب بتورگانسز دیوب بلام . حاضر ایندی سز دین اسلامنك ایکنچی عبادتی بولغان نمازنی اوگرانه باشلارسز . (الله تعالی) یاردم بیروب نماز اوقورغه تمام اوگرانگاچ روزه مسئله لرون آندن صونك زکات آندن صونك حج مسئله لرون اوگرانورسز! طرشنکز شاکردلر! اوقوغان درسلرنکزنی آنکلاماینچه قالدرا کورمانکز! الله تعالی یاردمچینکز بولسون! جنت اورننکز بولسون! آمین!

ایکنچی عبادت نماز

نماز شوندایون کورکام عبادت که : نمازده بنده الله تعالی گه بتون اعضاسی برله قللق قیلادر . آننك ایچون نمازده گل اعضا ایله گنه قیلونا تورغان دورت تورلی اش بار: مثلا آیاق اوره باصوب تورو هم بوگلوب (بوکرایوب) تورو، مانکلاینی یرگه قویوب یاتوب تورو، آیاقلرنی بوکلاب اوتوروب تورو؛ بونلردن باشقه قولغه ، کوزگه ، تلگه ، کونکلگه هر قایوسینه مخصوص عبادتلری باردر .

نماز ایچنده مشروعات ننك هر قسمی باردر مثلا : فرضی اون ایکی، واجبی بوکتابده یازلغانی اون ، سنتی بوکتابده یازلغانی هم اون ایکی در، مستحبی سکزدر .

غیر مشروعات دن بولغان اشلریده بار صاقلانماق ایچون آنلرنی ده بلمك لازم : مکروهسی بو کتابده یازلغانی یکرمی بش؛ مفسدی بو کتابده یازلغان لری اون در نمازننك فرض بولدغینه دلیل آیة (اَقیمُوا الصَّلٰوة) .

رکن شرط

نمازنڭ اون ایکی فرضی ایکیگه بولنوب آلتیسی نمازنی باشلاغانچه قیلونادر آلارغه (شرط) دیوب آیتولەدر.

آلتیسی نمازنڭ ایچنده قیلونا تورغان اشلر آلارغه رکن دیوب آیتولەدر.

شرطلرنڭ برنچی‌سی نجاست‌دن طهارت

تنده، یایسه کیومده، یایسه نماز اوقی تورغان اورنده نجس بولسه شول نجسنی صو ایله یووب آرولامق (پاکلامك) شرطدر (فرضدر). نجسلی کوینچه نماز اوقوماق دورست بولماز. نجاستدن پاکلانو فرضلغینه دلیل آیة (وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ) پاك صو کیرا کلکینه دلیل هم آیة کریمه (وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا).

شرطلرنڭ ایکنچی‌سی طهارتسزلکدن طهارت

طهارتسزلکدن پاکلانو هم صو برله بولور شول رؤشچه‌که: ایکی قولنی بلاکلری برله، ایکی آیاقنی طوبقلری برله بیك یخشیلاب یوولور؛ هم بیتنی بر قولاق یومشاقندان ایکنچی قولاق یومشاقینه قدر، مانکلای ساچندن صاقال آستینه قدر بولغان یرنی یوولور. هم آغزنی بورونڭی چایقاب باشنی هم یووشلاتلور. طهارت آلوده‌ده مشروعات غیرمشروعات باردر: فرض دورت. سنتی بوکتابده یازلغانی اون ایکی. مستحب‌لری بش. مکروه بولغانی سکز. مفسد بولغانی دخی سکزدر.

طهارتڭ فرضلری

برنچی‌سی: بر مرتبه یوزنی یوماق.

ایکنچی‌سی: بر مرتبه ایکی قولنی بلاکلری برله یوماق.

اوچنچیسی: بر مرتبه باشننك دورتدن برینه مسح قیلماق.

دورتنچیسی: بر مرتبه ایکی آیاقنی طوبقلری برله یوماق.

بونلرننك فرض بولدغینه دلیل آیة (یا أیها الذین آمنوا اذا قمتم الی الصلوة فاغسلوا وجوهکم وایدیکم الی المرافق وامسحوا برؤسکم وارجلکم الی الکعبین)

طهارت ننك سنتلری

برنچی‌سی: اعوذ بسمله ایله نیت ایدوب باشلاماق یعنی (نماز اوقوماق ایچون طهارت آلونی کونکلدن کیچرمك).

ایکنچیسی: مضمضه یعنی (اوچ مرتبه آغزنی چایقاماق).

اوچنچیسی: استنشاق یعنی (اوچ مرتبه بورننی چایقاماق).

دورتنچیسی: آغزنی یوغانده مسواك آغاچی برله یایسه باش وایمن بارماقلر برله تشلرنی اشقماق.

بشنچیسی: قوللرنی یوغانده بارماقلرون آرالاشدروب یوماق.

آلتنچیسی: صاقاللی کشیلر صاقاللرون آرالاشدرمق.

جیدنچیسی: اعضالرنی یوغانده اوچار قات یوماق.

سکزنچیسی: باشقه مسح قیلغانده دورتدن برینه‌گنه مسح قیلماینچه بتونلاینه مسح قیلماق.

طوقزنچیسی: ایکی قولاقغه مسح قیلماق.

اونچیسی: مویننغه مسح قیلماق.

اون برنچیسی: طهارت آلغانده توقتاب تورماینچه برطوطاشدن آلوب بترمك.

اون ایکنچیسی: طهارتنی ترتیبی برله آلمق.

طهارت آلو ترتیبی

اینك اوّل پاك صو ایله استنجا قیلوب یعنی (آلتدن هم آرتدن نجس کیله تورغان یوللرنی (عورتنی) یوماق) آندن صونك اعوذ بسمله‌نی اوقوب نیت

ایدوب قبلهغه قارشو بولغان حالده اونك قولغه صو صالوب اوچ مرتبه بلازكلری برله قوللرنی یوماق؛ بوندن صونك ینه اونك قولغه صو آلوب اول صونی آغزغه آلغاچ مسواك یاپسه بارماقلر برله تشلرنی اشقوب آغزنی اوچ مرتبه چایقامق؛ بوندن صونكره ینه اونك قولغه صو آلوب اول صونی بورنغه تارتوب صول قول ایله بورونتی سنگرمك بوهم اوچ مرتبه بولور.
بوندن صونك ینه بر مرتبه قولنی یووب اونك قولغه صو آلغاچ قولنی قووش اوچ یاصاب آلنغان صونی یوزگه یابوب یوزنی اشقوب اشقوب یوماق بوهم اوچ مرتبه بولور؛ یوزنی یوغاندن كوز توبلرینه بورون چیتلرینه ایرشدورگه كیراك.
یوزنی یوغاندن صونك بلاكلرنی یوولور. شول رُوشچه كه: اینك اوّل اونك قولنك اوچینه صو صالوب قولنی یوغاری تابا كوناروب صالنغان صونی ترساكه تابا آغزورغه كیراك صونكره شول رُوشچه صول قولنك بلاكن یوارغه كیراك هر ایكی بلاكنی اوچار مرتبه صو صالوب یوغاندن صونك قولنك اوچلری برله بلاكلرنی صدرماق كیراك.
بلاكلرنی ده یوغاندن صونك باشقه مسح ایدلور. شول رُوشچه: هر ایكی قولنی یانكا صو برلن چلانقاندن صونك باش وایمَن بارماقلرنی كوناروب قالغان اوچ بارماقنك اچلری برله مانكلایدن باشلاب باش آرتینه یتكانچی اشقوب بارلور؛ آندن صونك قولنك اوچلری برلن باش‌ننك ایكی یاغندن آلغه تابا اشقوب قایتولور؛ صونكره ایمَن بارماقلرنی قولاقنك اچینه كرتوب باش بارماقلر برله قولاقنك طشندن اشقوب باش بارماقنك صرتاری برله ینه مانكلایغه تابا كیلنور بوندن صونك هر ایكی قولنك صرتلری برله موین‌ننك ایكی یاغین اشقوغاچ مسح تمام بولور.
مسح تمام بولغاچ آیاقلرنی طوبقلری برله بارماق آرالرون اشقوب اشقوب یوولور طهارت آلو شولدر.

طهارت ننك مستحبلری

برنجی: طهارت آلاچاق صونی اوزی حاضرلمك.

ایکنجی: طهارت آلغانده قبله‌غه قارشو بولماق.

اوچنجی: صو چچره‌ماسدای بیوك یرده طهارت آلماق.

دورتنجی: طهارت آلوب بتورگانچه اوزینی بیك کیم درجه‌لی کشی دیوب بلوب تورماق.

بشنجی: طهارت آلغانده اوقورغه تیوشلی بولغان دعالرنی اوقوماق.

طهارت ننك مکروهلری

برنجی: طهارت‌ننك سنت عملرندن برارسون قالدرماق.

ایکنجی: صونی کوب توکوب اسراف قیلماق.

اوچنجی: بوروننی اونك قول برله سنگرمك.

دورتنجی: اعضالرنی یوغانده صونی کشیدن صالدرماق.

بشنجی: یوز یوغانده صونی بیك قاتی اورماق.

آلتنجی: طهارت آلغانده دنیا سوزی سویلاشمك.

جیدنجی: اعضالرنی یوغان صوغه توکرمك یایسه سنگرمك.

سکزنجی: باشقه بر مرتبه دن آرتق مسح قیلماق. (بو اشارتنك بارچه‌سندن صاقلانمق لازم).

طهارتنی بوزا تورغان نرسه‌لر

برنجی: عورتدن کیلگان نجسلر[1].

ایکنجی: جراحتدن قان صاری صو کبی نرسه‌لر کیلمك.

---

[1] عورت نجسلری: (ضرطه، بوُل، تیزاك، قورت) کبی نرسه‌لر.

اوچنچی: بورندن، آغزدن، یایسه باشقه سلامت اعضادن قان چیقماق.

دورتنچی: آغز تولوسنچه قوسماق (قاقرق قوسوده زیان یوق).

بشنچی: یانوب یایسه سویالوب یوقلاماق.

آلتنچی: نماز ایچنده طاوش برله کولمك.

جیدنچی: کوزدن قانلی لایلالی یاش کیلمك.

سکزنچی: ایر برله خاتون‌ننك عورتلری بر برسینه تیرامکدر.

طهارتسز کشی

طهارتسز کشیگه هیچ بر نمازنی اوقورغه دورست توگل طهارتسز نماز اوقودن کفرلك خوفی بار (الله صاقلاسون!) طهارتسز کشیگه قرآن آیتلری یازلغان نرسه‌لرنی هم قرآن‌ننك اوزین توتماق دورست توگلدر (مکروهدر). بوقچه ایله توتوده کونکلدن یایسه قولغه توتماینچه‌غنه قاراب اوقوده ضرر یوق.

نمازننك شرطلری ننك اوچنچیسی ستر عورت

یعنی نماز اوقوغانده عورت بولغان اعضالرنی پاك کیوم ایله قاپلاب اوقورغه نیوش اگر عورت قاپلانماغان بولسه نماز دورست بولماز. بوننك فرضلغینه دلیل هم آیة (یا بَنِی آدَمَ خُذُوا زِینَتَکُمْ عِنْدَ کُلِّ مَسْجِدٍ).

عورت بولغان اعضالر

ایرلرننك عورتلری کندك آستندن تز آستینه قدر بولغان برلری آلن هم آرت یاقلاردن. شول برلر قاپلانغان بولسه باشقه برلر قاپلانماغان بولسه‌ده نماز دورست بولور. خاتونلرننك بولغان یری عورت بولوب بیك آز یریگنه عورت توگلدر یعنی آیاقلرینك باشلری طوبقغه قدر هم ایکی قولینك اوچلری بلازکه قدر؛ هم یوزینك طهارت آلغانده یوولا تورغان

برلری . بوندن قالغان تنلرینی یات کشیلرگه کورساتمك بیك اولوغ گناه در . عورت بولماغان اعضالرون قابلاماولری ادبسزلکدر .

دورتنچی شرط وقت

یعنی هرنمازنی اوزینه بیرلگان وقتنده اوقو فرض بولور ، وقتندن الگاری اوقولسه نمازدن کیتماز . اگرده وقتندن صونکغه قالدرلسه نمازنی قضا قیلوب اوقولور ؛ لکن وقتندن کیچکدرگان ایچون بیك اولوغ گناه بولور . وقتنك فرضلغینه دلیل هم آیة (اِنَّ الصَّلٰوةَ کَانَتْ عَلَی الْمُؤْمِنِینَ کِتٰابًا مَوْقُوتًا) .

بشنچی شرط قبله

نماز اوقوغانده قبلهغه قارشو بولوب اوقوماق فرضدر . قبلهدن باشقه یرگه یونالوب اوقو دورست توگل ؛ اگرده قصدًا بولسه . اما بر بر عذر سببلی بولسه اول وقتده (۱) دورست بولور قبله فرضلغینه دلیل آیة (فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) .

قبله قایده ؟

قبله مکهٔ مکرمه دیگان شهرده (کعبة الله) اسملی بر اولوغ عبادت خانهنك اورنیدر . بتون مسلمان نمازنی شونده تابا قاراب اوقورغه تیوش ؛ بزنك بو یرلرده قبله توشلك یاغنده یعنی توش وقتنده (ساعت اون ایکیدن صونك) قویاش تورا تورغان طرفده در .

آلتنچی شرط نیت

یعنی اوقولاچاق نمازغه کونکل برله بیلگیلاب تورماق مثلا اوبله نمازون

---

(۱) قبلهدن باشقه یرگهده یونالوب نماز اوقونك دورستلکین بوکتابدن صونك اوقولاچاق کتابده بیان ایدلور .

اوقوغانده ایکندی یایسه اخشام دیوب نیت قیلونسه یایسه برار آدم کیلوب نرسه نمازی اوقیسن دیوب صوراغانده جوابنده آبدراب تورلسه اول نماز نمازدن کیتماز .

نیتنده بیگراك کونکل نیتی کیراك تل نیتی باری شیطاننك قوتورتوون کیتارو ایچون بولادر نیتنك فرضلغینه دلیل حدیث (اِنَّمَا الْاَعْمَالُ بِالنِّیَّاتِ) .

نمازنك شرطلری بیان قیلنوب بتدی بارون برگه جیوب آیتکانده اوشبولاردر: (نجسدن طهارت، طهارتسزلکدن طهارت، ستر عورت، وقت، قبله، نیت) در .

رکنلرنك برنچی سی تکبیر تحریمه

یعنی (حراملاو تکبیری) آننك ایچون نمازغه کرشکانده اینك اوّل (الله اکبر) دیوب قولاق قاغوب کروشوله در . الله اکبر دیوب نمازغه کروشکاندن صونك عادتنده حلال بولغان آشاو، ایچو، سویلاشو کبی اشلر همه‌سی حرام بولادر . شوننك ایچون بو تکبیرگه (تکبیر تحریمه) دیوب آیتوله در . وبونکا (تکبیر افتتاح) دیو بده آیته‌لر . تکبیرننك فرضلغینه دلیل آیة کریمه : (وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ) .

ایکنچی رکن قیام

یعنی نماز اوقوغانده هر رکعتده اوچ آیة اوقور قدر آیاق اوره باصوب تورماق بوننك فرضلغینه دلیل هم آیة (وَقُومُوا لِلّٰهِ قَانِتِینَ) .

اوچنچی رکن قرائت

(قرائت) اوقو دیکان سوز یعنی قیامده وقت اوچ آیات قدر قرآن اوقو فرضدر نماز اوقوچی کشی اوزی ایشیدرلك درجه‌ده بولسون فرضلغینه دلیل آیة (فَاقْرَؤُا مَا تَیَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ) .

دورتنچی رکن رکوع

قیام قراءتدن صونکره باش قبلهغه تابا بولغان حالده آرقانی هم با
تیگزگنه توتوب بوگلوب (بوکرایوب) تورماق. اگر بر کمسنه بوگ
بوگلمس گنه تورسه اول رکوعدن حساب قیلنماس نمازی هم نمازدن کیتم
فرضلغینه دلیل آیة (وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ).

بشنچی رکن سجود

یعنی رکوعدن ینه قیام حالینه کلدکدن صونکره اوّل تزلانوب صونکره ایکی قولن
یرگه توشاب شول قول‌لر آراسینه یوزنی قویوب مانکلای ایله یرگه یاتولو
بونکا سجده دیوب آیتوله‌در؛ هر رکعت صایون ایکی سجده قیلونادر سجده د
مانکلاینی یرگه تیبرماینچه بورون ایله گنه قیلماق دورست بولماز(۱) فرضلغین
دلیل قرآن (وَاسْجُدُوا) آیتلریدر.

آلتنچی رکن قعود

قعود اوتورودیگان سوزدر آنینك ایچون نمازننك آخرنده تزلانوب اوتوروب تمام
ایدوله در قعدهننك فرضلغینه دلیل حدیث (اِذَا قُلْتَ هٰذَا اَوْ فَعَلْتَ فَقَدْ تَمَّتْ صَلٰوتُكَ)
بس نماز ایچون شول اون ایکی تورلی اش یعنی شرط برله رکن فرضدر
برسیگنه قالسه‌ده نماز دورست بولماز.
رکنلرنی برگه جیغانده شونلردر: تکبیر تحریمه، قیام، قراءت، رکوع،
سجود، قعود. نمازننك فرضلرندن برسی قالسه نمازنی قایتاروب یرینه
یتکروب اوقو فرض بولور.

(۱) امامین قاشنده اما امام ابو حنیفه قاشنده دورستدر فتوی اوّلگی سوزگه

نمازنك واجبلرون بيان

برنجی: قراءت فاتحه یعنی قیامده وقت (اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) الخ سوره‌سینی اوقوماق.

ایکنجی: ضم سوره فاتحه‌نی اوقودقدن صونکره برقسقه سوره قوشماق یایسه اوچ آیة قوشماق.

اوچنجی: قومه رکوع قیلدقدن صونکره قیامغه کیلوب (سبحان الله) دیه‌ر چاقلی باصوب تورماق‌در.

دورتنجی: جلسه یعنی ایکی سجده آراسنده (سبحان الله) دیه‌ر قدر اوتوروب تورماق.

بشنجی: قعدهٔ اولی یعنی اوچ یایسه دورت رکعتلی نمازده ایکی رکعت اوقوغاچ تشهد اوقورقدر اوتوروب تورماق.

آلتنجی: تشهد یعنی قعده‌ده شول (اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ ۞ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ) دعاسینی اوقوماق.

جیدنجی واجب: سلام یعنی نمازدن چیقغانده (اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ) دیوب چیقماق.

سکزنجی: جهر یعنی ایرته، اخشام، یستو، نمازلرنده امام قراءتنی قچقروب قیلماق.

طوقزنجی: اخفا یعنی ایکندی اویله نمازلرنده امام هم یالغز اوقوچی قراءتنی یاشرون قیلماق.

اونجی: سکوت یعنی امام قراءت قیلغانده اویوغان کشی طنکلاب تورماق نمازنك

واجبلرندن برارسی قالسه اگرده قالدروچی یوری اوزی تلاب قالدرسه‌ده نمازدن کیتار لکن قالدرغوچی بیك زور گناهلی بولور . اگرده یانکلش (اونودلوب) قالسه اول وقتنده (سجدهٔ سهو) قیلورغه واجب بولور (سجدهٔ سهو) نی روشچه بولووی کیلاچکن بیان ایدلور .

نمازنك سنتلرون بیان

برنچی: اذان یعنی نمازلرنك وقتی کرکاچ هر فرض نماز ایچون اذان اوقو سنت بولور اگر مسجدده اذان اوقولسه محله‌ده بولغان ایولرده اذان اوقورغه تیوش بولماز بر اذان یته‌در اذان شولدر اوّل دورت مرتبه (الله اکبر) دیوب صونکره ایکی مرتبه (اشهد ان لا اله الا الله) دیوب صونکره ینه ایکی مرتبه (اشهد ان محمدا رسول الله) بوندن صونکره ینه ایکی مرتبه (حی علی الصلوة) وایکی مرتبه (حی علی الفلاح) ینه ایکی مرتبه (الله اکبر) دیوب آیتکاندن صونك برمرتبه (لا اله الا الله) دیوب آیتولور . آندن صونك اذان دعاسون اوقوب دعا ایدلور .

ایکنچی سنت: قامت یعنی هرفرض نمازنی اوقور آلدندن آیاق اوستینه توروب قامت اوقوماق قامت هم اذان کبی لکن قامتنی برآز آشغوبراق اذاننی صوزوبراق اوقولور ینه بر آیرماسی قامت اوقولدقدن صونکره دعا قیلنماز وقامت‌ده (حی علی الفلاح) لفظینی آیتکاندن صونك ینه ایکی مرتبه (قد قامت الصلوة) لفظینی آیتورگه تیوش بولادر .

اوچنچی: قول‌لرنی هر رکنده تیوشلی روشنچه نوتماق . مثلا تحریمه وقتنده بارماقلرنی تاراتوب باش بارماقلر قولاق یومشاقینه تیگانچه کوتارمك . قیامده وقت قول‌لرنی باغلاب کندك آستینه قویوب تورماق . رکوعده وقتنده تز قاپقاچی اوستینه اوچنی قویوب بارماقلرنی تاراتوب تورماق . سجده‌ده وقتنده

یرگه توشاب بارماقلرنی قصو براق تورماق . قعده ده وقتده ایکی تزاوستینه اوز حالنچه گنه قویوب تورماق .

دورتنچی سنت : ثنا دعاسون اوقوماق . یعنی تکبیر تحریمه قیلوب قول لرنی باغلاغاندن صونك (سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَا اِلٰهَ غَيْرُكَ) دعاسون اوقودر .

بشنچی : اعوذ بسمله یعنی ثنا دعاسون اوقوغاچ سورهٔ فاتحه اوقوغانچه اعوذ بسمله‌نی اوقوماق .

آلتنچی: آمین دیمك . سورهٔ فاتحه برله ضم سوره آراسنده آیتولور یاشرون طاوش ایله .

جیدنچی کوچو تکبیرلری: رکوعغه بارغانده، سجده‌گه بارغانده، سجده‌دن تورغانده هم قعده‌گه اوتورغانده بر مرتبه (الله اکبر) دیوب آیتمك .

سکزنچی رکوع تسبیحی : رکوعده اوچ مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) دیمك .

طوقزنچی سجده تسبیحی: سجده ده هم اوچ مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى) دیمك .

اونچی تسمیع هم تحمید: یعنی رکوعدن قومه‌گه کیلگان وقتده اوّل (سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) دیوب بوندن صونك یغه بر مرتبه (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) دیمکدر .

اون برنچی صلوات هم دعا : قعدهٔ آخره ده (صونکغی اوتورشده) تشهد تمامنه شول صلوات شریفنی اوقوماق: (اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ * اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ) دیوب اوقودقدن صونك شوشی (دعاء جامع) دیوب آیتولگان دعانی هم اوقولور (رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) .

اون ایکنچی قعده‌نی تیوشلی رؤشنچه اوتورماق: شول رؤشنچه که: صول آیاقنی یانی برله ثوشاب اونك آیاقنك بارمافلرین قاداب اوکچه اوستینه اوتورلور اما خاتونلر هرایکی آیاقارینی اونك یاقغه چیغاروب اوتورورلار.

نماز نمازنك مستحبلرون بیان

برنچی: نمازده اوقولاچاق نرسه‌لرنی تجوید ایله بیك دورستلاب اوقوماق. اگرده معناسی بوزولورلق یانکلش اوقولسه اول نماز نمازدن کیتماز آندای کشیلرگه دورست اوقورغه اوگرانو فرض بولور.

ایکنچی: سوره‌لرنی مستحب بولغان رؤشنچه قوشماق: مثلاً ایرته واویله نمازلرنده اوزون سوره‌لر قوشوب ایکندی ویستوده اورتاچه‌لرنی، اخشامده اینك قسقه‌لرنی اوقوماق. ودخی اوّلگی رکعتکه قاراغانده ایکنچی رکعتده قسقه‌راق سوره قوشماق.

اوچنچی: نماز ایچنده یوتکرونی هم مشناونی ممکن قدر توقتاتوب تورماق اگرده ایسناو کیلسه قیامده وقتنده اونك قول آرقاسیله باشقه وقتنده صول قول آرقاسی برله قاپلارغه تیوش.

دورتنچی: تسبیح‌لرنی اوچدن آرتدرماق: طاق ایدوب ٥، ٧، ٩ کبی.

بشنچی: هر رکنده کوزلرنی تیوشلی رؤشنچه توتماق: مثلا قیامده وقتنده سجده اورنینه، رکوعده آیاقارغه، سجده‌ده بورون اوچی چینلرینه، قعده‌ده آلنغه سلام بیرگانده اینك باشینه قارارغه تیوش بولادر.

آلتنچی: ایرلرنك قول‌لری جینکدن چقغان بولوب خاتونلرنك قول‌لری جینك ایچنده بولماق.

جیدنچی: نماز ایچنده بیك توبانچیلك قیافتده بولماق.

سکزنچی: سلام بیرگانده آرتده‌غی آدملرگه یانکاق کورنورلیك درجه‌ده بورلماق. کوکراك بورولماسون!

بالالره اخطار

عزیز بالالر! نماز ایچنده تیوشلی بولغان مشروعات بارچه سی بیان قیلنوب بتدی. ایمدی سزگه ایکی رکعت نماز اوقوننك ده روشین یازوب کورساتوله در. شونده یازلغان بوینچه قیلنوب قاراسانکز شول ایکی رکعت نماز بولوب چغار.

ایکی رکعت نماز اوقو

طهارتنکز بولغاندن صونك پاك نمازلق جایوب قبلهغه قارشو طوب طوغری باصنکز! قول لرنکز ایکی یاقغه صالنغان بولسون، کوزلرنکز هم تیوشلی روشنچه بولسون بوندن صونك (نیت قیلدم ایکی رکعت نماز اوقورغه خالصاً لله تعالی) دیگاچ قوللرنکزنی کوتاره باشلاب (الله اکبر) دیگان آراده باش بارماقنکزنی قولاق یومشاقنکزنك آرت یاغینه تیوروب آلوب قول لرنکزنی تیوشلی بولغان اورنینه باغلارسز بوندن صونك ثنا دعاسینی اوقوب اعوذ بسمله نی آیتکاندن صونك (سورهٔ فاتحه) نی اوقوب آمین دیگاندن صونك (کوثر سوره (۱)) سینی قوشنکز! بوندن صونك رکوعغه باروب تسبیحین اوچ مرتبه قیلغاندن صونك (سمع الله لمن حمده) دیوب قومه گه کیلورسز بر آز تورغاچ (الله اکبر) دیوب سجده گه باروب ایکی مرتبه سجده قیلغاندن صونك ینه (الله اکبر) دیوب آیاق اوستینه باصنکز «ایندی سز ایکنچی رکعتنی باشلاغان بولاسز» آیاق اوستینه باصقاندن صونك (ثنا) هم (اعوذ) نی اوقوماینچه باری (بسمله) نی گنه آیتوب سورهٔ فاتحه نی اوقورغه باشلارسز! اوقوب آمین دیگاندن صونك احد (۲) سوره سینی قوشوب اول ده اوقوب بتکاچ برنچی رکعتده گی

---

(۱) (انا اعطیناك الکوثر الخ) سوره سیدر. (۲) قل هو الله احد سوره سیدر.

کبی رکوع سجود قیلوب بترگاچ (قعده) قیلورسز (اوتورورسز) قعده ده اوّل تشهد، صونکره صلوات، صونکره دعانی اوقودقدن صونکره هر ایکی یاقه سلام بیروب نمازدن بوشانورسز سلام بیرگاچ شول: (اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ يَا ذَاالْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ) دیوب سلام دعاسینی اوقوب بیت سیپارسز(۱).

مصلی

نمازاوقوچی کشیگه عربچه (مصلی) دیوب آیتوله در. ایمدی بلنکز (مصلی) اوچ تورلی بولادر: برسی (منفرد) یعنی یالغزغنه اوقوچی آدم. ایکنچی سی: (امام) یعنی بر نیچه آدمنی اوزینه ایارتوب نماز اوقوچی کشی در. اوچنچی سی: (مقتدی) امامغه ایاروب اوقوچی کشی.

آلیگه سز نمازنی یالغز اوقو رؤشین اوگرانوب صونکره امام برله اوقونی اوگرانه باشلارسز! (انشاء الله الرحمن).

تورلی نمازلر

نمازلرنك قایسیلری فرض قایسیلری واجب وقایسیلری سنت وقایسیلری مستحب در. فرض بولغان نمازلر هر کونلی بش وقت نماز هم آتنه ده بر جمعه نمازی وبوندن باشقه فرض کفایه بولغان جنازه نمازیدر.

---

(۱) معلم افندی! بالالرنك درسی شونده یتدکدن صونکره جمله بالادن قات قات ایدوب ایکی رکعت نمازنی اوقوتوب قارارسز! شول ایکی رکعت نمازنك ایچنده واجب عمللر قایسی فرض، سنت هم مستحب عمللر قایسی ایکانون تمام توشنوب بتماینچه هیچ بر یانکلشسز ایکی رکعت نماز اوقورغه اوگرانماینچه آلداغی درسکه یبرمه ونکز آرتقدر والسلام.

واجب نمازلر: یستو نمازی صونکنده اوقولا تورغان وتر نمازی هم یلده ایکی مرتبه عید نمازیدر.

سنت نمازلر: فرض نمازلرننك اوّلنده هم آخرنده اوقولا تورغانلردر بونلردن باشقه رمضان شریف آینده تراویح نمازلریدر.

مستحب بولغان نمازلر: نفل نمازلریدر وقتیله انشاءَ الله بیان ایدیلور.

فرض نمازلرننك برنچی‌سی ایرته نمازی

ایرته نمازیننك وقتی طانك آتقاندن باشلاب قویاش چیغا باشلاغانچه‌در.

ایرته نمازیننك ایکی رکعت سنتی، ایکی رکعت فرضی بولوب باریسی دورت رکعتدر اذان اوقولدقدن صونکره ایکی رکعت سنتی اوقولور صونکره قامت اوقولوب ایکی رکعت فرضینی اوقولور. فرضدن بوشانغاندن صونك نماز آخرنده قیلونا تورغان عمللرنی قیلغاچ نمازتمام بولور. ایرته نمازیننك سنتینه نیت قیلو رؤشی: (نیت قیلدم ایرته نمازیننك ایکی رکعت سنتینی اوقوماقغه خالصًا لله تعالی الله اکبر) دیوب قولاق قاقغاندن صونك نیوشلی رؤشنچه ایکی رکعت نماز اوقورسز! فرضینه نیت قیلو رؤشی: (نیت قیلدم ایرته نمازیننك ایکی رکعت فرضینی اوقوماقغه خالصًا لله تعالی الله اکبر) دیوب کرشکاچ ینه سنتی کبی ایکی رکعت نماز اوقورسز. صونکره نماز آخرنده‌غی دعانی قیلغاندن صونك اش تمام بولور.

نماز صونکنده‌غی دعالر[1]

سلام بیروب سلام دعاسین اوقوب بیتنی سیپاغاندن صونك شوشی

---

(1) معلم افندی! شاکردلر ایرته نمازون اوقورغه توشنوب بتماینچه بو دعالرنی اوقوته باشلاماونکزنی مصلحت کوره‌مز. اوشنداق آیة الکرسی‌نی تمام بلماینچه (اللهم تقبل الخ) دعاسینه باشلاتمازسز! بو دعالرنی ده بلوب بترکاندن صونك ایرته نمازون تمام دعالری برله ادا قیلورغه توشنگانلری بعدنده‌گنه (اویله نمازی) درسینه باشلاتورسز! والسلام.

(سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَاللهُ اَكْبَرُ *
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ * مَا شَآءَ اللهُ
كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ) دعالرینی اوقوغاچ اعوذ بسمله ایله
شول آیة الکرسینی اوقورسز.

اَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ۚ
لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ
اِلَّا بِاِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ
وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ *

بونی اوقوغاندن صونك بر مرتبه (سُبْحَانَكَ يَا مَعْبُودُ سُبْحَانَ اللهِ) دیوب آینکاچ
اوتوز اوچ مرتبه (سُبْحَانَ اللهِ) اوتوز اوچ مرتبه (اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ) واوتوز اوچ مرتبه
(اَللهُ اَكْبَرُ) دیوب آینورسز! بوندن صونك (لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ *
لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ * لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

قدیر) کلمه توحیدینی برمرتبه اوقوغاچ (دعاء جامع) نی بر مرتبه اوقولور وصونکره قول کوتاروب نماز دعاسین اوقوب دعا قیلنور.

نماز دعاسی

اَللّٰهُمَّ تقبل منّا صلوتنا وصیامنا وقیامنا وقراءتنا ورکوعنا وسجودنا وقعودنا وتسبیحنا وتهلیلنا وتخشعنا وتضرعنا * اَللّٰهُمَّ تمم تقصیرنا وتقبل تمامنا واستجب دعاءنا واغفر احیاءنا وارحم موتانا یا مولانا * اَللّٰهُمَّ احفظنا یا فیاض من جمیع البلایا والامراض * اَللّٰهُمَّ تقبل منّا هذه الصلوة الفرض مع السنة مع جمیع نقصاناتها بفضلك وکرمك ولا تضرب بها وجوهنا یا آله العالمین ویا خیر الناصرین * توفنا مسلمین والحقنا بالصالحین * وصلی الله علی خیر خلقه محمد واله وصحبه اجمعین * برحمتك یا ارحم الراحمین *

فرض نمازلرننك ایکنچیسی اویله نمازی

اویله نمازیننك وقتی توش آوشقاندن باشلاب ایکندی نمازی وق

کرکانچیدر (١) اویله نمازی اوّل دورت رکعت سنت، صونکره دورت رکعت فرض، فرضدن صونکره ینه ایکی رکعت سنت بولوب باریسی اون رکعت نمازدر. برکمسه سنتلرون اوقوماینچه باری فرضنغنه اوقسه ده نمازاوستندن توشار لکن سنتنی قالدرغان ایچون تیوشلی بولغان جزاسین کوره چکدر. (سؤال) سنتنی قالدرغان کشیگه جزاسی نرسه؟ .....

اوقو روشی

(نیت قیلدم اویله نمازیننك دورت رکعت سنتینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کرشکاندن صونك (ثنا، تعوذ، بسمله) صونکنده سورهٔ فاتحه هم ضم سوره ایله بر رکعت ایدوب اوقوغاچ ایکنچی رکعتکه قالقولور.

---

(١) توش آوشقانتی بلو بو روشچه بولور: قویاشلی کونتی آچق یرگه بر تایاق قاداب قویلسه بونتك کوله گه سینه (شوله سینه) قاراساق ایرته برله بیك اوزون بولادر قویاش بابوشی یاغینه صوزلوب کیتکان بولا. صونکره قویاش کوتارلگان صایون کوله گه قسقاروب باروب قارانغی تون (شمال) یاغینه تابا بورولا بارادر. قویاش کوتارولا کوتارولا تمام توشلیك که کیلوب یتکاچ کوله گه قسقاروب بتکان بولادر کوله گه ننك تمام قسقاروب بتکان وقتده غی قدرلیسون (توش کوله گه سی) عربچه (فیئ زوال) دیوب آتالور. وشول وقتنی توش وقتی دیوب آیته لر بووقتده نماز اوقو دورست توگل. کوله گه بر آز تورغاچ اوزونایا باشلاب قویاش ننك چغغان یاغینه تابا بورولا باشلیدر؛ وقت اورغان صایون کوله گه اوزونایا هم بورولا بارا. تورا تورا بیك اوزون بولوب هم تمام قویاش چغیشینه بورولوب بته در. کوله گه ننك اوزونایا باشلاون توش آوشو دیوب آیته لر. شول وقتدن باشلاب اویله نی اوقورغه دورست بولادر (فیئ زوال) دن باشقه تایاقتنك اوزی قدر ایکی اولوش اوزونایغانچه. ایکی اولوش اوزونایغاندن صونك کندی نمازی وقتی کره در. اویله اوقولسه ده قضادن بولوب کیتار.

ایکنچی رکعتده بسمله ایله سورهٔ فاتحه هم ضم سوره صونکنده رکوع سجود قیلغاندن صونك قعده ایدیلور تشهد اوقوغاچ اوچنچی رکعتکه تورولور. بو اوچنچی رکعتده هم بسمله ایله فاتحه ضم سوره بعدنده رکوع سجود ایدوب دورتنچی رکعتکا تورلور دورتنچی رکعت دخی اوچنچی رکعت کبی اوقولوب رکوع سجود بعدنده قعده آخیره‌گه اوتورولور. تشهد، صلوات، دعا بعدنده سلام بیرلوب دورت رکعت سنت تمام اولور. بوندن صونك قامت اوقوب فرضنی اوقوماق لازم بولور.

فرض اوقو روشی: (نیت قیلدم اویله نمازیننك دورت رکعت فرضینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کرشکاچ معلوم (بیلگیلی) بولغان روشچه ایکی رکعت اوقوغاچ (قعدهٔ اولی) اولگی اوتوروشقه اوتورلور. تشهدنی اوقوغاچ اوچنچی رکعتکا توروب بسمله ایله سورهٔ فاتحه اوقودقدن صونکره رکوع سجود ایدوب دورتنچی رکعتکا تورولور دورتنچینی هم باری سورهٔ فاتحه ایله‌گنه تمام ایدولور. صونکره قعدهٔ آخیره‌گه اوتوروب تشهد، صلوات، دعا اوقودقدن صونك سلام بیرلوب فرض تمام بولور. ایکی رکعت سنتی‌گنه قالور.

سنتینه نیت روشی: (نیت قیلدم اویله نمازیننك ایکی رکعت سنتینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کرشکاچ ایرته نمازیننك ایکی رکعت سنتی کبی ایکی رکعت نماز اوقوب سلام بیروب اویله نمازندن بوشانورسز.

تنبیه: دورت رکعتلی فرض نمازلرننك اولگی ایکی رکعتنده‌گنه سورهٔ فاتحه هم ضم سوره تیوشلی بولوب قالغان ایکی رکعتلرنده اوقولماسه‌ده باری (سبحان الله) دیار قدر باصوب تورلسه‌ده یاریدر. اما اوقوغان صورتنده بیك زور ثواب بولاچاقدر وقت ایرکون بولغانده البته اوقوکیراك بولاد

فرض نمازلرننك اوچنچیسی ایکندی نمازی

ایکندی نمازیننك وقتی اویله وقتی چیقفاندن باشلاب قویاش بایوغانچه‌در؛ قویاش‌ننك توسی صارغلت بولغانچه قدر اوقو مستحبدر. ایکندی نمازی دورت رکعت فرض بولوب نیتی شولدر: (نیت قیلدم ایکندی نمازیننك دورت رکعت فرضینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کرشکاندن صونك اویله‌ننك دورت رکعت فرض کبی دورت رکعت نماز اوقوب تشهد، صلوات دعا بعدنده سلام بیروب هم تیوشلی دعالرون قیلوب نماز تمام بولور.

دورتنچی فرض نماز اخشام نمازی

اخشام نمازیننك وقتی قویاش بایوغاندن صونك کوکده‌گی قزللق (شفق) بتکانچه‌در؛ اخشام نمازی اوّل اوچ رکعت فرض صونکره ایکی رکعت سنت بولوب بارسی بیش رکعتدر. اوقووی شول روُشچه: (نیت قیلدم اخشام نمازیننك اوچ رکعت فرضینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کروشیلوب اوچ رکعت نماز اوقولور ایکی رکعتین اوقوغاچ قعدهٔ اولی قیلوب اوچنچی رکعتینی قراءتسزگنه اوقولسه‌ده یاریدر. سنتینه نیت روُشی: (نیت قیلدم اخشام نمازیننك ایکی رکعت سنتینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کروشوب ینه ایکی رکعت نماز اوقورسز صونکره نماز تمام بولور.

بشنچی فرض نماز یستو نمازی

یستو نمازیننك وقتی شفق باتقاندن (قویاش بایوغان یاقده‌غی قزللق بتکاندن) صونك طانك آتقانچه‌در یستو نمازی دورت رکعت فرض ایکی رکعت سنت بولوب باریسی آلتی رکعتدر. اوقو روُشی: (نیت قیلدم یستو نمازیننك ارت رکعت فرضینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کروشیلوب

دورت رکعت فرض نماز اوقولور . بوندن صونك ینه (نیت قیلدم یستو نمازینك ایکی رکعت سنتینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب نیت ایدوب اخشام سنتی کبی ایکی رکعت سنت اوقولور نماز تمام بولور .

اخطار: هرکوننی فرض بولغان بش وقت نمازنی هرقایوسین آیروب آیروب بیان ایدلوب بندی . فرض نمازلردن جمعه نمازی برله جنازه نمازون غنه بیان قیلاسی قالدی انشاءالله وقتیله آنلرده بیان ایدلور کونده بش وقت فرض نمازدن باشقه (وتر) اسملی بر واجب نماز بار آنی ده حاضر بیان ایدوب کیتمك لازمدر چونکه هرکوننی بش وقت نماز صونکنده اوقولا تورغان نماز بولغاچ اوگراتلویده شول بش وقت نماز صونکنده بولورغه تیوشلی .

واجب نمازلردن برسی وتر نمازی

وتر نمازی نمك وقتی یستودن صونك طانك آتقانچه در یستودن الگاری دورست بولماز . وتر نمازی اخشام نمازی کبی اوچ رکعت بولوب لکن اخشامغه قاراغانده بوننك اوچنچی رکعتنده آیرما (فرق) باردر . وتر نمازینك اوقو رُوشی : (نیت قیلدم اوچ رکعت وتر نمازینی اوقوماقغه خالصا لله تعالی الله اکبر) دیوب کروشوب ایکی رکعت اوقوغاچ قعده قیلنوب تشهدنی اوقوغاچ اوچنچی رکعتکا تورولور اوچنچی رکعتده اوّل بسمله صونکره سورهٔ فاتحه نی اوقوب ضم سوره قیلدقدن صونك تحریمه وقتنده غی کبی قول لرنی کوتاروب قولاق نافغاچ ینه قول لرنی باغلاب شول (قنوت) دعاسینی اوقولور : (اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ * اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ

نُصَلِّي وَنَسْجُدُ وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ نَرْجُوا رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ) بو قنوت دعاسینی اوقوغاچ رکوع سجود قیلوب هم قعدهٔ آخیره‌گه اوتوروب تشهد، صلوات، دعا اوقوغاچ سلام بیروب نماز تمام بولور.

نمازده مکروه بولغان اشلر

برنچی: سنت عملاردن بررسین گنه بولسه‌ده قویماق.

ایکنچی: قراءتنی رکوعده تمام اینمك.

اوچنچی: یالان باش اوقوماق.

دورتنچی: کیبوم یایسه تن برله اوچدن کیم اویناماق (توتقالاماق) (اکرده اوچ مرتبه بولسه عمل کثیر بولوب نماز بوزولور).

بشنچی: بلا کلرنی سزغانوب اوقوماق.

آلتنچی: عورت اورتورلیك اشطان برله‌گنه اوقوماق.

یدنچی: موینني بوروب بر یاقغه قارامانی.

سکزنچی: کیومنی بیلامیچه اوقومانی یایسه اینك باشینه‌غنه صالوب اوقوماق.

توقزنچی: سوره‌لرننك ترتیبین (اره تین) بوزوب قوشمانی مثلا (هفتیك‌ننك آخرندن آلنغه تابا قوشوب کیلوکبی).

اونچی: آراده سوره قالدروب قوشمانی مثلا اوّلکی رکعتده (قل یا ایها الکافرون) سوره‌سین قوشوب ایکنچی رکعتده (تبت یدا) سوره‌سین قوشو کبی آراده (اذا جاء نصر الله) سوره‌سی قالادر بو اش مکروه.

اون برنچی: اوّلکی رکعتده‌گی سوره‌دن اوچ آیات قدر اوزون بولغان سوره‌نی ایکنچی رکعتکه قوشودر.

اون ایکنچی: مانکلاینی برگه تیورمایتچه چالما یایسه بورك آیلانه سینه سجده قیلماق.

اون اوچنچی: آغزغه بربر نرسه قابوب اوقوماق اوقوغه زیان کیتورماسه‌ده.

اون دورتنچی: جماعت برله اوقوغانده آلنده‌غی صفده اورون بولاتوروب آرتده‌غی صفده اوقوماق.

اون بشنچی: قیامده بر آیاقغه باصوب آوشوب راحتلانوب تورماق.

اون آلتنچی: طهارت قستالوب تورماق.

اون یدنچی: یانوب تورا تورغان اوطغه قارشو نماز اوقوماق. (لامپاغه قارشو بولنسه‌ده زیان یوق میچ کبی یانا تورغان بولورغه کیراك).

اون سکزنچی: رکوع سجود تسبیح‌لرون بارماق برله صانامامق.

اون توقزنچی: کوزگیگه قارشو اوقوماق (اگر پرده ایله قابلانغان بولماسه).

یکرمنچی: کوزلارنی یوموب اوقوماق.

یکرمی برنچی: بر سوره‌نی بر نمازده ایکی مرتبه قوشماق.

یکرمی ایکنچی: نماز ایچنده عذرسز تاماق قرماق هم یوتکرمك.

یکرمی اوچنچی: باشده‌غی کیوم توشسه آلوب کیمك.

یکرمی دورتنچی: رکوع، سجود، قعده‌ده سنت بولغان روشنچه تورماو.

یکرمی بشنچی: تش آراسنده بولغان بورچاقدن کچکنه برنرسه‌نی یوتماق (اگرده بورچاقدن زور بولسه آشاودن حساب ایدلوب نماز بوزولور).

نمازده ادبکه خلاف بولغان یعنی مشروعاتدن بولماغان اش قیلنسه اول مکروه بولادر بارچه‌سندن صاقلانو لازم).

نمازنی بوزا تورغان نرسه لر

برنچی: نمازننك فرضلرندن برسیکنه بولسه‌ده قالماق.

ایکنچی : نماز ایچنده سوزآشمك .

اوچنچی : نماز ایچنده طاوش ایله کولمك .

دورتنچی : نمازغه کروشکاچ آشاو اچو .

بشنچی : نماز ایچنده ایکی قول برله اشلانورلیك بر اش قیلماق بر

برله‌گنه بولسه‌ده یایسه بر رکنده بر اشنی اوچ مرتبه قیلماق .

آلتنچی : قراءتنی قرآندن قاراب اوقو .

یدنچی : نماز اچنده دنیا اشینی صوراب دعا قیلماق .

سکزنچی : ایرته نمازین تمام اینکانچه قویاش چیقماق .

توقزنچی : نماز ایچنده دنیا اشی ایچون طاوش ایله یغلاماق .

اونچی : قراءتنی معناسی بوزولورلق یانکلش اوقوماق .

شول اون تورلی اشدن برسیگنه بولسه‌ده نمازده قیلنسه نماز بوزولادر

فاینتاروب اوقو فرض بولادر . اگرده قصدا (یوری) قیلنسه اول وقتد

بیك اولوغ گناه هم بولادر .

جماعت نمازی

نمازنی جیولشوب اوقو واجب مرتبه‌سنده بولغان سنتدر جیولشوب اوقولغان

نمازنی (جماعت نمازی) دیوب آیتوله‌در اگرده ایکی کشیگنه بولسه‌ده برگد

اوقوسه‌لر جماعت نمازندن حساب قیلنوب بیك اولوغ ثوابلی بولورلر .

نمازنی جماعت برله اوقوغانده آرادن برسی باش بولوب اوزینه باشقه کشیلرنی

ایارتوب اوقوتادر بونکا امام دیورلر امام‌غه ایارگان کشیلرگه مقتدی دیورلر .

کبی آراده رهم شهرارده بتون خلق برگه جیواوب نمازنی اوقوسونلر ایچون

بر اون برنچی : لوب صالنغان مسجدلر بولادر . واول مسجده هر وقتده امام

ایکنچی رکعتده ب بیلگیلاب قویلغان کشیلر بولادر شول برده بولغان کشیلر